

ÅRSRAPPORT 2024

RINGERIKE
KOMMUNE

Innhold

Kommunedirektørens innledning	3
Politisk styring	4
Kommunen som arbeidsgiver	7
Kommunen som samfunnsaktør	17
Samfunns- og befolkningsutvikling	20
Satsningsområder.....	21
Oppfølging av klima og miljø.....	23
Økonomisk oversikt.....	26
Kommunens tjenesteområder	27
Folkevalgte og revisjon.....	27
Administrasjon og fellestjenester	29
Strategi og utvikling.....	41
Utdanning og familie	60
Helse og omsorg.....	79
Teknisk, kultur og idrett	98
Selvkost.....	116
Avsetninger, overføringer	125
Status investeringsprosjekter.....	128
Årsberetning.....	135
Forord.....	135
Regnskapsresultat	137
Årsregnskap.....	138
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	138
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	145
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	146
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	148
1. Investeringer i varige driftsmidler	148
Balanse	152
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	155
Egenkapital.....	157
Handlingsregler	157
Finans	158
Budsjettpremisser	163

Måloppnåelse	172
Etikk og antikorrupsjon	172
Internkontroll	173
Mangfold og likestilling	174
Vedlegg.....	176
KOSTRA og begrepsforklaringer	176

Årsrapport 2024

Ringerike Kommune

Kommunedirektørens innledning

Nye tider - store endringer

Ringerike kommune er en godt drevet kommune. Daglig mottar mere enn 30 000 innbyggere tjenester fra kommunen, enten i form av direkte tjenester som oppvekst, helse eller kultur, eller mer indirekte som vei, vann og avløp.

Vi er også en attraktiv kommune. I året som gikk vokste kommunen med flere nye arbeidsplasser, og vi ble 212 flere innbyggere. Per 1. januar 2025 bor det 31 793 innbyggere i Ringerike kommune. Dette bidrar til den veksten kommunen trenger for å imøtekomme fremtidens utfordringer.

Det som skjer i verden påvirker oss som kommune og vårt samfunnsoppdrag. Følgene av krigen i Ukraina når oss, og det berører også innbyggerne våre. I Ringerike har vi i 2024 bosatt 126 flyktninger, og de fleste av disse kommer fra Ukraina. Totalt har kommunen siden 2022 bosatt 428 flyktninger. Sammen med frivillighet, næringsliv og lokalsamfunnet har vi sammen lyktes i å inkludere de fleste av disse inn i Ringerikssamfunnet.

Jeg er stolt av den innsatsen kommunens og dens støttespillere bidrar til at berørte av krigen i Ukraina ivaretas på en god måte!

Samtidig ser vi at våre økonomiske rammer ikke er tilstrekkelig for å tilby de tjenester som forventes av oss. Kommunen brukte 55 millioner kroner for mye til driften i 2024. For å dekke dette, og andre uforutsette hendelser gjennom året, ble det brukt 102 millioner kroner av disposisjonsfondet.

Kommunens fremtidige økonomiske situasjon er bekymringsfull, og vi jobbe aktivt for å klare å tilpasse driften til de økonomiske rammene i årene som kommer. Dette blir krevende og helt nødvendig.

Europa og Norge står ovenfor en sikkerhetssituasjon i en urolig verden vi ikke har sett siden 2. verdenskrig. Hvordan vi som samfunn skal håndtere dette er per i dag uklart. Samtidig er det ingen tvil om at kommunene må ta innover seg den nye situasjonen og planlegge for ulike scenarier. Dette er krevende, men jeg er helt sikker på at lokalsamfunnet og kommunen skal håndtere dette på en god måte.

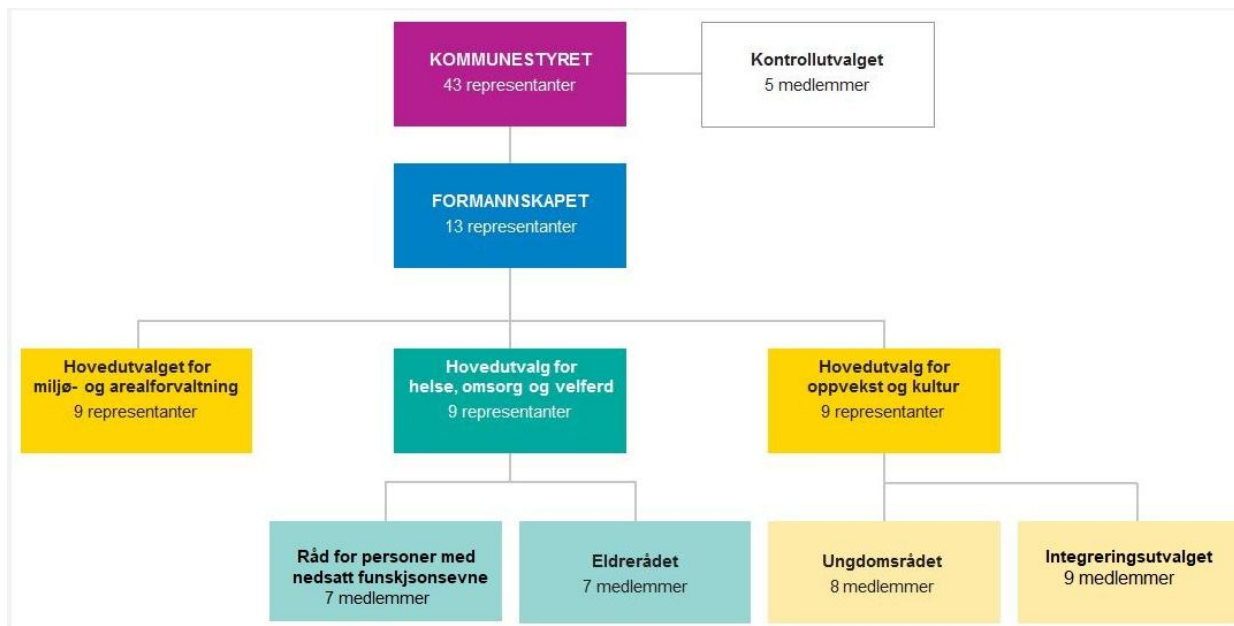
Det å bygge og ivareta Ringerikssamfunnet er en oppgave vi alle gjør i fellesskap. Jeg vil derfor avslutningsvis få takke innbyggere, brukere, politikere, næringsliv og ikke minst kommunens ansatte for den fantastiske innsatsen alle gjør for å videreutvikle vår flotte kommune. Uten dere hadde vi ikke fått det til!

Hilsen

Rune Hallingstad

Kommunedirektør

Politisk styring

RINGERIKE KOMMUNE KOMMUNESTYRET 2024					
Parti	Representanter	Posisjon	Opposisjon	Kvinner	Menn
Arbeiderpartiet	9		9	5	4
Senterpartiet	6	6		2	4
Høyre	10	10		5	5
Pensjonistpartiet	1	1		0	1
Fremskrittspartiet	5	5		1	4
Miljøpartiet de Grønne	1		1	1	0
Rødt	2		2	2	0
Sosialistisk venstreparti	3		3	2	1
Kristelig folkeparti	1	1		0	1
Venstre	1		1	0	1
	43	23	20	18	25

Kommunestyret 2024	Kvinner	Menn
Prosent per kjønn	41,9	58,1
Antall per kjønn	18,0	25,0
Gjennomsnittsalder	48,4	53,8

De folkevalgte møter også i ulike styrever eller representantskap i bedrifter, stiftelser og interkommunale samarbeid – der kommunen har eierandeler eller interesser. De deltar også i samarbeidsutvalget ved alle skole og barnehager.

Vennsbybesøk, Idrettsstipend samt Barn- og unges kommunestyre ligger også i denne sektoren.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) er knyttet til sektor for Administrasjon og fellestjenester. Det gjelder også politisk sekretariat som er administrativ enhet i forhold til ordfører og de politiske styringsorganene.

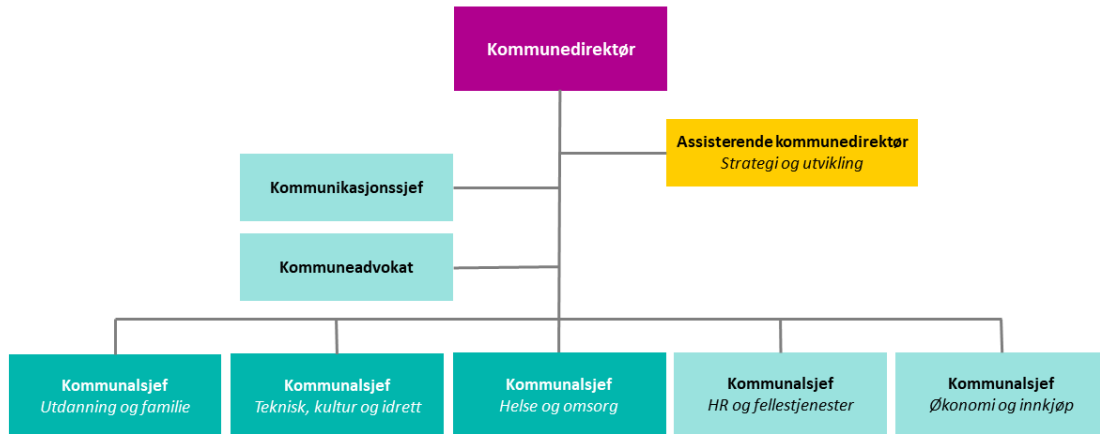
- 17. mai utvalget
- Administrasjonsutvalget
- Eldrerådet
- Formannskapet
- Formannskapet strategi og plan
- Hovedutvalg for helse, omsorg og velferd
- Hovedutvalg for miljø- og arealforvaltning
- Hovedutvalg for oppvekst og kultur
- Integreringsrådet
- Kommunal Klagenemd (Eiendomsskatt)
- Klagenemd for særskilte klagesaker
- Kommunestyret
- Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne
- Sakkyndig nemd (Eiendomsskatt)
- Ungdomsrådet
- Valgstyret
- Valgutvalget

Det ble i 2024 lagt ut 131 innkallinger til politiske møter på kommunenes hjemmeside til informasjon for innbyggerne.

Utvalg	Antall møter
17. mai utvalget	10
Administrasjonsutvalget	10
Eldrerådet	8
Formannskapet	12
Formannskapet strategi og plan	9
Hovedutvalg for helse, omsorg og velferd	9
Hovedutvalg for miljø- og arealforvaltning	10
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	9
Integreringsutvalget	8
Kommunal Klagenemd (Eiendomsskatt)	6
Klagenemnd for særskilte klagesaker	2
Kommunestyret	10
Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	8
Sakkyndig nemnd (Eiendomsskatt)	5
Ungdomsrådet	8
Valgstyret	1
Valgutvalget	6
Sum	131

Kommunen som arbeidsgiver

Organisasjonskart

Medarbeidere

Viktige innsatsområder i arbeidsgiverpolitikken er arbeidsmiljø, ledelse, kompetanse, kommunikasjon og "tenke nytt" (innovasjon). Våre verdier er Nyskapende, Ærlig og Respektfull (NÆR).

I 2025 er det arbeidet videre med innsatsområdene i arbeidsgiverpolitikken.

Viktige resultater

- Gjennomført Ledersamlinger for alle ledere med personalansvar, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. og uteksaminert 17 nye ansatte fra Ledertalentprogrammet
- Gjennomført en rekke opplæringstiltak rettet mot ledere, medarbeidere og verneombud
- Videreført satsingen på heltidskultur etter vedtatte målsettinger
- Videreført arbeidet med sykefraværsopplegget «Sterkere tilbake» i samarbeid med bedriftshelsetjenesten
- Gjennomført og fulgt opp Ledelsens gjennomgang av Kvalitet og HMS
- Gjennomført Temamåned i Kvalitet og HMS
- Gjennomført Vernedager i regi Arbeidsmiljøutvalget
- Oppstart tverrsektoriell arbeidsgruppe i tema Vold og trusler
- Innført ansettelsesstopp/ansettelseskontroll

Utfordringer

Sykefravær

Kommunen jobber kontinuerlig med å redusere sykefraværet totalt, og på den enkelte arbeidsplass. Arbeid med sykefravær er i økende grad prioritert på lik linje med økningen i sykefravær på landsbasis. Ringerike kommune har også hatt som mål å prioritere i større grad forebyggende arbeid, framfor reagerende tiltak i sykefraværsarbeidet. Dette har i 2024 ført til at støttefunksjonene i større grad har fått flere, og kjennskap til flere, verktøy i arbeidet med sykefravær. Det har også i økende grad blitt etablert samarbeid mellom medarbeider, leder, bedriftshelsetjenesten, NAV og lege der ekstra tiltak i form av Møteplassen er gjennomført. Enheter som har behov for det, kan få støtte og bistand av HR og bedriftshelsetjenesten i dette arbeidet som har vist seg effektivt for å senke langtids sykefravær. Arbeidet blir videreført i 2025.

Ringerike kommune har dyktige ledere som gjør mye godt arbeid innen sykefravær. Opplæring av ledere rettes mot forebygging og tidlig intervensjon og da særlig innen de første seks månedene av langtids sykefraværet. Kommunen har et godt systematisk HMS rammeverk og ser behov for videre implementering, spesielt innen risikostyring, stoffkartotek og arbeid med vold og trusler. Dette har vært satsningsområder i Ringerike kommune de siste tre årene. God dialog og samarbeid med vernetjenesten og tillitsvalgte er viktig for å lykkes i sykefraværsarbeidet.

Rekruttere og beholde kompetanse

Demografiutviklingen viser at vi blir flere eldre og færre i yrkesaktiv alder i årene som kommer. Personell med riktig kompetanse er en knapp ressurs der mange arbeidsgivere ønsker de samme arbeidstagerne. Kommunen fortsetter arbeidet med å utarbeide løsninger for å tiltrekke seg, rekruttere og beholde relevant kompetanse i årene fremover. Dette inkluderer blant annet omdømmebygging, kompetanseheving, større fagmiljøer og godt arbeidsmiljø.

Digital samhandling

De senere årene har kommunen satset på digital kompetanse og innføringen av digitale samhandlingsløsninger for å tilby sikre kanaler, og forbedre kommunikasjon og samarbeid på tvers i organisasjonen. Den digitale modenheten i organisasjonen er økende, men vi har fortsatt en vei å gå på dette området. Vi må arbeide videre med å legge til rette for at flere av våre ansatte benytter seg av og har tilgang til de digitale samhandlingsløsningene våre.

Dette jobbet vi med i 2024

Ledelse

Ringerike kommune har nærmere 160 ledere med personalansvar. Kommunen arbeider aktivt for å støtte lederne innen områder knyttet til:

- Lederveiledning og lederstøtte
- Kulturbygging, endring, omorganisering og arbeidsmiljø
- Kurs og opplæring innen en rekke områder
- Rekruttering
- Økonomioppfølging
- Støtte i oppfølging av medarbeiderundersøkelsen
- Personalsaker

I 2024 gjennomførte organisasjonen to store ledersamlinger for ledere, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Temaet på disse samlingene var; ledelse, en menneskelig øvelse og implementeringsmetodikk. Ledertalentprogrammet ble gjennomført med 17 deltakere med oppstart januar 2024 og avslutning i oktober 2024. Det ble gjennomført to introduksjonskurs for nye ledere i løpet av året.

For å legge til rette for bedre støtte til lederne er det i 2024 arbeidet videre med å utvikle veiledere, informasjon og standardiserte arbeidsverktøy innen personalforvaltning.

Kompetanse

Overordnet kompetansestrategi for Ringerike kommune ble ferdigstilt i 2021. De siste årene har de ulike sektorene utarbeidet kompetansestrategier for egen sektor basert på denne, og arbeidet med å forankre dette på enhetsnivå med utarbeidelsen av egne kompetanseplaner.

Kommunen tilbyr våre ansatte som ønsker høyere utdanning denne muligheten. Det tilbys økonomiske støtteordninger for ansatte som starter i grunnutdanning eller videreutdanning.

Kommunen satser på praksis- og lærlingeplasser, og har 67 lærlingeplasser fordelt på de ulike sektorene ved utgangen av 2024. I tillegg har kommunen prioritert at flere av våre egne medarbeidere innen alle sektorer tar fagbrev ved å gjennomføre teoretisk og praktisk eksamen. Kommunen er godkjent som selvstendig lærebedrift i fem fagretninger.

Innovasjon og digitalisering

Kommunene står overfor flere utfordringer i årene som kommer. Strammere budsjetter, økte behov for helse- og eldreomsorgstjenester, mangel på kompetanse og internasjonal uro er forhold som kan bli krevende å håndtere. Måten vi leverer våre tjenester på må endres. Vi må jobbe smartere og mer systematisk med innovasjon og lære av feil og suksesser.

Digitalisering er tema i all tjeneste- og samfunnsutvikling. Smartere bruk av data og teknologi er viktig for å få til innovasjon og bærekraftige tjenester. Enhetene for Digitalisering og IT bistår kommunen med å gjennomføre slike prosjekter. Her følger man en felles arbeidsmetode for å sikre helhetlige løsninger, med fokus på informasjonssikkerhet, personvern og universell utforming. For å lykkes skal Ringerike

kommune samarbeide både lokalt, regionalt og nasjonalt - med andre kommuner, næringsliv, academia og offentlige aktører.

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid

Kommunens overordnede mål for Helse, miljø og sikkerhetsarbeidet er:

"Ringerike kommune skal være en trygg, sikker, utviklende, helsefremmende og inkluderende arbeidsplass. Ringerike kommune skal bidra til å minimere negativ påvirkning på miljøet".

For å oppnå dette målet kreves det at ledere og medarbeidere i Ringerike kommune utøver et systematisk HMS- arbeid, og at dette arbeidet er sterkt forankret i toppledelsen. Videre krever det praktisering av medvirkning og medbestemmelse, at organisasjonen har nødvendig kompetanse, og at lovgivningen og interne rutiner og retningslinjer etterleves i det daglige arbeidet.

Med utgangspunkt i resultatene fra Ledelsens gjennomgang har organisasjonen i 2024 videreført satsingen på å styrke det systematiske kvalitets- og HMS- arbeidet, samt å øke den generelle kompetansen blant kommunens ledere og medarbeidere innen feltet.

Årlig gjennomføres en rekke opplærings- og kompetansehevende tiltak for kommunens ledere, medarbeidere og verneombud; Grunnkurs arbeidsmiljø avholdes for å sikre at ledere og verneombud har rett kompetanse i HMS- arbeidet. Vervedager i regi av Arbeidsmiljøutvalget arrangeres for alle verneombud i Kommunen, og i mars ble den årlige temamåned for Kvalitet og HMS gjennomført med spesielt fokus på temaet vold og trusler.

Det gis kontinuerlig støtte til ledere og medarbeidere i gjennomføringen av aktivitetene i det systematiske HMS- arbeidet, samt opplæring i relevante fagsystemer ved behov.

I 2024 startet et tverrsektorielt arbeid med temaet Vold og trusler som skal fortsette i 2025. Arbeidsgruppa skal jobbe helhetlig med kompetanse og opplæring, rutiner og retningslinjer, og risikokartlegginger. I tillegg har kommunerevisjonen startet undersøkelser innen dette temaet på oppdrag fra kontrollutvalget.

Systematisk HMS- arbeid er et prioritert område og vil videreføres i 2025.

Årsverk og ansatte

I tidligere årsrapporter har antall årsverk og ansatte blitt rapportert som et øyeblikksbilde ved utgangen av året. Dette kan derimot gi et feilaktig bilde av reell status. Disse indikatorene varierer mye gjennom året, og det kan være uhensiktsmessig å sammenligne utvikling fra år til år på et gitt tidspunkt. Fra 2025 vil kommunen derfor benytte gjennomsnittlige verdier.

Ansettelsesstopp/ansettelseskontroll

Våren 2024 ble det innført ansettelsesstopp/ansettelseskontroll, som innebærer at alle nyansettelser skal godkjennes av kommunalsjef og kommunedirektør. Stillinger med direkte brukerkontakt som for eksempel lærere, barnehageansatte, ansatte i hjemmetjenesten og på institusjoner og lignende er unntatt dersom avdelingen har budsjettmidler til å fylle stillingen.

Av tabellen nedenfor ser vi en gjennomsnittlig økning både i antall årsverk og antall ansatte de siste årene. Samtidig ser vi at ansettelseskontrollen som ble innført i 2024 var helt nødvendig og har hatt ønsket effekt.

- **Ved inngangen til året var vi 2212 ansatte fordelt på 1928 årsverk**
- **Ved utgangen av året var vi 2203 ansatte fordelt på 1936 årsverk.**

Endringen i gjennomsnittlig antall ansatte og årsverk fra 2023 til 2024 skyldes en kraftig økning på slutten av 2023.

Sektor	2024	2023	2022
Antall årsverk (gj.snitt)	1927	1885	1872
Antall ansatte (gj. snitt)	2203	2180	2187

Folkevalgte, frikjøpte tillitsvalgte og lærlinger tas ikke med i den totale beregningen.

Heltidskultur

Kommunen har i flere år arbeidet med et omfattende kulturutviklingsprosjekt kalt Heltidskultur. Ved å ta heltidsvalget og satse på heltidskultur mener kommunen at dette vil øke forutsetningene for god tjenestekvalitet, godt arbeidsmiljø og godt lederskap. For å nå målene om heltidskultur ønsker kommunen å sikre at flere ansatte jobber heltid og har større stillingsstørrelser, å sikre større andel ansatte med fagkompetanse i tjenestene, og redusere bruken av vikarer. Arbeidet med heltidskultur har spesiell oppmerksomhet innen sektorene Helse og omsorg og Utdanning og familie.

Kommunestyret vedtok våren 2021 konkrete mål og måleindikatorer for heltidskultur i Ringerike kommune. Tabellen nedenfor viser en positiv utvikling av heltidskulturarbeidet.

Ved utgangen av 2024 var andelen heltidsansatte i kommunen 66,06 prosent, gjennomsnittlig stillingsstørrelse 87,95 prosent, og andel med formell utdanning 85,19 prosent. Dette er en positiv utvikling sammenliknet med 2023 hvor andelen heltidsansatte var 62,9 prosent og gjennomsnittlig

stillingsstørrelse var 86,27 prosent. Andel med formell utdanning er noe redusert i forhold til 2023. En forklaring kan være at det er noe mer utfordrende å få tak i fagutdannede, spesielt innenfor sektor Helse og omsorg og Utdanning og familie.

Andelen heltidsansatte og gjennomsnittlig stillingsstørrelse varierer mye mellom sektorene. Innen 2030 har kommunen som mål å blant annet å øke den totale andelen heltidsansatte til 81 prosent, gjennomsnittlig stillingsstørrelse til 91prosent og andelen ansatte med fagkompetanse til 90 prosent.

Kommunens sektorer jobber etter vedtatte mål for Heltidskultur. På kommunenivå ligger vi per 31.12.2024 foran de vedtatte målene for økt heltid og økt gjennomsnittlig stillingsstørrelse. Det har vært en liten nedgang i andel faglærte.

Sektorspesifikke resultater kan leses i måltabellene.

Rapporteringstidspunkt og langsiktige mål	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	Andel heltid	Andel med formell utdanning
Resultat 2023	86,27 %	62,90 %	86,82 %
Resultat 2024	87,95 %	66,06 %	85,19 %
Mål 2025	87,00 %	65,00 %	86,00 %
Mål 2027	91,00 %	71,00 %	88,00 %
Mål 2030	91,00 %	81,00 %	90,00 %

Tabellen nedenfor viser til bruk av tilkallingsvikarer i 2024. Sammenlignet med 2023 ser vi en nedgang i den totale bruken av tilkallingsvikarer fra 193 årsverk. Utdanning og familie bruker i 2024 18 flere årsverk på tilkallingsvikarer, mens de andre sektorene har gått noe ned. Blant annet har Helse og omsorg redusert bruken med 17 årsverk. Vi ser ingen markante endringer i fordelingen mellom vikarer med formell eller uformell utdanning.

Vikarer på tilkalling sektor	Årsverk	Antall uten formell utdanning	Antall med formell utdanning
Administrasjon og fellestjenester	0,46	0,00	0,46
Utdanning og familie	59,66	46,40	13,26
Helse og omsorg	102,26	61,59	40,67
Teknisk, kultur og idrett	19,68	12,18	7,5
Strategi og utvikling	0,06	0,06	0,00
Totalt	182,13	120,23	61,89

Medarbeiderundersøkelsen

Ringerike kommune gjennomfører 10-faktor medarbeiderundersøkelse annethvert år. Alle enheter i kommunen arbeider kontinuerlig med oppfølging av handlingsplaner og tiltak etter resultater fra medarbeiderundersøkelsen.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i november 2023, med en deltagelse på 80 prosent. På kommunenivå er resultatene innen de 10 faktorene gode, og på nivå med eller bedre enn gjennomsnittet i Norge. På overordnet nivå har kommunen bedret resultat innenfor faktoren Autonomi (+0,1), men har en nedgang innen faktoren Fleksibilitetsvilje (-0,1) sammenlignet med 2021. Den enkelte avdeling følger opp sine resultater fra medarbeiderundersøkelsen og jobber med konkrete tiltak frem mot neste undersøkelse som gjennomføres i 2025.

Faktor	Ringerike 2017	Ringerike 2019	Ringerike 2021	Ringerike 2023	Norge 2023	Beskrivelse
1. Indre motivasjon	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	Motivasjon for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende. (Også kalt indre jobbmotivasjon.)
2. Mestringstro	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng.
3. Autonomi	4,2	4,2	4,2	4,3	4,3	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle.
4. Bruk av kompetanse	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt jobbrelevante

						kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.
5. Mestringsorientert ledelse	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut i fra egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
6. Rolleklarhet	4,3	4,2	4,3	4,3	4,3	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
7. Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjenester som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om.
8. Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	Medarbeidernes villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
9. Mestringsklima	4,0	3,9	4,1	4,1	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å

						lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
10. Prososial motivasjon	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Resultater på en skala fra 1-5

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,32 %	6,72 %	9,04 %
Årlig sykefravær 2021	2,65 %	6,99 %	9,64 %
Årlig sykefravær 2022	3,46 %	7,04 %	10,51 %
Årlig sykefravær 2023	2,60 %	7,06 %	9,66 %
Årlig sykefravær 2024	2,55 %	7,71 %	10,26 %

Sykefraværet i Ringerike kommune for året som hele var på 10,26 prosent, med et korttids sykefravær på 2,56 prosent og et langtidssykefravær på 7,81prosent.

Selv om sykefraværet for 4. kvartal i 2024 var det laveste sykefraværet på fire år, var det langtids sykefraværet som var driveren for året, med det høyeste nivået på fire år i både 1., 2. og 3. kvartal.

Korttidssykefraværet i 2024 var lavt sammenlignet med tidligere år og kompenserte en del for økningen i langtidssykefraværet.

Det er sektor helse og omsorg (HO) som har det høyeste sykefraværet i 2024, etterfulgt av teknisk, kultur og idrett (TKI) og utdanning og familie (UF). Økningen i sykefravær i Ringerike kommune er sammenlignbar med økningen i kommune-Norge. Hvis vi tar høyde for kjønn, arbeidstid og tjenestene som sektorene leverer, er det verdt å påpeke at sektor TKI og UF har et høyt sykefravær. UF er en stor sektor som både ligger høyt og over flere år vist en økning i langtids sykefraværet. Utviklingen er synliggjort i arbeidsmiljøutvalget som kommunens øverste organ i arbeidsmiljøarbeidet.

AMU

Det jobbes kontinuerlig med sykefraværarbeid og oppfølging i kommunen, og temaet er et viktig område som har stor oppmerksomhet fra ledelsen. Arbeidsmiljøutvalget (AMU), som er det øverste organet i arbeidsmiljøarbeidet, følger utviklingen i sykefraværet og sykefraværarbeidet kvartalsvis. I AMU vurderes både helsefremmende, forebyggede og reagerende tilnærming i sykefraværarbeidet, enten det er tiltak på individ-/gruppenivå eller organisatorisk.

Kunnskapsbasert

Ringerike kommune legger vekt på en kunnskapsbasert tilnærming i tråd med utviklingen i samfunnet. Bransjeprogrammene som en del av samarbeidet med NAV og inkluderende arbeidsliv er et eksempel på kunnskapsbasert bransjetilpasset tilnærming i sykefraværsarbeid. Dette bidrar til å øke kunnskapsgrunnlaget og muligheten til å iverksette tiltak som er mer tilpasset de ulike sektorene/bransjene og arbeidsoppgavene de utfører.

Individnivå

Et tett tverrfaglig samarbeid mellom aktørene som har en rolle i den enkelte sin sykefraværsoppfølging er et eksempel på tiltak på individnivå. «Sterkere tilbake» som metode innebærer en tilnærming som legger til rette for en «møteplass» mellom den enkelte medarbeider, nærmeste leder, NAV, primærlege og bedriftshelsetjenesten. Dette gjør at den enkelte medarbeider får tett sykefraværsoppfølging og setter de i posisjon til lettere å kunne ta gode valg for egen framtid i det som kan oppleves utfordrende i situasjonen.

Sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	Fravær 2024			Fravær 2023		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet fravær i %	Korttid %	Langtid i %	Samlet fravær %
Administrasjon og fellestjenester	1,95 %	2,41 %	4,36 %	2,01 %	2,82 %	4,83 %
Strategi og utvikling	2,35 %	4,39 %	6,75 %	1,78 %	5,47 %	7,26 %
Utdanning og familie	2,45 %	7,35 %	9,80 %	2,46 %	6,77 %	9,23 %
Helse og omsorg	2,88 %	9,17 %	12,05 %	2,92 %	7,83 %	10,75 %
Teknisk, kultur og idrett	2,00 %	7,98 %	9,98 %	2,45 %	8,32 %	10,77 %
Selvkost	2,10 %	2,84 %	4,94 %	1,97 %	4,99 %	6,96 %
Sum tjenesteområder	2,55 %	7,71 %	10,26 %	2,60 %	7,06 %	9,66 %

Kommunen som samfunnsaktør

Beredskap og samfunnssikkerhet

Beredskap har aldri vært viktigere og aldri vært mer aktuelt. Det er ingen tegn på en mer stabil sikkerhetspolitisk situasjon eller mindre klimapåvirkninger i 2025 eller årene fremover.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen har ikke endret seg til det bedre og det er stor usikkerhet i forbindelse med utviklingen av Ukraina-krigen og krigen i Midtøsten. Det råder også stor usikkerhet rundt maktbalansen i verden og rollene til USA i den globale forsvarspolitikken og i NATO. Dette gir en mer usikker verden i 2025 som vil påvirke Europa, Norge og norske kommuner. Totalforsvarskommisjonens rapport («Nå er det alvor») følges opp med en ny **Totalforsvarsmelding** fra regjeringen som gir retning for kommunenes beredskapsarbeid inn i fremtiden. Meldingen gir føringer og prioriteringer for kommunen og viser til hva som er viktig å fokusere på. Etter henvendelse fra Statsministerens kontor var Ringerike kommune vert for lanseringen av meldingen i Hønefoss i januar 2025.

Ringerike kommune har blitt satt på prøve også i 2024. Eksempler på **hendelser** er ekstremvær som flom, snø, bortfall av mobilnett, bortfall av nødnummer og flere mindre skredhendelser.

Kommunen har i 2024 **bidratt på en rekke arenaer og delt erfaringer** fra kommunens håndtering av ekstremværet "HANS". Erfaringer har blitt delt med blant annet EU-kommisjonen i Brussel, ulike Statsforvaltere, kommuner, forskningsmiljøer, frivillige organisasjoner, lag og foreninger, og til andre land som Finland og Estland. Mange har delt nyttige erfaringer med oss og mange har lyttet til Ringerike kommunes erfaringer fra 2023 og 2024. Dette ser ut å fortsette i 2025.

Krisestøtteverktøyet RAYVN ble innført i september og har blitt brukt under en rekke mindre hendelser. Krisestøtteverktøyet ble innført i eget prosjekt har blitt godt tatt imot av organisasjonen blant annet på grunn av lav brukerterskel.

Nødnett er på plass i kriseledelsen og på en rekke kritiske punkter i organisasjon som legevakt, brannstasjon og frivillighetens hus. De kommunale oppmøtestedene har også vært aktivisert ved bortfall av nødnummer og mobilnett og er lenket sammen med Hønefoss brannstasjon og kriseledelsen. Samband vil også være et satsingsområde i 2025 med økt fokus på VHF-samband og satellittbaserte tjenester. Det har blitt gjennomført månedlige øvelser i hele 2024 i nødnett og RAYVN sammen med statsforvalter. Sambandstester med nødnett gjennomføres jevnlig internt i kommunen.

Frivillighetens hus ble etablert som ressurscenter for beredskap og egenberedskap og driftes av frivillige organisasjoner som Norsk folkehjelp, Røde kors, Norske sanitetskvinner og Norsk veteranforening. Frivillighetens hus skal støtte kommunens kriseorganisasjon og blant annet være et oppmøtested der innbyggerne kan søke informasjon, hjelp og støtte ved kriser.

Egenberedskap har vært mer i fokus i 2024, grunnet nye råd fra direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Kommunen fikk også mulighet for å være vert for lansering av de nye rådene i regi av DSB med besøk av justis og beredskapsminister og direktør for DSB.

Etterspørselen etter informasjon om beredskap og Egenberedskap er stor. Informasjonsarbeidet økes i 2025 med månedsvise fokusområder i tillegg til egenberedskapsuka. Beredskap og egenberedskapsråd vil også komme inn på mange flere arenaer i 2025, for eksempel på informasjonsmøter på ByLab, Hønefoss bibliotek, Ringeriksdagen og åpen dag på brannstasjonen.

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi 2024—2027 ble vedtatt av kommunestyret juni 2024 og hovedgrepene ble å styrke sammenhengen i plansystemet, fullføre og følge opp planer og planarbeid som er satt i gang (begrense nye planer og strategier), følge opp vedtatte planer, videreføre kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 og fullføre revidering av kommuneplanens arealdel.

De økonomiske rammene og handlingsrommet er stramt. Kommunens planarbeid i 2024 og framover gjennomføres i all hovedsak med egne ressurser, og det har vært nøye vurdert behov og hva som er mulig å få til ut fra tid og tilgjengelige ressurser. Selv om vi i hovedsak gjennomfører mye planarbeid med egne ressurser, har det vært, og blir nødvendig å kjøpe planfaglige tjenester som kommunen selv ikke har kompetanse på eller ressurser til. De siste årene har det pågått relativt omfattende planarbeid i kommunen. Mye er fullført, mens noe fortsatt er i prosess. Blant prioriterte planoppgaver hvor planforslag ble fremmet for politisk behandling i 2024 kan nevnes kommunedelplan for naturmangfold og handlingsplan mot forsøpling. Det pågår også flere omfattende planer, som går over flere år. Blant annet 424 Områderegulering for Follummoen og handlingsplan for vannområdet Tyrifjorden som fortsatt er i prosess.

Revidering av kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel bestemmer hva arealene i kommunen kan brukes til, og er derfor viktig for at vi skal nå målene kommunestyret har vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategien i samfunnsdelen sier at kommunen skal legge til rette for en kompakt by- og tettstedsutvikling. Formålet er å redusere press for å bygge ut naturområder og dyrka mark, redusere transportbehov, gi mulighet for et bedre kollektivtilbud, gjøre at flere kan ha en aktiv hverdag hvor de går og sykler, bidra til levende by- og tettstedssentre og lokalsamfunn og en samfunnsøkonomisk effektiv utvikling av offentlig infrastruktur og tjenestetilbud.

Oppfølging av ny samfunnsdel og arealstrategi har vært sentralt i det pågående arbeidet med revidering av arealdelen i 2024. Gjennom de åpne møtene og høringsuttalelsene til arealdelen fikk kommunen flere innspill og innsigelser som ble av grunnlaget for det videre arbeidet med arealdelen. Høringsuttalelsene til kommuneplanen er omfattende, både i omfang og innhold og prosessen frem til vedtatt plan vil ta lengre tid enn planlagt. Vi jobber for at kommuneplanens arealdel kan bli vedtatt i løpet av 2025.

Næringsutvikling

Kommunens rolle som planmyndighet er avgjørende for å sikre nødvendig arealberedskap og for å oppnå målene satt i kommunens handlingsplan for næringsutvikling, "Næringsplan 2-1". Denne planen understreker betydningen av proaktiv arealforvaltning og optimal bruk av tilgjengelige arealer for å legge til rette for næringsutvikling. Det er fortsatt et stykke igjen før disse målene er nådd, og det kreves fortsatt en målrettet innsats for å overvinne de eksisterende hindringene.»

I 2024 har næringslivet i Ringerike kommune opplevd en forsiktig optimisme, knyttet til fremdriften i store infrastrukturprosjekter som Ringeriksbanen og E16. Disse prosjektene er forventet å styrke regionens attraktivitet og tilgjengelighet, noe som kan legge til rette for fremtidig vekst. Tilgang til talenter, markeder og kapital er avgjørende for næringslivets utvikling, og derfor har samferdsel og kompetanse vært blant deres viktigste prioriteringer i 2024.

Samtidig har utfordringer som høy rente, usikkerhet rundt den videre rentebanen og en uforutsigbar geopolitisk situasjon dempet investeringsviljen. Videre har innsigelser knyttet til arealplaner, hvor det allerede er investert betydelige midler, ført til at mye av næringslivets investeringskapital forblir bundet, noe som hemmer vekst.

Ved utgangen av fjerde kvartal i 2024 var befolkningstallet i Ringerike kommune 31 793, en økning på 202 fra samme periode i 2023. Det ble totalt tatt imot 126 flyktninger (uten familiegjenforening). En samlet vekst i antall arbeidsplasser på 75 gir ved utgangen av q4 et antall arbeidsplasser på 14 662. Med 2-1 som målsetting vil en befolkningsvekst på 212 kreve en vekst i arbeidsplasser på 106. Resultatet var en vekst på 75 som da ligger under målet.

Sysselsettingen i Ringerike økte med 56 som gir en samlet sysselsetting på 15 576. Av dette ser vi at det er netto flere sysselsatte enn arbeidsplasser i Ringerike som betyr at det er en netto utpendling. Veksten i antall arbeidsplasser har vært noe større enn veksten i sysselsetting som da bidrar til en meget beskjeden reduksjon i andel utpendling fra kommunen. Vi ser da også at når befolkningen øker med 212 og antall sysselsatte med 56 så følger Ringerike samme trend som for landet for øvrig at det blir færre sysselsatte pr. innbygger.

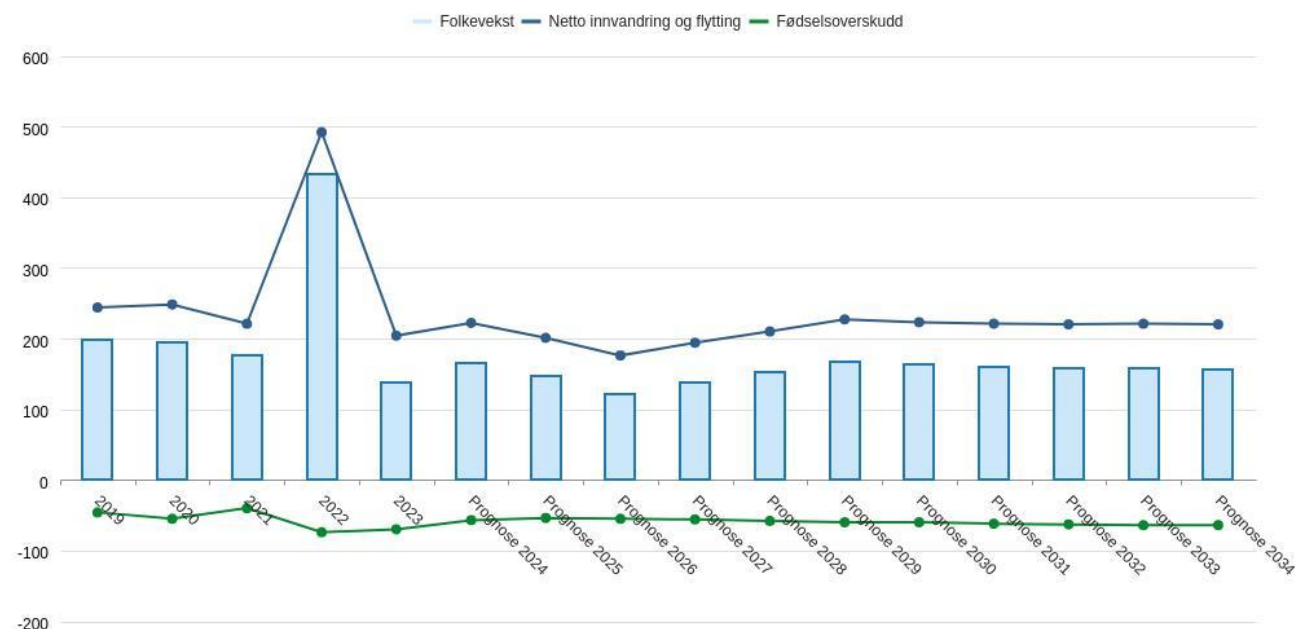
Knyttet til målet om flere arbeidsplasser med høyere verdiskaping ser vi av endringene at det er reduksjon i arbeidsplasser bygg og anleggsbransjen med 13 og reduksjon i industri med 59. Derimot er det vekst i helse og sosial med 146 arbeidsplasser, forretningsmessig tjenesteyting har fått 53 flere arbeidsplasser, transport og lagring har økt med 23 og teknisk tjenesteyting har økt med 33 arbeidsplasser. En vekst i teknisk tjenesteyting forteller at vi har hatt en vekst i tertiær og servicenæringer.

Samfunns- og befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling - 10 år prognose

	2019	2020	2021	2022	2023	Prognose 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	Prognose 2031	Prognose 2032	Prognose 2033	Prognose 2034
Folketall ved inngangen av kvartalet	30 442	30 641	30 835	31 011	31 444	31 581	31 746	31 893	32 014	32 152	32 304	32 471	32 634	32 793	32 950	33 107
Fødte	264	236	262	261	253	257	261	261	264	265	268	272	275	280	284	289
Døde	310	291	302	335	323	314	315	316	320	323	328	332	337	343	348	353
Fødselsoverskudd	-46	-55	-40	-74	-70	-57	-54	-55	-56	-58	-60	-60	-62	-63	-64	-64
Netto innvandring	68	70	83	642	157	178	132	86	87	89	91	90	90	88	88	87
Innenlands flytting	176	178	138	-150	47	44	69	90	107	121	136	133	131	132	133	133
Netto innvandring og flytting	244	248	221	492	204	222	201	176	194	210	227	223	221	220	221	220
Folkevekst	199	194	176	433	137	165	147	121	138	152	167	163	159	157	157	156
Folketallet ved utgangen av kvartalet	30 641	30 835	31 011	31 444	31 581	31 746	31 893	32 014	32 152	32 304	32 471	32 634	32 793	32 950	33 107	33 263

Graf

Satsningsområder

Samarbeid for å nå målene

Kommunen som organisasjon må jobbe helhetlig, systematisk, og tverrsektorielt for å kunne nå målene våre både som myndighetsutøver, samfunnsutvikler og tjenesteleverandør.

I 2024 har vi hatt fokus på å videreutvikle og styrke tiltak for å skape mer åpenhet, deltakelse, dialog og medvirkning. Eksempler på slike tiltak er ByLab, Alles kulturhus, Frivillighetens hus, Bedre tverrfaglig innsats (BTI), samarbeid og partnerskap med ideelle organisasjoner og frivilligheten. Vi søker stadig etter å videreutvikle og ta i bruk nye og forbedrede løsninger og digitale verktøy for medvirkning, selvbetjeningsløsninger og informasjon til innbyggerne. Kommunen har også videreført og styrket interkommunale oppgavesamarbeid.

Internkontroll og systematisk kvalitetsarbeid er et viktig og prioritert område. Dette er viktig både for å sikre at vi etterlever gjeldende lover og forskrifter, men også for å kontinuerlig yte bedre og mer effektive tjenester. Enhetene setter seg konkrete forbedringsmål med bakgrunn i kommuneplanens samfunnsdel, handlingsplan og ulike kvalitetsindikatorer. Vi gjennomfører årlig Ledelsens gjennomgang innen internkontroll, HMS og kvalitet, informasjonssikkerhet, etikk og antikorrupsjon, samt beredskap. Vi måler og sammenligner oss med andre kommuner gjennom KOSTRA- rapportering og Kommunebarometeret.

For detaljerte måltabeller og status på tiltak, se Kommunens tjenesteområder

Økonomisk bærekraft

En av de største utfordringene norske kommuner står overfor er at de i årene fremover er at det blir en større andel eldre, med tilhørende behov for helse- og omsorgstjenester, og færre yrkesaktive. Kommunenes økonomiske bærekraft og evne til å omstille seg blir utfordret. Dette krever at vi må planlegge hvordan vi organiserer og leverer tjenestene våre og hvilken kompetanse vi har behov for i fremtiden.

I tillegg til å ha god økonomistyring, inngå gode innkjøpsavtaler, må kommunen evne å tiltrekke seg, utvikle og beholde ansatte med rett kompetanse. Vi er også avhengige av gode IT-systemer for å utvikle tjenestene. ERP-systemet for økonomi og HR er den digitale ryggraden i kommunen, og vi skal i løpet av 2025 anskaffe og implementere ny løsning.

Kommunen må også evne å tiltrekke seg og legge til rette for et variert og bærekraftig næringsliv slik at Ringerikssamfunnet har tilstrekkelig arbeidsplasser og verdiskapning, samt at Ringerike er et godt sted å bo og jobbe i.

I 2024 har kommunen videreført prioriteringen av tiltak innen arbeidsmiljø, heltidskultur, sykefraværsoppfølging og kompetanseutvikling hos ledere og medarbeidere. Kommunen fortsetter å ha fokus på god økonomistyring, og ser stadig etter muligheter for å fornye og effektivisere tjenester og løsninger. Videre har vi også fulgt opp tiltak i kommunens næringsplan med spesielt fokus på hvordan møte kompetansebehovet nå og i fremtiden for virksomhetene i regionen og proaktiv arealforvaltning. Vi har også jobbet videre med å revidere arealplanen

For detaljerte måltabeller og status på tiltak, se Kommunens tjenesteområder

Sosial bærekraft

Ringerike kommune skal legge til rette for at innbyggerne våre får trygge og gode liv, uavhengig av individuelle forutsetninger som helse, utdanningsnivå, arbeid og økonomi. Dette innebærer å fortsatt prioritere tiltak som bygger oppunder bærekraftig utvikling av lokalsamfunnet, folkehelse, forebygging, tidlig innsats og god tjenestekvalitet. Det krever også at vi jobber systematisk å målrettet med beredskap og samfunnssikkerhet.

I 2024 har kommunen jobbet systematisk med tiltakene som ble prioritert i handlingsplan 2024-2027. Dette inkluderer blant annet en fortsatt satsing på dreiningen mot mer forebyggende helsetjenester, veiledning og tilpasning av tjenestetilbudet. Det jobbes også videre med tiltak innen tidlig innsats, forebygging og skaping av trygge leke- og læringsmiljøer for barn og ungdom, vedlikehold og forvaltning av kommunale bygg, og videreutvikling av arealutvikling, transportløsninger og friluftsliv.

Tiltaksplanen etter ekstremværet "Hans" følges opp kontinuerlig. Det er også blitt implementert et nytt krisestøtteverktøy (RAYVN), samt at Frivillighetens hus er blitt etablert som ressurscenter for beredskap og egenberedskap.

For detaljerte måltabeller og status på tiltak, se Kommunens tjenesteområder

Bærekraft for klima og naturmiljø

Ringerike kommune har et ansvar for å bidra til å bremse klimaendringene og ivareta naturen som omgir oss. Dette betyr at vi må redusere vårt egne direkte klimagassutslipp fra veitrafikk, mobil forbrenning og jordbruk, men også redusere vårt totale klimafotavtrykk som skapes gjennom forbruk av varer og tjenester som er produsert utenfor kommunegrensene våre. Som planmyndighet betyr det også at kommunen må forvalte arealer og naturressurser som omgir oss på en bærekraftig måte.

I 2024 har kommunen på overordnet nivå prioritert å videreutvikle kommunens styringsverktøy innen klima- og miljøledelse og arealforvaltning for å sikre systematisk arbeid med miljø- og klimatiltak på tvers av sektorene. Alle kommunens enheter er nå miljøfyrtårnsertifiserte, men jobber videre for å sikre stadige miljøforbedringer innen egen drift. Alle kommunens sektorer er nå involverte i oppfølging av klimatiltak vedtatt i kommunens handlingsplan og budsjett. Arealanalyser og -regnskap er benyttet for å styrke beslutningsgrunnlaget om jordvern, naturmangfold, karbonlagring og friluftsliv i arealplanleggingen. Det er lagt fram for politisk behandling forslag til handlingsplan mot forsøpling og en kommunedelplan for naturmangfold. Det er jobbet videre også med handlingsplan for vannområdet Tyrifjorden, mens arbeidet med handlingsplan for friluftsliv er noe forsinket pga. andre prioriterte oppgaver. Regionalt samarbeid står også sentralt i kommunens klima- og miljøarbeid, både innen vannområdet Tyrifjorden, Ringeriksregionen, kommunenettverk for klimaomstilling og i Osloregionen.

For mer utdypende omtale av kommunens klima- og miljøarbeid, se tekst under "*Oppfølging av klima og miljø*".

For detaljerte måltabeller og status på tiltak og oppdrag, se Kommunens tjenesteområder

Oppfølging av klima og miljø

Klima og miljø

I 2024 ble det jobbet videre med å tiltak, planer og styringssystemer som bidrar mot å nå mål og strategier for kommunens arbeid med bærekraft, klima og miljø vedtatt i [kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030](#).

Foto: Bjørn Johnsen

Klimabudsjett

Klimabudsjett styrket som styringsverktøy for kommunens klimaarbeid: Klimabudsjettet er kommunens styringsverktøy for å vurdere og prioritere klimatiltak på tvers av kommunens sektorer som har ansvar for gjennomføring. I 2024 ble det jobbet med å gjennomføre tiltakene i klimabudsjett 2024-2027, samt at klimabudsjett for 2025-2028 ble utarbeidet og vedtatt i desember 2024. I 2024 var det for første gang også avsatt et eget budsjett til klimatiltak og det ble etablert en prosedyre og kriterier for bruken

av midlene. Formannskapet fordelte i 2024 midler til åtte ulike tiltak. Arealforvaltningen er et av kommunens viktigste virkemidler for å redusere klimagassutslipp og bevare naturlige karbonlagre. I 2024 var en viktig prioritering å jobbe med kompakt by- og tettstedsutvikling og andre klimagrep for å redusere utslipp fra veitrafikk, bygge- og anleggsplasser, bygg, materialvalg og energiløsninger ifm. revidering av kommuneplanens arealdel. Andre tiltak det ble jobbet med var utarbeidelse av en klimahåndbok for gårdbrukere i Ringeriksregionen, holdningsskapende arbeid i skoler og barnehager og arrangementer på biblioteket, styrkede vurderinger av klimakrav ved innkjøp av varer og tjenester, utarbeidelse av forslag til en rutine for ombruk internt i kommunen, tilskuddsordning for ombruksaktører, energieffektivisering og økt kildesortering i alle kommunale virksomheter. Løpende utskifting av kommunale kjøretøy til nullutslippskjøretøy fortsatte også, elbilandelen økte fra var 24,4 prosent i 2022 til 34,8 prosent i 2024. I tillegg kommer en rekke andre større og mindre tiltak for å redusere klimafotavtrykket til både kommunens egen drift (se også omtale av miljøfyrtårnsarbeidet) og Ringerikssamfunnet.

Alle kommunens virksomheter er nå Miljøfyrtårn: I 2023 nådde vi en viktig milepæl for innføring av miljøledelse i driften av kommunen, jf. mål 4.5.4 i samfunnsdelen. På nyåret 2023 kom vi i mål med Miljøfyrtårnsertifisering av de siste av kommunens virksomheter, slik at alle sektorer er sertifisert og vi har til sammen 53 sertifikater! Hvert tredje år skal virksomhetene resertifiseres og vise til miljøforbedringer. I 2024 ble alle skoler og barnehager resertifiserte og del av nye kriterier var å ha gjennomført en vurdering av hvilke miljøpåvirkninger som er mest vesentlige og lage tiltaksplaner rettet mot disse. Det oppleves at de miljøfyrtårnsertifiserte virksomhetene i stadig

større grad tenker ut miljøtiltak innenfor transport, energi, innkjøp, avfall, ombruk, og natur, i tillegg til de «tradisjonelle» områdene HMS og arbeidsmiljø. Miljøfyrtårnarbeidet bidrar til en rekke små og store miljøtiltak, innen alt fra holdningsskapende arbeid rettet mot barn og innbyggere, klimabevisste menyvalg og redusert matsvinn, ombruk, klimakrav i innkjøp, utskifting av kjøretøy til nullutslipp, redusert transport og tiltak for å øke andelen ansatte og skoleelever som går og sykler, redusert energiforbruk, bedre kildesortering mm. Vi opplever stadig høyere bevissthet blant ansatte i de miljøsertifiserte virksomhetene og at vurdering av miljø er bedre integrert i driften.

Arealanalyser og -regnskap tatt i bruk: Det ble i 2024 jobbet med videreutvikling av styringsverktøy innen kommunens arealforvaltning, særlig bruk av arealanalyser. Metodikk for arealregnskap og -analyser ble utarbeidet og tatt i bruk i utarbeidelse av kommunedirektørens innstilling til revidert kommuneplanens arealdel og i vurdering av samla virkninger av planforslag som ble var på høring høst 2023, og brukt videre i oppfølgende arbeid også i 2024. Dette har gitt oss muligheten til å tallfeste planforslagets påvirkning på ulike arealkategorier som er viktige for jordvern, karbonlagring, naturmangfold og friluftsliv og styrker politikernes beslutningsgrunnlag. Det har også gjort at vi har kunnet beregne hvor store klimagassutslipp fra arealbruksendringer som vil oppstå avhengig av hvilke og hvor store arealer som åpnes for utbygging i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel. Dette er omtalt i kapittel 5.2.5 om planens påvirkning på naturlige karbonlagre og kapittel 6.2 om samla virkninger i [planbeskrivelsen til høringsforslaget](#). Beregningene vil oppdateres til nytt planforslag som skal på begrenset høring tidlig 2025. Det planlegges å i 2025 å jobbe videre med kartverktøy, sjekklister og rutiner også i andre arealplaner. Det ble i 2024 også startet opp regionalt samarbeid i Ringeriksregionen om arealanalyser som oppfølging av den felles klima- og miljøerklæringen vedtatt i de fem kommunestyrene.

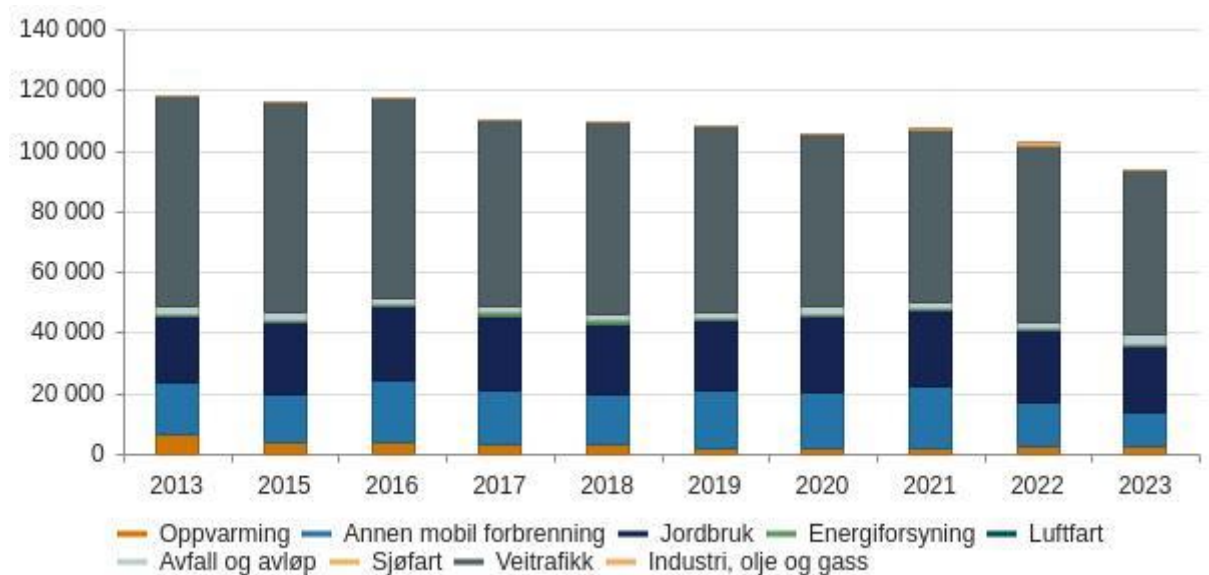
Handlingsplaner innen friluftsliv, vannmiljø, forsøpling og naturmangfold: Det er i 2024 jobbet videre med flere temavise, handlingsrettede planer for å følge opp mål i samfunnsdelen. Arbeidet med handlingsplan for vannområdet Tyrifjorden har kommet langt og handlingsplan mot forsøpling ble fremmet for politisk behandling desember 2024. Et forslag til kommunedelplan for naturmangfold ble utarbeidet og dette var på høring høsten 2024. Arbeidet med handlingsplan for friluftsliv er dessverre forsinket pga. andre prioriterte oppgaver.

Regionale samarbeid: Ringerike har også i 2024 vært aktiv i samarbeid med andre kommuner bl.a. i Osloregionens faggruppe for klima- og miljø, kommunenettverk for klimaomstilling (tidligere del av Klima Viken, nå frittstående) og i 2024 var det også høy aktivitet i regionalt team for klima og miljø i Ringeriksregionen. Bl.a. ble det vedtatt en felles klima- og miljøerklæring i kommunestyrene i alle fem kommuner. Fra høsten 2023 har Ringerike vært vertskap for en rådgiver innen klima- og miljøvennlige anskaffelser som i tre år skal jobbe på tvers av Vest Viken innkjøpssamarbeid og Drammen og en prosjektleder som skal jobbe med konkrete klimaprojekter på tvers av de ca. 20 kommunene i kommunenettverk for klimaomstilling. I 2024 fikk nettverket klimasatsstøtte til to prosjektstillinger til innen hhv. klimavennlig matservering og klima- og miljøkrav i anskaffelser. Ringerike kommune (ved hhv. Ringerikskjøkken og innkjøpsavdelingen) skal være vertskap også for disse, de starter ila våren 2025.

Klimagassregnskap – historiske utslipp

Direkte utslipp innenfor Ringerikes grenser

Søylediagrammet viser de historiske direkte utslippene fra Ringerike, fordelt på sektor. Data er hentet fra Miljødirektoratet, og omfatter de utslippene som fysisk skjer innenfor kommunens geografiske grense (direkte utslipp). Utslipp som fysisk skjer i andre deler av Norge eller i utlandet er ikke inkludert.

Tabellen viser verdiene, i tonn CO₂-ekvivalenter, som inngår i diagrammet ovenfor

	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Luftfart	2,0	0,9	1,2	1,7	2,3	3,1	1,8	1,7	1,6	1,2
Oppvarming	6 718,6	4 202,0	4 074,9	3 517,0	3 432,0	2 213,9	2 008,2	2 102,8	2 365,2	2 510,9
Sjøfart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	4,4	0,1
Veitrafikk	69 616,1	69 503,6	65 936,9	61 216,6	63 205,6	60 811,5	56 920,5	56 580,6	57 972,3	54 321,1
Avfall og avløp	2 228,2	2 164,3	2 097,5	2 219,4	2 239,2	2 137,9	2 437,5	2 132,8	2 204,3	2 717,5
Annen mobil forbrening	17 001,7	15 776,9	20 285,5	17 842,7	16 248,9	19 035,4	18 732,8	20 207,2	14 533,1	11 451,3
Jordbruk	21 917,5	23 770,9	24 271,1	24 497,0	23 566,3	23 046,8	24 766,8	25 253,1	24 018,9	21 878,9
Energiforsynin g	767,3	675,5	939,8	734,2	890,0	764,7	825,5	740,9	700,0	766,1
Industri, olje og gass	138,7	245,0	88,9	344,5	158,2	80,2	81,2	597,2	1 092,2	179,5
Sum	118 390,	116 339,	117 695,	110 373,	109 742,	108 093,	105 774,	107 616,	102 892,	93 826,
	2	0	8	1	5	6	6	4	1	6

Økonomisk oversikt

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev.bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr
Sentrale inntekter	-2 104 847	-2 217 245	-2 217 245	-2 157 578	-59 667
Netto finansutgifter og inntekter	192 311	236 800	209 800	188 271	21 529
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-18 301	23 770	18 000	-77 735	95 735
Til disposisjon	-1 930 836	-1 956 675	-1 989 446	-2 047 043	57 597
Folkevalgte og revisjon	13 906	12 279	12 393	14 676	-2 283
Administrasjon og fellestjenester	100 487	88 167	96 889	99 935	-3 046
Strategi og utvikling	67 316	67 182	71 339	70 571	769
Utdanning og familie	812 327	802 174	856 413	881 839	-25 426
Helse og omsorg	894 323	883 167	951 038	969 258	-18 220
Teknisk, kultur og idrett	250 409	244 300	257 232	256 675	558
Selvkost	-67 222	-102 165	-102 165	-107 865	5 699
Avsetninger, overføringer	-141 542	-38 429	-153 694	-140 125	-13 568
Skatt og rammetilskudd	0	0	0	1 501	-1 501
Finans	833	0	0	577	-577
Sum disponering	1 930 836	1 956 675	1 989 446	2 047 043	-57 597
Merforbruk +/mindreforbruk -	0	0	0	0	0

For ytterligere informasjon og detaljer om kommunens økonomi, se kapittel Årsberetning.

Kommunens tjenesteområder

Folkevalgte og revisjon

Tjenesteområdebeskrivelse

Ringerike kommune styres etter hovedutvalgsmodellen med formannskap som fast utvalg for plan- og økonomisaker, og tre hovedutvalg. De tre hovedutvalgene er innen helse og omsorg, oppvekst og kultur, og miljø og arealforvaltning. I tillegg har kommunen kontrollutvalg, eldreråd, råd for funksjonshemmede, ungdomsråd og integreringsråd.

Kommunen har ordfører i 100 prosent stilling og varaordfører i 100 prosent stilling.

Se forøvrig eget kapittel **Politisk styring**.

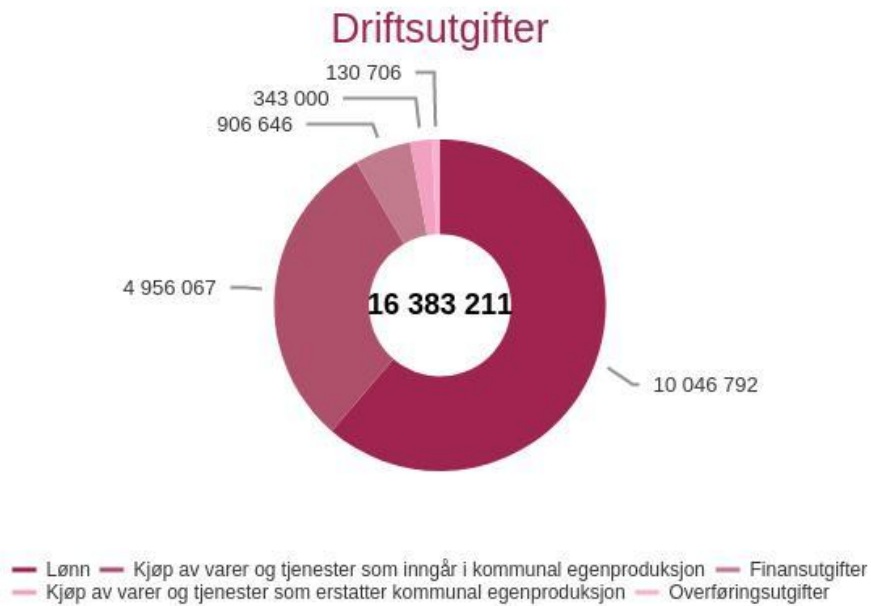
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	8 940	7 913	8 027	10 047
Refusjon lønn	17	0	0	0
Sum Lønn	8 958	7 913	8 027	10 047
Drift	5 135	4 162	4 162	4 956
Kjøp av produksjon	285	312	312	343
Overføringer	152	100	100	131
Finansutgifter	1 012	1 167	1 167	907
Sum Utgifter	6 584	5 741	5 741	6 336
Brukerbetaling	-195	-200	-200	-309
Refusjoner	-223	-8	-8	-386
Overføringer	-50	0	0	0
Finansinntekter	-1 168	-1 167	-1 167	-1 012
Sum Inntekter	-1 636	-1 375	-1 375	-1 707
Netto resultat	13 906	12 279	12 393	14 676

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	378	497	402	304	318	313	450
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	192	235	197	78	90	81	143
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B)	351	443	342	304	291	306	440
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B)	95	127	105	64	90	68	112

Administrasjon og fellestjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

Ringerike kommune styres administrativt gjennom kommunedirektørens strategiske ledergruppe. Fellesadministrasjonen skal legge til rette for virksomhetsstyring av hele kommunen og skal bidra til oppnåelse av overordnede mål og delmål som er definert i kommunedirektørens grunnlagsdokument. Administrasjonen har et gjennomgående fagansvar for virksomheten og består av en rekke avdelinger og fagområder.

Utvikling og utfordringer

Økonomi, innkjøp, regnskap og lønn

Avdelingene jobber målrettet med digitalisering og forenkling av interne prosesser som også påvirker resten av organisasjonen. Fakturahåndtering, både inngående og utgående, utvikles stadig i retning av større andel elektroniske fakturaer. E-handel skal være den viktigste innkjøpsplattformen som brukes av bestillere i hele organisasjonen. I 2024 ble det startet et omfattende arbeid med å anskaffe nytt ERP-system som følge av at dagens system (Visma Enterprise) skal fases ut i sin nåværende form i årsskifte 2025/2026. Økonomiavdelingen vil sammen med HR være sentrale i prosessen med å få på plass en ny løsning og finne gevinster med nye og effektive arbeidsprosesser i løpet av 2025.

På innkjøpssiden er arbeidet med kontraktsoppfølging styrket, og arbeidet med å fornye og inngå nye avtaler innenfor alle kommunens innkjøpsområder prioriteres. Avdelingen bidrar også aktivt inn i Vestre Viken Innkjøpssamarbeid (VVI). Kommunens personvernombud er organisert i innkjøpsavdelingen.

Human Resources (HR)

Kommunen arbeider kontinuerlig med innsatsområdene i arbeidsgiverpolitikken: arbeidsmiljø, ledelse, kompetanse, kommunikasjon, og tenke nytt (innovasjon).

HR-avdelingen bidrar med kompetanse for ansatte og sikrer at organisasjonens HR-verktøy og prosesser bygger opp under organisasjonens overordnede mål, mandat og strategi. Sentrale områder HR legger til rette for er god personalforvaltning, organisasjonsutvikling, lederutvikling, lederstøtte, rekruttering, kompetansestyring, medbestemmelsesprosesser, kvalitet, HMS og beredskapsarbeid.

I 2024 har HR-avdelingen arbeidet videre med prioriterte områder. Blant annet har 17 ansatte gjennomført kommunens ledertalentprogram, samt at det ble gjennomført to samlinger for alle ledere. Ulike arbeidsmiljø- og sykefraværstiltak er videreført og vi har fortsatt arbeidet med å videreutvikle og støtte organisasjonen i det systematiske kvalitets- og HMS arbeidet. Innenfor beredskapsområdet har vi implementert et nytt krisestøtteverktøy RAYVN, drevet informasjonskampanjer og fulgt opp tiltak etter ekstremværet "Hans". HR-avdelingen har også vært aktiv bidragsyter i interkommunale HR- og personalnettverk.

Arbeidsgiverpolitikken skulle etter planen revideres i 2024. Arbeidet er forsinket og blir revidert ilt 2025.

Fellestjenester

Fellestjenester består av servicetorg, politisk sekretariat og dokumentcenter, og skal sikre stor grad av åpenhet ut mot innbyggere.

På systemsiden har Fellestjenester i 2024 arbeidet for å overføre kommunens saks- og arkivsystem ACOS/WebSak til sky og koble på alle integrasjoner, samt at en har tatt i bruk nytt krisestøtteverktøy (RAYVN) med fokus på opplæring av Team Sentralbord. Fullteksting av Formannskaps- og Kommunestyremøter, samt 3 utvalgsmøter er implementert, samt at en har tatt i bruk statistikkfunksjoner for digitale direkte overføringer og arkiverte sendinger.

På andre områder har det vært arbeidet for å oppgradere resepsjonen på Rådhuset med støyhindrende tiltak, og sikkerhetstiltak (innglassing), i tillegg til at en har arbeidet med oppfølging av erstatning og sikringstiltak etter innbrudd på Rådhuset. Videre er det blitt etablert en VTA plass på Rådhuset, og en har gjennomført fysisk TV innsamling med det beste resultatet noensinne.

Fellestjenesten er ansvarlig for gjennomføring av Stortings- og Sametingsvalget i 2025 og har startet arbeidet med planleggingen av en god og effektiv gjennomføring.

Kommunikasjon

Kommunikasjonsavdelingen har to ansatte og bidrar med kommunikasjonsbistand til hele organisasjonen. Avdelingen ledes av kommunikasjonssjef og har det overordnede ansvaret for kommunikasjonsarbeidet i kommunen, i tillegg til ansvar for presse- og mediehåndteringen. Avdelingen har også redaktøransvaret for kommunens digitale flater.

De overordnede kommunikasjonsmålene skal bidra til at:

- Ringerike kommune oppfattes som én aktør som kommuniserer helhetlig, åpent og profesjonelt
- Innbyggerne kjenner og har tillit til Ringerike kommune
- Ansatte føler stolthet og har tilhørighet til Ringerike kommune som arbeidsplass

De viktigste målgruppene er innbyggere og ansatte.

For å bidra til å nå kommunikasjonsmålene har vi i 2024 økt produksjonen av redaksjonelt innhold i egne interne og eksterne kanaler. Det har vært en betydelig produksjon og bruk av videoer til kommunikasjon i sosiale medier og i andre kanaler. Det er også gjennomført kampanjer i sosiale medier for å påvirke innbyggerne til å ta riktigere valg eksempelvis innen egenberedskap og avfallshåndtering. I forbindelse med Ringerike kommunes rolle som vertskap for DSBs nasjonale Kick-off for egenberedskapsuka, og i lanseringen av Totalforsvarsmeldingen, var kommunikasjonsavdelingen en markant og viktig bidragsyter for gjennomføringen.

Det legges også til rette for at det eksterne innholdet skal være litt tilgjengelig for bruk av media. På den måten oppnår vi økt spredning og kjennskap til budskapet.

Kommunikasjonsavdelingen er også representert i regionale og nasjonale nettverk som fagpersoner innen kommunikasjon og informasjon.

Kommuneadvokatkontoret

Kommuneadvokatkontoret gir juridisk rådgivning til alle enhetene i kommunen og er kommunens prosessfullmektige for domstolene og fylkesnemnda. De er også en sentral rådgiver for den politiske og administrative ledelsen i kommunen.

I 2024 ga Advokatkontoret fulle advokattjenester både til Ringerike og Jevnaker kommune. Kontoret bistod blant annet Jevnaker kommune i forhandlinger med en større næringsaktør.

Utvalgte resultater

- Gjennomført Ledersamlinger for alle ledere med personalansvar, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.
- Uteksaminert 17 nye ansatte fra Ledertalentprogrammet
- Gjennomført egenberedskapskampanjer og informasjon til innbyggerne om beredskap
- Gjennomført og fulgt opp Ledelsens gjennomgang av Internkontroll, kvalitet, HMS, beredskap, etikk- og antikorrupsjon, og informasjonssikkerhet
- Utarbeidet nye retningslinjer for varsling, rollesammenblanding og oppfølging av ansatte i krise.
- Gjennomført en rekke opplæringstiltak rettet mot ledere, medarbeidere og verneombud
- Implementert fullteksting av Formannskaps- og Kommunestyremøter, samt 3 utvalgsmøter
- Betydelig produksjon av videoer til sosiale medier i kommunikasjonsøyemed
- Behandlet 47 395 innkommende fakturaer

Viktige begivenheter

- Overført kommunens saks- og arkivsystem ACOS / WebSak til sky
- Innført krisestøtteverktøyet RAYVN
- Vertskap og foredragsholder for nasjonal Kick off Egenberedskapsuka og lansering av oppdaterte råd i regi DSB
- Vertskap foredragsholder for lansering av Totalforsvarsmeldingen i regi Statsministerens kontor
- Etablert Frivillighetens hus som ressurscenter for beredskap og egenberedskap.
- Temamåned i Kvalitet og HMS, og Etikk og Antikorrupsjon, samt egneberedskapsuka
- Vernedager i regi Arbeidsmiljøutvalget
- Oppstart tverrsektoriell arbeidsgruppe i tema Vold og trusler
- Oppgradering av resepsjonen på Rådhuset
- Kommunikasjonskampanjen "Dovett", med formål om å redusere avfall som kastes i toalettene.

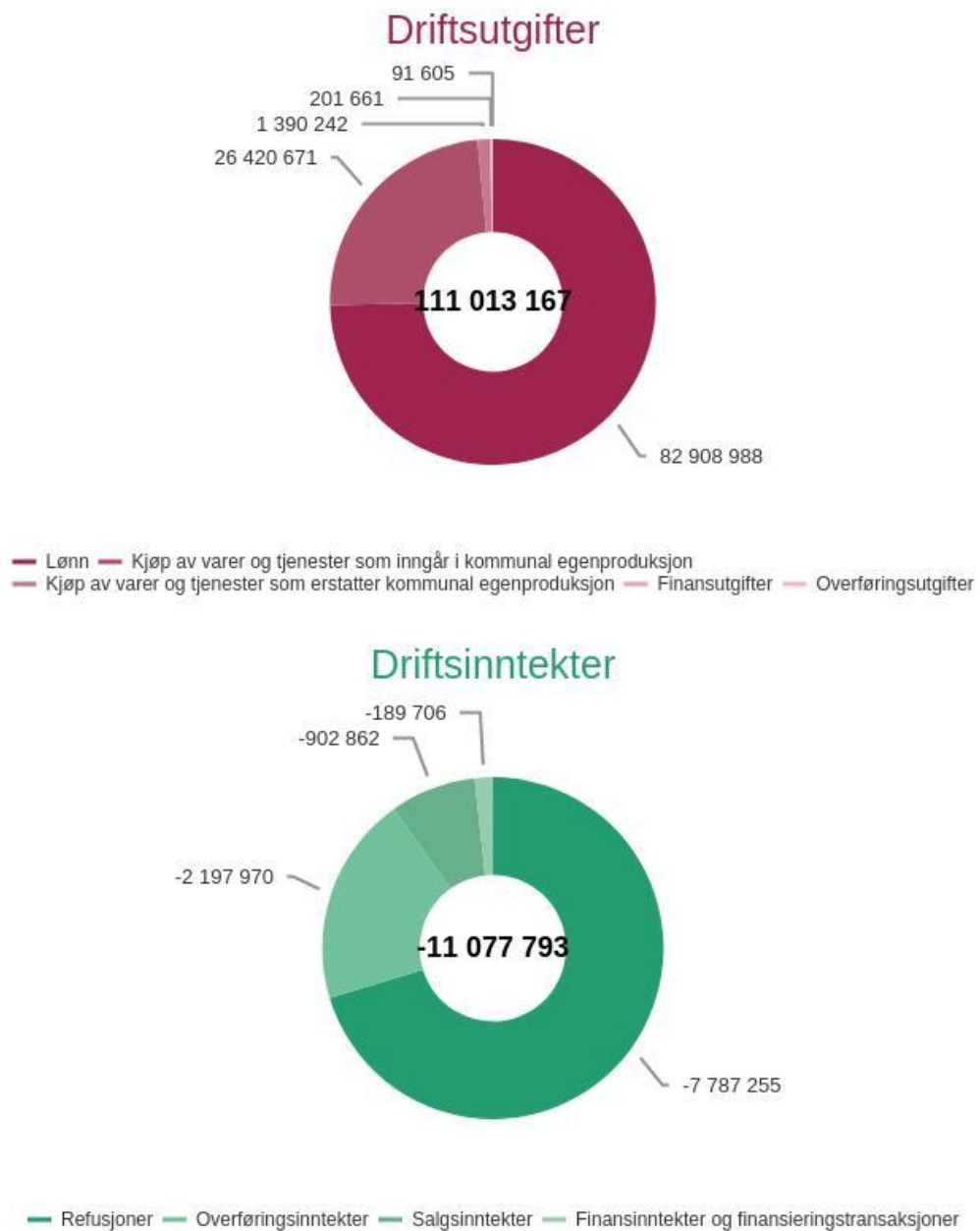
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

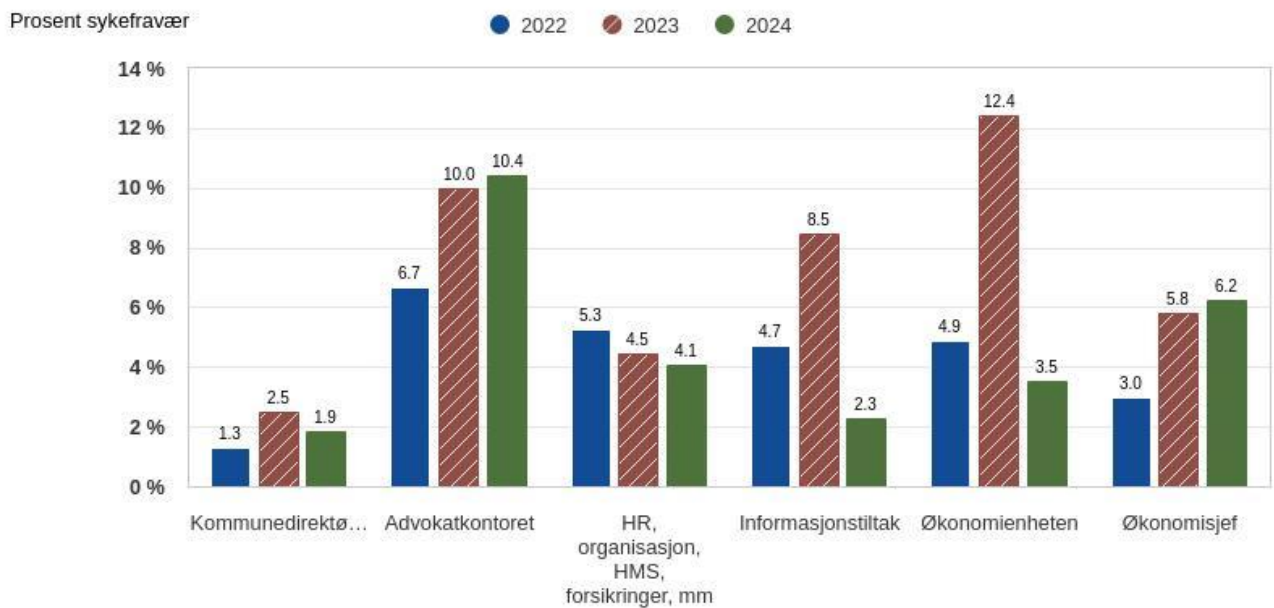
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	73 780	71 827	77 743	82 909
Refusjon lønn	-1 588	-1 559	-1 559	-2 355
Sum Lønn	72 191	70 268	76 184	80 554
Drift	35 506	22 445	25 245	26 421
Kjøp av produksjon	1 458	2 620	2 620	1 390
Overføringer	324	75	80	92
Finansutgifter	237	0	0	202
Sum Utgifter	37 525	25 140	27 945	28 104
Brukerbetaling	-859	-1 090	-1 090	-903
Refusjoner	-7 523	-4 950	-4 950	-5 432
Overføringer	-802	-1 200	-1 200	-2 198
Finansinntekter	-45	0	0	-190
Sum Inntekter	-9 229	-7 240	-7 240	-8 722
Netto resultat	100 487	88 167	96 889	99 935

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,94 %	2,70 %	4,64 %
Årlig sykefravær 2021	2,09 %	2,91 %	5,01 %
Årlig sykefravær 2022	2,80 %	2,06 %	4,86 %
Årlig sykefravær 2023	2,01 %	2,82 %	4,83 %
Årlig sykefravær 2024	1,95 %	2,41 %	4,36 %

Status sykefravær

Sykefraværet har gått noe ned fra 2023 til 2024 og vurderes til å være på et akseptabelt nivå for sektoren. I en sektor med relativt få ansatte gjør langtidsfravær på få personer store utslag. Sykefraværsoppfølgingen gjennomføres i samsvar med kommunens rutiner.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
1.1 Ringerike har et aktivt lokaldemokrati hvor vi finner løsningene for en bærekraftig samfunnsutvikling og god folkehelse sammen	1.1.1 Ringerike kommune er et samfunn med høy grad av åpenhet, deltagelse og mulighet for medvirkning for alle	Se oppdragsbeskrivelse			
	1.1.4. Ringerike kommune samarbeider regionalt og interkommunalt for å skape robuste, helhetlige og effektive løsninger.	Se oppdragsbeskrivelse			
	1.1.5 Ringerike kommune har digitale løsninger som forenkler kommunikasjonen, og sikrer effektiv samhandling på tvers av sektorer og tjenesteområder.	Se oppdragsbeskrivelse			
1.2 Ringerike kommune har ansatte som i fellesskap gir gode tjenester, når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.	1.2.3. Ringerike kommune jobber tverrfaglig og samarbeider på tvers av sektorer og tjenesteområder, for å ha best mulig løsninger og tjenester.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.3 Ringerike er en av Norges mest spennende vekstregioner, med et bærekraftig næringsliv, som gir høy verdiskaping og anstendig arbeid for alle.	2.3.3. Vi har et anstendig, inkluderende og mangfoldig arbeidsliv.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.4 Ringerike kommune har god økonomisk bærekraft, god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	2.4.1. Ringerike kommune oppfyller vedtatte handlingsregler for driftsresultat gjeldsgrad, fondsoppbygging og investeringer.	Effektivisering ihht innsparingstiltak og budsjett	Ihht plan	Ihht plan	Sektoren jobber kontinuerlig med å følge vedtatt budsjett og handlingsplan, derunder effektiviseringstiltak
2.5 Ringerike kommune er en attraktiv arbeidsgiver, som tiltrekker seg og utvikler kompetente ansatte.	2.5.1. Ringerike kommune har et godt arbeidsmiljø for alle, og ivaretar de ansattes rettigheter	Sykefraværspersent	4,5 %	4,4 %	
	2.5.2. Ringerike kommune har ansatte	Se oppdragsbeskrivelse			

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
	med riktig kompetanse for å møte dagens og morgendagens behov.				
	2.5.3. I Ringerike kommune ønsker vi flest mulig heltidsstillinger, og har heltidskultur som utgangspunkt for all bemanningsplanlegging.	Andel ansatte med fagkompetanse	100,0 %	100,0 %	
		Andel heltidsstillinger	93,0 %	93,1 %	
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	96,0 %	96,0 %	
3.1 Ringerike er en attraktiv bokommune med inkluderende og trygge lokalsamfunn, og Hønefoss som en sterk regionhovedstad.	3.1.3. Ringerike er et trygt sted å være, og har god beredskap	Se oppdragsbeskrivelse			
4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.	4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.	Andel sertifiserte enheter	100,0 %	100,0 %	
	4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.				

Status oppdrag

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
06. Reduserte kostnader ved innkjøp av IT-utstyr	Kommunedirektøren setter i gang et arbeid der man ser på innkjøpsordninger kommunen har, vedrørende digitalt utstyr og mobiltelefoner innenfor alle enheter, herunder levetid og innkjøpskostnader.	Ferdig	Det er utarbeidet en ny innkjøpsløsning for mobiltelefoner for ansatte. Løsningen ble iverksatt 01.september 2024 og inkluderer et maksbeløp som dekkes av arbeidsgiver. Det er også beregnet levetid på 36 måneder for tjenestetelefoner.
07. Sykefravær, heltidskultur, kompetanse, rekruttering og omdømme	Oppfølging av arbeidet med stikkordene «nærvær, oppgavedeling, oppgaveglidning, heltidskultur, kompetanse og rekruttering». Det kan gi de ansatte og brukerne av kommunale tjenester en bedre hverdag. Styrke arbeidet	Ferdig	Vi arbeider for å revidere arbeidsgiverpolitikken og det forventes å ha denne klar til politisk behandling 01. september 2025. Heltidskulturarbeidet fortsetter og kommunen er i rute til å nå de

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	med arbeidsglidning mellom funksjoner og profesjoner i helsetjenesten må vurderes, slik at kompetanse og arbeidskraft dekker dagens og fremtidens behov for helsetjenester. Arbeid med gode arbeidstidsordninger som sikrer forutsigbar og god kompetanse innen helse og omsorg er sentralt, spesielt hva gjelder helger. Det skal være god samhandling mellom kommuner, sykehus og pasienter som bor i eget hjem. Kommunens omdømme på disse områdene er viktig. I dette arbeidet bes kommunedirektøren legge frem en sak med oversikt over aktuelle helsetjenester som har kapasitet, eller lett kan utvides med tanke på kommunehelsesamarbeidet, for å oppnå gode og brede fagmiljøer og gode, kostnadseffektive løsninger for alle (Helse og omsorg), samt redegjøre for tiltak og planer som på kort og lang sikt kan bidra til å snu trenden med et økende sykefravær – gjeldende i alle sektorene i kommunen (Administrasjon og fellestjenester).		vedtatte delmålene for dette arbeidet på overordnet nivå. Møteplassen er videreført og det er implementert reviderte sykefraværstrutiner i desember 2023. Vi fortsetter det gode samarbeidet med bedriftshelsetjenesten. Funn etter ledelsens gjennomgang 2024 settes i plan i Handlingsplan og virksomhetsplaner 2025. Vi jobber systematisk med Helse, miljø og sikkerhet, både forebyggende og i forbindelse med tilsyn. Det er spesielt fokus på tematikken Vold og trusler og emosjonelt arbeid.
20. Kommunale dialogutvalg	Kommunen oppretter kommunale dialogutvalg, et Trepartssamarbeid, på strategisk nivå og virksomhetsnivå, etter modell fra Fagforbundets omstillingsenhet.	Ferdig	Det foreslås at det opprettes et kommunalt dialogutvalg i forkant av møtene i administrasjonsutvalget. Saken behandles videre administrasjonsutvalget og skal videre til Kommunestyret for endelig vedtak i 2025.

Tiltak (mål)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Anskaffelser og rammeavtaler	- Vi skal i 2024 ferdigstille og ta i bruk revidert anskaffelsestrategi - Vi skal i 2024 utarbeide og innføre et overordnet rammeverk og system for oppfølging av kontrakter og leverandører. - Vi skal kontinuerlig vurdere og inngå nye relevante innkjøpsavtaler for å sikre gode økonomiske rammebetingelser for kommunen	Forsinket	Revidering av anskaffelsesstrategi er forsinket og overføres til 2025. Det er utarbeidet rammeverk og rutiner for oppfølging av kontrakter og leverandører, og det jobbes videre med innføring og implementering. Det inngås kontinuerlig nye relevante innkjøpsavtaler for å sikre gode økonomiske rammebetingelser for kommunen og har fokus på miljø og klimatiltak i kommunen og gjennom VVI.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	• Vi skal videreføre VVI samarbeidet med fokus på miljø og klimatiltak.		
Arbeidsmiljø og sykefraværsarbeid	• Vi skal i 2024 revidere kommunens arbeidsgiverpolitikk • Vi skal følge opp og gjennomføre prioriterte tiltak innen HMS- og kvalitetsarbeidet etter Ledelsens gjennomgang. • Vi skal fortsette å støtte organisasjon med å gjennomføre nødvendig kartlegginger og oppgaver, samt i å følge opp det systematiske HMS- og kvalitetsarbeidet i henhold til lovverket og kommunens interne retningslinjer • Vi skal støtte organisasjonen i oppfølgingen av sykefravær og i gjennomføringen av tiltak for å redusere sykefraværet. • Vi skal fortsette det gode samarbeidet med bedriftshelsetjenesten gjennom å videreføre og videreutvikle samarbeidsplanen. • Vi skal i 2024 anskaffe og implementere nytt stoffkartotek for å sikre kartlegging og risikovurdering av kjemikalier og stoffer som benyttes på de ulike arbeidsplassene i kommunen.	Iht. plan	Arbeidet med å revidere arbeidsgiverpolitikken er igangssatt gjennom en egen arbeidsgruppe. Det var forventet ferdigstilling ila 2024, men dette arbeidet har blitt noe forsinket og videreføres derfor til 2025. Etter ledelsens gjennomgang er konkrete tiltak og utfordringer tatt inn i arbeidet med å utarbeide ny Handlingplan og Virksomhetsplan for 2025 og utover. Arbeidet med å støtte organisasjonen med systematisk HMS og kvalitets- arbeid fortsetter. Blant annet støtter sektoren ulike enheter som er under tilsyn både før, under og etter, bistår med risikokartlegginger, utarbeidelse av styrende dokumentasjon m.m. Sterkere tilbake og møteplassen er tiltak som fortsetter som tidligere. I tillegg jobbes det for eksempel videre med tema Vold og trusler som kan ha påvirkning på sykefraværet i enkelte deler av organisasjonen. Samarbeidet med BHT fortsetter som tidligere, og ny samarbeidsplan er utarbeidet for 2025. Det er i tillegg lagt til et eget punkt i egenevalueringen om at alle enheter skal ha et bevisst forhold til eget samarbeid med BHT, i tillegg til de overordnede tiltakene Anskaffelsen av nytt stoffkartotek var planlagt ferdigstilt i 2024, men er forsinket. Ny planlagt ferdigstillelse settes til første kvartal 2025
Beredskap og samfunnssikkerhet	• Vi skal i 2024 innføre og implementere nytt beredskapssystem - Rayvn • Vi skal gjennomføre relevante beredskapsøvelser • Vi skal gjennomføre opplæring og kompetanseheving innen beredskapsarbeidet • Vi skal iverksette forbedringstiltak etter evaluering av	Ferdig	RAYVN ble implementert gradvis i organisasjonen fra april 2024, igangsatt for kriseledelsen 1. september. Det er blitt gjennomført jevnlige øvelser på nødnett og RAYVN gjennom året. Kommunen har fulgt øvelsesplanen. I tillegg har det vært flere hendelser i kommunen som også tas inn som øvelse. Det ble

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	ekstremværet "Hans" og flomsituasjonen på Ringerike		gjennomført atomberedskapsøvelse høsten 2024. Opplæring i beredskapsarbeidet gjennomføres kontinuerlig. Egenberedskapsuka ble gjennomført i uke 44. Nasjonalt Kick-off ble arrangert i Ringerike. Frivillighetens hus etablert som beredskapssenter. Tiltak etter "HANS" gjennomføres i henhold til utarbeidet plan.
Heltidskultur	- Vi skal støtte og veilede organisasjonen i å nå fastsatte mål for heltidskultur innen alle sektorer - Vi skal utarbeide og innføre relevante rutiner og retningslinjer for heltidskulturarbeidet	Ferdig	Hele organisasjonen har en positiv utvikling i forhold til indikatorene som er vedtatt for Heltidskultur; Gjennomsnittlig stillingsstørrelse, andel fagutdannede og andel heltidsstillinger. Organisasjonen ligger over de vedtatte målene for 2025
Innbyggerdialog	- Vi skal fortsette å videreutvikle kommunens nettside for å gjøre den mer tilgjengelig for innbyggerne. - Vi skal se på muligheter for å videreutvikle selvbetjeningsløsninger for kommunens innbyggere. - Vi skal vurdere og gjennomføre ulike innbyggerkartlegginger innenfor varierte og relevante områder for sikre god medvirkning.	Ferdig	Det jobbes kontinuerlig med å videreutvikle, forenkle og promotere innholdet som ligger på våre nettsider og mediekkanaler. Dette skal både bidra til bedre informasjon og ruting til eksisterende selvbetjeningsløsninger.
Interkommunalt samarbeid og eksterne samarbeidsavtaler	- Vi skal videreføre og videreutvikle eksisterende interkommunale oppgavesamarbeid. - Vi skal se på muligheten for å inngå nye relevante interkommunale oppgavesamarbeid - Vi skal videreføre og videreutvikle eksisterende samarbeidsavtaler med eksterne aktører. - Vi skal se på muligheten for å inngå nye relevante samarbeidsavtaler med eksterne aktører.	Ferdig	Det jobbes kontinuerlig med å inngå og videreutvikle eksisterende oppgavesamarbeid og samarbeidsavtaler både innenfor advokattjenester, innkjøp og beredskap. Blant annet er det i 2024 inngått avtale med Frivillighetens hus som beredsskapssenter.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Lederstøtte	• Vi skal gjennomføre og tilby våre ledere nødvendig og relevant opplæring innenfor våre digitale verktøy. • Vi skal støtte lederne i bruken av rapporterings- og styringsverktøy og gjennomføringen av slike oppgaver. • Vi skal fortsette å videreutvikle gode prosesser og verktøy som forenkler hverdagen til ledere.	Ferdig	Nye ledere skal gjennomgå opplæring i relevante digitale verktøy og fagsystemer kort tid etter ansettelse som en del av introduksjonsplanen. Det er også utarbeidet en rekke opplæringsressurser som er tilgjengelig. Systemansvarlige for ulike fagsystemer innenfor sektoren gir kontinuerlig støtte til ledere ved behov. Tilgjengelige prosesser og verktøy videreutvikles kontinuerlig for å effektivisere og forenkle hverdagen til ledere. Dette igangsettes både av konkrete behov som oppstår i organisasjonen, samt ved at vi følger beste praksis, ny lovgivning og teknologiutviklingen.
Lederutvikling og ledertalentprogram	• Vi skal i 2024 gjennomføre samlinger med alle ledere • Vi skal i 2024 rekruttere til og gjennomføre nytt ledertalentprogram.	Ferdig	Det er gjennomført to ledersamlinger i 2024 (mai og september). Rekruttering til ledertalentprogram ble gjennomført tidlig i 2024 og har siden den gang blitt gjennomført i henhold til plan med 17 ledertalenter.
Overordnet kompetansestrategi	• Vi skal støtte organisasjonen å utarbeide egne kompetansestrategier og planer med utgangspunkt i den overordnet kompetansestrategi fra 2021	Ferdig	Siden den overordnede kompetansestrategien ble utarbeidet i 2021 har de ulike sektorene utarbeidet sin egen sektorplan. Det jobbes kontinuerlig med at enhetene utarbeider sin egen kompetanseplan med bakgrunn i disse. Administrasjon og fellestjenester støtter enhetene og sektorene ved behov.
Videreutvikle og innføre digitale samhandlingsløsninger	• Vi skal gjennomføre og tilby våre ansatte nødvendig og relevant opplæring innenfor våre digitale verktøy og samhandlingssystemer.	Ferdig	Opplæring og støtte i våre digitale verktøy gjennomføres kontinuerlig og ved etterspørsel fra organisasjonen. Det er blant annet gjennomført flere nettbaserte og fysiske kurs i bruken av MS365, og det gjennomføres kontinuerlig opplæring i Compilo, stoffkartotek og websak. Opplæringsressurser utarbeides og gjøres tilgjengelig i Compilo og på Innsiden.
Økonomisk bærekraft	• Ha god økonomistyring • Begrense investeringer • Effektivisere tjenestekområdene	Ferdig	Vi jobber kontinuerlig med kommunens økonomistyring og jobber etter føringene som er gitt i

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Gjennomføre politiske tiltak		kommunens budsjett og handlingsplan

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-F-03 Økt fokus på klimavennlige innkjøp	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Administrasjon og fellestjenester Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	Vi har fått på plass en klimarådgiveren som en del av samarbeidet med Vestre viken innkjøpssamarbeid og Drammen kommune i en 3-årig prosjektstilling. Rådgiveren er ansatt i Ringerike kommune. Ny bestemmelse i anskaffelsesregelverket har trådt i kraft som krever at miljø får en større betydning i anskaffelsene. Vi jobber med å oppdatere rutiner og praksis for å ivareta dette.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	3 665	3 992	3 866	4 448	4 177	4 153	4 862
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	4 641	4 892	4 767	6 415	5 008	4 954	5 988
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	6,1 %	6,4 %	5,5 %	5,7 %	4,7 %	5,4 %	6,1 %

Strategi og utvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Strategi og utviklings hovedoppgave er å initiere, utarbeide og følge opp det strategiske utviklingsarbeidet i kommunen. Dette innebærer ansvar for overordnet areal- og samfunnsplanlegging, bærekraftig vekst og utvikling, næringsutvikling, digital transformasjon og innovasjon og klima- og miljøledelse. Sektoren jobber på tvers av alle øvrige sektorer.

I tillegg til det strategiske utviklingsarbeidet har sektoren ansvar for drift av kommunens digitale infrastruktur og myndighetsoppgaver innen plan- og byggesaksbehandling, landbruk, miljø, matrikkel, geodata mv. innen sektorens ansvarsområde. Strategi og utvikling har det overordnede ansvaret for at kommunens ansatte og innbyggere har tilgjengelige, brukervennlige og sikre digitale løsninger.

Utvikling og utfordringer

- **Å oppnå en balansert arealutvikling som tar hensyn til både økonomisk vekst, sosial bærekraft og verdier som klima og miljø** er en kompleks utfordring. Vedtatt arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 legger føringer om en kompakt by- og tettstedsutvikling. Formålet er blant annet å bidra til levende by- og tettstedssentre og lokalsamfunn, en samfunnsøkonomisk effektiv utvikling av offentlig infrastruktur og -tjenestetilbud og å muliggjøre at flere velger en aktiv hverdag og kan gå, sykle eller ta kollektivt til daglige gjøremål. I pågående revidering av kommuneplanens arealdel, blir det en utfordring å balansere ønsker om utbygging opp mot både ønsket om å styre utbyggingsmønsteret i kommunen og å ivareta andre miljø- og samfunnsinteresser. Herunder er også strategisk oppfølging av klimatilpasning et utfordrende fagfelt, bl.a. oppfølging knyttet til geologi, flom og ras.
- **Omstilling til et lavutslippssamfunn og bremse forbruk av natur:** Ringerike må, i likhet med resten av verden, omstilles til et lavutslippssamfunn og samtidig bremse vårt forbruk av natur. Det blir en viktig, positiv utfordring fremover for både næringsliv, innbyggere og kommunen å utnytte mulighetene til nye markeder og positive synergier som denne omstillingen kan gi for bl.a. attraktivitet, folkehelse og et levende bymiljø. Hastighet og omfang av tiltak må økes fremover om vi skal nå kommunestyrets klimamål.
- **Hva skal til for å gjøre reisevanene våre mer bærekraftig?** Vi har som mål å tilrettelegge for at det skal være enklest mulig å ferdes miljøvennlig i Ringerike. Det kan vi løse ved at flere går, sykler, bruker kollektivtransport og delte mobilitetstjenester. Hva skal til for å gjøre reisevanene våre mer bærekraftig? Hvordan kan vi gjennom fysisk planlegging og holdningsendringer redusere transportbehovet og bidra til at aktiv kortreist hverdagsliv blir mulig for de fleste? Dette er spørsmål vi stiller oss for å redusere mobilitetsutfordringene i kommunen og som skal sees på i arbeidet med temaplan for overordnet mobilitet - i første omgang med fokus på kortsiktige tiltak. Målet er å bidra til at alle brukere og funksjoner i byen trives og blomstrer.
- **Kompetanse og kvalifisert arbeidskraft (næringsutviklingsperspektiv)** Ringerike har en lavere sysselsettingsgrad enn andre kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Å få opp sysselsettingsgraden er viktig for å øke de kommunale skatteinntektene og bedre folkehelsen, men også for å redusere sosiale kostnader og motvirke utenforskap. Det er startet opp prosjekt "Kompetanseløft i Ringeriksregionen" hvor prosjektet skal kartlegge utdanningsinstitusjoner, kompetansebehovet nå og i fremtiden for virksomhetene i regionen, og hvilke tiltak og virkemidler som er tilgjengelige for virksomhetene for å tette kompetansegapet.

- **Nye digitale løsninger** setter økte krav til kompetanse og innsikt i både teknologi, organisasjon og faglige spørsmål. En god systemforvaltning hos fagansvarlige sektorer, og en god overordnet porteføljestyling, er en stadig viktigere forutsetning for at vi skal få mest igjen for investeringene, og for at vi skal kunne utforske nye muligheter, slik som kunstig intelligens.
- **Informasjonssikkerhet** er et fagområde som er ressurskrevende. Kommunen har over 225 ulike IT-systemer og tjenester som er innført gjennom mange år uten særskilte krav til sikkerhet, helhetlig tenkning og standardisert innføring. Det har medført at vi i dag sitter med "teknisk gjeld". Modernisering og økt fokus på sikkerhet er derfor nødvendig men er kompetansekreven, ressurskrevende og tar tid.
- **Cybersikkerhet** er en økende og svært krevende utfordring. Det blir ytterligere aktualisert av at de fleste systemer er tilkoblet nett, og som følge av situasjonen i verden rundt oss. Ny lov om digital sikkerhet vil også kreve mer av oss.

Utvalgte resultater

- Utarbeidelse av kommuneplanens arealdel nærmer seg slutføring. Gjennom 2024 har det vært jobbet med oppfølging etter høring, politiske avklaringer og dialog med innsigelsesmyndighetene. Det legges opp til at planen skal ut på en ny avgrenset høring første halvdel av 2025. Revidering av arealdelen er viktig for å følge opp målene og arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel (2021-2030).
- Ringerike er blant Norges beste kommuner på saksbehandlingstid for byggesak
- Ringerikes fjerde klimabudsjett ble lagt frem som del av handlingsplan og budsjett for 2025 – 2028, med klimatiltak med gjennomføringsansvar i alle sektorer. Noen av tiltakene som ble gjennomført var ferdigstillelse av en klimahåndbok for gårdbrukere i Ringeriksregionen, arrangementer om klima på biblioteket, diverse holdningsskapende aktiviteter inkl etablering av kjøkkenhager i 14 skoler og barnehager, en tilskuddsordning for ombruksaktører, styrket innsats innen klima- og miljøkrav i anskaffelser og oppstart av et prosjekt for klimavennlig matserving i kommunale kjøkken på tvers av 15 kommuner.
- Fra og med nyåret 2023 har alle kommunens virksomheter (53 sertifikater) vært miljøfyrtårnsertifisert og dette bidrar til mange store og små miljøtiltak i alle deler av kommunen og at vurdering av miljø er bedre integrert i driften. Noen eksempler på gjennomførte tiltak er holdningsskapende arbeid rettet mot barn og innbyggere, klimabevisste menyvalg og redusert matsvinn, ombruk, klimakrav i innkjøp, utskifting av kjøretøy til nullutslipp, tiltak for å øke andelen ansatte og skoleelever som går og sykler, redusert energiforbruk, bedre kildesortering mm. I 2024 ble alle skoler og barnehager resertifiserte som miljøfyrtårn.
- Våren 2024 mottok Ringerike, Jevnaker, Gran og Lunner, sammen med Visit Øst-Norge, kvalitetsmerket "*Merket for Bærekraftig Reisemål*" fra Innovasjon Norge.
- Alle kommunens mobile enheter er innrullert i flåtestyring (1556).

Viktige begivenheter

- Kommunal planstrategi 2024-2027, ble vedtatt i kommunestyret 20.06.2024.
- Klima- og miljø ble tatt inn som samarbeidstema i Ringeriksregionen IPR og kommunestyrene i alle fem kommuner vedtok en felles klima- og miljøerklæring.
- Forslag til handlingsplan mot forsøpling og kommunedelplan for naturmangfold ble fremmet for politisk behandling.
- Tatt i bruk neste generasjon løsning for nettverk på datasenter og skyløsninger (ACI).
- Startet bruken av neste generasjons pålogging, kaldt resistent tofaktor-pålogging.

- Det ble igangsatt et prosjekt for å bytte ut kommunens ERP-løsning som styrer økonomi- og HR-området. Dette systemet er en sentral del av kommunens digitale grunnmur. Dagens løsning går ut på dato ved utgangen av 2025, og det er en omfattende jobb å anskaffe og innføre en ny, fremtidsrettet løsning.

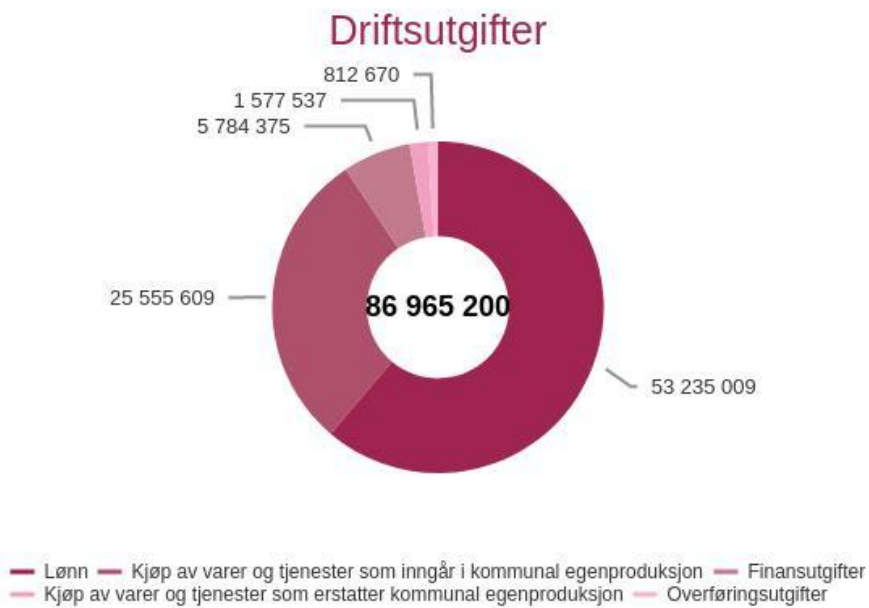
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

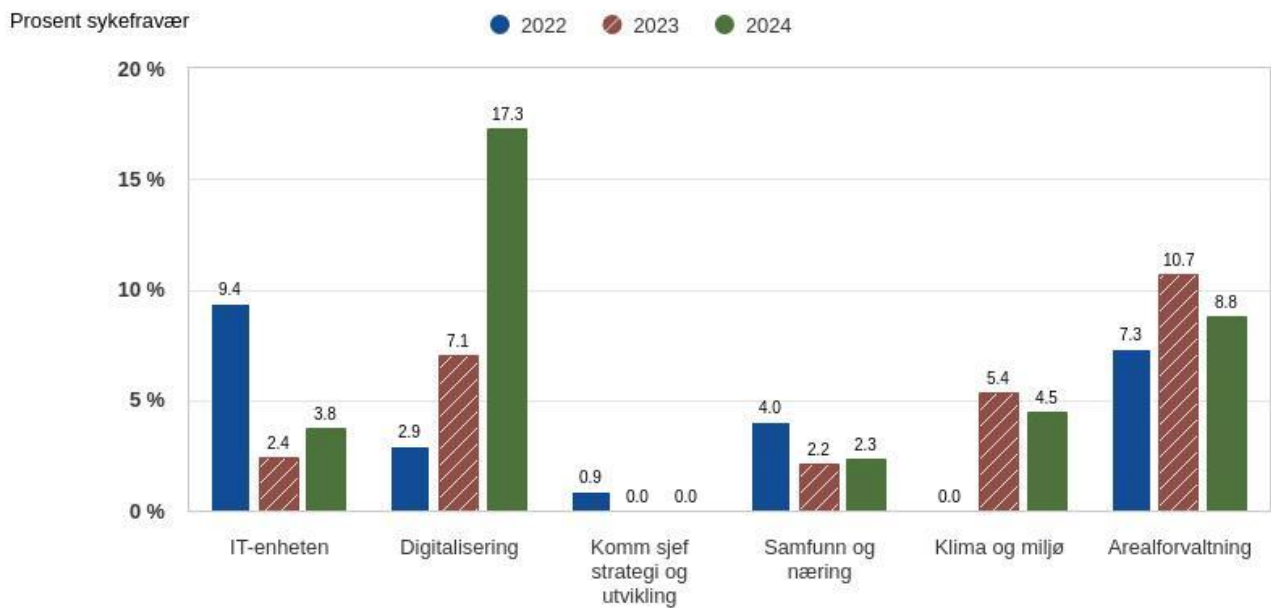
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	48 237	48 966	53 123	53 235
Refusjon lønn	-1 271	-1 394	-1 394	-1 723
Sum Lønn	46 967	47 573	51 730	51 512
Drift	27 534	22 583	22 583	25 556
Kjøp av produksjon	1 603	1 556	1 556	1 578
Overføringer	717	2 551	2 551	813
Finansutgifter	2 229	0	0	5 784
Sum Utgifter	32 083	26 690	26 690	33 730
Brukerbetaling	-1 684	-1 671	-1 671	-1 797
Refusjoner	-4 438	-3 743	-3 743	-8 735
Overføringer	-2 259	-388	-388	-1 921
Finansinntekter	-3 352	-1 278	-1 278	-2 219
Sum Inntekter	-11 733	-7 080	-7 080	-14 671
Netto resultat	67 316	67 182	71 339	70 571

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,44 %	1,47 %	2,91 %
Årlig sykefravær 2021	1,92 %	3,88 %	5,80 %
Årlig sykefravær 2022	2,50 %	4,57 %	7,07 %
Årlig sykefravær 2023	1,78 %	5,47 %	7,26 %
Årlig sykefravær 2024	2,35 %	4,39 %	6,75 %

Status sykefravær

Sykefraværet har gått noe ned fra 2023 til 2024. I en sektor med relativt få ansatte gjør langtidsfravær på få personer stort utslag. Sykefraværsoppfølging i samsvar med kommunens rutiner.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
2.3 Ringerike er en av Norges mest spennende vekstregioner, med et bærekraftig næringsliv, som gir høy verdiskaping og anstendig arbeid for alle.	2.3.1. Vi skaper én ny arbeidsplass for hver andre netto nye innbygger	Antall nye arbeidsplasser per andre netto innbygger	1 pr. 2	1-3	Med befolkningsvekst på 212 nye innbyggere og 75 nye arbeidsplasser i 2024 hadde vi bare 35% av måloppnåelsen og vi oppnådde 1-3, i stedet for 2.1. Av befolkningsvekst på 212 er 126 flyktninger uten famlieforening. Slik tallene er nå, bør vi arbeide for å flere flyktninger ut i nye jobber for å nå målet om 2-1.
	2.3.2. Vi har et variert næringsliv med høy lokal sysselsetning og økt verdiskapning per innbygger	Arbeidsplasser/sysselsetting og verdiskaping	4,0	2,0	Tall for vekstfaktor for 2024 er ikke klar på rapporteringstidspunktet, derfor benyttes tall fra 2023. Vi har et variert næringsliv med høy sysselsetting i Ringerike. Sysselsettingen i Ringerike økte med 56 som gir en samlet sysselsetting på 15 576. Veksten i antall arbeidsplasser har vært noe større enn veksten i sysselsetting som da bidrar til en meget beskjedne reduksjon i andel utpendling fra kommune. Vi ser da også at når befolkningen øker med 212 og antall sysselsatte med 56 så følger Ringerike samme trend som for landet forøvrig at det blir færre sysselsatte pr. innbygger. Det var 2.2% helt ledige i Ringerike ved utgangen av året, noe som 0,4% mindre enn året før. Når det gjelder de verdiskapende arbeidsplassene, er det reduksjon i industri, bygg og anleggsbransjen, men dette veies opp med

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
					vekst i blant annet helse og sosial, forretningsmessig og teknisk tjenesteyting, samt innenfor bransjen transport og lagring.
2.4 Ringerike kommune har god økonomisk bærekraft, god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	2.4.1. Ringerike kommune oppfyller vedtatte handlingsregler for driftsresultat gjeldsgrad, fondsoppbygging og investeringer.	Alle enheter forholder seg til vedtatt budsjett og har god økonomistyring			Sektoren har kommet i mål med et mindre underforbruk for 2024.
		Effektivisering ihht innsparingstiltak og budsjett	Ihht plan		Planlagte innsparingstiltak er gjennomført og har hatt forventet effekt.
2.5 Ringerike kommune er en attraktiv arbeidsgiver, som tiltrekker seg og utvikler kompetente ansatte.	2.5.1. Ringerike kommune har et godt arbeidsmiljø for alle, og ivaretar de ansattes rettigheter	Andel enheter med registrerte og risikovurderte kjemikalier i stoffkartoteket	100,0 %	100,0 %	
		Andel gjennomførte utviklingssamtaler	100,0 %	100,0 %	
		Andel gjennomførte vernerunder	100,0 %	100,0 %	
		Forbedring av utvalgte faktorer på medarbeiderundersøkelsen (spesifiseres)	Ihht avtale		
		Sykefraværspersent	5,8 %	6,7 %	Rapporteres annet sted.
	2.5.3. I Ringerike kommune ønsker vi flest mulig heltidsstillinger, og har heltidskultur som utgangspunkt for all bemanningsplanlegging.	Andel ansatte med fagkompetanse	97,5 %	96,1 %	
		Andel heltidsstillinger	94,0 %	89,5 %	Sektoren har i all hovedsak heltidsstillinger i den grad det ikke foreligger spesielle forhold.
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	97,0 %	96,0 %	Sektoren har i all hovedsak heltidsstillinger i den grad det ikke

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
					foreligger spesielle forhold.
3.3 I Ringerike har alle tilgang til grøntområder, vann og vassdrag for lek og rekreasjon.	3.3.1. Vi har tilgjengelige områder for nærturer og friluftsliv der folk bor.	Andel bosatte i tettsteder som har trygg tilgang til nærturterreng	55,0 %	59,0 %	Ihht. nyeste tilgjengelig statistikk fra SSB fra 2024.
4.1 Ringerike tar vare på naturmangfold, økosystemer, friluftsområder og landskap gjennom bærekraftig bruk og vern.	4.1.1. Ringerike har en bærekraftig forvaltning av naturmangfold, økosystemer, leveområder for truede arter, friluftsområder og landskap.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.1.3. Vann og vassdrag har god eller svært god miljøtilstand, og innbyggerne har tilgang til å bruke vassdrag og omkringliggende områder på en bærekraftig måte.	Andel vannforekomster som har god eller svært god miljøtilstand, uregulerte vassdrag	85,0 %		
4.2 Ringerike arbeider for å hindre ny forsøpling og forurensing, og rydder aktivt opp i eksisterende problemer.	4.2.1. Ringerike har lite avfall på avveie.	Se oppdragsbeskrivelse			
4.3 Ringerike øker matproduksjonen på en miljøvennlig og bærekraftig måte.	4.3.1. Ringerike tar vare på natur, dyrka og dyrkbar mark og har en nullvisjon for nedbygging av matjord.	Areal omdisponert dyrka mark	0,0	0,0	Rapporteres kun årlig.
		Areal omdisponert dyrkbar mark	0,0	0,0	Rapporteres kun årlig.
4.4 Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenliknet med 2009.	4.4.1. Ringerike kommune har gode styringsverktøy, og jobber systematisk for å nå sine mål om reduserte klimagassutslipp.	Se oppdragsbeskrivelse og klimatiltak			
	4.4.2. Ringerikes klimagassutslipp fra veitrafikk er minst halvert i 2030 sammenliknet med 2009.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.4.4. Utslipp fra jord, dyr og gjødsel i landbruket er redusert.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.4.5. Utslipp fra industri,	Se oppdragsbeskrivelse			

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
	energiforsyning og oppvarming er redusert.				
4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.	4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.	Andel sertifiserte enheter	100,0 %	100,0 %	
	4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.	Se oppdragsbeskrivelse			
4.6 Ringerikes natur forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt.	4.6.1. Vi forvalter areal, skog og natur- ressurser på en bærekraftig måte, og legger til rette for et høyt opptak av karbon og lave klimagassutslipp.	Se oppdragsbeskrivelse			
4.7 Ringerike er godt rustet til å takle klimaendringene som forventes fram mot 2100.	4.7.2. Risikoen for skade fra overvann på infrastruktur og eiendom er redusert, og vi bruker blågrønne løsninger for å øke kvaliteten på byrom og uteområder samt at vi fremmer god folkehelse, naturmangfold og mindre forurensning.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.7.3. Våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringer tas vare på.	Se oppdragsbeskrivelse			

Status oppdrag

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
01. Innbyggerportal	Som ett virkemiddel for å forenkle innbyggernes dialog/kommunikasjon med kommunen, ønskes en digital portal, gjerne med innlogging via bank-Id. Her kan man f.eks. se sine gebyrer, evt. eiendomsskatt, takseringer, byggesøknader, endre faktureringsintervaller osv.	Iht. plan	Nye digitale skjema gjøres tilgjengelig fortløpende, og selvbetjeningsløsninger innføres etter hvert som fagsystemer blir modernisert med slik funksjonalitet. Digitale løsninger for medvirkning i f.eks. planprosesser er tatt i bruk. Kommunens nettsider skal

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Ringerike kommune utreder om det finnes ferdige løsninger for innbyggerportal, eller om det kan utvikles gjennom våre nettsider/leverandør av nettside.		oppgraderes, og en innbyggerportal som samler de digitale innbyggertjenestene vil være en del av dette arbeidet.
05. Utbygging av fibernett	Kommunedirektøren bes bruke grunnlagsmaterialet for å kunne søke om regionale og statlige støtteordninger til bedre internettdækning i hele kommunen – herunder fiberbaserte løsninger, samt gi en oppdatering på arbeidet med utbygging av fibernett i Ringerike kommune. Dette ses på i sammenheng med kartlegging allerede gjort, dekningsgrad kartleggingen som allerede er gjort gjennom bredbåndstrategien.	Iht. plan	Følges opp i henhold til Bredbåndstrategien vedtatt av kommunestyret, og orientering om status er gitt i kommunestyret.
12. Verbalforslag om sirkulærøkonomi	Kommunestyret i Ringerike har tidligere vedtatt å legge bærekraftsmålene til grunn for styring og utvikling. En forutsetning for å nå målene er en sirkulær økonomi. Rapporten Circularity Gap Report Norway viser at Norges økonomi er bare 2,4% sirkulær, og vi har lite grunn til å tro at Ringerikes andel er særlig mye større. Kommunestyret ber kommunedirektøren i løpet av 2024 utarbeide en strategi for sirkulærøkonomi i Ringerike, med mål om å gjøre kommunens økonomi mer sirkulær.	Forsinket	Fremlegging av selve strategien er forsinket pga. av kapasitet, men Formannskapet ble orientert om om en del pågående tiltak innen sirkulærøkonomi i sak 54/23 og i både klimabudsjettet for 2024 og 2025 er det prioritert en rekke tiltak for å fremme sirkularitet og redusert klimafotavtrykk fra Ringerikssamfunnet og kommunens forbruk. Det tas sikte på å fremlegge en strategi for kommunens arbeid med sirkulærøkonomi ila 2025.
13. Husbankfinansierte boliger	Rådmannen bes utrede sak om tilrettelegging av tomter for Husbankfinansierte boliger til bruk for ikke-spekulasjonsetableringer.	Forsinket	Ikke startet opp av kapasitetsårsaker.
18. Jordbruksjord som ligger brakk	Kommunedirektøren legger frem en sak medio 2024 som viser jordbruksjord som ligger brakk av tidligere dyrka/jordbruksjord og belyse hvilke tiltak kommune gjør/kan gjøre, for å ivareta disse områdene i henhold til jordlovens paragraf 8 (fra budsjettforslag 2023).	Ferdig	Besvart i orienteringssak til kommunestyret ks 148/24.
26. Skogkommune	Ringerike er en betydelig skogkommune, men det er store utfordringer knyttet til forvaltningen	Iht. plan	Det legges fram et notat våren 2025, som beskriver den aktuelle tilstanden og argumenterer for videre god

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	av disse ressursene. Behovet for bedre infrastruktur er stort, spesielt knyttet til standard på veger og bruer. Det må også legges til rette for et større skoguttak, innenfor bærekraftige rammer. Det må sikres god tilgang til markedet for tømmer. Dette vil være et godt tiltak på veien mot det grønne skiftet. Det utarbeides en strategi for hvordan kommunens skogressurser kan utnyttes bedre.		forvaltning av våre skoger gjennom eksisterende drift. Dette hindrer ikke etablering av skogstrategi, men det vil argumenteres for å utsette denne noe fram i tid.

Tiltak (mål)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Forsøpling	Utarbeide handlingsplan mot forsøpling.	Iht. plan	Forslag til handlingsplan mot forsøpling ble behandlet i HMA i desember 2024 og i Formannskapet og Kommunestyret februar 2025. Kommunestyret vedtok å sende handlingsplanen på høring og høringsfrist er satt til 21. april 2025. Etter vurdering av høringsinnspill vil den bli fremmet på nytt for politisk behandling.
Friluftsliv og rekreasjon	Utarbeide godt faktagrunnlag og forslag til bestemmelser om friluftsområder og grønnstruktur ifm. revidering av kommuneplanens arealdel, utarbeide en handlingsplan for friluftsliv og starte opp arbeid med en reguleringsplan for Ringkollen jf. vedtak i Formannskapet Strategi og plan 34/23	Forsinke t	Faktagrunnlag og forslag til bestemmelser om friluftsområder og grønnstruktur ble utarbeidet ifm. revidering av kommuneplanens arealdel. Arbeidet med handlingsplan for friluftsliv har måttet utsettes i tid pga av andre prioriterte planer, men vil gjenopptas når ledig kapasitet. Utarbeidelse av en reguleringsplan for Ringkollen jf. vedtak i Formannskapet Strategi og plan 34/23 ble ikke prioritert i kommunal planstrategi 2024-2027 og er følgelig lagt på is.
Gode styringsverktøy	- Videreutvikle klimabudsjett som styringsverktøy for å vurdere og prioritere tiltak på tvers av kommunens sektorer for å nå klimamålene. Klimabudsjett utarbeides og vedtas årlig som del av handlingsplan og budsjett. - Fortsette å jobbe med kontinuerlige miljøforbedringer i alle kommunens virksomheter gjennom	Iht. plan	- Klimabudsjettet er kommunens styringsverktøy for å vurdere og prioritere klimatiltak på tvers av kommunens sektorer. I 2024 ble det jobbet med å gjennomføre tiltakene i klimabudsjett 2024-2027 og klimabudsjett for 2025-2028 ble utarbeidet og vedtatt i desember 2024. I 2024 var det for første gang også avsatt et eget budsjett til klimatiltak og det ble etablert en prosedyre og kriterier for bruken av midlene. Formannskapet fordelte i 2024 midler til åtte ulike tiltak. - Det ble også i 2024 jobbet kontinuerlige miljøforbedringer i alle kommunens virksomheter gjennom Miljøfyrtårn. Alle virksomheter laget og fulgte opp årlige handlingsplaner og i 2024 ble alle skoler og barnehager resertifisert. - Det ble jobbet med videreutvikling av styringsverktøy innen kommunens arealforvaltning,

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Miljøfyrtårn, årlige handlingsplaner og resertifisering hvert tredje år. Videreutvikle styringsverktøy innen kommunens arealforvaltning, herunder kartverktøy, sjekklister og rutiner. I arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er arealregnskap og beregning av klimagassutslipp fra arealbruksendringer tatt i bruk for å følge med på at Ringerike tar vare på naturmangfold, friluftsområder, matjord og naturlige karbonlagre som myr og skog (jf. hovedmål 4.1, 4.3 og 4.6).		særlig bruk av arealanalyser. I arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er arealanalyser og beregning av klimagassutslipp fra arealbruksendringer tatt i bruk for å følge med på at Ringerike tar vare på naturmangfold, friluftsområder, matjord og naturlige karbonlagre som myr og skog (jf. hovedmål 4.1, 4.3 og 4.6). Det planlegges å i 2025 å jobbe videre med kartverktøy, sjekklister og rutiner også i andre arealplaner. Det ble i 2024 også startet opp regionalt samarbeid i Ringeriksregionen om arealanalyser som oppfølging av den felles klima- og miljøerklæringen vedtatt i de fem kommunestyrene.
Helhetlige og bærekraftige transportløsninger	Følge opp infrastrukturtiltak i områderegulering Hønefoss. Forberedende arbeid med sikte på realisering av gang og sykkelbruer, samt å transformere veier til gater vil prioriteres.	Forsinke t	Viser til vedtatt kommunal planstrategi 2024 - 2027 hvor det er vedtatt at vi skal utarbeide temaplan for overordnet mobilitet med oppstart høst 2024. med mål om helhetlige og bærekraftige transportløsninger. Ringerike har bl.a. ifm. dette arbeidet søkt om og fått tildelt klimasatsstøtte til å utrede strakstiltak for grønn mobilitet i Hønefoss. https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/for-myndigheter/kutte-utslipp-av-klimagasser/klimasats/2024/utrede-strakstiltak-for-gronn-mobilitet-i-honefoss/ Det er mål om vedtatt temaplan for overordnet mobilitet innen tredje kvartal 2025. ARbeidet med plan for overordnet mobilitet i Hønefoss skal begrense seg til det kortsiktige perspektivet for Ringerike kommune, og ser på det faktiske handlingsrommet. Hovedmålsettinger og det lengre perspektivet ligger vedtatt i områderegulering Hønefoss (byplan).
Høy grad av åpenhet, deltakelse og medvirkning	Gjennomføre medvirkningsprosesser ut over de krav som stilles i Plan- og bygningsloven, innarbeide bruk av "Innbyggerdialog" i alle plansaker.	Iht. plan	Dette er et pågående arbeid som følges aktivt opp gjennom å etablere areaner for informasjonsutveksling, deltakelse og medvirkning (f eks ByLAB og Luna) . Vi publiserer og kunngjør planer og tiltak, åpne møter og gjennomfører verksteder og tilrettelegger for digital deltakelse og medvirkning.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Infrastruktur som grunnlag for utvikling	Følge opp tiltak i kommunens næringsplan 2-1, hvor hovedmålet er å etablere en arbeidsplass per andre netto innflytter.	Iht. plan	Næringsteamet er proaktive i å støtte oppunder innovativ næringsutvikling på prioriterte satsingsområder for næring-, industri og teknologiparker når det økt bruk av økosystemer knyttet til både mer bruk av overskuddsvarme til kraftkrevende industri og teknologibedrifter, økosystem for å smart ressursbruk og bruk av lokalt råstoff til å produsere mer miljøvennlige produkter. Ringerike kommune er også eier av og aktivt medlem i Visit Øst-Norge som bygger opp lokalt og regionalt bærekraftig reiseliv og det grønne skifte gjennom. Våren 2024 mottok Ringerike, Jevnaker, Gran og Lunner, sammen med Visit Øst-Norge, kvalitetsmerket <i>"Merket for Bærekraftig Reisemål"</i> fra Innovasjon Norge. En viktig del av det videre arbeidet er å etablere en destinasjonsledelse som skal sikre en bærekraftig utvikling av reiselivet. Dette arbeidet startes opp 2025
Klimaendringer og klimatilpasning	- Styrke kommunens arbeid med klimatilpasning og overvannshåndtering i tråd med sak 55/23 i Formannskapetets Strategi og plan - Delta i samarbeidsprosjekt med Viken, Vestfold og Telemark og flere kommuner om å utarbeide en kartløsning som viser økosystemtjenester.	Forsinnet	- Det ble i 2024 ikke bevilget midler til å styrke kommunens arbeid med klimatilpasning og overvannshåndtering som foreslått i sak 55/23 i Formannskapetets Strategi og plan. Dette ble derfor utsatt og vil tas opp igjen ifm arbeid med temaplan for klimatilpasning og overvannshåndtering vedtatt utarbeidet i 2025-2027. - Ringerike deltok i samarbeidsprosjekt med Viken, Vestfold og Telemark og flere kommuner om å utarbeide en kartløsning som viser økosystemtjenester. Nye kart ble ferdigstilt og publisert i kommunens kartløsning i 2024.
Kompakt arealutvikling og godt beslutningsgrunnlag om naturmangfold, økosystemer og friluftsområder	- Sikre godt kunnskapsgrunnlag om naturmangfold, økosystemer og friluftsområder og ved hjelp av arealregnskap og beregninger av klimagassutslipp fra arealbruksendringer gi politikerne et godt beslutningsgrunnlag ifm. revidering av kommuneplanens arealdel, med mål om vedtak i 2024. - Supplere kunnskapsgrunnlaget om kommunens naturmangfold og utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold. - Sikre at kommunens arealforvaltning og all plan- og byggesaksbehandling følger føringene i	Iht. plan	- Kunnskapsgrunnlag om naturmangfold er utarbeidet og benyttet ifm. revidering av kommuneplanens arealdel, inkl. at supplerende naturtypekartlegging ble gjennomført feltsesongen 2023 og 2024 for å styrke kunnskapsgrunnlaget om arealer som er under vurdering. - Forslag til kommunedelplan for naturmangfold ble utarbeidet og politisk 1. gangsbehandlet og sendt på høring høsten 2024. Det tas sikte på sluttbehandling før sommeren 2025. - Det jobbes kontinuerlig med å sikre at kommunens arealforvaltning og all plan- og byggesaksbehandling følger føringene i arealstrategien og på en god måte ivaretar andre mål i samfunnsdelen.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	arealstrategien og på en god måte ivaretar andre mål i samfunnsdelen.		
Konsentrert arealutvikling	Ferdigstille revidering av kommuneplanens arealdel i tråd med føringene i arealstrategien, med mål om vedtak i 2024.	Forsinnet	Konsentrert arealutvikling styres gjennom planarbeid og helt overordnet gjennom kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner. I arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er konsentrert arealutvikling et sentralt tema i tråd med arealstrategien. Denne arealprosessen og vedtatt plan vil vise hvor godt vi lykkes med målet
Miljøtilstand i vann og vassdrag	Utarbeide handlingsplan for vannområde Tyrifjorden og ivareta hensyn til vannmiljø i arealplanlegging og annen myndighetsbehandling.	Forsinnet	Det ble jobbet videre med handlingsplan for vannområde Tyrifjorden og å ivareta hensyn til vannmiljø i arealplanlegging og annen myndighetsbehandling.
Ringerikes kulturarv og kulturmiljøer	Utarbeide kommunedelplan for kulturminner. Ringerike kommune har mottatt støtte fra Fylkeskommunen til å utarbeide kommunedelplan for kulturminner. Planen vil gjøre oss i bedre stand til å være en forsvarlig forvalter av fredede og verneverdige bygg og andre kulturmiljøer på offentlig og privat grunn.	Iht. plan	Utarbeidelse av temaplan for kulturmiljø/-minner er igangsatt. Ringerike kommune har mottatt støtte fra Fylkeskommunen til å utarbeide temaplan for kulturminner. Planen vil gjøre oss i bedre stand til å være en forsvarlig forvalter av fredede og verneverdige bygg og andre kulturmiljøer på offentlig og privat grunn.
Utvikle Ringerike til et godt sted å bo og arbeide i	Ferdigstille revidering av kommuneplanens arealdel i tråd med føringene i arealstrategien, med mål om vedtak i 2024.	Iht. plan	Arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel er sentralt for målet om en bærekraftig vekst og konsentrert arealutvikling for å utvikle Ringerike til et enda bedre sted å bo og arbeide i. Det samme er innsatsen som legges inn i de ulike sektors arbeid for å gjøre kommunen til en inkluderende og trygg bokommune. Regionrådet sammen med Ringerike kommune jobber aktivt for å bidra til at Hønefoss er en sterk regionhovedstad. Nevner også arbeidet til Hønefoss by som bidrar til at Hønefoss er en enda sterke regionhovedstad.
Være en aktiv pådriver for samarbeid lokalt, regionalt og interkommunalt	Fortsette å ta en aktiv rolle i samarbeidene innenfor USN-partnerskap, Ringeriksregionen,	Iht. plan	Dette er et pågående arbeid som følges aktivt opp. Ringerike deltar innenfor USN-partnerskap, Luna- arena for næringsutvikling og vekst, fire fagteam i Ringeriksregionen, Buskerud sine ulike fora/team, er aktiv deltaker i fellesprosjekter og vertskap for prosjektleder i

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Viken/Buskerud, kommunenettverk for klimaomstilling og Osloregionen.		kommunenettverk for klimaomstilling og deltar aktivt i to faggrupper i Osloregionen.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-F-01 Økt kildesortering i alle kommunale virksomheter	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Høsten 2022 ble det inngått en løpende tjenesteavtale med HRA med kildesortering av fem avfallstyper i alle kommunale virksomheter og alle sektorer har siden jobbet med å forbedre tilrettelegging og rutiner for kildesortering. Eiendomsenheten forvalter avtalen og jobber kontinuerlig med å forbedre tilretteleggingen. Dessverre fikk HRA heller ikke i 2024 levert bil med veiemulighet for avfall de har bestilt, men dette bør komme på plass våren 2025 slik at vi starer å motta statistikk som kan brukes til å måle forbedret sortering.
K-F-02 Redusere klimagassutslipp gjennom økt digitalisering internt og eksternt	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Digitalisering er enhetens ansvarsområde - og daglige gjøremål, og resultatene av arbeidet kan resultere i reduserte klimagassutslipp, f. eks ved at transportbehov reduseres eller at oppgaver utføres mer effektivt. Reduserte klimagassutslipp ligger også som et kriterium når anskaffelser gjennomføres.
K-F-04 Utskiftning av kjøretøy til nullutslippskjøretøy	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Veitrafikk sto i 2023 for nesten 60% av de direkte klimagassutslippene i Ringerike. Utslipp fra personbiltrafikk har heldigvis gått noe ned de senere år, hovedsakelig pga utskifting til elbiler og innblanding av biodrivstoff. Kommunen søker å bidra til omstillingen bl.a. gjennom å stille krav til tilrettelegging for elbillading i arealplaner og på kommunale parkeringsplasser, samt at alle sektorer nå primært velger nullutslippskjøretøy når tjenestebiler byttes ut med mindre spesielle behov. Omstilling av tyngre kjøretøy går dessverre langsommere.
K-F-05 Kontinuerlig forbedre klimafotavtrykket til Ringerike kommune gjennom Miljøfyrtårnarbeidet	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling	Iht. plan	Miljøfyrtårnarbeidet bidrar til en rekke små og store klimatiltak, innen alt fra holdningsskapende arbeid rettet mot barn og innbyggere, klimabevisste menyvalg og redusert matvinn, ombruk, klimakrav i innkjøp, utskifting av kjøretøy til nullutslipp, redusert transport og tiltak for å øke andelen ansatte og skoleelever som går og sykler, redusert energiforbruk, bedre kildesortering mm.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		Vi opplever stadig høyere bevissthet blant ansatte i de miljøsertifiserte virksomhetene og at vurdering av miljø er bedre integrert i driften. I 2024 ble alle skoler og barnehager resertifiserte og del av nye kriterier er å ha gjennomført en vurdering av hvilke miljøpåvirkninger som er mest vesentlige og lage tiltaksplaner rettet mot disse.
K-F-06 Økt gjenbruk av møbler og byggematerialer	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Det ble i 2024 utarbeidet forslag til en rutine for å øke gjenbruk av møbler internt i kommunen, samt rutiner for å vurdere kjøp og salg av brukte møbler. Denne er planlagt forankret i kommunedirektørens ledergruppe. Fra 2023 er det krav om ombrukskartlegging og vurdering av gjenbruk ved riving og rehabilitering av bygg, og det gjøres nå i de tilfellene kommunale bygg skal rives. F.eks. KEFAS bygget ble kartlagt i 2024.
K-SU-01 Bevare naturlige karbonlagre gjennom kompakt by- og tettstedsutvikling i Hønefoss og kommunens tettsteder	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Arealforvaltningen er et av kommunens viktigste virkemidler for å redusere klimagassutslipp og bevare naturlige karbonlagre. Det ble i arbeidet med revidering av kommuneplanens arealdel i 2024 jobbet videre med å synliggjøre samla virkninger av planforslaget gjennom arealregnskap og klimagassberegninger. Samlede virkninger ble tallfestet i planbeskrivelsens kapittel 5.2 om klimagrep og 6.2 om samla virkninger. I videre bearbeiding av planforslaget etter høring og politiske prinsippvedtak ble det også jobbet et godt beslutningsgrunnlag for klimaeffekten av ulike forslag til arealbruksendringer. I hvilken grad det ved revidering av kommuneplanens arealdel åpnes for utbygging og annen ødeleggelse av myr, skogsområder og dyrka mark, vil trolig være den beslutningen kommunestyret gjør i inneværende periode som har størst betydning for klima.
K-SU-02 Tilrettelegging for redusert personbiltrafikk og økt andel gående og syklende i arealplaner	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Dette vektlegges i pågående revidering av kommuneplanens arealdel og behandling av reguleringsplaner. For å legge føringer for hvor det i fremtiden er særlig viktig å tilrettelegge for gående og syklende inngår det i revidert arealdel et juridisk bindende temakart for gående og syklende, med tilhørende bestemmelser.
K-SU-03 Utarbeide kommunedelplan for mobilitet	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Det er igangsatt utarbeidelse av temaplan for overordnet mobilitet for Hønefoss som erstatter "utarbeidelse av kommunedelplan for mobilitet". Det er politiske føringer om at planen skal være ferdig utarbeidet inn tredje kvartal 2025. Planen skal begrense seg til det kortsiktige perspektivet for

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		Ringerike kommune, og ser på det faktiske handlingsrommet. Hovedmålsettinger og det lengre perspektivet ligger vedtatt i områderegulering Hønefoss (byplan).
K-SU-04 Bidra til en utvikling av kollektivtilbudet som gjør det mest mulig konkurransedyktig mot personbiltrafikk	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Ringerike kommune er aktive for å bidra til en mer positiv utvikling av kollektivtilbud som gjør det mest mulig konkurransedyktig mot personbiltrafikk. Dette skjer i dialog med Buskerud fylkeskommune og Brakar. Siden Buskerud fylkeskommune har stramme økonomiske rammer, har det sålang ikke lyktes med konkrete tiltak som kan forbedre situasjonen.
K-SU-05 Ny gang- og sykkelbru Petersøya - Vesterntangen	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Arkitektkonkurranse for gang- og sykkelbru for Petersøya- Vesterntangen ble publisert 3. september 2024 og målet er at vinnerbidrag skal være valgt ut mai 2025
K-SU-06 Jobbe for å redusere biltrafikk ved å tilrettelegge for knutepunktsutviklingen rundt Hønefoss stasjon	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Bane Nor Eiendom sitter i førersetet i dette arbeidet, og samarbeider tett med den lokale eiendomsutvikleren XPND om den byutviklingen som skal skje i området. Ringerike kommune følger godt opp arbeidet, i tillegg til at Nye Veier, Buskerud fylkeskommune og Statens vegvesen, samt Bane NOR er involvert. I 2024 ble det gjennomført paralleloppdrag som skal ligge til grunn for mulighetsstudie og reguleringsplan for hvordan området kan tenkes bli. Dette er et pågående arbeid.
K-SU-07 Jobbe for økt persontransport med tog på Roa-Randsfjordlinjen	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Ringerike kommune er med i prosjektet «Togring Viken Vest» som er initiert i samarbeid mellom Hadeland og Ringeriksregionen Interkommunale politiske råd. Prosjektet har som mål å reetablere persontransport på toglinjen mellom Hokksund og Roa. Toglinjen vil kunne bidra til reduksjon i antall personbiler, samt erstatte enkelte bussavganger, på Rv350 og E16 mot Jevnaker og Roa. Togtilbudet vil representere et godt transportalternativ for pendlere, turister og andre på fritidsreise. Prosjektet er innen i fase 2 «gjennomføringsfasen».

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-SU-08 Stille krav i arealplaner om at alle utbyggere skal redusere klimagassutslipp	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Det er i forslag til revidert kommuneplanens arealdel tatt inn en forslag til bestemmelser for å sikre at utbyggere i Ringerike skal ha fokus på å redusere klimagassutslipp fra bygge- og anleggsplasser, gjenbruk av bygg, materialvalg og energiløsninger. Blant annet foreslås det krav om at det i reguleringsplaner redegjøres om klima- og energitiltak. Innkomne røringssinnspill er vurdert og reviderte forslag til bestemmelser utarbeidet. Forslag til revidert arealdel er planlagt sendt på ny begrenset høring på nyåret 2025.
K-SU-09 Samarbeide med landbruksnæringen om reduserte klimagassutslipp og økt karbonbinding i jord- og skogbruk	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Ringerike, Krødsherad, Jevnaker, Hole og Modum fikk i 2021 kr 200 000 i støtte fra Miljødirektoratets klimasatsordning til en kursrekke om klimatiltak i landbruket. Målet med kursrekken er å inspirere jord- og skogbrukere til å gjennomføre tiltak som reduserer klimagassutslipp eller øker karbonopptak på egen gård. Det ble i 2022 og 2023 arrangert kurs for jord- og skogbrukere. I 2024 ble selve klimasatsprosjektet avsluttet med at det ble utarbeidet en klimahåndbok for gårdbrukere. Klimahåndboken tar utgangspunkt i kursrekken som har blitt gjennomført og skal enkelt beskrive ulike klimatiltak i landbruket. I 2024 ble det også samarbeidet videre med landbruksforeningene og landbrukskontorene om å formidle kunnskap fra kursrekke og klimahåndboken. Håndboka er bl.a. publisert på kommunenes hjemmesider, sendt ut i nyhetsbrev og markedsført gjennom premiering av klimapiloter. Målet med klimahåndboken er å motivere gårdbrukere til å iverksette ulike klimatiltak på sin gårdseiendom.
K-SU-10 Være en pådriver for reduserte klimagassutslipp og energiforbruk i industrien	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Kommunen skal være en pådriver for at det ved etablering av kraftintensiv industri legges til rette for gjenbruk av overskuddsvarme til annen grønn næringsutvikling. Det blir tilrettelagt for dette blant annet gjennom motivasjon/informasjon i møter med industrien. Dette klimatiltaket følges opp kontinuerlig; spesielt av næringsteamet i enhet for samfunn og næring og klima- og miljøenheten. Blant annet skal det støttes opp om industriens satsning på grønn omstilling og økt automatisering. Et av kommunens verktøy er Ringerike næringsfond som bidrar med støtte til bedrifter som satser på grønn omstilling og som innfrir kriterier satt av næringsfondet. Det er også igang satt regionalt prosjekt sammen med Gjøviksregionen om bioenergi og sirkulære russerstrømmer. Målet med dette prosjektet er: • Kartlegge og analysere aktører for å få en samlet status over antall, økonomi og volumer • Få en oversikt over hvem som bruker eller kan bruke ulike ressursstrømmer

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			med biomasse som opprinnelse, i hvilket omfang og til hva Belyse mulige synergier mellom aktørene i våre regioner og peke ut nye satsingsområder
K-SU-11 Påvirke innbyggere til å redusere sitt klimafotavtrykk gjennom fellesprosjekter innen ombruk i regi av kommunenettverk for klimaomstilling	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		
K-SU-12 Opprette tilskuddsordning for å fremme deling, reparasjon og ombruk	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Strategi og utvikling Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	Tilskuddsordningen ble utlyst våren 2024 og kommunen mottok mange gode søknader. Tilskudd ble tildelt før sommeren 2024 til sju ulike aktører: https://www.ringerike.kommune.no/innhold/miljo-og-areal/samfunnsutvikling/mer-gjenbruk-i-ringerike/

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	160	186	197	204	248	113	167
Produktivitet							
Behandlede byggesøknader i alt (antall)	417	369	372	339	560	5 241	62 833
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)	16	17	39		34	32	29

Utdanning og familie

Tjenesteområdebeskrivelse

Utdanning og familie er ansvarlig for all tjenesteproduksjon for barn og unge. Sektoren skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår og et godt tilrettelagt opplæringstilbud. Sektoren skal sørge for tidlig innsats slik at tjenestene retter seg mot det enkelte barn eller ungdom og deres familier. Gjennom tidlig innsats er målet at den enkelte i størst mulig grad er i stand til å mestre eget liv.

Sektoren omfatter 11 kommunale barnehage, 12 skoler, læringssenter for voksne, avlastningstilbud for barn og unge, forebyggende helsetjenester for barn og unge, SLT-koordinator (samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak), folkehelsearbeid, barnevern, og spesialpedagogiske tjenester (SPT). Sektoren ledes av kommunalsjef utdanning og familie med støtte fra stab. Det er ca. 886 ansatte fordelt på ca. 783 årsverk knyttet til Utdanning og familie. I Ringerike er det ca. 7 500 innbyggere i alderen 0-22 år.

11 kommunale og 17 private barnehage tilbyr barnehageplass til alle barn med rett til plass. Kommunen eier og driver de kommunale barnehagene, og fører tilsyn med kommunale og private barnehager. De private barnehagene mottar driftstilskudd fra Ringerike kommune. Fem barneskoler, fire kombinertskoler (barne- og ungdomsskoler), tre ungdomsskoler og Læringssenteret for voksne drives av Ringerike kommune. I tillegg holder Discovery International School, Ringerike montessori, Steinsfjorden montessori og Ringerike steinerskole til i Ringerike kommune.

Utdanning og familie dekker spesialpedagogisk hjelp og hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne til barn under opplæringspliktig alder i private og kommunale barnehager, forvaltning av barnehagemyndighet for kommunale og private barnehager, tilskudd til private barnehager og saksbehandling av ulike moderasjonsordninger. Innenfor skole dekker sektoren også spesialundervisning for elever fra Ringerike som bor i fosterhjem i andre kommuner, spesialundervisning, skoleskyss og skolehelsetjeneste i private skoler og forvaltning av skoleskyss.

Ringerike kommune er vertskap for interkommunal barnevernvakt og interkommunal helsestasjon for ungdom.

Utvikling og utfordringer

Barnehage

- 11 av 11 kommunale barnehager og 17 av 17 private barnehager deltar i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (KOSIP).
- UDIR har endret gjennomføringsperioden for foreldreundersøkelsen fra november til januar. Dette innebærer at resultatene fra 2024-undersøkelsen først blir tilgjengelige i februar 2025 og vil inkluderes i neste årsmelding.
- De kommunale barnehagene har utarbeidet kvalitetsplanen "Med fysiske og psykiske robuste barn, skaper vi fremtiden sammen", basert på kommunens oppvekstplan. Planen skal sikre felles mål, kvalitet og gi føringer for utviklingen av de kommunale barnehagene i Ringerike.
- HOPP (Helsefremmende OPPvekst) er nå en del av den faste driften i de kommunale barnehagene. Hver barnehage har en HOPP-kontakt som deltar i tverrfaglige nettverk og bidrar til kompetanseheving lokalt.

- Barnehagene fortsetter implementeringen av Bedre tverrfaglig innsats (BTI). Flere opplæringsaktiviteter er gjennomført, og ytterligere planlegges i 2025.
- Barnehagene opplever samme trykk på sykefravær som barnehager ellers i landet. Det jobbes kontinuerlig med bedriftshelsetjenesten og andre tiltak for å redusere fraværet.
- Tilsyn etter barnehageloven ble gjennomført av barnehagemyndigheten i 2024, basert på risikovurderinger og områdeovervåkning.
- Det gjennomføres systematiske kontroller av pedagog- og bemanningsnorm for å sikre kvalitet og etterlevelse av regelverket gjennom hele året.
- Våren 2024 var det en barnehagelærer i kommunal barnehage og tre barnehagelærere i private barnehager som gikk på videreutdanning godkjent av Utdanningsdirektoratet. Det var videreutdanning innenfor spesialpedagogikk, og fysisk, motorisk utvikling og aktivitet.
- Høsten 2024 startet fire barnehagelærere i kommunale barnehager og to barnehagelærere i private barnehager opp på videreutdanning godkjent av Utdanningsdirektoratet. Det var videreutdanning innenfor spesialpedagogikk.

Grunnskole

- Tre skoler deltok i det toårige Læringsmiljøprosjektet, som ble avsluttet våren 2024.
- Resultatene fra de nasjonale prøvene på 5., 8. og 9. trinn viser at elevene i Ringerike ligger på landsgjennomsnittet, med marginale forskjeller i enkelte indikatorer.
- Elevundersøkelsen 2024 viser en gledelig reduksjon i antall elever som rapporterer mobbing (to ganger i måneden eller oftere), med 8,7 prosent på 7. trinn og 7,6 prosent på 10. trinn.
- Alle resultater følges tett av skoleeier ute på skolene, det er det de dype analysene foregår, oppfølging av resultatene starter når resultatene er klare fra Udir. Dette er et viktig arbeid der vi ønsker å skape et trygt og godt læringsmiljø for alle. Et inkluderende læringsmiljø er sentralt for alle elever og ansatte i Ringeriksskolen.
- Involvering av ansatte, elevråd og foreldreråd er en viktig del av oppfølgingsarbeidet, og skoler med de største utfordringene får ekstra oppfølging fra skoleeier.
- Ringerike kommune har som en del av internkontrollen gode rutiner for å ivareta lovkravene i Opplæringslovens kapittel 12, der alle elever har rett på et trygt og godt skolemiljø. Det jobbes systematisk ved alle skolene for å følge opp slik at elevene ivaretas etter lovkravene. Skolen utarbeider aktivitetsplan for elever som ikke har et trygt og godt skolemiljø. Dette gjøres i samarbeid med foresatte. Miljøveilederne, ved de skolene som har dette, er aktivt inne sammen med lærerne og ledelsen ved skolen i oppfølging av arbeidet med et trygt og godt skolemiljø som skal fremme helse, trivsel og læring for alle.
- Skolene jobber systematisk med aktivitetsplaner for elever som ikke har et trygt skolemiljø, i samarbeid med foresatte. Miljøveiledere, der de finnes, bidrar aktivt sammen med lærere og skoleledelse.
- Statsforvalteren har gjennomført tilsyn ved to skoler i 2024:
 - Hov ungdomsskole: kommunens arbeid for å sikre et trygt skolemiljø.
 - Veienmarka ungdomsskole: skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen.
 - Begge tilsynene ble avsluttet i 2024.
- Grunnskolepoeng for avgangselever i Ringerike kommune 2023 var 40,4. Det er opp 0,4 poeng fra 2023. Landsgjennomsnittet var hhv 42,3 og 42,1 i 2023 og 2024.
- Våren 2024 var det 21 lærere som gikk på videreutdanning godkjent av Utdanningsdirektoratet. Det var videreutdanning innenfor matematikk, mat og helse, kunst og håndverk, begynneropplæring, engelsk, spesialpedagogikk og andrespråkpedagogikk.
- Høsten 2024 startet 11 lærere opp på videreutdanning godkjent av Utdanningsdirektoratet. Det var videreutdanningen innenfor mat og helse, og spesialpedagogikk.

Læringssenteret for voksne

- Ringerike kommune mottok i 2024 en anmodning om å bosette 170 flyktninger.
- Kommunestyret vedtok i desember 2023 å bosette 90 flyktninger, men justerte dette i juni 2024 til totalt 125 flyktninger.
- Det endelige antallet bosatte flyktninger i 2024 ble 126.
- 25 personer returnerte til Ukraina i løpet av 2024.
- 13 personer ble familiegjenforent med tidligere bosatte flyktninger.
- I 2024 hadde Læringssenteret:
 - Én grunnskoleklasse for voksne.
 - To kombinasjonsklasser på Hønefoss videregående skole (i samarbeid med Viken fylkeskommune).
 - Ni norskklasser på nivå A1–B1
 - Det er oppstart og avslutning av norskgrupper flere ganger i året.
- 42 elever gikk ut av grunnskolen for voksne og kombinasjonsklassen ved Hønefoss videregående skole.
- Fra 1. august 2024 trådte ny opplæringslov i kraft, og begrepet «grunnskole for voksne» ble erstattet med modulbasert opplæring kalt Forberedende Opplæring Voksne (FOV).
- Læringssenteret arrangerte nasjonale prøver i norsk- og samfunnskunnskap/statsborgerprøver i fire runder.
- Læringssenteret har ansvaret for koordinering av søknader om ekstratilskudd fra IMDi.

Forebyggende helsetjenester for barn og unge, smittevern og migrasjon

Enheten omfatter HOPP, Helsestasjon, Skole- og ungdomshelsetjenesten, Folkehelse, Frisklivssentralen, og Helsekontor for migrasjon, smittevern og vaksiner.

HOPP (Helsefremmende OPPvekst)

- HOPP gjennomførte konferansen “Utjevning av sosial ulikhet i kommunal sektor” i samarbeid med Verdal, Horten og Færder kommune. Konferansen ble avholdt på Klækken hotel, og flere ansatte fra Ringerike, Verdal, Horten og Færder deltok.
- HOPP har gjennomført flere aktiviteter i løpet av 2024: lærende nettverk for HOPP-kontakter i barnehage og skole, HOPP i SFO-nettverk, fagsamling i mat- og helsefag, aktivitetsdag for Verdensdagen for psykisk helse, sykkel skole barnehage, aktivitetslederkurs for HOPP-kontakter i barnehage, SFO-dag, fokusuke på fysisk aktiv læring og matpakkekampanjer.

Helsestasjon

- I 2024 ble det født 275 barn i Ringerike kommune.
- Sertifisering som ammekyndig helsestasjon er i slutfasen, med mål om ferdigstilling i 2025.
- Som en del av sertifiseringsprosessen har begge barnepleierne påbegynt videreutdanning i ammeveiledning, med avsluttende eksamen i 2025.
- I perioden januar til mars manglet kommunen jordmortjeneste, og det ble inngått en samarbeidsavtale med Ringerike sykehus om svangerskapskontroller.
- Fra april var begge hjemlene for jordmortjenesten besatt.
- Oppstart av lekekafé for barn som ikke går i barnehage på Frivillighetens hus. Dette er et tverretattlig samarbeid ledet av helsesykepleier.

Skole- og ungdomshelsetjenesten

- Økt fokus på brukermedvirkning blant elever, der hver undervisning evalueres av elevene. Tilbakemeldingene brukes til å tilpasse og forbedre undervisningsmaterialet.
- Styrket implementering av digitale verktøy, økt synlighet i sosiale medier og utvidet tverrfaglig samhandling.
- I tverrfaglig samhandling er særlig Ung i Ringerike, Dialogbasert Inntaksteam, Innsatsteamet og økt synlighet av Hopp i skolehelsetjenesten viktige satsinger.
- Interkommunale Helsestasjon for ungdom har fått nye lokaler i 2024. Brukermedvirkning har vært sentral i prosessen, med bistand fra arkitektur- og designlinja ved Hønefoss videregående skole.
- To prosjektstillinger, finansiert av Helsedirektoratet, har gitt økt kapasitet med en helsesykepleier og en fysioterapeut.
- Prosjektmidlene har bidratt til gjennomføring av tiltak som:
 - Foreldreveiledningskurs – "De Utrolige Årene".
 - Ellevill – aktivitetsgruppe for barn på 5.–7. trinn.
 - Utvidet seksualundervisning.
 - Fysioterapeut tilknyttet helsestasjon for ungdom.

Folkehelse

- Folkehelsenettverket har deltatt på "Ringerike 2035", med fokus på utenforskap i utdanning og arbeid, nærmiljøprosjekter og demografiskiftet.
- Mottatt forskningsmidler fra Forskningsrådet til et nærmiljøprosjekt.
- Arrangert inspirasjonsseminar om universell utforming på ByLab.
- Folkehelsenettverket har utarbeide et eget kapittel i handlingsplanen for 2025-2028.
- Alle kommunale enheter har inkludert folkehelse som tema i sine virksomhetsplaner.

Frisklivssentral

- Frisklivssentralen har tilbudt helsefremmende og forebyggende tjenester gjennom individuelle samtaler og gruppebaserte aktiviteter.
- Varierte tilbud har inkludert fysisk aktivitet, kosthold, røykeslutt, mestringskurs og søvnforbedring.
- 404 personer har tatt kontakt eller blitt henvist for oppfølging, med tilbakemeldinger om bedre fysisk og psykisk helse, bedre søvn og økt livskvalitet.
- Stor deltakelse i kurs som yoga, pusteteknikker og avspenning, med positive tilbakemeldinger knyttet til stressmestring og belastningshåndtering.
- Etablering av tverrsektorielt frisklivsteam, som legger til rette for en utvidet timeplan og flere nye tilbud i 2025.

Helsekontoret for migrasjon, smittevern og vaksinasjon

- I mai 2024 ble legetjenesten ved Helsekontoret utvidet med en 60 prosent fastlegehjemmel.
- Behovet for utenlandsvaksiner har økt, særlig etter medieoppslag om kikhosteutbrudd, noe som har ført til økt etterspørsel etter vaksiner som Boostrix, polio og andre enkeltdosevaksiner.
- I oktober og november 2024 ble tilbudet om koronavaksiner utvidet i tråd med anbefalingene fra FHI.
- Samtidig ble influensavaksinen tilbudt sammen med koronavaksinen for å øke vaksinedekningen.

- 670 kommunalt ansatte ble vaksinert mot influensa i 2024, en betydelig økning fra 310 ansatte i 2023.

Spesialpedagogisk tjeneste (SPT)

Enheten omfatter spesialpedagogisk team (spesialpedagoger, støttepedagog og språkveiledere i barnehage) og pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT).

- PPT hadde 484 aktive saker per 31.12.2024, hvorav 116 saker ventet på behandling. Dette er 25 færre ventende saker enn på samme tid i 2023.
- Det ble henvist 294 individsaker til PPT i 2024, en økning på 10 saker fra 2023.
 - 57 henvisninger kom fra barnehagene (-10 fra 2023).
 - 211 henvisninger kom fra skolene (+20 fra 2023).
 - 26 henvisninger gjaldt logopedtjenesten.
- I løpet av 2024 ble det sendt ut 214 sakkyndige vurderinger, i tillegg til utredningsrapporter og andre sakkyndige uttalelser.
- En ekstern konsulent skrev 51 av de sakkyndige vurderingene.
- Spesialpedagogene jobbet med 49 vedtak om spesialpedagogisk hjelp i barnehager:
 - 13 vedtak i kommunale barnehager.
 - 36 vedtak i private barnehager.
- Språkveiledere var ute i 11 barnehager, med totalt 301 flerspråklige barn.
- Det ble meldt inn 34 saker til støttepedagog i 2024, en økning fra 20 saker i 2023.
- Opplæring i BTI ble gitt til ledere og pedagogiske ledere i tre private barnehager.
- PPT etablerte et lavterskeltilbud om hørselsscreening for elever i grunnskolen i samarbeid med skolehelsetjenesten. Dette gjør det mulig å sette inn riktige tiltak for elever med redusert hørsel tidligere, uten behov for henvisning til spesialist.
- SPT arrangerte en fagdag i samarbeid med USN og SePU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) for egne ansatte, samt ansatte fra skoler og barnehager. Temaet var pedagogisk analyse, og fagdagen ble gjennomført som en del av kompetanseløftet (KOSIP).

Barnevernstjenesten

- Det ble mottatt totalt 575 meldinger til barneverntjenesten i 2024.
 - 154 meldinger kom i allerede aktive saker med tiltak.
 - 133 meldinger kom i pågående undersøkelsessaker.
 - 135 meldinger omhandlet vold i hjemmet.
 - 17 bekymringsmeldinger gjaldt seksuelle overgrep.
 - Det ble iverksatt 230 nye undersøkelser av barns omsorgssituasjon.
- Per 31.12.2024 hadde barneverntjenesten 114 barn med aktive hjelpetiltak i hjemmet.
- Per 31.12.2024 bodde 58 barn og ungdommer utenfor hjemmet, inkludert fosterhjem, beredskapshjem, institusjon og ettervern i egen bolig.
- Barneverntjenesten har tilsynsansvar for 86 barn som bor i fosterhjem i Ringerike.
- Interkommunal barnevernvakt for Ringerike og Hole gikk over til en særvaktsordning med ansatte i barneverntjenesten fra 01.04.2023.
 - Barnevernvakta håndterer kommunenes akuttberedskap for barn, unge og deres familier utenfor ordinær kontortid.
 - Det ble mottatt 200 henvendelser.
 - 41 bekymringsmeldinger ble sendt videre.
- Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2024. Brukerundersøkelser for både mottakere av tiltak og fosterhjem vil bli gjennomført i 2025.

- Barneverntjenesten gjennomførte egenrevisjon i 2024 som en del av tilsyn fra Statsforvalteren, med tema barneverntjenestens undersøkelsesarbeid.
 - Det ble konkludert med noen forbedringspunkter, men samlet sett ble det vurdert som godt faglig arbeid som tilfredsstillende nasjonale standarder.
 - Statsforvalteren har ennå ikke gitt endelig tilbakemelding på rapporten.
- Tjenesten har rigget seg for barnevernreformen/oppvekstreformen som trådte i kraft 1.1.2022.
 - Etablering av Ressursteam som veileder foreldre og fosterforeldre.
 - Samarbeid med andre kommuner gjennom Læringsnettverk, en av kompetansestrategiene til Bufdir.
 - Deltakelse i arbeidet med å utarbeide en lovpålagt plan for å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker sammen med øvrige tjenester i kommunen.
- Fritidsklubben på Hallingby er godt besøkt og har åpent flere dager i uka. Den er besluttet overført til Teknisk, kultur og idrett (TKI) og de øvrige kulturtilbudene for ungdom i Ringerike.
- Fact-ung er et samarbeid mellom fem kommuner og Vestre Viken helseforetak, og gir tilbud til ungdom med fall i funksjonsnivå på flere områder i livet, samt mistanke om moderate til alvorlige psykiske lidelser og/eller rusutfordringer. Prosjektet Fact-ung er inne i sitt siste år, og skal evalueres i 2025 for vurdering av videre drift.

Avlastning for barn og unge

- Økning i volum på allerede eksisterende vedtak, med flere vedtak om sommeravlastning enn tidligere år.
- 50 barn og unge mottar avlastning utenfor institusjon, og 25 barn og unge har vedtak på avlastning i institusjon og barnebolig.
- Økning i volum på vedtak gjennom året. Jobber med Tildelingskontoret for å tildele avlastning på ukedager i stedet for helg.
- Økt avlastning innvilget skaper utfordringer knyttet til plasskapasitet, økonomi og kompetanse.

Utvalgte resultater

- 11 av 11 kommunale barnehager og 17 av 17 private barnehager deltar i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (KOSIP).
- Elevundersøkelsen 2024 viser en gledelig reduksjon i antall elever som rapporterer mobbing (to ganger i måneden eller oftere), med 8,7 prosent på 7. trinn og 7,6 prosent på 10. trinn.
- Det endelige antallet bosatte flyktninger i 2024 ble 126 personer.
- I 2024 ble det født 275 barn i Ringerike kommune.
- 404 personer har tatt kontakt eller blitt henvist for oppfølging til Frisklivsentralen.
- Behovet for utenlandsvaksinering har økt, særlig etter medieoppslag om kikhosteutbrudd, noe som har ført til økt etterspørsel etter vaksiner som Boostrix, polio og andre enkeltdosevaksiner.
- PPT hadde 484 aktive saker per 31.12.2024, hvorav 116 saker ventet på behandling. Dette er 25 færre ventende saker enn på samme tid i 2023.
- Det ble mottatt totalt 575 meldinger til barneverntjenesten i 2024.
- En økning i volum på allerede eksisterende vedtak i avlastning for barn og unge.
- 670 kommunalt ansatte ble vaksinert mot influensa i 2024, en betydelig økning fra 310 ansatte i 2023.

Viktige begivenheter

- Felles fagdag for sektor Utdanning og familie med rundt 990 deltakere. Temaet *Kompetanseløftet – Inkluderende barnehage- og skolemiljø* ble belyst gjennom innlegg fra SePu om inkludering og pedagogisk analyse, Rosa kompetanse om kjønn, seksualitet og inkludering, og Solfrid Flateby om ledelse og motivasjon.
- De kommunale barnehagene har utarbeidet kvalitetsplanen "Med fysiske og psykiske robuste barn, skaper vi fremtiden sammen", basert på kommunens oppvekstplan.
- Skolene jobber systematisk med aktivitetsplaner for elever som ikke har et trygt skolemiljø, i samarbeid med foresatte. Miljøveiledere, der de finnes, bidrar aktivt sammen med lærere og skoleledelse.
- Hopp (Helsefremmende oppvekst) gjennomførte konferansen «Utjevning av sosial ulikhet i kommunal sektor» i samarbeid med Verdal, Horten og Færder kommune. Flere fra sektor Utdanning og Familie var representert.
- Oppstart Lekekafè for barn som ikke går i barnehage på Frivillighetens hus. Et tverretattlig samarbeid ledet av helsesykepleier.
- To prosjektstillinger, finansiert av Helsedirektoratet, har gitt økt kapasitet med en helsesykepleier og en fysioterapeut.
- Helsestasjon for ungdom (HFU) har fått nye lokaler. Hønefoss videregående skole v/arkitektur og design har bistått med valg av interiør og farger.
- Folkehelsenettverket har utarbeide et eget kapittel om Folkehelse i handlingsplanen for 2025-2028.
- SPT arrangerte en fagdag i samarbeid med USN og SePU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) for egne ansatte, samt ansatte fra skoler og barnehager. Temaet var pedagogisk analyse, og fagdagen ble gjennomført som en del av kompetanseløftet (KOSIP).
- Barneverntjenesten gjennomførte egenrevisjon i 2024 som en del av tilsyn fra Statsforvalteren, med tema barneverntjenestens undersøkelsesarbeid. Det ble konkludert med noen forbedringspunkter, men samlet sett ble det vurdert som godt faglig arbeid som tilfredsstillende nasjonale standarder.

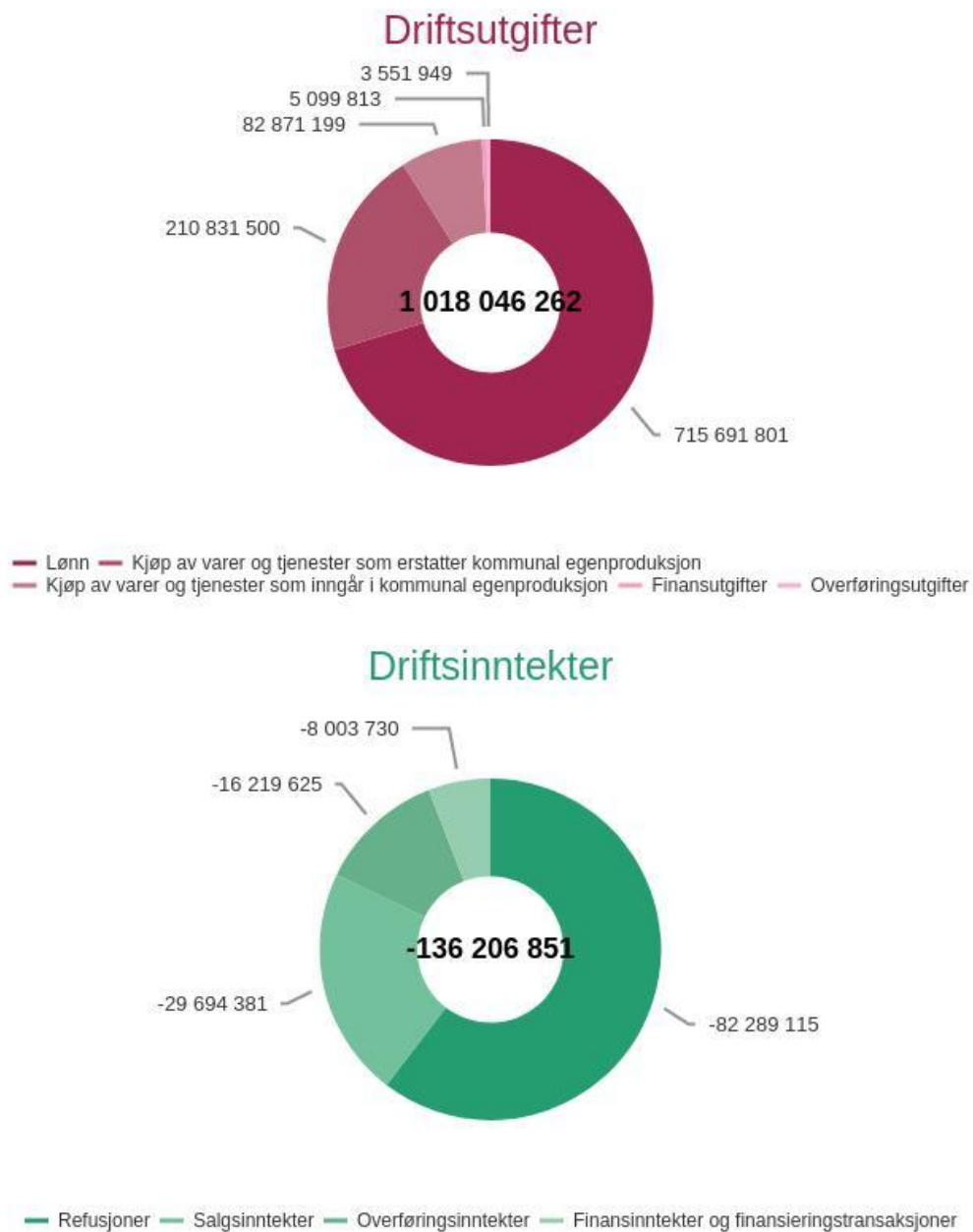
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

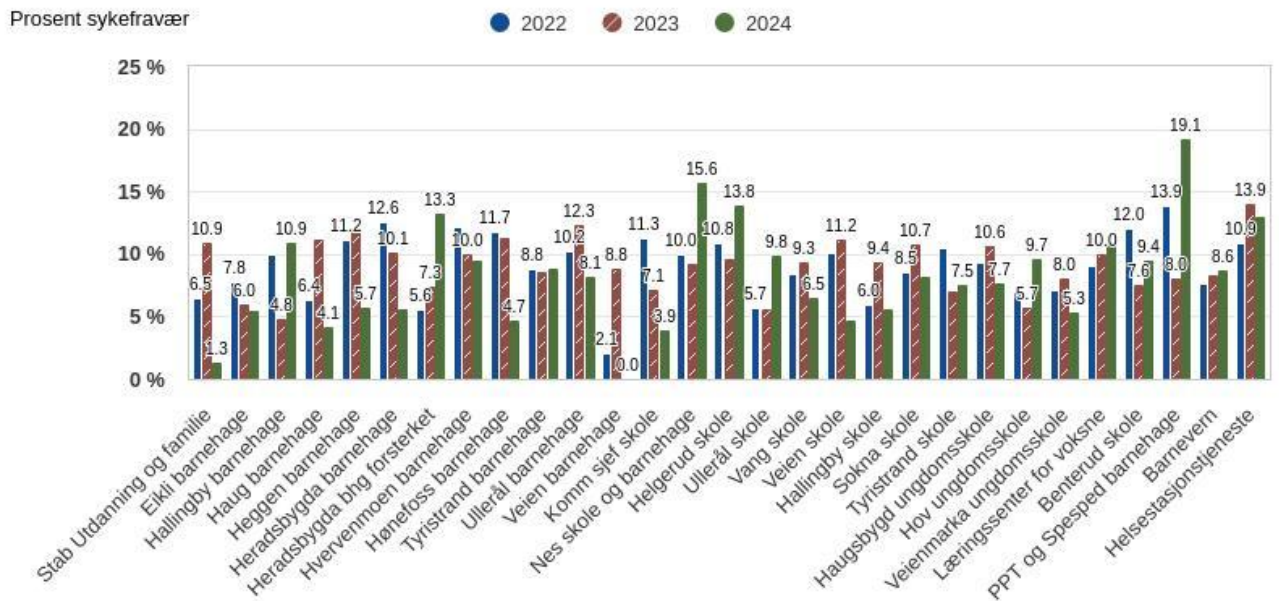
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
	0	0	0	4
Sum	0	0	0	4
Lønn	653 868	616 126	664 382	715 692
Refusjon lønn	-31 221	-9 052	-9 052	-35 970
Sum Lønn	622 647	607 074	655 330	679 722
Drift	86 115	62 656	65 580	82 871
Kjøp av produksjon	196 006	215 241	215 241	210 832
Overføringer	3 543	1 652	1 652	3 548
Finansutgifter	7 965	1 886	1 886	5 100
Sum Utgifter	293 628	281 435	284 359	302 351
Brukerbetaling	-32 206	-27 458	-22 043	-29 694
Refusjoner	-51 137	-39 290	-41 646	-46 319
Overføringer	-14 362	-16 370	-16 370	-16 220
Finansinntekter	-6 243	-3 217	-3 217	-8 004
Sum Inntekter	-103 948	-86 335	-83 276	-100 237
Netto resultat	812 327	802 174	856 413	881 839

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,16 %	5,30 %	7,46 %
Årlig sykefravær 2021	2,59 %	5,81 %	8,40 %
Årlig sykefravær 2022	3,44 %	6,09 %	9,53 %
Årlig sykefravær 2023	2,46 %	6,77 %	9,23 %
Årlig sykefravær 2024	2,45 %	7,35 %	9,80 %

Status sykefravær

Sektoren fortsetter arbeidet med oppfølging av sykefravær, både lokalt på enhetene, i samarbeid med HR-avdelingen og i dialog med bedriftshelsetjenesten. Sykefraværet har vært særlig høyt innen barnehage og skole, noe som også speiler en nasjonal utfordring. Vi har derfor et kontinuerlig fokus på å identifisere og iverksette tiltak som kan bidra til å redusere fraværet og fremme nærværet.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
1.1 Ringerike har et aktivt lokaldemokrati hvor vi finner løsningene for en bærekraftig samfunnsutvikling og god folkehelse sammen	1.1.1 Ringerike kommune er et samfunn med høy grad av åpenhet, deltagelse og mulighet for medvirkning for alle	Andel besvarelser på foreldreundersøkelsen (skole)	50,0 %	0,0 %	Foreldreundersøkelsen for skole ble i 2024 pauset av Udir pga svakheter ved undersøkelsen og lav svarprosent. Den ble ikke gjennomført.
		Elevunders. 10. trinn - Elevdemokrati og medvirkning			
		Elevunders. 7. trinn - Elevdemokrati og medvirkning			
		Score på brukerundersøkelse (Familiens hus BV)			
		Score på brukerundersøkelse i barnehage			
		Se oppdragsbeskrivelse			
1.2 Ringerike kommune har ansatte som i fellesskap gir gode tjenester, når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.	1.2.3. Ringerike kommune jobber tverrfaglig og samarbeider på tvers av sektorer og tjenestoområder, for å ha best mulig løsninger og tjenester.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.4 Ringerike kommune har god økonomisk bærekraft, god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	2.4.1. Ringerike kommune oppfyller vedtatte handlingsregler for driftsresultat gjeldsgrad, fondsoppbygging og investeringer.	Andel enheter som forholder seg til vedtatt budsjett og har god økonomistyring		100,0 %	Alle enhetene jobber for å følge kommunestyrets vedtatte handlingsregler i budsjett og økonomiplanarbeidet.-
		Effektivisering ihht innsparingstiltak og budsjett	Ihht plan		
2.5 Ringerike kommune er en attraktiv arbeidsgiver, som tiltrekker seg og utvikler kompetente ansatte.	2.5.1. Ringerike kommune har et godt arbeidsmiljø for alle, og ivaretar de ansattes rettigheter	Andel enheter med registrerte og risikovurderte kjemikalier i stoffkartoteket	100,0 %	100,0 %	Alle enhetene i sektoren har MKS og MBM grupper som jobber systematisk med helse, miljø og sikkerhet.
		Andel gjennomførte utviklingssamtaler	100,0 %		Kontinuerlig arbeid, gjennomføres gjennom hele året

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		Andel gjennomførte vernerunder	100,0 %		
		Forbedring av utvalgte faktorer på medarbeiderundersøkelsen (spesifiseres)	Ihht avtale		
		Sykefraværsprosent	10,0 %	9,8 %	Det er til dels store variasjoner mellom enhetene i sektoren.
	2.5.2. Ringerike kommune har ansatte med riktig kompetanse for å møte dagens og morgendagens behov.	Andel barnehager som oppfyller nasjonale normer (Bemanningsnorm og pedagognorm)	100,0 %	100,0 %	
		Andel skoler som oppfyller nasjonale normer (lærernorm)	100,0 %		
		Se oppdragsbeskrivelse			
	2.5.3. I Ringerike kommune ønsker vi flest mulig heltidsstillinger, og har heltidskultur som utgangspunkt for all bemanningsplanlegging.	Andel ansatte med fagkompetanse	90,0 %	88,8 %	
		Andel heltidsstillinger	65,0 %	65,0 %	
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	88,0 %	88,5 %	
3.5 I Ringerike jobber vi forebyggende i alt vi gjør, og prioriterer tidlig innsats for å sikre god helse og livskvalitet for alle.	3.5.3. Vi har omgivelser som legger til rette for sosialt fellesskap, tilhørighet og fysisk aktivitet.	Se oppdragsbeskrivelse			
3.7 I Ringerike er det gode oppvekstvilkår for barn og unge.	3.7.1. Alle barn og unge opplever inkludering og trygghet i sin oppvekst og fritid.	Se oppdragsbeskrivelse			
3.8 Alle barn og unge skal få et barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet, som gir trygghet, utvikling, læring og livsmestring i dag og i framtida.	3.8.3. Ringerike kommune har kompetanse om, og kapasitet for, barn og unge som det allmenne tilbudet ikke strekker til for.	Se oppdragsbeskrivelse			
3.9 Det skal legges til rette for at alle skal ha mulighet til å gjennomføre utdanning for å være rustet til framtidens arbeidsliv.	3.9.1. Flere tar fagbrev, fagskoleutdanning, høyere utdanning og etterutdanning.	Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	95,0 %	93,4 %	Gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 10 er 98,2%. Siste måling er i 2023.

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	42,0	40,4	Siste måling skoleåret 23/24
4.4 Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenlignet med 2009.	4.4.2. Ringerikes klimagassutslipp fra veitrafikk er minst halvert i 2030 sammenliknet med 2009.				
4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.	4.5.1. Ringerike kommune har lyktes med å motivere innbyggere og næringsliv til egne klimatiltak slik at klimafotavtrykket til Ringerikssamfunnet er redusert.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.	Andel sertifiserte enheter	100,0 %	100,0 %	Alle enheter er sertifisert.
	4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.				

Status oppdrag

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
04. Strategi for trykte lærebøker	Ringerike kommune iverksetter et arbeid med å sikre et større antall trykte lærebøker i skolen. Rapporten ferdigstilles innen medio mai 2024. Det er viktig at skolene bruker trykte lærebøker i tillegg til digitale læremidler.	Ferdig	Rapporten lagt frem til politisk behandling juni 2024
10. Oppvekst og Ringeriksskolen	Det bes om at Hovedutvalget for oppvekst og kultur får en sak som belyser hvilke lavterskeltilbud Ringerike kommune kan inngå, eller allerede inngåtte samarbeid, for å styrke barn og unges psykiske helse og for å kunne avlaste	Ferdig	Kommunestyret 13.12.24, saksnr: 182/24 Vedtak: Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	spesialisthelsetjenesten ved å sikre tidlig innsats. I dette arbeidet bes kommunedirektøren utarbeide tiltaksplan for å redusere vold i skolen. Hovedutvalget for oppvekst og kultur bes i dette arbeidet følge opp de pedagogiske ressursene, samt miljøarbeiderne ved skolene (Utdanning og Familie). Til slutt ber vi kommunedirektøren i dette arbeidet og se på mulighetene for å etablere en partnerskapsavtale med Stiftelsen positiv oppvekst i løpet av 2024. Disse bidrar til gode oppvekstsvilkår for barn og unge i kommunen (Teknisk, kultur og idrett).		plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.
15. Innføringsklasser for fremmedspråklige elever	Vi ber kommunedirektøren se på om det er muligheter for å etablere innføringsklasser for fremmedspråklige elever som kommer til Ringerike slik at de kan nå tilstrekkelige språklige ferdigheter i Norsk før de settes sammen i Norskspråklige klasser. Vi ønsker kommunedirektøren kan ta dette opp som sak i hovedutvalget for oppvekst og kultur.	Ferdig	Hovedutvalget for oppvekst og kultur 13.11.24, saksnr: 50/24 Vedtak: Kommunedirektørens innstilling er at nyankomne elever primært skal motta språkopplæring i tilknytning til nærskolen sin i et inkluderende fellesskap.
19. Barnehagekapasitet	Kommunedirektøren bes sikre kapasitet til å ta imot barn 1-3 år som er født mellom 1. desember og 1. juni hvert år. Dette skal vises i en politisk sak i første kvartal 2024, med mål om ordningen opp å gå fra 1. april 2024.	Ferdig	Kommunestyremøte 21.03.24 1-KS-44/24 Vedtak: Det anbefales ikke å øke kapasiteten i barnehagen til et nivå der det er ledige plasser til enhver tid. Ber om at kommunedirektøren ser på tiltaket i forbindelse med budsjett for 2025.

Tiltak (mål)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)	Alle skal implementere og ta i bruk BTI	Iht. plan	Arbeidet med å implementere og ta i bruk Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) i alle enheter er et kontinuerlig arbeid. Selv om prosessen har tatt lengre tid enn ønsket, skyldes dette de store endringene som kreves for å få til en god og helhetlig praksis. Dette har vi akseptert, og vi fortsetter arbeidet

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			med BTI gjennom 2025 for å sikre at vi lykkes med en styrket og samordnet innsats på tvers av tjenester.
Fagfornyelsen - overordnet del	Skolene rigger for tre tverrfaglige emner.	Ferdig	Skolene har rigget for tre tverrfaglige emner.
Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og en inkluderende praksis (KOSIP)	- Vi skal delta i prosjektet KOSIP. - Gjennom KOSIP skal vi forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle.	Iht. plan	Vi deltar aktivt i prosjektet KOSIP, der vi jobber med å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og sikre et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn. Arbeidet har vært i gang gjennom året, og vi fortsetter med dette arbeidet i 2025. Flere private barnehager og skoler deltar også i prosjektet, noe som bidrar til å styrke den samlede innsatsen på tvers av ulike aktører.
Kompetanseutvikling	- Vi skal legge til rette for at alle ansatte får god innsikt og opplæring i ny Opplæringslov. - Vi skal støtte enhetene i å utarbeide en kompetanseplan med utgangspunkt i sektorens kompetansestrategi.	Ferdig	Vi har lagt til rette for at alle ansatte får god innsikt og opplæring i den nye Opplæringsloven. I tillegg har vi støttet skolene i arbeidet med å utarbeide en kompetanseplan basert på sektorens behov og målsettinger. Dette arbeidet vil vi videreføre i 2025 for å sikre at alle er godt rustet til å ivareta lovkrav og fremme høy kvalitet i det pedagogiske arbeidet.
Kvalitetsarbeid	- Vi skal kartlegge, analysere og utarbeide konkrete tiltak for å bedre kvaliteten i våre tjenester. - Vi skal bistå med å videreutvikle kommunens systematiske kvalitets- og HMS-arbeid.	Ferdig	Vi har kartlagt, analysert og utarbeidet konkrete tiltak for å forbedre kvaliteten i våre tjenester. Dette er et kontinuerlig arbeid der vi løpende vurderer og tilpasser tiltak for å sikre best mulig tjenester. I tillegg har vi bidratt til å videreutvikle kommunens systematiske kvalitets- og HMS-arbeid, med fokus på forbedring, oppfølging og implementering av gode rutiner. Dette arbeidet vil fortsette fremover for å sikre høy kvalitet.
Medvirkning	Vi skal gjennomføre og følge opp brukerundersøkelser, som for eksempel elevundersøkelser, foreldreundersøkelser og brukerundersøkelser i barnevern og PPT.	Ferdig	Vi har gjennomført brukerundersøkelser, inkludert elevundersøkelser, foreldreundersøkelser og brukerundersøkelser i barnevern og PPT. Resultatene fra disse undersøkelsene blir analysert og aktivt brukt i medvirkningsarbeidet for å forbedre kvaliteten på tjenestene våre og sikre at vi møter behovene til brukerne på en best

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
			mulig måte. Dette arbeidet er en viktig del av vår kontinuerlige kvalitetsutvikling.
Oppvekstreform	Vi skal i løpet av 2024 utarbeide en oppvekstplan for sektor Utdanning og familie. Planen skal politisk behandles høsten 2024.	Ferdig	Kommunestyret 13.12.24, saksnr: 182/24 Vedtak: Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.
Tidlig innsats, helhet og sammenheng	- Vi skal etablere ressursteam på alle grunnskoler. - Vi skal fortsette å implementere Helsefremmende OPPvekst (HOPP) i alle våre tjenester. - Vi skal koordinere tjenestene slik at brukerne opplever et helhetlig tjenestetilbud.	Ferdig	Det er etablert ressursteam på alle grunnskolene. Vi fortsetter å implementere HOPP i alle våre tjenester. HOPP går fra prosjekt til drift. Gjennom oppvekstplanen tjenestene oppleves som mer helhetlige.
Trygt og godt leke- og læringsmiljø	- Vi skal gjennomføre forebyggende tiltak og øke relasjonskvaliteten i alle våre enheter. - Vi skal fortsette å jobbe med rutiner og lovverk for å sikre et trygt og godt barnehage- og skolemiljø for alle barn og elever.	Ferdig	Vi har i 2024 gjennomført forebyggende tiltak og jobbet for å øke relasjonskvaliteten. Dette arbeidet er utfordrende, og vi ser en økende tendens i skolesaker som krever stor oppmerksomhet også fremover. Vi fortsetter å jobbe med rutiner og lovverk for å sikre et trygt og godt barnehage- og skolemiljø for alle barn og elever, og vi prioriterer dette arbeidet som en del av vår kontinuerlige innsats for å fremme trivsel og forebygge.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-UF-01 Redusere klimagassutslipp fra veitrafikk ved å delta inn i en bildelingsordning med enkelte kjøretøy i sektoren	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Utdanning og familie Se beskrivel	Forsinket	Dette prosjektet har tatt lenger tid enn forventet. Enhet for klima og miljø holder i prosjektet, og informerer om at det tilsynelatende kommer noe først høsten 2025.
K-UF-02 Redusere klimagassutslipp fra transport til og fra	Ringerike kommune	Ferdig	Skoleåret 23/24 og 24/25 har skolene jobbet med og fortsetter å jobbe videre med flere prosjekter som er

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
skolen, både for foreldre og ansatte	Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen.		med å reduserer mengden unødvendig kjøring og tilrettelegging for en bedre folkehelse: • Aktiv skolevei, beintøft og ulike kampanjer/prosjekt for å få ned unødig kjøring, og promotere sykling/gåing til skolen. • Det vil være aktuelt å se på muligheter for sykkelverksted i eks. Arbeidslivsfag i ungdomsskolen/elevbedrift. • HOPP-aktivitet som virkemiddel for å redusere unødig biltrafikk. Alle skolene deltar i HOPP (Helsefremmende OPPvekst). Aktiv skolevei, beintøft og andre kampanjer er litt ulikt etter hvor mange elever som har mulighet til å gå til skolen. Noen av skolene har flere elever som må bruke buss på grunn av avstand eller sikkerhet enn andre skoler som nesten har 90% av elevene som går til skolen.
K-UF-03 Se systematisk på virkemidler for mer klimavennlig matservering og reduksjon av matsvinn	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen.	Ferdig	Vi har i 2024 gjennomført tiltaket K-UF-02, som handler om å redusere klimagassutslipp fra transport til og fra skolen, både for foreldre og ansatte. Vi har jobbet for å redusere mengden unødvendig kjøring, og har lagt til rette for at både foreldre og ansatte velger mer miljøvennlige alternativer. Gjennom prosjekter som Aktiv skolevei, Beintøft, ulike kampanjer og tiltak for å promotere sykling og gåing, har vi oppnådd positive resultater. Vi har også vurdert muligheter for sykkelverksted som en del av Arbeidslivsfag på ungdomsskolen, og implementert HOPP-aktiviteter som virkemiddel for å redusere unødig biltrafikk.
K-UF-04 Fremme generell reduksjon av klimagassutslipp gjennom holdningsskapende arbeid "Alle kan gjøre litt"	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen. Utdanning og familie	Ferdig	Barnehager: • Rammeplan for barnehagene: Barna skal erfare og oppleve å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Dette er en del av det holdningsskapende arbeidet som jobbes aktivt med.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen.		Grunnskolen: • Overordnet del av Læreplanen: Bærekraftig utvikling er et tverrfaglig tema. Opplæringen skal hjelpe elevene å forstå klimautfordringer og hva vi kan gjøre for å redusere negative påvirkninger på klimaet. Målet er å gi elevene handlingskompetanse for å ta bærekraftige valg. Aktiviteter og kampanjer: • Eksempler inkluderer «Aksjon plast», «Mitt bærekraftige klesskap», Aksjon skolevei, beintøft, gjenbruksdager, batterijakten, besøk på HRA, og søppelplukking/sortering. Disse aktivitetene bidrar til å nå bærekraftsmålene og fremme en bærekraftig livsstil. Holdningsskapende arbeidet og bærekraftig utvikling er områder i både barnehager og skoler, med konkrete prosjekter og aktiviteter som støtter dette målet. Barnehagene og skolene velger selv hvilke aktiviteter og prosjekter de deltar på.
K-UF-05 Klimavennlig holdningsbygging ved å delta i ulike kampanjer med fokus på miljø og bærekraft	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjettseksjonen.	Ferdig	Skolene bidra med holdningsbygging ved å tilrettelegge for at elevene deltar i ulike kampanjer hvor miljø og bærekraft er i fokus: • SMART – gir elevene mulighet til å skape nye ting ved gjenbruk av materialer. • Vårt lokalsamfunn på 5.trinn er et samarbeid mellom skolene og strategi og utvikling. • Innovation cup på ungdomsskolene gir innovativ læring, nye bærekraftige løsninger som kan gi redusert negativ klimaeffekt. • Ungt entreprenørskap, hvor bærekraftig utvikling og gjenbruk er to temaer som er i fokus.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-UF-06 Redusere klimagassutslipp fra avfallshåndtering ved å jobbe med vaner og rutiner for å øke graden kildesortering	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	I 2024 har vi gjennomført tiltaket K-UF-06, som handler om å redusere klimagassutslipp fra avfallshåndtering ved å forbedre vaner og rutiner for å øke graden av kildesortering. Vi har jobbet aktivt med å forbedre avfallsrutinene og systemene for kildesortering.
K-UF-07 Påvirke elever til å redusere klimafotavtrykk fra eget forbruk ved å gjennomføre prosjekter innen gjenbruk / redesign / fiksedager	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	I 2024 har vi gjennomført tiltaket K-UF-07, som handler om å påvirke elever til å redusere klimafotavtrykket fra eget forbruk gjennom prosjekter innen gjenbruk, redesign og fiksedager. Vi har jobbet for å fremme økt gjenbruk gjennom prosjekter og aktiviteter i ulike fag, særlig i Kunst & håndverk, der elevene har laget nye produkter ved å gjenbruke materialer. Enkelte ungdomsskoler har også hatt redesign som valgfag, med fokus på gjenbruk og bærekraft. Gjenglemt tøy har blitt levert til gjenbruksstasjoner for å fremme sirkulær tankegang.
K-UF-08 Evaluere og vurdere videreføring av kjøkkenhager for enkelte skoler	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Utdanning og familie Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	Kjøkkenhager har blitt videreutviklet ved flere barnehager og skoler. Vi har blant annet sett nærmere på muligheter og utfordringer knyttet til automatisk vanningsanlegg og vurdert samarbeid med lokalmiljøet for å sikre at kjøkkenhagene holdes i god stand. Det er en utfordring med å holde vedlike kjøkkenhagene gjennom barnehagene og skolenes ferier.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Aktivitetstilbud barn og unge nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	18	116	143	193	310	203	249
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	4 315	4 345	4 611	3 420	5 049	4 031	4 152
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	13,4 %	14,3 %	13,7 %	11,7 %	13,5 %	14,2 %	14,0 %
Netto driftsutgifter per innbygger 0- 17 år, barnevernstjenesten (B)	13 609	11 879	13 161	17 200	14 886	15 633	15 277
Netto driftsutgifter per innbygger 1- 5 år i kroner, barnehager (B)	200 063	219 443	227 254	203 039	226 528	214 461	221 661
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	8 850	9 888	10 007	8 786	10 711	10 681	10 870
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	3 596	3 784	3 870	4 815	3 874	4 256	4 778
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	98 746	107 457	110 148	114 439	131 205	115 344	119 040
Produktivitet							
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	97,0 %	95,0 %	98,0 %	92,0 %	94,0 %	95,0 %	93,0 %
Elever per kommunal grunnskole (B)	263	258	257	252	209	271	236
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	207 539	228 791	222 018	198 617	204 948	210 940	210 969
Dekningsgrad							
1-5 år andel barn i barnehage i forhold til innbyggere (prosent)	94,0 %	93,1 %					
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	7,5 %	5,0 %					
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,9 %	9,3 %	8,9 %	7,6 %	7,6 %	8,4 %	8,0 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,5 %	4,6 %	4,5 %	4,8 %	5,2 %	4,3 %	4,0 %
Kvalitet							
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,0	4,1					
Elevunders. 7. trinn - Trivsel	4,2	4,1					
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.- 10.årstrinn	14,9	14,3	14,6	13,0	11,3	13,1	12,5

Helse og omsorg

Tjenesteområdebeskrivelse

Helse- og omsorgssektoren i Ringerike kommune har i 2024 hatt et tydelig fokus på å forberede tjenestene for fremtidige demografiske utfordringer, der færre yrkesaktive skal ivareta en økende andel eldre. For å sikre bærekraftige tjenester har sektoren styrket lavterskeltilbudene og de forebyggende tiltakene i innsatstrappa, slik at flere kan mestre hverdagen selvstendig og bo hjemme lengst mulig. I tråd med dette ble nye tildelingskriterier vedtatt, der tjenesteomfanget i større grad vektlegger hjelp til egenmestring og tilrettelegging i hjemmet fremfor institusjonsbasert omsorg.

For å sikre bedre pasientflyt mellom hjem og helsetjenester, ble nye rutiner for helhetlig pasientforløp hjem til hjem (HPH) innført. Dette innebærer et mer koordinert og sømløst forløp for pasienter som legges inn fra hjemmet, slik at de kan vende tilbake til egen bolig med nødvendig støtte. Lavere dekningsgrad på korttidsplasser har vært testet gjennom året, og basert på erfaringene ble det vedtatt å redusere antall korttidsplasser for å frigjøre ressurser til hjemmebaserte tjenester og som tilpasning til økonomisk ramme.

Som en del av satsingen på forebygging og mestring ble det etablert en ny enhet for forebygging og aktivitet. Enheten har som mål å gi innbyggerne støtte til å bevare helsen, gjenvinne funksjon og opprettholde et aktivt og sosialt liv i sitt nærmiljø. Dette styrker kommunens innsats for tidlig intervensjon og forebygging, slik at flere kan bo trygt hjemme lenger og ha en bedre livskvalitet.

Utvikling og utfordringer

- Kommunen har i 2024 lagt strategier for å få en robust fastlegesituasjon, og vi merker nå at vi har stor interesse for utlyste fastlegehjemler og at Ringerike er en attraktiv arbeidsgiver.
- Heltidskultur og overordnet avtaleverk. Alle enheter i Helse og omsorg er nå i gang med arbeidet med periodeplan hvor man tar hensyn til variasjoner i drift. For å motivere flere ansatte til å jobbe et økt antall helgetimer ble det vedtatt å utbetale en bonus for ansatte som jobber mer enn 390 helgetimer i løpet av året. Dette for å ha kontinuitet i driften alle ukedager.
- Ringerike kommune har en høyere andel mottakere av utførelser enn landsgjennomsnittet, og i 2024 har det også vært en høy andel innbyggere som mottar sosialhjelp. Utenforskap fra arbeidslivet kan forsterke sosiale forskjeller og øke risikoen for psykiske helseplager, økonomiske utfordringer og sykdom. Dette kan igjen føre til et tidligere behov for helsetjenester.
- Sektoren har høyt sykefravær, som er kostnadsdrivende og ressurskrevende. Lederne har fokus på å jobbe med dette og flere deltar i strukturert sykefraværsoppfølging i regi av bedriftshelsetjenesten og NAV.

Utvalgte resultater

- Økt kompetanse og videreutdanning for medarbeidere: sektor helse og omsorg har både fagdager og kompetansenettverket for ansatte. Det tilbys også stipendordninger for å gjennomføre relevante studier.
- Generasjon M, et tverrsektorielt prosjekt i samarbeid med utdanning og familie, har skapt møteplasser mellom generasjoner og bidratt til økt trivsel for beboerne på omsorgssentrene, samtidig som det har gitt ungdommene verdifull arbeidserfaring.
- Alle avdelingene har gått over til periodeplan der det planlegges i større grad for variasjon i drift og noen av vikarmidlene blir brukt til fastlønn. Dette resulterte i en økning i antall årsverk fra 2023 til 2024 (+20 årsverk), men samtidig ble både innleie og merarbeid redusert med 19 årsverk. Dette til tross for et økt sykefravær i 2024. En økt andel fastansatte som gjennomfører vaktene vil påvirke både kontinuiteten og kvaliteten av driften.
- Ringerike kommune og Menova har gjennomført et pilotprosjekt ved Austjord behandlingssenter, hvor uføretrygdde i varig tilrettelagt arbeid (VTA) har fått prøve seg i nyopprettede medhjelperroller i ordinært arbeidsliv (VTAO). Prosjektet, finansiert med skjønnsmidler fra statsforvalteren, har hatt som mål å redusere utenforskap og gi flere innbyggere en meningsfull hverdag gjennom tilrettelagt arbeid.

Viktige begivenheter

Status 2024 for strukturutredning for helse og omsorg ble lagt frem. Demografiske endringer som beskrevet i Ad hoc utvalgets rapport «Strukturutredning for helse og omsorg», samt bygging av Vesterntunet, gjør det nødvendig å se på mulighetsrommet for struktur i helse og omsorg for å ha fremtidsrettede og effektive tjenester frem mot 2040. Saken beskriver institusjonstilbudet i kommunen i 2024, og beskriver konsekvensen en økende aldrende befolkning vil ha på dekningsgraden og helt konkret antall institusjonsplasser.

Demensplan 2024 - 2036 ble vedtatt, denne viser framskrivninger og innsatsområder for videre innsats for personer med demens og deres pårørende.

Sektoren deltar i re-etableringen av Trygghjemme, hvor formålet er å kartlegge risikogruppenes brannsikkerhet i deres eget hjem. På denne måten håper en at man kan forebygge brannrelaterte hendelser, så vel som andre uønskede hendelser.

For å styrke kompetansen innen etisk refleksjonsveiledning inngikk sektoren et samarbeid med VID vitenskapelige høyskole. Dette resulterte i et videreutdanningsprogram på 10 studiepoeng, tilgjengelig både på bachelor- og masternivå. Totalt 34 ansatte og ledere deltok i studiet for å utvikle sin faglige forståelse og veiledningskompetanse.

Årsrapport 2024

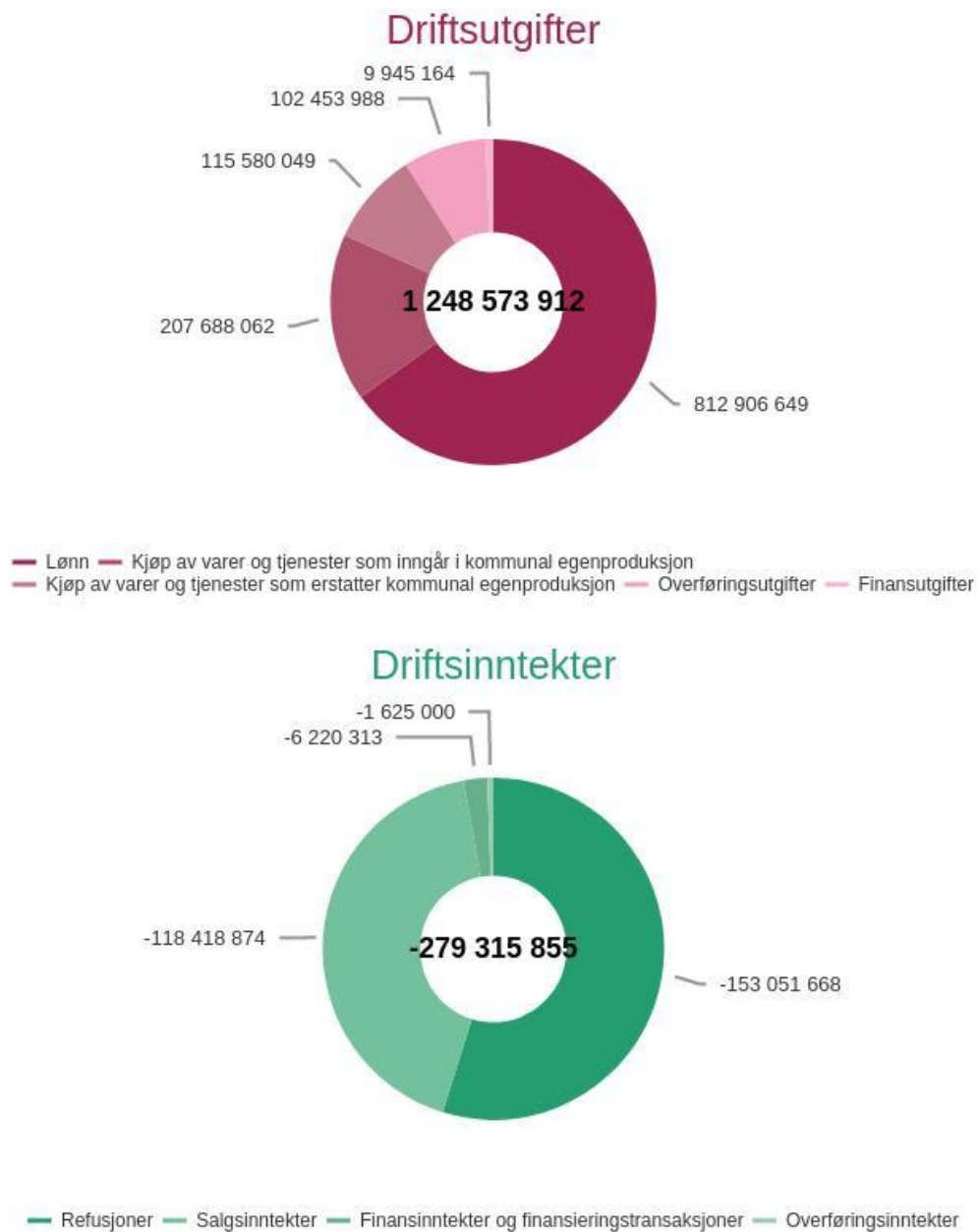
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

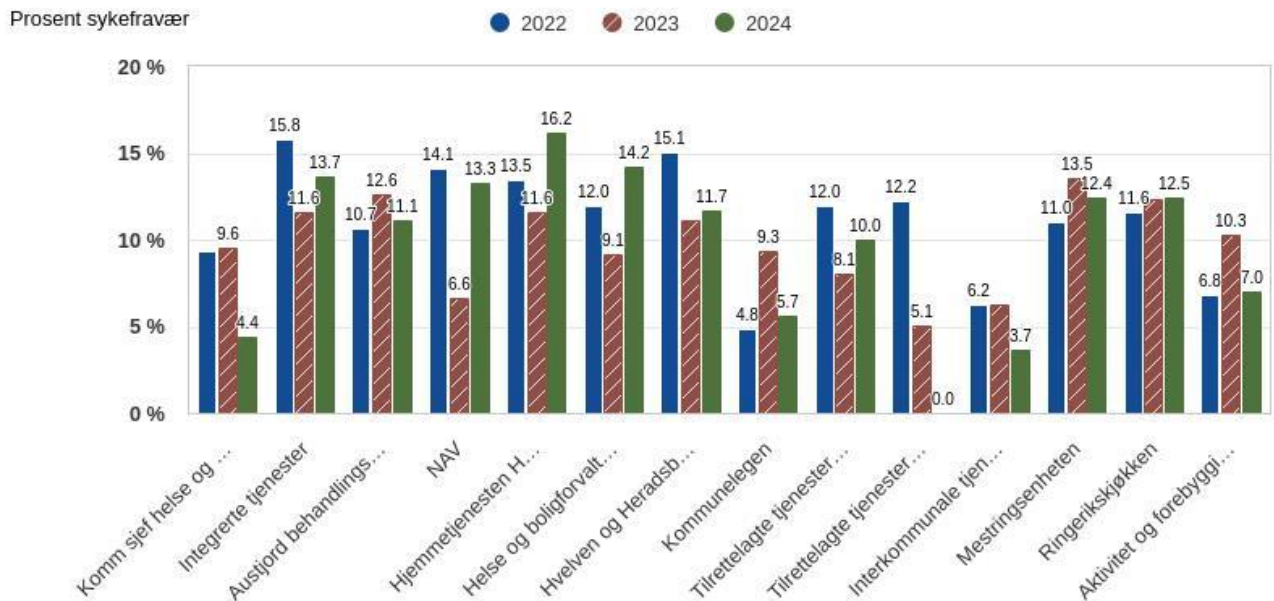
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	755 177	734 166	782 359	812 907
Refusjon lønn	-37 064	-23 914	-23 914	-47 332
Sum Lønn	718 114	710 251	758 444	765 575
Drift	187 302	192 708	199 386	207 688
Kjøp av produksjon	105 686	98 229	100 229	115 580
Overføringer	88 619	71 124	82 124	102 454
Finansutgifter	6 200	1 000	1 000	9 945
Sum Utgifter	387 807	363 061	382 739	435 667
Brukerbetaling	-112 298	-109 422	-109 422	-118 419
Refusjoner	-88 342	-78 570	-78 570	-105 720
Overføringer	-1 752	0	0	-1 625
Finansinntekter	-9 206	-2 153	-2 153	-6 220
Sum Inntekter	-211 598	-190 146	-190 146	-231 984
Netto resultat	894 323	883 167	951 038	969 258

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,73 %	9,24 %	11,98 %
Årlig sykefravær 2021	2,99 %	8,89 %	11,88 %
Årlig sykefravær 2022	3,86 %	8,74 %	12,60 %
Årlig sykefravær 2023	2,92 %	7,83 %	10,75 %
Årlig sykefravær 2024	2,88 %	9,17 %	12,05 %

Status sykefravær

Sykefraværstatistikken for 2024 viser en økning i fraværet sammenlignet med foregående år (12,05 prosent i 2024 mot 10,75 prosent i 2023), noe som understreker behovet for innsats på dette området.

Blant de viktigste årsakene til sykefraværet finner vi muskel -og skjelettplager og psykososiale belastninger. Sykefraværet var høyest i starten på året, fra februar til og med mai. Dette er rapportert har sin årsak i sesongbaserte infeksjoner. Helse og omsorg har implementert flere tiltak for å forebygge og redusere fraværet, blant annet sykefraværsoppfølgingen "Sterkere tilbake" og "Møteplassen" i regi av Bedriftshelsetjenesten, introkurs og søvnbehandlings kurs i regi av kommunens Rask psykisk helsehjelp samt treningstilbud i regi av kommunens frisklivssentral.

Videre satsning på forebyggede arbeid, god bemanningsplanlegging og fleksible løsninger vil være avgjørende for å redusere sykefraværet i årene som kommer.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
1.1 Ringerike har et aktivt lokaldemokrati hvor vi finner løsningene for en bærekraftig samfunnsutvikling og god folkehelse sammen	1.1.4. Ringerike kommune samarbeider regionalt og interkommunalt for å skape robuste, helhetlige og effektive løsninger.	Se oppdragsbeskrivelse			
	1.1.5 Ringerike kommune har digitale løsninger som forenkler kommunikasjonen, og sikrer effektiv samhandling på tvers av sektorer og tjenesteområder.	Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	25	31,7%	Tall fra journalsystem per mars 25
1.2 Ringerike kommune har ansatte som i fellesskap gir gode tjenester, når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.	1.2.1. Ringerike kommune arbeider systematisk og målrettet for å sikre god kvalitet i tjenestene.	Se oppdragsbeskrivelse			
	1.2.3. Ringerike kommune jobber tverrfaglig og samarbeider på tvers av sektorer og tjenesteområder, for å ha best mulig løsninger og tjenester.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.1 Ringerike er et inkluderende og mangfoldig samfunn med mindre forskjeller, der alle innbyggere føler trygghet og tilhørighet.	2.1.2. Alle har et trygt og godt sted å bo, og flest mulig eier egen bolig.	Andel barnefamilier som har fått startlån i prosent av antall som har fått startlån		64,4 %	Pr. des 24
2.3 Ringerike er en av Norges mest spennende vekstregioner, med et bærekraftig næringsliv, som gir høy verdiskaping og anstendig arbeid for alle.	2.3.3. Vi har et anstendig, inkluderende og mangfoldig arbeidsliv.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.4 Ringerike kommune har god økonomisk bærekraft, god økonomistyring og	2.4.1. Ringerike kommune oppfyller vedtatte handlingsregler for driftsresultat	Effektivisering ihht innsparingstiltak og budsjett	Ihht plan		Se beskrivelse under økonomi.

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
effektiv tjenesteproduksjon.	gjeldsgrad, fondsoppbygging og investeringer.				
	2.4.2. Ringerike kommune har en effektiv tjenesteproduksjon.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.5 Ringerike kommune er en attraktiv arbeidsgiver, som tiltrekker seg og utvikler kompetente ansatte.	2.5.1. Ringerike kommune har et godt arbeidsmiljø for alle, og ivaretar de ansattes rettigheter	Andel enheter med registrerte og risikovurderte kjemikalier i stoffkartoteket	100,0 %		Manglende datagrunnlag, da flere avdelinger ikke har rapportert i enhetens virksomhetsplan for 2024
		Andel gjennomførte utviklingssamtaler	100,0 %		Manglende datagrunnlag, da flere avdelinger ikke har rapportert i enhetens virksomhetsplan for 2024
		Andel gjennomførte vernerunder	100,0 %	86,0 %	Tall hentet fra digitalt vernerunderskjema 2024
	2.5.2. Ringerike kommune har ansatte med riktig kompetanse for å møte dagens og morgendagens behov.	Forbedring av utvalgte faktorer på medarbeiderundersøkelsen (spesifiseres)	Ihht avtale		
		Sykefraværspersent	10,0 %	12,1 %	Tall fra framsikt per des 24
	2.5.3. I Ringerike kommune ønsker vi flest mulig heltidsstillinger, og har heltidskultur som utgangspunkt for all bemanningsplanlegging.	Andel ansatte med fagkompetanse	85,0 %	83,5 %	Tall fra HRM per des 24
		Andel heltidsstillinger	60,0 %	59,0 %	Ansatte med stillingsprosent 95% og over regnes som heltidsansatte. Tall fra HRM per des 24
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	85,0 %	85,2 %	Tall fra HRM per des 24

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
3.1 Ringerike er en attraktiv bokommune med inkluderende og trygge lokalsamfunn, og Hønefoss som en sterk regionhovedstad.	3.1.3. Ringerike er et trygt sted å være, og har god beredskap	Se oppdragsbeskrivelse			
3.5 I Ringerike jobber vi forebyggende i alt vi gjør, og prioriterer tidlig innsats for å sikre god helse og livskvalitet for alle.	3.5.1. Innbyggerne lever selvstendige liv og opplever mestring i hverdagen.	Se oppdragsbeskrivelse			
3.6 Ringerike kommune har gode helse- og omsorgstjenester tilpasset innbyggernes individuelle behov.	3.6.1. Ringerike kommune har tjenester som bygger på reell medvirkning, og som tar utgangspunkt i den enkeltes behov og ressurser.	Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold	94,0 %	93,3 %	Tall fra journalsystem per feb 25
		Andel hjemmeboende personer med demens som har vedtak om dagaktivitetstilbud	65,0 %	59,7 %	Tall fra journalsystem per mars 25
		Andel personer med utviklingshemming som har vedtak om dagaktivitetstilbud	65,0 %	67,9 %	Tall fra journalsystem per mars 25
		Se oppdragsbeskrivelse			
		Andel beboere (67 år og eldre) på langtidsopphold som har fått legemiddelgjennomgang i løpet av siste 12 måneder	100,0 %	81,4 %	Tall fra journalsystem per feb 25
		Andel mottakere av helsetjenester i hjemmet (67 år og eldre) som har fått legemiddelgjennomgang i løpet av siste 12 måneder	70,0 %	13,9 %	Tall fra journalsystemet per feb 25
		Andel beboere på langtidsopphold i institusjon (67 år og eldre) som er vurdert for risiko for ernæringsmessig underernæring i løpet av siste 12 måneder	100,0 %	90,0 %	Tall fra journalsystem per feb 25
		Andel beboere på institusjon i ernæringsmessig risiko som har ernæringsplan	100,0 %	82,6 %	Tall fra journalsystem per feb 25
		Andel mottakere av helsetjenester i hjemmet (67 år og eldre) som er vurdert for ernæringsmessig risiko for	100,0 %	48,6 %	Tall fra journalsystemet per feb 25

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
		underernæring i løpet av siste 12 månedernæringsplan			
		Andel mottakere av helsetjenester i hjemmet i ernæringsmessig risiko som har ernæringsplan	100,0 %	30,6 %	Tall fra journalsystemet per feb 25
		Andel hjemmeboende personer over 80 år med matombringing som ikke bor på institusjon	28,5 %	1,0 %	Matombringing blir ikke tildelt som vedtak lenger. Det er derfor bare noen få brukere med dette tiltak i journalsystemet igjen. Tall per mars 25
4.4 Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenlignet med 2009.	4.4.1. Ringerike kommune har gode styringsverktøy, og jobber systematisk for å nå sine mål om reduserte klimagassutslipp.	Se oppdragsbeskrivelse			
	4.4.2. Ringerikes klimagassutslipp fra veitrafikk er minst halvert i 2030 sammenliknet med 2009.	Andel el- og hybridbiler	50	58,6	Andel el- og hybridbiler per mars 25
4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.	4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.	Andel sertifiserte enheter	100,0 %	100,0 %	
	4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.	Se oppdragsbeskrivelse			

Status oppdrag

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
02. Lavere dekningsgrad innen institusjoner	Vi er bekymret for konsekvensene av en utprøving av lavere dekningsgrad innen institusjonstjenester. Dette kan føre til manglende plass til de som trenger det og lengre ventelister. Kommunedirektøren og Hovedutvalget for helse, omsorg og velferd må følge utviklingen nøye for å ivareta nødvendige tjenester til våre innbyggere. Om behovet skulle tilsi det, må det fremmes sak om midlertidig leie av eksterne plasser inntil ombyggingen ved Hvelven er ferdigstilt. Kommunedirektøren bes òg innen første halvår 2024 legge fram en oversikt over aktuelle helsetjenester som har kapasitet, eller lett kan utvides med tanke på helsesamarbeidet i Ringeriksregionen. Dette for å oppnå et bredt fagmiljø og gode kostnadseffektive løsninger for alle. Kommunedirektøren bes også belyse hvordan man spesielt arbeider med rekruttering og karriereutvikling ved Nes sykehjem, Tyribo omsorgssenter og Sokna omsorgssenter. Vi mener dette kan sikre stabil bemanning videre.	Ferdig	KS 178/24 Tiltak lavere dekningsgrad ble vedtatt i kommunestyret.
07. Sykefravær, heltidskultur, kompetanse, rekruttering og omdømme	Oppfølging av arbeidet med stikkordene «nærvær, oppgavedeling, oppgaveglidning, heltidskultur, kompetanse og rekruttering». Det kan gi de ansatte og brukerne av kommunale tjenester en bedre hverdag. Styrke arbeidet med arbeidsglidning mellom funksjoner og profesjoner i helsetjenesten må vurderes, slik at kompetanse og arbeidskraft dekker dagens og fremtidens behov for helsetjenester. Arbeid med gode arbeidstidsordninger som sikrer forutsigbar og god kompetanse innen helse og omsorg er sentralt, spesielt hva gjelder helger. Det skal være god samhandling mellom kommuner, sykehus og pasienter som bor i eget hjem. Kommunens omdømme på disse områdene er viktig.	Ferdig	KS 177/24 etablering av en felles samfunnsmedisinsk enhet i Ringeriksregionen som et administrativt vertskommunesamarbeid med Ringerike som vertskommune

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	I dette arbeidet bes kommunedirektøren legge frem en sak med oversikt over aktuelle helsetjenester som har kapasitet, eller lett kan utvides med tanke på kommunehelsesamarbeidet, for å oppnå gode og brede fagmiljøer og gode, kostnadseffektive løsninger for alle (Helse og omsorg), samt redegjøre for tiltak og planer som på kort og lang sikt kan bidra til å snu trenden med et økende sykefravær – gjeldende i alle sektorene i kommunen (Administrasjon og fellestjenester).		
08. Om offentlig - privat samarbeid (OPS)	Samarbeidspartiene er opptatt av å utrede alternativer til kommunal drift av tjenestetilbudet i Ringerike Kommune. Vurderingen skal ta hensyn til kvaliteten og tilbudet til brukerne/innbyggerne, samt kostnads- og bemanningsmessige konsekvenser for kommunen. Målet må være best mulig kvalitet for brukeren og lavest mulig pris for kommunen. Samarbeidspartiene ber kommunedirektøren legge fram og vurdere ett null-alternativ (likt dagens praksis), ett OPS-alternativ, og det kommunedirektøren måtte ønske å utrede, når nye prosjekter innen helse og omsorg eller andre virksomhetsområder legges fram for kommunestyret første halvår 2024. Kommunedirektøren bes, i løpet av første halvår 2024, legge fram minst ett eksisterende prosjekt i Ringerike kommune etter en slik vurdering.	Forsinket	Sektor helse og omsorg har ikke hatt et aktuelt OPS-prosjekt i 2024. Det er imidlertid behov for nye omsorgsboliger på Tyristrand. Disse bør bygges innen årsskiftet 2027/28, og her vil OPS være et aktuelt alternativ. Husbanken anbefaler OPS med borettslagsmodell, der beboerne selv kjøper sine leiligheter. Kommunen kan beholde 30 % av leilighetene for utleie til de som ikke kan kjøpe. Modellen gir god balanse i tilbudet, og liten økonomisk risiko for hele prosjektet, for kommunen og for utbygger.
11. Matstrategi	Kommunedirektøren bes iverksette et arbeid med å etablere egen matstrategi for Ringerike kommune. Herunder stikkord som; bærekraft, innkjøpsordninger, lokale matvarer, tradisjon, kunnskap, helse, matsikkerhet og beredskapslager. I strategien må det fremkomme blant annet, hvordan kommunen arbeider med å øke andelen lokalproduserte råvarer/matvarer i kommunens institusjoner og kantiner. Se til Sverige, Trondheim, Meråker m.fl. som er steder som allerede har én matstrategi.	Ferdig	Matstrategi for Ringerike Vi har undersøkt tilnærmingene til Trondheim og Meråker på oppfordring fra politikerne og gjennomførte en samtale med kjøkkenlederen i Trondheim i uke 17. Implementering av en matstrategi, lignende den som er iverksatt i disse kommunene, er absolutt ett spennende mål. Imidlertid er dette en omfattende oppgave som ikke vil være mulig å fullføre i 2024. Vi erkjenner at dette initiativet krever et bredt samarbeid, ikke bare fra kommunal drift, men også fra landbruket, lokale næringslivsaktører

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Forslaget legges frem for kommunestyret innen oktober 2024.		og diverse organisasjoner. Vi mener at landbrukskontoret i kommunen bør spille en betydelig rolle i denne prosessen, og at ikke alt ansvaret blir lagt til helse. Til tross for tidsbegrensningene har vi begynt å samle trådene for å utforme en foreløpig plan for mat og ernæring i Ringerike kommune. Det er essensielt for oss at denne planen konkretiserer målsettingene våre angående måltidsopplevelser ved kommunens institusjoner og vår innsats for å støtte eldre i å kunne bo hjemme samtidig som deres ernæringsbehov ivaretas. Videre vil vi fastsette langsiktige mål for å sikre god og riktig ernæring for barn i barnehager og skoler. Vi vil også fokusere på å bevare lokale mattradisjoner og legge til rette for økt bruk av lokalmat i kommunens serveringstilbud. I tillegg vil vi prioritere tiltak for å redusere matsvinn og begrense CO2-avtrykket fra matproduksjonen vår. Foreløpig matstrategi for Ringerike kommune vil bli presentert for hovedutvalget i august.
23. Forebyggende helsearbeid for eldre	Vi ber om en sak som vurderer hva som blir gjort i dag og om det er behov for mer midler til forebyggende helsearbeid for eldre. Herunder vurderer dagens kostholdstilbud.	Ferdig	KS 179/24 Sak om forebyggende helsearbeid for eldre ble tatt til orientering i KS
27. Akuttpsykiatrisk legevakt	Behovet for øyeblikkelig helsehjelp på helg- og kveldstid gjelder all sykdom. Ved å etablere akuttpsykiatrisk legevakt vil innbyggerne med psykisk sykdom få et bedre tilbud. Ved bla. selvmordsfare er det viktig at det er mulig å oppnå kontakt med helsetjenesten raskt, uavhengig av når behovet inntreffer. Selvmord er et stort folkehelseproblem i Norge, og i Ringerike ligger selvmordsraten over landsgjennomsnittet. Forebygging av selvmord krever mange ulike tiltak, ett av dem kan være etablering av psykiatrisk legevakt. Kommunedirektøren bes etablere akuttpsykiatrisk legevakt i løpet av 2024/2025, som en del av dagens interkommunale legevakt.	Ferdig	Sak KS 65/24: Saken blir fulgt opp i prosjekt; Psykiatristyrket legevakt

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
---------	-------------	--------	-------------------

Tiltak (mål)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Behovs- og strukturanalyse	- Dreie tjenestene i sektoren slik at vi møter morgendagens behov på en bærekraftig måte - Sektoren vil utforske en lavere dekningsgrad på korttidsplasser i den perioden Hvelven omsorgssenter er under rehabilitering. I samme periode videreutvikles arbeidet med Helhetlig Pasientforløp i Hjemmet (HPH) etter Grimsmo-modellen (1). Modellen retter seg i hovedsak til ivaretagelse av skrøpelige eldre i samhandlingen mellom spesialisthelsetjeneste, fastlege og kommune. Paviljongen ved Austjord vil i den anledning benyttes til erstatning for plassene som må holdes ledig ved Hvelven i byggeperioden.	Ferdig	Sak har vært oppe til politisk behandling (KS 72/24). Videreføring av lavere dekningsgrad ble vedtatt i KS 178/24.
Bo trygt hjemme	Sektoren får en viktig rolle i kommunenes utarbeidelse av handlingsplanen for "Bo trygt hjemme" som behandles politisk.	Iht. plan	Arbeidet videre i RK2035 med nærmiljøprosjektet, god alderdom i Haugsbygd, ny enhet aktivitet og forebygging, generasjonsfestival, kommunikasjon, flere møteplasser (frivillighetens hus)
Digitalisering og bruk av velferdsteknologi	- Sikre tilstrekkelig kompetanse hos ansatte ved hjelp av kurs og veiledning innen: - digital grunnkompetanse - velferdsteknologiske løsninger - digitale løsninger for ansatte - Sektoren samarbeider med Seniornett for å øke den digitale kompetansen til eldre innbyggere. Kurs tilbys både sentralt og i distriktene - Sektoren innfører kjernejournal - Sektoren innfører elektronisk søknadsskjema for helsetjenester	Iht. plan	- Tilstrekkelig kompetanse hos ansatte: Det tilbys opplæring til ansatte for å øke digital kompetanse hos ansatte ved behov - Samarbeid med Seniornett: Kurs om bruk av smarttelefon/nettbrett - Innføring av kjernejournal: kjernejournal er innført, prosedyre utarbeidet, kurs for ansatte - Innføring av elektronisk søknadsskjema for helsetjenester: innført januar 2025

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Eldre hjelper eldre	Sektoren vil utforske ulike organiseringer og muligheter innenfor dette, og vil legge fram en sak til politisk behandling første halvår 2024.	Ferdig	I andre kommuner er eldre hjelper eldre er privat organisert og det vurderes at dette burde også gjelde Ringerike kommune.
Forebygging og tidlig innsats	For å øke rehabiliteringstilbudet i kommunen vil noen av plassene ved Austjord behandlingssenter benyttes som dagrehabilitering. Dette sees i sammenheng med Helhetlig Pasientforløp i Hjemmet (HPH) som beskrevet i utfordringsbildet.	Ferdig	Tilbud om dagrehabilitering startet opp april 2024.
Helhetlig boligplan	- Sektoren utarbeider en helhetlig boligplan. - Sektoren forvalter startlån tilsvarende 80 millioner i 2024, lavinntekts barnefamilier og andre vanskeligstilte prioriteres.	Forsinket	Boligplanen ble forsinket i 2024, ferdigstilles første halvår 2025.
Informasjons- og rådgivningssenter for innbyggere, brukere og pårørende	- Starte utvikling av digital løsning for å bestille avlastning - Kartlegge behov for endring av åpningstid på dagsenter - Samarbeide tverrsektorielt for å tilby effektive tjenester til familier med barn med helsebehov	Forsinket	- Starte utvikling av digital løsning for å bestille avlastning: forsinket på grunn av omorganisering i tjenestene - Kartlegge behov for endring av åpningstid på dagsenter: forsinket på grunn av omorganisering i tjenestene - Tverrsektorielt samarbeid: Utdanning og familie har utarbeidet oppvekstplanen. Planen er delt i to, en oppvekststrategi og en forebyggende plan. I den forebyggende planen er det 4 prosjekter/arbeidsgrupper som skal jobbe med å igangsette den forebyggende planen. Helse og omsorg deltar i arbeidsgruppene.
Inkludering og forhindre utenforskap	Sektoren vil utvikle løsninger for å øke varig tilrettelagt arbeid i ordinær virksomhet (VTO)	Iht. plan	Prosjekt om samarbeid mellom Menova og Austjord for å redusere utenforskap ble politisk behandlet i sak KS 165/24. I budsjett for 2025 ble

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	- Sektoren vil tilpasse attføringsutvalget (NAV og kommune) til dagens praksis - Sektoren vil evaluere og eventuelt bredde det pågående prosjektet mellom Menova og Austjord behandlingssenter. Evalueringen og videre anbefaling presenteres i en politisk sak.		det også bevilget 1,2 millioner kr for å implementere medhjelperfunksjonen i drift.
Interkommunalt samarbeid	- Sektoren gjennomfører det kompetansehevende tiltaket KlinObsKommune (klinisk observasjonskompetanse) for alle ansatte - Kompetansenettverket gjennomfører faglunsj flere ganger årlig - Forbedringsprosjekter og lederstøtte gjennom Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT) - Sektoren vil igangsette en utredning for hvordan det samfunnsmedisinske området kan organiseres	Ferdig	- KlinObsKommune (klinisk observasjonskompetanse) for alle ansatte: Kontinuerlig. Utarbeidet er strategi og implementeringsplan som legger føringer for gjennomføringen. - Kompetansenettverket gjennomfører faglunsj flere ganger årlig: Gjennomført x fire. - Forbedringsprosjekter og lederstøtte gjennom USHT: Læringsnettverk ble avlyst pga organisatoriske endringer i USHT. Fag og gjennomføringskoordinator har bistått i forhold til forbedringsarbeid ved en avdeling. - Organisering samfunnsmedisinsk området: KS 177/24 etablering av en felles samfunnsmedisinsk enhet i Ringeriksregionen som et administrativt vertskommunesamarbeid med Ringerike som vertskommune
Klimabudsjett	- Sektoren bytter systematisk ut biler på fossilt brensel til el-biler i den grad det er mulig. Dette vurderes ved inngåelse av nye leasingavtaler - Implementering av en ny IT - modul hos Ringerikskjøkken muliggjør registrering av matsvinn ute på hver enkelt enhet. Sektoren vil i 2024 øke kunnskapen om hvordan man kan redusere matsvinn og bruk av modulen.	Iht. plan	Se vurdering av resultatene for målene K-HO-02, K-HO-04 og K-HO-05

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Kompetente og myndiggjorte medarbeidere	- Sektoren utarbeider en systematisk og metodisk plan for oppgavedeling som breddes i hele sektoren - Sektoren fortsette arbeidet med heltidskultur ved å gi kompetanse- og prosessstøtte til alle avdelinger - Sektoren har temaplan i kompetanse. Enhetene etablerer egne kompetanseplaner som forankres i virksomhetsplan	Iht. plan	Oppgavedeling: innhentet kunnskap fra prosess som er gjort på Hvelven, deltatt på seminar om oppgavedeling, hatt oppstartsworkshop for prosessen. Heltidskultur: har gitt støtte til alle enheter på turnus for 2025. Temaplan kompetanse: alle enhetene har utarbeidet egen kompetanseplan og fått støtte fra staben ved behov
Medvirkning og samarbeid	- Sektoren vil gjennomføre medvirkningsaktiviteter for å videreutvikle eller utarbeide nye tjenestetilbud i tråd med nasjonale føringer - Sektoren innfører innbyggerdialog ved å ta i bruk Digihelse - Sektoren vil arrangere informasjonsmøter for å sikre at innbyggere får informasjon om prosjekter som påvirker tilbudet eller tjenesteutførelsen	Iht. plan	Medvirkningaktiviteter: Brukerrepresentant har deltatt i utvikling av temaplan demens og prosjekt for fleksibel avlastning Innbyggerdialog (Digihelse): Innført i 2024 Informasjonsmøter om prosjekter som påvirker tilbudet eller tjenesteutførelsen: informasjon om tjenestene på forskjellige arenaer (bl. annet eldredagen, eldrekafe)
Pårørendestrategi	Sektoren utarbeider en helhetlig pårørendestrategi	Iht. plan	Søkt om prosjektmidler til utarbeidelse av plan.
Rekruttere, videreutvikle og beholde medarbeidere	- Tilby tilskudds- og stipendordninger for å sikre rekrutteringen til sektoren på både kort og lang sikt. - Medarbeidere motiveres til å ta videreutdanninger for at sektoren kontinuerlig vedlikeholder og skaffer seg ny og nødvendig kompetanse.	Iht. plan	Søkt og mottatt midler fra Statsforvalter. Søkt og mottatt midler fra Helsedirektoratet til AKS. Kontinuerlig oppfølging av kurstilbud, arrangere og tilby til nettverk og andre grupper. Kompetansenettverket møter månedlig.
Samfunnssikkerhet og beredskap	Revidere beredskapsplanverk	Iht. plan	Gjennomført MKS samling som kick off for enhetenes arbeid. Helseberedskapsplan ferdig høst 2024.
Sektorsamarbeid	Innføring av kommunikasjonsteknologi til personer med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK). Dette kan være barn, unge eller voksne som må bruke andre former enn tale i direkte kommunikasjon med andre	Iht. plan	Det er kartlagt behov for bruk av ASK hjelpemiddelet GRID i TTF Deltar aktivt i folkehelsenettverket. Behovs- og gevinstkartlegginger ved tjenesteutvikling blir gjennomført.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	- Sektoren deltar i Folkehelsenettverket - Sektoren ser etter synergier og bærekraft i all tjenesteutvikling		
Styrke rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne	- Helse og omsorg vil delta på opplæring gitt fra Statsforvalter og øke kunnskapen om konvensjonsrettighetene - Sektoren implementerer nasjonal veileder for personer med utviklingshemming sammen med Familie og utdanning	Iht. plan	Opprettet nettverk for ansatte i tjenesten til personer med utviklingshemming. Tema for nettverks-samlingene er innhold fra nasjonal veileder, med fokus på brukermedvirkning og medbestemmelse. 3 nettverks-møter gjennomført i 2024.
Utvikling og kvalitetsforbedring	- Sektoren søker på aktuelle tilskuddordninger - Sektoren rapporterer på bruk av tilskuddsmidler	Iht. plan	Sendt søknader og bistått enhetene i å søke. Rapportert på bruk av tilskuddsmidler fra i fjor.
Videreutvikling av samarbeid med ideelle organisasjoner	- Sektoren har kontinuerlig dialog med de ulike aktørene som har etablert seg og som ønsker å etablere seg i Ringerike - Nye behov søkes løst i samarbeid med ideelle organisasjoner	Iht. plan	Kontinuerlig arbeid, går som planlagt. Gjennomført samarbeidsmøte med Blå kors og Kirkens bymisjon første halvår 2024.
Økonomi og ungdom	- Pågående prosjekt som har som mål å øke kompetansen til veiledere på Nav og samarbeidspartnere. - Kommunedirektøren vil fremme en politisk sak innen første halvår, som foreslår tiltak som kan fremme utviklingen for å redusere antall unge som har sosialhjelp som hovedinntekt fra NAV.	Iht. plan	Dette prosjektet er inn i sitt tredje og siste år og vil si at prosjektet har hatt god effekt på økt samarbeid med andre instanser og organisasjoner. Videre har vi økt vårt kompetanse på våre veiledere

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-HO-01 Gradvis utskifting av kommunale tjenestebiler til nullutslippsbil	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Andel el- og hybrid biler har økt med 15% fra 2023 til i 2024.
	Helse og omsorg		

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		
K-HO-02 Redusere utslipp fra kjøring gjennom bedre logistikk for kjøreruter og opplæring i økokjøring	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Helse og omsorg Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Ikke gjennomført kurs i økokjøring og kjørevaner enda. Ruteplanlegger for ambulerende tjenester skal vurderes etter nytt journalsystem er på plass.
K-HO-03 Redusere klimagassutslipp fra veitrafikk ved å delta inn i en bildelingsordning med enkelte kjøretøy i sektoren	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Helse og omsorg Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Forsinket	Dette prosjektet har tatt lenger tid enn forventet. Enhet for klima og miljø holder i prosjektet, og informerer om oppstart tidligst høsten 2025
K-HO-04 CO2-merking av menyer og måltider fra Ringerikskjøkken for å produsere mat med lavere klimafotavtrykk	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Helse og omsorg Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	Klimamodulen i kostdataprogrammet Matilda er i drift. Modulen gjøre det mulig å se klima-avtrykk i forbindelse med innkjøp, og man gjør valg ut fra dette.
K-HO-05 Se systematisk på muligheter for å redusere matsvinn i sykehjem og bofellesskap	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Helse og omsorg Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Modul i Matilda som muliggjør registrering av matsvinn på institusjon og bofellesskap er nå i drift. Det jobbes nå med å foreta nullpunktsmålinger for å sikre et sammenligningsgrunnlag for å kunne dokumenterer gevinster.
K-HO-06 Redusere klimagassutslipp fra avfallshåndtering ved å jobbe med vaner og rutiner for å øke graden kildesortering	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Helse og omsorg Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Sektoren utfører kildesortering i fem fraksjoner.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	35,9 %	37,4 %	35,5 %	38,0 %	33,0 %	34,2 %	33,8 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	23 689	25 841	25 899	28 560	26 126	25 660	26 556
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	5,8 %	7,5 %	7,5 %	7,0 %	5,6 %	7,4 %	6,7 %
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over (B)	464 379	482 608	470 254	504 454	485 617	527 139	525 457
Produktivitet							
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	1,9	1,4	1,4	3,1	2,0	1,5	1,5
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	5 832	6 543	7 305	6 276	5 373	5 624	5 311
Dekningsgrad							
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	16,0 %	17,4 %	16,8 %	16,1 %	12,2 %	13,5 %	14,5 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	82,6 %	88,7 %	92,0 %	96,2 %	97,4 %	90,8 %	90,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	14,0 %	13,7 %	16,6 %	24,8 %	12,4 %	16,8 %	17,5 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	38,6 %	34,1 %	29,6 %	38,1 %	33,8 %	36,1 %	35,0 %
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig	37,0 %	47,0 %	31,0 %	13,0 %	29,0 %	31,0 %	31,0 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens (B)	32,0 %	31,4 %	25,5 %	38,8 %	13,4 %	32,2 %	28,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	8,2 %	9,4 %	9,7 %	8,4 %	7,4 %	6,8 %	5,9 %
Kvalitet							
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	91,0 %	90,6 %	89,9 %	92,4 %	90,2 %	91,1 %	90,6 %

Teknisk, kultur og idrett

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold, utvikling og utbygging av Ringerike kommunes eiendomsmasse og infrastruktur. I tillegg har sektoren ansvaret for kultur, idrett og ivareta beredskap og sikre liv og helse når uønskede hendelser oppstår. De fleste tjenestene er definert som samfunnskritiske tjenester. Ringerike kommune ivaretar også brannberedskapen i Hole kommune gjennom en vertskommune avtale.

Teknisk, kultur og idrett er organisert i 6 enheter:

- Eiendom (eiendomsforvaltning, vedlikehold, brukerservice, eiendomsdrift og renhold)
- Vann, avløp og rens
- Vei, park, idrett og parkering
- Utbygging
- Kultur og idrett
- Brann og redning

Utvikling og utfordringer

- **Overvannsutfordringer:** Flere kraftige nedbørsepisoder sommeren og høsten 2024 førte til utfordringer med overvann flere steder i kommunen. Mange huseiere har opplevd vanninntrenging og kjelleroversvømmelser. Kommunale veier ble gravd ut av vannmassene og måtte bygges opp igjen. I etterkant er det gjennomført tiltak for å bedre håndteringen av fremtidige styrtregn.
- **Vannkvalitet:** Det har vært utfordringer med vannkvaliteten ved flere av de mindre vannverkene, noe som har krevd ekstra oppfølging og tiltak.
- **Beredskap og samfunnskritiske tjenester:** Fremover vil det være avgjørende å opprettholde beredskapen og sikre stabile leveranser av rent drikkevann samt effektiv rensing av avløpsvann.
- **Skadeutbedring etter ekstremværet Hans:** Arbeidet med oppfølging og utbedring av skader på VAR-installasjoner etter ekstremværet Hans pågår fortsatt.
- **Overvannsledning Brattli:** Prosjektet med å etablere en ny overvannsledning på Brattli er i gang. Dette tiltaket vil bidra til bedre håndtering av overvann og redusere risikoen for oversvømmelser i området.
- **Innføring av iPad i prosjekter og daglig drift:** Bruken av iPad er implementert for å effektivisere prosjektstyring og daglig drift. Dette gir bedre mobilitet, raskere tilgang til informasjon og mer digital samhandling.
- **Ansettelse av prosjektøkonom:** En dedikert prosjektøkonom er ansatt for å forbedre økonomirapporteringen, både internt og i prosjekter. Tiltaket har allerede gitt bedre økonomistyring og økt kontroll over ressursbruk.
- **Frivillighetens Hus skaper nasjonal oppmerksomhet.** Huset har mange bruksområder, det er både senter for Egenberedskap, oppmøtested for informasjon ved kriser, og frivillig innsats. Frivillighetens hus viser viktigheten av samlokalisering og samarbeid. Huset rommet ved utgangen av 2024 60 foreninger, en øking på 20 fra 2023. Til dels sterk rekruttering og økt aktivitet.
- **Fengselsbiblioteket** må rette langt større ressurser inn mot oppfølging av yngre innsatte med sammensatte bakgrunner og lav kommunikasjonsevne.

- **Kulturskolen har betydelig vekst innen faget *Visuell kunst***, med til dels betydelige ventelister. For øvrige fag er etterspørselen stabil, med noe nedgang innenfor individuell undervisning på musikk.
- **Tiltak rettet mot overvannsutfordringer:** Det er utført planmessig grøfting langs veier, utskifting av stikkrenner til større dimensjoner, bygging av fangdammer og steinsetting av vegggrøfter for å bremse vannstrømmen og redusere erosjon. I tillegg tømmes veisluk hyppigere enn tidligere, og arbeidet med å utarbeide mer presise tømmeplaner pågår.
- **Tolpinrud bru må rives og bygges opp på nytt.** Dette er en særlig krevende oppgave ettersom brua går over Bergensbanen, noe som medfører utfordringer knyttet til sikkerhet og gjennomføring av arbeidet. Brua er under overvåking for å avdekke eventuelle bevegelser.
- **Utbedringsarbeid på rør og inntakssil ved *Oppgangssaga*:** Disse ble skadet under ekstremværet Hans, og reparasjoner er påbegynt. På grunn av høy vannføring i elva måtte deler av arbeidet utsettes til januar/februar 2025.
- **Ny driftsmodell for Eiendomsdrift innføres 1. april 2025, der byggdrifere får helhetlig ansvar for egne bygg.** Modellen gir større eierskap, bedre oversikt og en mer forutsigbar arbeidshverdag. En spesialisert avdeling for utendørs drift etableres 1. september 2025.
- **Eiendom skal revidere *Tjenesteleveranseavtalen*:** avtalen gjelder mellom eiendom og brukerne av formålsbygg (for eksempel skoler). Avtalen oppdateres slik at den stemmer med dagens organisasjon og ansvarsområder. Oppdateringen vil bedre samhandlingen mellom eiendom og brukere av byggene.
- **Brannvesenet håndterte over 1 000 hendelser i 2024**, noe som er et rekordhøyt antall. **Ingen omkom i brann i 2024 i Ringerike kommune.**

Utvalgte resultater

- **Renseanlegg og utslippstillatelser:** Seks av syv renseanlegg oppfyller kravene til renseeffekt for fosfor. Ringmoen renseanlegg oppfyller foreløpig ikke kravene i utslippstillatelsen, og dette vil kreve videre oppfølging. Utslippstillatelsen for Tyrstrand renseanlegg er fornyet.
- **Utskifting av vannmålere:** Er i slutfasen med utskiftning av vannmålere. Fikk skiftet ut ca. 2 500 målere, og ved utgangen av året er mer enn 10 000 digitale vannmålere driftssatt i Ringerike. Fremover er målet at det skal komme på plass en innsynsløsning, slik at abonnenter selv kan følge med på eget forbruk. Foreløpig er ikke slike løsninger utviklet, samt at det også er utfordringer med GDPR.
- **Eggemoen høydebasseng overlevert og tatt i bruk:** Det nye høydebassenget på Eggemoen er ferdigstilt og i drift, noe som bidrar til økt kapasitet og bedre forsyningssikkerhet av drikkevann i området.
- **Ringerike vannverk – reservevannforsyning ferdigstilt:** Arbeidet med å etablere en reservevannforsyning for Ringerike vannverk er fullført. Dette øker sikkerheten og beredskapen for vannforsyningen.
- **Stabilisering av elv ved Livmarka / Holtangen ferdigstilt:** Prosjektet med å stabilisere elvebredden i dette området er gjennomført for å redusere erosjon og bedre flomsikringen.
- **Ringerike er på 174. plass i Kulturindeks** (Telemarksforskning). Ned 13 plasser fra året før, men fremdeles ledende i regionen. Kommunen rangerer over middels i kategoriene kino, kulturarrangement, kunstnere, kulturarbeidsplasser og scenekunst. Kommunen scorer lavt innen kultur for barn og unge, sentrale tildelinger og bibliotek.
- **Introduksjonsprogrammet *Korps i skolen* stimulerer til en betydelig rekruttering til skolekorps**, noe som bryter med en nasjonal nedadgående tendens.
- **Biblioteket viderefører et svært aktivt arrangementsprogram.** I 2024 ble det arrangert 322 arrangementer, en økning på 53 (2023: 269, 2022: 198). Syverksted er et nytt og svært populært tilbud som trekker helt nye målgrupper.

- **Tilskudd til lag og foreninger:** Pågangen på arrangementstilskudd overgår budsjetttrammene, for første gang siden Covid. Foreningene søker i langt mindre grad grunntilskudd. Etterspørsel etter fritidskasse er økende. Flere partnerskap er inngått.
- **Kommunens snø-deponi har fått fornyet godkjenning fra Statsforvalteren,** noe som sikrer videre drift i tråd med gjeldende krav og miljøhensyn.
- **Den første gabionmuren langs en kommunal vei** er etablert som en del av sikringstiltak etter en utglidning av skråningen ved Sætraveien (Ramsrudhellina).
- **Veglista er digitalisert:** slik at oppdateringer kan gjøres fortløpende og mer effektivt.
- **Flere områder har fått oppgraderte gatelys med nye master og LED-armaturer.** Det er også jobbet med ombygging av gamle umålte anlegg til målte anlegg, noe som muliggjør fremtidig installasjon av lysstyring.
- **Ny organisering i eiendomsavdelingen:** med styrket lederkapasitet innen renhold og rendyrking av fagansvarlig-rollen, sikrer bedre kvalitet, HMS og leverandøroppfølging.
- **3D-scanning av bygg** testet som pilotprosjekt for bedre forvaltning og vedlikeholdsplanlegging.
- **Alle barna barnehagene i Ringerike og Hole besøkte Brannstasjonen:** Som en del av en "skolestarteruke" fikk barna besøke brannstasjonen for å lære om brannsikkerhet.
- **"Julekalenderprosjekt":** Brannvesenet besøkte 17 skoler, hvor 500 elever fikk opplæring i brannsikkerhet.

Viktige begivenheter

- **Månedlig fakturering for vann og avløpsgebyr:** Fra og med april ble det innført månedlig fakturering av vann- og avløpsgebyr. Dette gir abonnentene bedre oversikt og en jevnere fordeling av kostnader gjennom året.
- **Toalettanlegg i Fosseparken satt i drift:** Et nytt toalettanlegg i Fosseparken er ferdigstilt og tatt i bruk. Hærverk er en stor utfordring og toalettene har periodevis vært stengt.
- **Riddergården ferdigstilt:** Restaureringsarbeidet på Riddergården er ferdigstilt, noe som sikrer bevaring av den historiske eiendommen. I 2024 ble det arrangert en svært populær Ridderkonsert, og julemarked der.
- **Ringkollstua ferdigstilt:** Oppgraderingsarbeidet på Ringkollstua er fullført, og bygningen er nå klar for bruk.
- **Nordre park – opprydding etter flom ferdigstilt:** Oppryddingsarbeidet etter flommen i Nordre park er avsluttet.
- **Kulturskolens seniortilbud «CabaretSelskapet»** trakk flere fulle hus med sin debutforestilling «Those were the days». Sammen med Musikalkollektivets kortilbud «Retro» bidrar CabaretSelskapet til gode møteplasser for eldre i Alles Kulturhus.
- **UKM (Ung Kultur Møtes)** gjenoppsto etter korona, nå i samarbeid med Hole kommune. 122 påmeldte ungdommer lagde kulturfestival, i samarbeid med bl.a. Hønefoss videregående, Ringerikes Blad m.fl.
- **Austjord musikkorps feiret 40 år med storslått festkonsert.** Dirigenten, kulturskolens Yngve Rubach, ble tildelt de høyeste utmerkelser fra både Ringerike musikkråd/Norsk musikkråd, Korpsnett Norge og Rotary International.
- **Frivilligforum ble arrangert for første gang, i samarbeid med Ringerike idretts- og aktivitetsråd.** Dette er et forum for frivillige, trenere, styremedlemmer etc. i lag og foreninger, med fokus på inkludering og innenforskap.
- **Kulturskolens mangfoldsprosjekt IRIS gjennomførte festforestillingen «Tusen og en skatt» for fullsatt sal på Byscenen.** Prosjektet involverer både barn og voksne.
- **Minnetavle over de sovjetiske krigsfangene på Vågård** ble avduket på Vågård skytebane.
- **Kulturskolens ungdomsteatergruppe Faciendo** debuterte med forestillingen «Fluktbilen». Gruppen er innlemmet i det nasjonale ungdomsteaterprogrammet «Den Unge Scene».

- **«Tøyveskebiblioteket» er åpnet i flere barnehager.** Dette samarbeidet mellom biblioteket og barnehagene stimulerer til leselyst og leseglede.
- **Bokstart-prosjektet «Språk fra første stund»** gjennomføres sammen med Helsestasjonstjenesten. Alle kommunens barn/foresatte mottar bøker ved 10 mnd og 2 års-kontroll.
- **«Elvelangs» ble arrangert for første gang.** Samarbeidet med Ringerike musikkråd ble en stor suksess, og brukte nye sider av byrommet som kunst- og kulturformidlingsarena for et stort publikum.
- **Musikalen «Rockefroskene» ble innlemmet i Den Kulturelle Skolesekken.** Dette sikrer alle kommunens førsteklassinger å få oppleve profesjonell scenekunst.
- **To nye festivaler så dagens lys, med bidrag fra Ringerike kommune:** «Villmarksfestivalen» og «Herfracfestivalen».
- **Veteranforeningen NVIO er etablert i Frivillighetens Hus.** Dette er et viktig grep i oppfølgingen av regional veteranplan, og styrking av Frivillighetens Hus som sivilberedskapssenter.
- **NAV Ung Aktiv** er et innovativt samarbeid mellom NAV og kulturtjenesten, hvor Frivillighetens Hus Hønefoss har blitt en base for helt nye måter å tenke innenforskap. Modellen legges merke til nasjonalt.
- **Flere kommunale veier har fått økt bæreevne og nytt asfaltdekke:** Dette bedrer både trafiksikkerheten og levetiden på veiene.
- **To kommunale bruer er rehabilitert:** Væla bru er bygget helt ny, mens Kapellet bru i Strømsoddbygda er revet og elven er lagt i rør.
- **Flere tomgangsbygg solgt eller revet:** Tiltaket redusere vedlikeholdskostnader. Ytterligere avhendinger planlagt for å redusere kostnader.
- **Forvaltningsrevisjon** bekrefter god drift av eiendomsavdelingen.
- **Åpen dag på Brannstasjonen:** Arrangementet tiltrakk over 1500 besøkende, som fikk innsikt i brannvesenets arbeid og utstyr.
- **Ny giv for Trygg Hjemme-prosjektet:** Dette prosjektet ble re-etablert for å styrke brannsikkerheten i hjemmene til utsatte grupper.

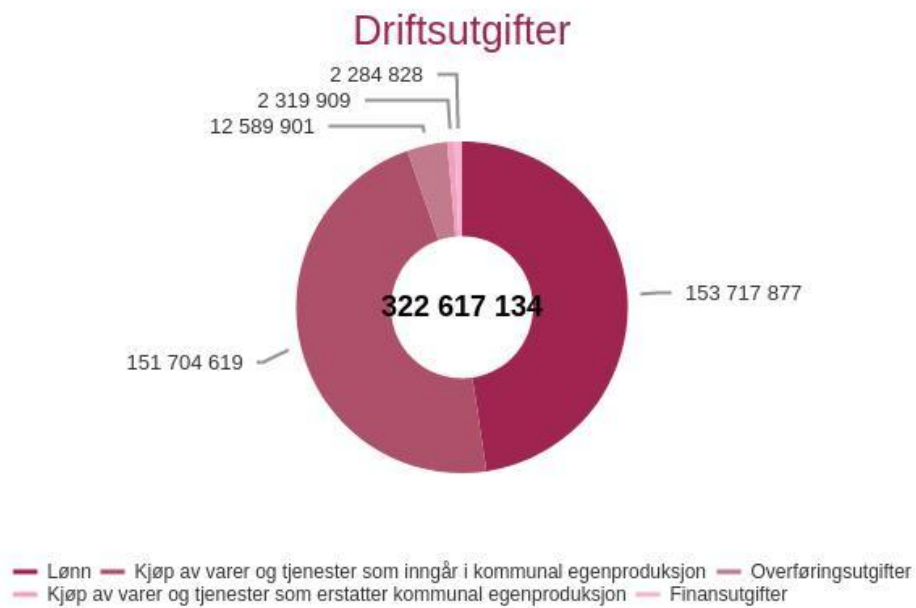
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

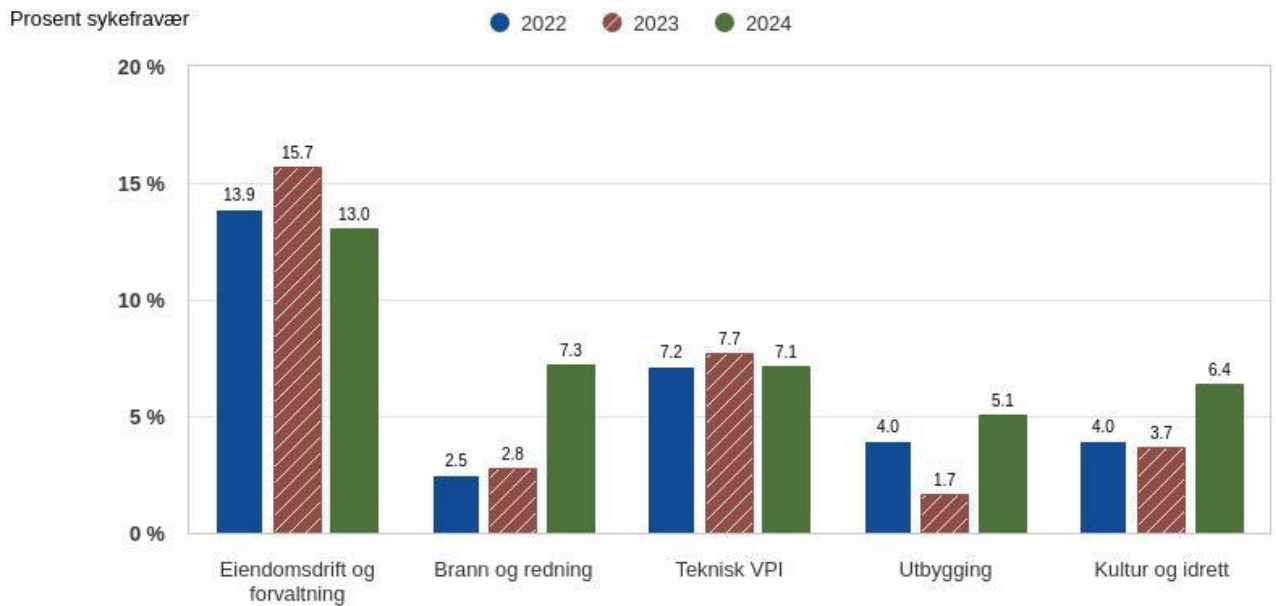
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	141 227	139 171	149 928	153 718
Refusjon lønn	-5 041	-3 700	-3 700	-7 036
Sum Lønn	136 186	135 471	146 228	146 682
Drift	136 875	116 945	117 205	151 705
Kjøp av produksjon	2 494	4 137	4 137	2 320
Overføringer	11 927	11 805	13 820	12 590
Finansutgifter	3 134	100	100	2 285
Sum Utgifter	154 430	132 986	135 261	168 899
Brukerbetaling	-9 594	-9 482	-9 582	-12 005
Refusjoner	-26 286	-11 002	-11 002	-33 776
Overføringer	-1 533	-1 493	-1 493	-1 826
Finansinntekter	-2 795	-2 181	-2 181	-11 299
Sum Inntekter	-40 207	-24 157	-24 257	-58 907
Netto resultat	250 409	244 300	257 232	256 675

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,86 %	5,78 %	7,64 %
Årlig sykefravær 2021	2,05 %	7,68 %	9,73 %
Årlig sykefravær 2022	2,69 %	6,79 %	9,48 %
Årlig sykefravær 2023	2,45 %	8,32 %	10,77 %
Årlig sykefravær 2024	2,00 %	7,98 %	9,98 %

Status sykefravær

TKI har hatt en økning i langtidsfraværet i 2023 og 2024 sammenlignet med årene forut. Det er særlig renhold og eiendomsdrift som skiller seg ut. De nye rutinene som ble tatt i bruk 2023/2024 har hatt en positiv betydning, imidlertid gir det ikke tilstrekkelig ønsket effekt på statistikken. Samtidig så vet vi at årsakene til langtidsfraværet er sammensatt. Høsten 2024 blir det igangsatt endringer i organisering på eiendomsenheten. Renholdavdelingen blir delt i tre avdelinger, for å redusere lederspennet og få tettere oppfølging av ansatte. Sektoren ser en positiv utvikling i sykefraværstatistikken, og for hele 2024 ble sykefraværet på 9,98 prosent.

Status måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
2.4 Ringerike kommune har god økonomisk bærekraft, god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	2.4.1. Ringerike kommune oppfyller vedtatte handlingsregler for driftsresultat gjeldsgrad, fondsoppbygging og investeringer.	Alle enheter forholder seg til vedtatt budsjett og har god økonomistyring			
		Effektivisering ihht innsparingstiltak og budsjett	Ihht plan		
	2.4.2. Ringerike kommune har en effektiv tjenesteproduksjon.	Se oppdragsbeskrivelse			
2.5 Ringerike kommune er en attraktiv arbeidsgiver, som tiltrekker seg og utvikler kompetente ansatte.	2.5.1. Ringerike kommune har et godt arbeidsmiljø for alle, og ivaretar de ansattes rettigheter	Andel enheter med registrerte og risikovurderte kjemikalier i stoffkartoteket	100,0 %		
		Andel gjennomførte utviklingssamtaler	100,0 %		
		Andel gjennomførte vernerunder	100,0 %		
		Forbedring av utvalgte faktorer på medarbeiderundersøkelsen (spesifiseres)	Ihht avtale		
		Sykefraværsprosent	11,0 %		
	2.5.2. Ringerike kommune har ansatte med riktig kompetanse for å møte dagens og morgendagens behov.	Se oppdragsbeskrivelse			
	2.5.3. I Ringerike kommune ønsker vi flest mulig heltidsstillinger, og har heltidskultur som utgangspunkt for all bemanningsplanlegging.	Andel ansatte med fagkompetanse	82,0 %	79,4 %	
2.6 Ringerike har en bærekraftig og solid infrastruktur, som gir grunnlag for ønsket utvikling og vekst.	2.6.1. Vi har solid infrastruktur med god kapasitet og kvalitet som gir grunnlag for ønsket utvikling og gode tjenester til innbyggere og næringsliv.	Andel heltidsstillinger	85,0 %	83,5 %	Ved utgangen av 2024 er 97% av barnehagene godkjent. Nes barnehage er ikke godkjent fordi søknad om godkjenning ikke er fremsendt av
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	94,0 %	92,2 %	
		Andel godkjente barnehagebygg (Arealvektet)	100,0 %	97,0 %	

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
					enhetsleder for barnehagen.
		Andel godkjente skolebygg (Arealvektet)	100,0 %	71,0 %	Ved utgangen av 2024 er 7 av totalt 12 skoler godkjent. Nes skole og Veienmarka ungdomsskole forventes å bli godkjent, men mangler fremsendelse av søknad om godkjenning fra virksomhetslederne.
		Reduksjon i vanntap på nettet	40,0 %	39,0 %	
		Se oppdragsbeskrivelse			
3.1 Ringerike er en attraktiv bokommune med inkluderende og trygge lokalsamfunn, og Hønefoss som en sterk regionhovedstad.	3.1.3. Ringerike er et trygt sted å være, og har god beredskap	Se oppdragsbeskrivelse			
4.4 Ringerikes direkte klimagassutslipp i 2030 er redusert med minst 55 prosent sammenlignet med 2009.	4.4.2. Ringerikes klimagassutslipp fra veitrafikk er minst halvert i 2030 sammenliknet med 2009.	Andel nullutslippskjøretøy		32,0 %	Utsiftingen skjer som planlagt. En full overgang til nullutslippskjøretøy er ikke mulig i TKI, da det er behov for å trekke tunge tilhengere og ivareta beredskapshensyn for samfunnsskrittiske tjenester. Derfor vil deler av kjøretøyparken fortsatt benytte diesel.
	4.4.3. Utslipp fra traktorer, anleggsmaskiner og andre dieseldrevne motorredskaper er redusert.				
4.5 Ringerikssamfunnet reduserer sitt klimafotavtrykk også utenfor kommunegrensene.	4.5.1. Ringerike kommune har lyktes med å motivere innbyggere og næringsliv til egne klimatiltak slik at klimafotavtrykket til Ringerikssamfunnet er redusert.				

Årsrapport 2024

Hovedmål	Delmål	Indikator	Ønsket resultat 2024	Oppnådd resultat	Vurdering måloppnåelse
	4.5.4. Ringerike kommune har innført miljøledelse, og siden utgangen av 2022 er alle kommunens virksomheter sertifiserte som Miljøfyrtårn.	Andel sertifiserte enheter	100,0 %	100,0 %	
	4.5.5. Ringerike kommune har redusert klimafotavtrykket fra egne innkjøp og anskaffelser.				
	4.5.6. Ringerike kommune vektlegger lave klimagassutslipp og areal- og energieffektive løsninger ved utbygging av nye kommunale bygg, herunder skal klimagassutslipp fra materialbruk være minst halvert sammenlignet med referansebygg.				
	4.5.7. Ringerike kommune har redusert energibruk i egne eksisterende bygg og kommunale vann- og avløpsanlegg.				

Status oppdrag

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
09. Solceller og energibesparende løsninger for kommunale bygg	Kommunedirektøren bes intensivere arbeide med å kombinere solcelleløsninger og energibesparende tiltak for kommunale bygg, eksempelvis skoler og sykehjem, der man også lagrer solvarme for bruk til oppvarming i vinterhalvåret.	Iht. plan	Følges opp som en del av KS 23/25, med alternative energikilder i formålsbygg.
10. Oppvekst og Ringeriksskolen	Det bes om at Hovedutvalget for oppvekst og kultur får en sak som belyser hvilke lavterskeltilbud Ringerike kommune kan inngå, eller allerede inngåtte samarbeid, for å styrke barn og unges psykiske helse og for å kunne avlaste	Iht. plan	Partnerskapsavtale med Positiv oppvekst har kommet på plass - KS 68/24.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	spesialisthelsetjenesten ved å sikre tidlig innsats. I dette arbeidet bes kommunedirektøren utarbeide tiltaksplan for å redusere vold i skolen. Hovedutvalget for oppvekst og kultur bes i dette arbeidet følge opp de pedagogiske ressursene, samt miljøarbeiderne ved skolene (Utdanning og Familie). Til slutt ber vi kommunedirektøren i dette arbeidet og se på mulighetene for å etablere en partnerskapsavtale med Stiftelsen positiv oppvekst i løpet av 2024. Disse bidrar til gode oppvekstsvilkår for barn og unge i kommunen (Teknisk, kultur og idrett).		
16. Status Skolebygg	Kommunedirektøren legger frem en sak i løpet av første halvår 2024 som viser hvilke skoler som har fått nødvendig vedlikehold, av bygningsmasse og oppgradering av de gode møteplassene og aktivitetsområdene.	Ferdig	Sak ble lagt frem til kommunestyret - KS 149/24
17. Bruk av lokale beitedyr	Kommunedirektøren legger frem en sak i løpet av våren 2024 som belyser muligheten for bruk av lokale beitedyr med no fence på kommunale grøntområder for pleie av kulturlandskapet.	Iht. plan	Per nå er det ingen som tilbyr utleie av beitedyr i vårt område.
21. Aktivitets/fritidskort	Høyre er opptatt av at flest mulig barn og unge skal kunne delta i ulike fritidsaktiviteter. Mange familier strever med dårlig råd i kommunen vår. Det gjør det spesielt vanskelig for barna, og vi ønsker at økonomien ikke skal avgjøre om barn får delta på ulike aktiviteter. Dette må gjøres i samarbeid med næringsliv, stiftelser, kommune, NAV og foreldre hvor alle kan bidra til gode tilbud til barn og unge. Kommunedirektøren følger opp mulighetene for aktivitets/fritidskort for barn og unge i samarbeid med de nevnte aktører.	Iht. plan	Ringerike kommune har inngått samarbeid med ALLEMED, og følger opp i tett samarbeid med Ringerike idretts- og aktivitetsråd, og ny aktivitetskoordinator i HBK, som arbeider med dette på tvers av klubbene. Kommunens tilskuddsordninger er under revidering, med stor fokus på denne problemstillingen.
25. Klima og miljø	Samfunnsendringene skjer i rask tempo og opplever man et taktskifte med grønn industri, nye næringer og prosjekter. Ringerike kommune har et ambisiøst mål om å redusere	Iht. plan	Det har vært dialog med HRA.

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	klimautslippene, miljø og klimaplaner følges opp. Høyre ønsker strenge krav til at tiltakene som gjennomføres er fornuftige i et kost/nytteperspektiv. Høyre oppfordrer HRA til å informere til en kampanje for å redusere restavfallet. Noe som betyr vesentlig reduserte kostnader og dermed mulighet for lavere renovasjonsgebyr.		

Tiltak (mål)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Beredskap	- Gjennomføre flomsikringstiltak, spesielt i områder som fikk skader under flommen og ekstremværet Hans. - Formalisere et beredskapssamarbeid med våre nabokommuner innen tekniske tjenester og utstyr - Gjennomføre relevante undersøkelser i forbindelse med reservekraft på kommunens formålsbygg, i tilfelle strømbortfall. Også vanntanker og hvordan kommunen opprettholder vannleveranse. - Videreutvikle beredskapsplaner og ROS-analyser, samt ha nødvendig kompetanse og materiell for å håndtere uforutsette hendelser. Det må også ses på fysisk sikring av bygg og installasjoner (VA), blant annet ved tilgangskontroll og sikkerhetssoner i bygg. - Gjennomføre beredskapsøvelse på vann	Iht. plan	Kommunen er i gang med å anskaffe flomsikringsutstyr. Et beredskapssamarbeid med nabokommunene våre innen tekniske tjenester og utstyr er ikke formalisert. Vi følger opp kommunestyrets vedtak KS 24/158 om reservekraft. Det gjenstår fortsatt arbeid på fyrisk sikring av bygg og installasjoner (VA). Det arbeides med beredskapsplaner, ROS-analyser, samt å ha nødvendig kompetanse og materiell for å håndtere uforutsette hendelser. Det har ikke blitt gjennomført en beredskapsøvelse på vann. Det har imidlertid vært flere akutte hendelser som har blitt håndtert uten større brudd på leveranser. Vekten på V/A er styrket for å ivareta beredskapen bedre.
Bruk av ny teknologi	- Videreføre bruk av robotgressklippere - Videreføre bruk av robotvaskemaskiner - Installasjon av digitale vannmålere og overvåkning av vann og ledningsnett - Reduksjon av antall m2	Iht. plan	TKI jobber kontinuerlig med å ta i bruk digitale verktøy og ny teknologi, til å støtte arbeidsprosesser og effektivisere tjenestene som sektoren leverer.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	• Reduksjon av strømforbruk ved innføring av Enøk-tiltak		
Eiendomsstrategi	• Planlegge og gjennomføre temadag for Eiendomsstrategien med nytt kommunestyre • Følge opp og gjennomføre tiltak i Eiendomsstrategien	Forsinket	I samarbeid med ordfører planlegges det et verksted med formannskapet, trolig etter formannskapets strategiseminar, dvs. 2. halvår 2025.
Forvaltning, vedlikehold og utbygging	• Årlige vedlikeholdsplaner blir utarbeidet i henhold til de til enhver avsatte midler til vedlikehold. • Alle bygg skal være sikre, godkjente og ha en nøktern standard. • Følge opp og videreføre systematiske tilstandsanalyser i en femårig syklus, for å sikre et bedre grunnlag for å kunne si noe om vedlikeholdsetterslepet på de kommunale byggene, slik at kommunen kan gjøre langsiktige prioriteringer når det gjelder forvaltning og vedlikehold. • Nytt toalettbygg i Fosseparken og skal etter planen stå ferdig våren 2024. Kommunen har i 2023 mer enn 50 små og store utbyggingsprosjekter gående.	Ferdig	Det er gjennomført tiltak iht. vedlikeholdsplan, og det er gjennomført tilstandsanalyser på bygg.
Fremtidens boligteneste	• Forberede og legge fram sak om Fremtidens boligteneste i kommunestyret i 2024.	Forsinket	Stiftelsesklagenemnda fattet oktober 2024 vedtak om at Ringerike boligbyggelag var med på å opprette Ringerike boligstiftelse sammen med Ringerike kommune.
Klimatiltak	• Utskiftning til nullutslippskjøretøy • Vurdere om andre maskiner og kjøretøyer kan bli elektrifisert eller robotisert • Vi skal hindre utslipp og spredning av plastholdig løst materiale fra egne idrettsbaner. Ved inngåelse av nye kontrakter for vinterdrift stilles det krav om at det skal brukes	Iht. plan	TKI har skiftet ut fossilbiler til nullutslippsbiler i henhold til plan. Ved anskaffelse av maskiner, verktøy, kjøretøy og lignende blir det vurdert om man kan velge elektrisk utstyr. Vi skal hindre utslipp og spredning av plastholdig løst materiale fra egne idrettsbaner. Ved inngåelse av nye kontrakter for vinterdrift stilles det krav om at det skal brukes brøytepinner i miljøvennlig materiale.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	brøytepinner i miljøvennlig materiale.		
Kommunalteknisk plan	Ferdigstille sammenslåing av hovedplan for vei, vann og avløp for å få en mer målrettet samordning av tiltak og prioriteringer	Forsinket	Planen er forsinket. Forventer politisk behandling 1. halvår 2025.
Kompetanseutvikling og digitalisering	- Legge til rette for bruk og opplæring i digitale verktøy og fagsystemer - Legge til rette for at flere får fagbrev innen kjemiprosessfaget. - Legge til rette for at ansatte innen renhold får fagbrev - Fortsette å ta inn læringer innen tekniske områder - Videreføre Trainee Ringerike prosjektet, som er et samarbeidet mellom Ringerike næringsforening og Universitetet i Sør-Øst Norge	Iht. plan	Følges opp. I 2025 rekrutteres det til trainee kull 11, hvor ny traineer vil ha oppstart i september.
Mer kultur, frivillighet og idrett	- Arbeide for å fylle Alles Hus med aktivitet i samarbeid med andre aktører - Arbeide for å videreutvikle driften av Alles hus med andre kulturaktører - Utarbeide temaplan for ungdomskulturen ihht kulturstrategien «Taktskifte» - Utarbeide temaplan for kulturskolen ihht kulturstrategien «Taktskifte» - Ferdigstille Bibliotekplan - Ferdigstille Kunststrategien	Iht. plan	Planarbeider er ferdigstilt eller vil bli ferdigstilt i løpet av våren 2025. Det arbeides kontinuerlig med å fylle Alles Hus med aktivitet i samarbeid med andre aktører.
Møteplasser	- Tilby gode og relevante åpningstider på biblioteket, og se på nye løsninger for å øke utlån. - Sikre at alle kommunens uteområder ved skoler og barnehager skal være tilgjengelige, og at parker og badestrender blir skjøttet og oppleves tilgjengelige hele året.	Iht. plan	Biblioteket har "meråpent tilbud" det vil si at man kan besøke biblioteket utenfor betjent åpningstid med lånekort. Kommunens områder ved skoler og barnehager er tilgjengelige for innbyggerne til fritt bruk. Parker og badestrender blir skjøttet, slik at de skal oppleves tilgjengelige hele året.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
Trafikksikkerhet	Fortsette det langsiktige og systematiske arbeidet med Trafikksikker kommune.	Forsinket	Ringerike kommune arbeider med å bli godkjent som "Trafikksikker Kommune" og har skrevet under en intensjonsavtale med fylket. For bli godkjent kreves det planmessig arbeid med trafikksikkerheten på tvers av alle sektorer, noe kommunen er godt i gang med.
Vaktordninger	Utarbeide og innføre en felles og koordinert vaktordning	Forsinket	Ny vaktordning for VA ble igangsatt i første halvdel av 2024, med flere på vakt og bedre robusthet. Arbeidet med vaktordning for eiendom og VPI videreføres i 2025.

Klima

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-TKI-01 Gradvis utskiftning av kommunale tjenestebiler til nullutslippskjøretøy	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Utsiftingen følger planen. En full overgang til nullutslippskjøretøy er ikke mulig i TKI, da det er behov for å trekke tunge tilhengere og ivareta beredskap for samfunnskritiske tjenester. Derfor vil deler av kjøretøyparken fortsatt bestå av fossile kjøretøy.
K-TKI-02 Redusert bruk av fossilt drivstoff til gressklipping	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Robotklipper er tatt i bruk, og vil bli etablert på nye arealer i 2025.
K-TKI-03 Redusere energibruk gjennom prosjekt for energieffektivisering	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Etter KS 23/25 har det blitt igangsatt flere arbeidsgrupper som har jobbet med ulike tiltak innen energieffektivisering.
K-TKI-03 Redusere energibruk gjennom prosjekt for energieffektivisering - Gatebelysning LED	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Som en oppfølging av KS 23/25 har det blitt arbeidet med gatebelysning og omlegging til LED. Noen områder har fått oppgradert gatelys med nye master og LED-armaturer. Har også vært utført tiltak slik at gamle umålte

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
	Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		anlegg har blitt til målte anlegg. Dette er noe som gjør at vi kan montere lys-styring på anleggene etter hvert.
K-TKI-04 Redusere energibruken innen vann og avløp	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Som en oppfølging av KS 23/25 har det blitt arbeidet med mulige tiltak innen vann og avløp for å redusere energibruken, hvor det er aktuelt med mindre tiltak på bygninger for å hindre varmetap og utskifting av varmekilder. Potensialet for innsparing anses å være moderat, samtidig som det vil være positive bidrag i totalforbruket. Når det gjelder tidsstyring av pumping til vannmagasiner, så kan dette ha mulighet for optimalisering/innsparinger, samtidig som dette må ses opp mot sikker vannforsyning.
K-TKI-05 Reduserte utslipp fra egne bygg og eiendommer gjennom økt fokus på miljø og bærekraft i eiendomsstrategien	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Blir en del av eiendomsstrategien som skal utarbeides.
K-TKI-06 Forvalte og utbedre kommunens avfallshåndtering for økt kildesortering i alle kommunale virksomheter	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Iht. plan.
K-TKI-07 Ombruksprosjekter på frivillighetens hus og utvidelse av BUA	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen. Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	BUA har i 2024 kjøpt inn mer utstyr for utlån. Tidligere praksis med ombruk og gjenbruk av møbler, og annet utstyr, på frivillighetens hus fortsetter.

Årsrapport 2024

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Statusbeskrivelse
K-TKI-08 Foredrag og kurs innen ombruk i regi av Ringerike bibliotek	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Ferdig	Biblioteket har holdt kurs i ombruk av tekstil og kurs i å bruke opp maten. Tilbudene har vært populære.
	Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		
K-UTB-01 Innarbeide rutine for føringer for klima- og miljøkrav i kommunale utbyggingsprosjekter	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Vurderes fortløpende i hvert investeringsprosjekt
	Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		
K-UTB-02 Redusere klimafotavtrykket til nye kommunale bygg og anlegg, og utslipp fra bygg- og anleggsplasser	Ringerike kommune Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.	Iht. plan	Vurderes fortløpende i hvert investeringsprosjekt
	Teknisk, kultur og idrett Se beskrivelse av oppdrag/klimatiltak i klimabudsjett-seksjonen.		

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	23,0	23,9	27,4	30,1	25,1	20,0	18,1
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	237	274	276	288	340	320	342
Eiendomsforvaltning, kommune lønn ekskl. sykelønn andel av totale utgifter (prosent)	3,9 %	4,4 %	3,8 %	3,1 %	3,7 %	3,3 %	3,6 %
Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	10,2 %	10,7 %	9,9 %	7,5 %	8,3 %	8,8 %	9,0 %
Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	6 755	7 383	7 237	5 668	6 613	6 585	7 181
Kultursektoren, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	3,0 %	3,4 %	3,6 %	3,5 %	3,6 %	4,0 %	4,0 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 950	2 339	2 641	2 666	2 823	2 985	3 155
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	175 009	197 622	199 013	141 678	144 496	230 334	204 620
Netto driftsutgifter per innbygger (338) forebygging av branner og andre ulykker (B)	163	170	121	131	59	132	102
Netto driftsutgifter per innbygger (339) beredskap mot branner og andre ulykker (B)	990	1 101	1 049	903	808	982	1 050
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2 116	2 599	2 710	4 517	2 782	2 755	3 296
Samferdsel, kommune nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,8 %	2,0 %	1,9 %	1,3 %	1,2 %	1,7 %	1,9 %
Samferdsel, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	1 220	1 389	1 372	981	914	1 280	1 489
Produktivitet							
Energikostnader til institusjonslokaler per beboer, konsern	52 178	34 962	30 822	31 379	32 833	27 898	23 200
Energikostnader til skolelokaler per elev i grunnskolen, konsern	4 181	3 247	2 837	2 886	2 795	2 673	2 697
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer per kvadratmeter (B)	47	32	32	121	154	87	96
Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter Formålsbygg, kommune Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	80,7	111,8	102,7	154,9	119,4	97,3	115,9
Dekningsgrad							
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	8,4 %	9,6 %	8,0 %	7,6 %	8,5 %	10,7 %	13,0 %
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for i prosent av alle kommunale veier og gater	16,3 %	16,3 %	16,4 %		19,2 %	22,9 %	15,4 %
Kvalitet							
Besøk i folkebibliotek per innbygger	2,7	3,0	3,3	2,8	3,4	4,1	4,3

Årsrapport 2024

Økonomi

Utgifter til driftsaktiviteter	1 010	962	869	724	785	763	737
Formålsbygg, kommune Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)							

Utgifter til renholdsaktiviteter	205	197	202	238	246	211	195
Formålsbygg, kommune Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)							

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Antall offentlige parkeringsplasser i kommunen (ekskl. innfartsparkeringsplasser)	2 300	2 179	2 179	0	4 000	28 831	256 141
---	-------	-------	-------	---	-------	--------	---------

Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning , konsern	35 711	26 443	23 845	21 809	29 307	376 924	3 550 362
--	--------	--------	--------	--------	--------	---------	-----------

Andre nøkkeltall

Netto driftsutgifter (332)	40 777	46 046	46 171	38 678	32 367	672 576	7 986 744
Kommunale veier							

Selvkost

Tjenesteområdebeskrivelse

Ringerike kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost?

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle

<u>Samlet selvkost</u>		<u>Driftsregnskapet</u>
+ Direkte driftsutgifter		+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter		- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)		Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør blant annet selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.
+ Kalkulatorisk rentekostnad		
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad		
= Gebyrgrunnlag		= Resultat før gebyrinntekter
- <u>Gebyrinntekter</u>		- <u>Gebyrinntekter</u>
= Selvkostresultat*)		= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

*) Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 prosentpoeng. I 2024 var denne lik 4,350 prosent.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2024 i sin helhet være disponert innen 2029.

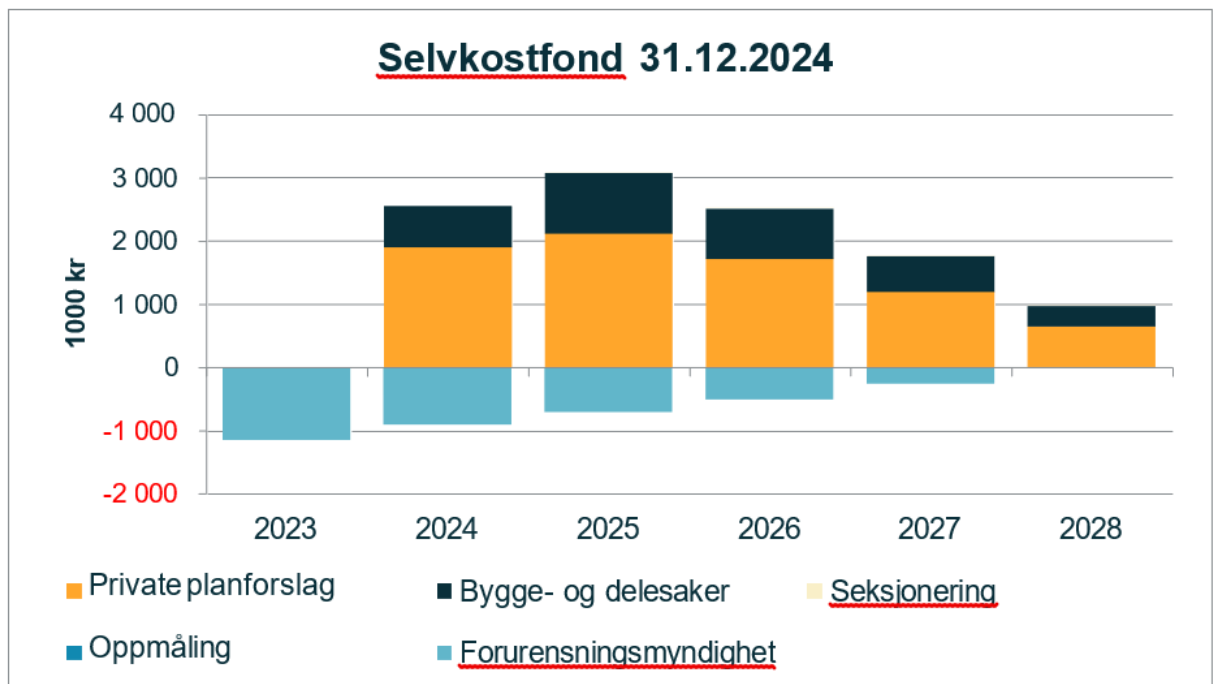
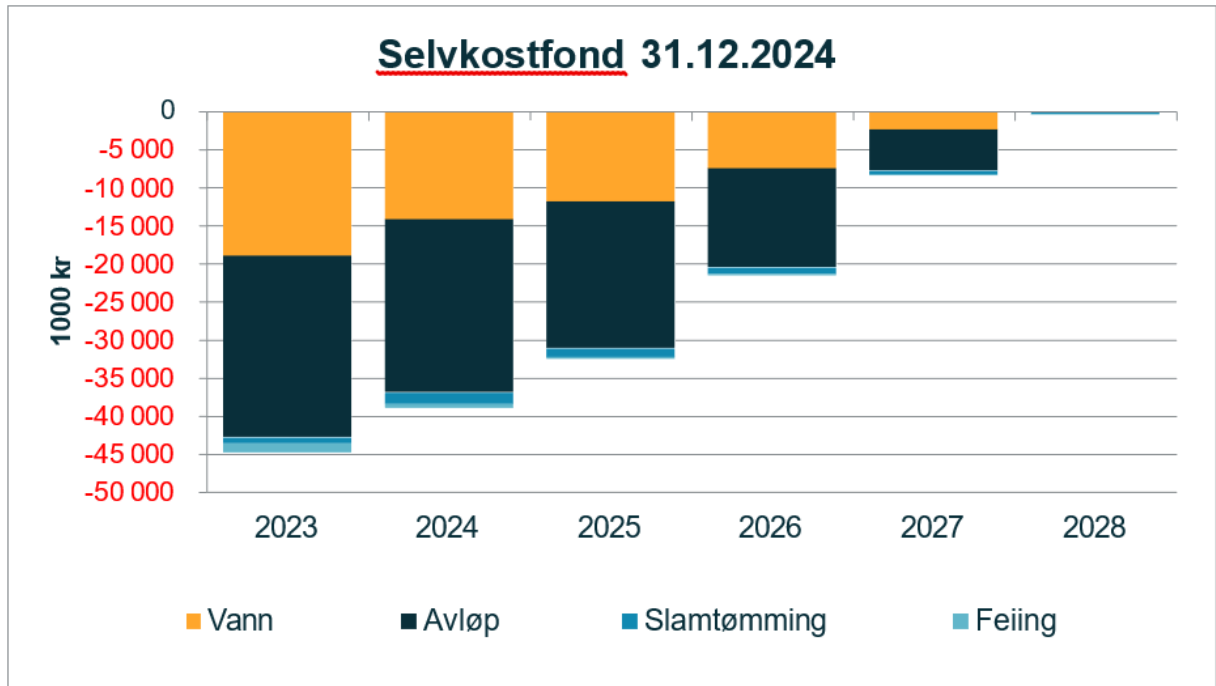
Krav om utarbeidelse av kalkyler

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylene som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2024 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Saldo selvkostfond 31.12.2024

Utvalgte resultater

Etterkalkyle for 2024 er basert på regnskap datert 3. februar 2025.

Etterkalkyle 2024	Vann	Avløp	Slamtømming	Feiing
Direkte driftsutgifter	24 355 400	69 160 048	8 231 676	7 889 537
Avskrivningskostnad	16 111 602	26 731 757	899 775	65 000
Kalkulatorisk rente (4,350 %)	17 417 126	31 031 383	969 064	95 581
Indirekte driftsutgifter (netto)	1 274 386	2 344 581	197 212	553 753
Indirekte avskrivningskostnad	60 944	80 882	4 401	21 197
Indirekte kalkulatorisk rente	64 577	66 814	503	2 447
Driftskostnader	59 284 035	129 415 465	10 302 630	8 627 515
- Øvrige driftsinntekter	-1 954 669	-33 174 611	-3 196 560	-231 137
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	57 329 366	96 240 854	7 106 070	8 396 379
Gebyrinntekter	62 768 972	98 366 787	6 437 710	9 142 266
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	5 439 606	2 125 933	-668 360	745 887
Finansiell dekningsgrad i %	109 %	102 %	91 %	109 %
Selvkostfond 01.01	-19 003 172	-23 804 292	-754 997	-1 243 887
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	5 439 606	2 125 933	-668 360	745 887
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-708 327	-989 248	-47 379	-37 886
Selvkostfond 31.12	-14 271 893	-22 667 607	-1 470 737	-535 885

Årsrapport 2024

Etterkalkyle 2024	Private planforslag	Bygge- og delesak	Oppmåling	Eierseksjonering	Forurensnings myndighet
Direkte driftsutgifter	2 824 720	9 042 915	2 811 967	203 001	2 174 828
Avskrivningskostnad	0	0	20 930	0	0
Kalkulatorisk rente (4,350 %)	0	0	2 276	0	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	198 736	554 188	163 886	9 606	145 060
Indirekte avskrivningskostnad	10 505	31 216	9 877	593	8 128
Indirekte kalkulatorisk rente	1 493	4 437	1 422	89	1 157
Driftskostnader	3 035 455	9 632 755	3 010 358	213 289	2 329 172
+ Tilskudd/subsidiering	-31 227	-749 239	-172 998	-4 085	0
- Øvrige driftsinntekter	3 004 228	8 883 516	2 837 360	209 204	2 329 172
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	0	0	965 126	54 204	0
Gebyrinntekter	4 858 687	9 530 528	1 872 234	155 000	2 615 289
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	1 854 459	647 012	0	0	286 117
Finansiell dekningsgrad i %	162 %	107 %	66 %	74 %	112 %
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	-1 152 213
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 854 459	647 012	0	0	286 117
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	40 334	14 073	0	0	-43 898
Selvkostfond 31.12	1 894 794	661 085	0	0	-909 995

Årsrapport 2024

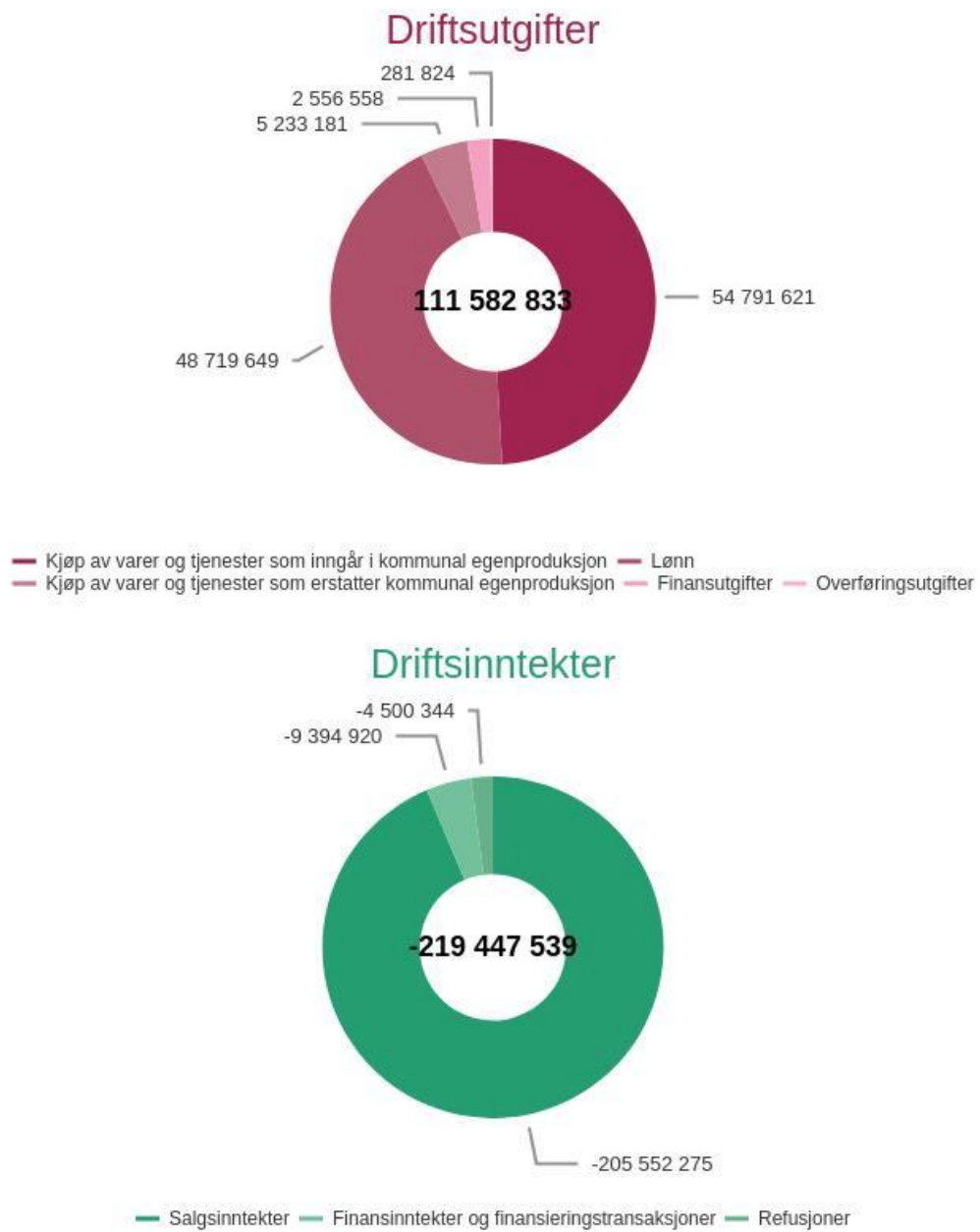
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

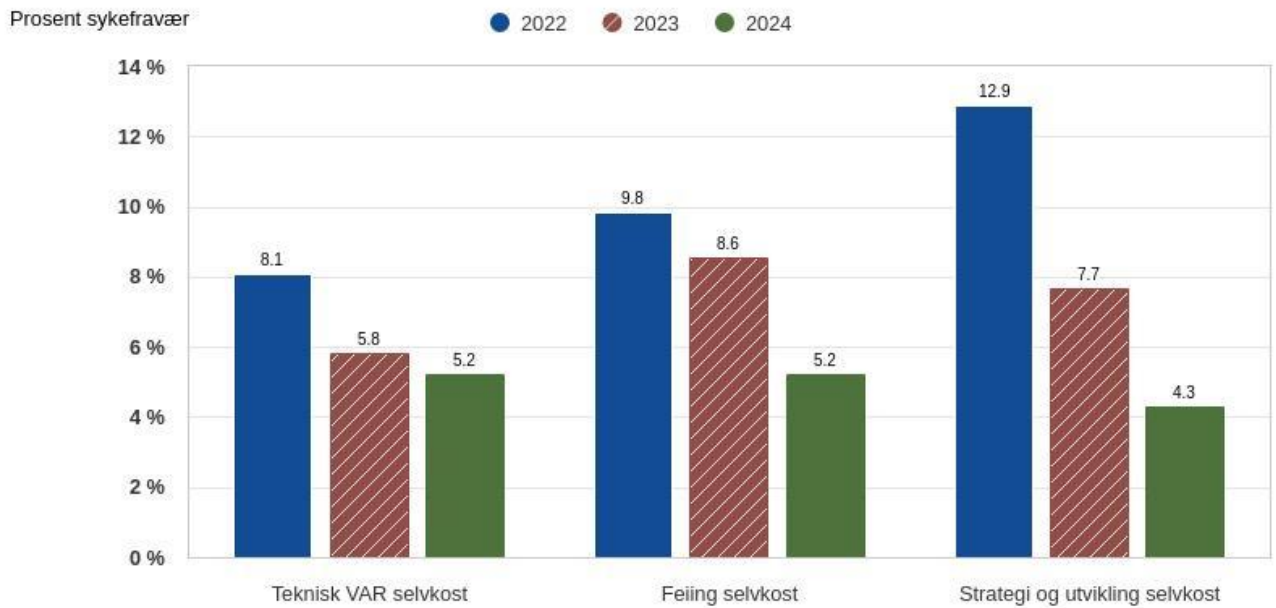
	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	52 658	47 272	47 860	48 720
Refusjon lønn	-1 380	-552	-552	-1 527
Sum Lønn	51 278	46 720	47 308	47 193
Drift	51 562	49 184	48 596	54 792
Kjøp av produksjon	4 349	4 823	4 823	5 233
Overføringer	26	200	200	282
Finansutgifter	1	9 693	9 693	2 557
Sum Utgifter	55 938	63 900	63 312	62 863
Brukerbetaling	-169 848	-212 717	-212 717	-205 552
Refusjoner	-4 149	-69	-69	-2 974
Finansinntekter	-442	0	0	-9 395
Sum Inntekter	-174 438	-212 786	-212 786	-217 921
Netto resultat	-67 222	-102 165	-102 165	-107 865

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

Sykefravær per enhet/ansvar (graf)

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,18 %	1,52 %	2,70 %
Årlig sykefravær 2021	1,83 %	2,84 %	4,66 %
Årlig sykefravær 2022	2,66 %	7,36 %	10,02 %
Årlig sykefravær 2023	1,97 %	4,99 %	6,96 %
Årlig sykefravær 2024	2,10 %	2,84 %	4,94 %

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Vann - Finansiell dekningsgrad	86,0 %	90,0 %	110,0 %	110,0 %	111,0 %	109,0 %	104,0 %
Produktivitet							
Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste (kr/tilkn.innb)	1 993	2 019	2 941	1 928	3 618		1 670
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	1 062	1 012	991	1 360	1 928		1 451
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	6 300	9 900	11 136	4 809	8 679	6 645	6 012
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	4 500	5 700	6 630	4 698	7 330	4 904	5 439
Dekningsgrad							
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)	77,3 %	77,3 %	77,0 %	81,8 %	74,3 %		84,2 %
Finansiell dekningsgrad (prosent)	65,0 %	85,0 %	102,0 %	109,0 %	106,0 %	108,0 %	102,0 %
Vann - Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	82,2 %	82,2 %	81,3 %	86,5 %	69,4 %		82,3 %
Kvalitet							
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	38,0	38,0	39,0	37,0	32,0		34,0
Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (m3)	3,9	3,4	1,2	3,3	3,1		3,4
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	416	424	422	481	448	0	0
Grunnlagsdata (Nivå 3)							
Gebyrsats per m3 vann ved målt forbruk - ekskl.mva (kr/m3) (kr)	30,0	38,0	39,4	17,5	28,1	24,4	20,2
Gebyrsats ved målt forbruk avløp, ekskl mva (kr)	42,0	66,0	66,5	21,2	31,8	33,9	23,6
Årsgebyr for septiktømming - ekskl. mva. (kr)	1 379	1 034	1 034	2 552	572	1 746	2 010

Avsetninger, overføringer

Tjenesteområdebeskrivelse

Området skal ivareta kommunens avsetninger til å håndtere lønnsoppgjøret, premieavviksordningen innen pensjon og uforutsette utgifter som for eksempel tap på fordringer. Det er også her vi finner midler som skal overføres Ringerike kirkelige fellesråd, drift av krematoriet og midler til regionsprosjekter. I tillegg bokføres kommunens inntekter fra konsesjonskraft, integreringstilskudd, parkeringsinntekter og refusjon ressurskrevende tjenester.

Utvalgte resultater

Det oppsto et negativt avvik på 13,6 millioner kroner på området i 2024. Hovedårsaken til avviket er refusjon fra ressurskrevende tjenester som ble 10,7 millioner kroner lavere enn budsjettet. Beløpet skal revisorgodkjennes før utbetaling, og en eventuell endring i beløpet vil bokføres i 2025. I tillegg fikk pensjonsføringer innenfor sektoren et negativt avvik på nesten 6 millioner kroner. Inntektene fra konsesjonskraft endte på 5,4 millioner kroner som er 4,6 millioner lavere enn budsjettet.

Det var avsatt 50 millioner kroner til å håndtere årets lønnsvekst. Resultatet ble 50,5 millioner kroner som er fordelt til de ulike driftssektorene som fører til et negativt avvik på 0,5 millioner kroner i forhold til budsjett.

De positive avvikene finner vi på mottatt integreringstilskudd med 101,3 millioner kroner som er 5,3 millioner kroner høyere enn budsjettet. Kommunens parkeringsinntekter ble for året 5,5 millioner kroner, som er 0,2 millioner kroner høyere enn i 2023 og 0,5 millioner kroner høyere enn revidert budsjett.

Det ble overført 24 millioner kroner til Ringerike kirkelige fellesråd for å ivareta kirkedriften. Fellesrådet mottok også 2,1 millioner kroner for å ivareta drift i krematoriet og kjøp av kremasjonstjenester.

Formannskapets disposisjonskonto var budsjettet med 2 millioner kroner. Det ble tildelt 1 829 438 kroner til 7 ulike tiltak hvor de tre største var Skiforeningen (800 000 kroner), Askeladden Reiser sitt flybusstilbud (399 000 kroner) og HIF Andrenalin til alpinanlegg Ringkollen (300 000 kroner).

Årsrapport 2024

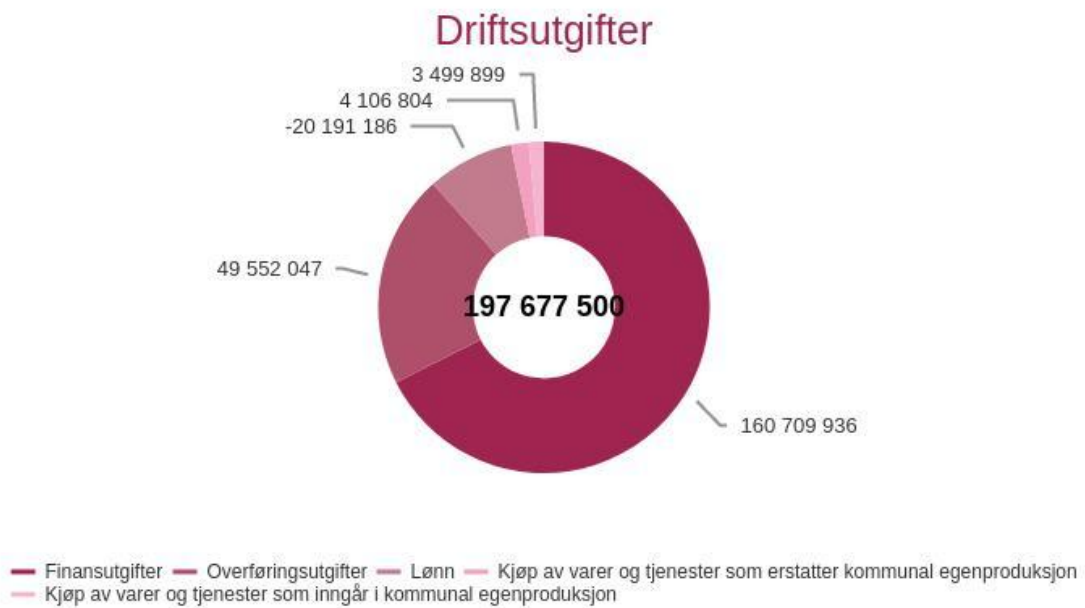
Økonomistatus per konto

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Rev. bud. 2024	Regnskap 2024
Lønn	-1 286	84 657	-26 989	-20 191
Sum Lønn	-1 286	84 657	-26 989	-20 191
Drift	6 179	6 458	6 458	3 500
Kjøp av produksjon	111	0	0	4 107
Overføringer	32 265	30 747	41 318	49 552
Finansutgifter	178 829	178 000	178 000	160 710
Sum Utgifter	217 383	215 205	225 776	217 869
Brukerbetaling	-25 768	-22 943	-21 943	-22 046
Refusjoner	-60 049	-45 598	-54 788	-44 916
Overføringer	-91 692	-91 450	-97 450	-104 560
Finansinntekter	-180 129	-178 300	-178 300	-166 280
Sum Inntekter	-357 638	-338 291	-352 481	-337 803
Netto resultat	-141 542	-38 429	-153 694	-140 125

Grafer Økonomi

Detaljvisning drift (graf)

KOSTRA Nøkkeltall

	Ringerike 2022	Ringerike 2023	Ringerike 2024	Gjøvik	Ringsaker	Kostragruppe 10	Landet uten Oslo
Prioritet							
Konsesjonskraft, kraftrettigh. og videresalg nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	-851	-346	-170	-57	-98	-85	-626

Status investeringsprosjekter

Administrasjon og fellestjenester

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Egenkapitaltilskudd KLP	7 000	6 688	312
IT felles infrastruktur	6 191	1 187	5 004
Tanbergmoveien - Block Watne-justeringsrett	0	308	-308
Sum	13 191	8 183	5 008

Helse og omsorg

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Heradsbygda omsorgssenter	0	346	-346
Hjelpemiddellageret / velferdsteknologi	1 180	1 020	160
Hov øst omsorgsboliger	0	6	-6
Hvelven omsorgssenter - tekniske installasjoner	38 843	31 776	7 068
Kjøp boliger	24 911	27 183	-2 272

Årsrapport 2024

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Parkeringsplasser Heradsbygda	4 000	2 849	1 151 Anlegget er ferdigstilt
Ringerike legevakt og ambulansecentral	0	37	-37 Prosjektet er avsluttet. Gjenstår 3 års garanti befarig.
Samlokalisering dagtilbud Aurora på Kilemoen med Menova	100	66	34 Bygget er i første driftsår. Utgiften i regnskapet gjelder en tilleggsbestilling i starten av året.
Småhus	1 500	420	1 080 Prosjekt har vært uavklart i forhold til egnede tomter å bygge på. Det er derfor utsatt oppstart av prosjekt med anskaffelse småhus som vi anslår oppstart ila. første kvartal 2025. Resterende midler i årets budsjett må overføres til neste års budsjett.
Vesterntunet	2 458	14 012	-11 554 Skisseprosjekt er vedtatt, og dt er vedtatt gå videre med forprosjekt. Det skal anskaffes prosjektjerinsgruppe for å jobbe videre med prosjektet.
Sum	72 992	77 714	-4 721

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr Kommentar
Digitale vannmålere	3 726	3 852	-127 Det gjenstår montering av ca 500 digitale vannmålere. Monteringen har vært tidkrevende og prosjektet ligger an til et merforbruk.Merforbruket foreslås dekket innenfor rammen for utskifting av VA ledninger.
Eggemoen VA og høydebasseng	1 589	1 358	230 Bassenget er ferdigstilt og vil bli satt i drift i januar 2025 etter utbedring av mindre mangler. Det gjenstår noen kostnader for komplettering og makeskifte av eiendom. Rest av budsjett overføres til 2025.
IT sikkerhet på styringssystemer VAR Kirkegata - Citygården	1 832	280	1 552 Står stille i påvente av at grunneieravtaler kommer på plass.
	0	264	-264 Under planlegging. Det utarbeides skisser og overordnede kalkyler som skal legges frem i en politisk sak. Prosjektet har ikke egen bevilgning, men påløpte kostnader legges fram i politiske saken.Politisk sak våren 2025
Monserud renseanlegg	-8 754	322	-9 076 Det har tidligere blitt rapportert om en pågående rettssak med entreprenøren i forbindelse med reklamasjoner. I slutten av august ble entreprenøren slått konkurs. Diverse reklamasjoner må utbedres snarlig, egen ska om dette kommer.
Overføringsledning Hen - Hallingby	7 835	4 687	3 148 Prosjektet er forsinket pga. tidkrevende arbeid med grunneieravtaler. Planlagt oppstart av utførelsen er sommeren 2025 dersom grunneieravtalene blir inngått ila. januar 2025. Rest av budsjett overføres til 2025. Rammen må periodiseres på nytt.
Overføringsledning reservevannkilde Ringerike vannverk	40 192	46 920	-6 728 Etablering av reservannskilde er i rute og vil bli ferdigstilt vinteren 2024/25. Ferdigstillelse av overføringsledning til Hen er utsatt til sommeren 2025 pga. at det ikke

Årsrapport 2024

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
				har vært mulig å bore under Ådalselva. Sluttkostnad vil være innenfor totalrammen.
Prosjektering reservevannkilde Sokna vannverk	3 105	145	2 960	Det er funnet område for grunnvannsbrønner som bør prøvepumpes med hensyn til kvalitet og mengde. Videre framdrift er utsatt inntil videre
Ringeriksgata VA-anlegg	0	3 062	-3 062	Anlegget er ferdigstilt og overtatt.
Sanering Nes i Ådal etappe 2	496	314	182	Prosjektet jobber med å få avklart hovedledningsavtaler. Det jobbes med ulike løsninger, men det kan være at man bruker ekspropriasjon for å få gjennomført anlegget.
Styresystem Nes RA og Monserud RA og rehab. gml. Monserud	24 535	14 819	9 716	Prosjektet er forsinket bl.a. pga. avlysning av konkurranser for maskinentrepriser. Ferdigstillelse er planlagt først halvdel av 2025, med oppstart høsten 2025. Kostnader utover vetatt ramme dekkes av prosjekt 19099. Rest av budsjett overføres til 2025.
Sundgata - refusjonsavtale	-1 524	1 741	-3 264	Prosjektet er ferdig.
Tyristrand vannverk	0	25	-25	Utredninger i forhold til sjøledning gjennomverneområdene ved Ask i Tyrifjorden er pågående. Avklaringer mot statsforvalter for dispensasjon til å legge ledninger gjennom området pågår,. Det er dialog med Tyristrand vannverk vedrørende prosess med reservevann og eventuell overtagelse av vannverket. Tyristrand vannverk har en prosess i forhold til en rekke tiltak som må på plass for at man skal kunne drive prosessen videre. Prosessen er også avhengig av vedtak i Tyristrand vannverk ved generalforsamlingen.
Utskifting VA-ledninger	39 781	17 199	22 582	Det er flere igangsatte prosjekter som skal dekkes av disse VA-midlene (i tillegg til mindre prosjekter, også deler av rehabiliteringsarbeidene på gamle Monserud renseanlegg samt Ringeriksgata). Imidlertid har det oppstått forsinkelser, samt at oppstart av nye prosjekter er forskjøvet til 2025. Forsinkelser/utsettelse i 2024 er årsaken til at årsresultatet gir et såpass stort mindreforbruk, dog vil dette gjenspeiles i bruk av VA-midler i 2025. Ubrukte midler for 2024 overføres til 2025.
VA-anlegg Parkgata - Storjordet etappe 2	7 351	344	7 007	Foreløpig satt på vent i påvente av en masterplan for overvannshåndtering for nordre bydel.
Sum	120 165	95 333	24 831	

Strategi og utvikling

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
Bru Petersøya	2 039	321	1 718
			Arkitektkonkurranse for bro fra Petersøya til Stølandet ble gjennomført vinteren 2024/25. Evaluering gjennomføres i 2025.
IT-lokaler Rådhuset	1 800	84	1 716
Teknisk plan for veitrasé og kryss USN	0	928	-928
			Gjennomføres i starten av 2025.
			Det jobbes med fullføring av en teknisk plan for USN-krysset. Det er enighet med Buskerud fylkeskommune om konsept for krysset, det er dermed kun utarbeidelsen av selve planen og kostnadskalkyle, som står igjen pr. nå. Forventes ferdig mars 2025.
Sum	3 839	1 333	2 506

Teknisk, kultur og idrett

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett		
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr
BRR - Biler og redningsverktøy	1 492	2 268	-776
			Chassis/understell til ny tankbil kom på 2,1 millioner kroner. Liten båt ble også anskaffet.
Byutvikling	5 293	73	5 220
			Ingen store investeringer i 2024 som har benyttet midler fra byutvikling. Vært noe ferdigstillelse av lyssetting Søndre Park, utbedringer Fosseparken og Elvelangs.
Carporter og lager Hensmoen	2 000	39	1 961
			Lagerprosjektet er startet opp. Brukerprosess planlegges høst/vinter 2024/2025. Prosjektet skal avklare lagerbehov for teknisk sektor, lagerstyringssystem og lagerbehov for helsesektor. Prosjektet skal også avklare bruk av eksisterende lager og eventuelt behov for nye lokasjoner. Prosjektrapport antatt ferdigstilles høsten 2025.
Digitaliseringsverktøy TKI	3 262	296	2 966
Energiøkonomisering bygg	5 716	5 643	73
			Ses i sammenheng med Maskinpark. Det er investert i utskifting til LED-belysning ved Hensmoveien 19, Tyristrand skole, Veienmarka ungdomsskole, Vang skole og Tyribo omsorgssenter. Det er også gjort oppgradering av ventilasjonsanlegg i Schjongshallen.
Gatelys	2 109	2 363	-254
			Noen mindre anlegg ble oppgradert, da det her lå gammel kabel nedgravd. Områdene var Tolpinrud, Tordenskjoldsgate og ombygging til målte anlegg i Heradsbygda. Har også fått 0,2 mill. i stønad fra SVV for et prosjekt langs GS i Heradsbygda fra butikken. Der dekket vi resterende av prosjektet med egne midler - ca 0,5 mill.
Haugsbygd utskifting kunstgress	5 000	5 117	-117
Inv.tilskudd Ringerike kirkelige fellesråd	5 000	5 000	0
			Kunstgresset er ferdigstilt og overlevert. Forventer et lite merforbruk.
			Kommunen overfører årlig investeringsmidler til Kirkelig fellesråd på grunnlag av budsjettinnspill og samtaler mellom kirken og kommunen. Kirken

Årsrapport 2024

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Kommunale veier	21 913	22 949	-1 035	prioriterer selv hvilke investeringsprosjekter som gjennomføres med utgangspunkt i de planene de har og de midler som er tildelt. Har et merforbruk på ca 1 mill, som skyldes utglidningen i Sætraveien. Det er asfaltert og oppgradert på Tolpinrud, Arnegårdsbakken, Rabbaveien, Holmestuveien, Samsjøveien og Arne B. Bangs vei. Det er gjennomført tiltak på følgende bruer: Væla bru og Strømsoddbygda kapell bru. I Sætraveien er det bygd en Gavionmur for å støtte opp skråningen (ca. 2,2 mill). Gjort flere tiltak for å forebygge skader som følge av styrtregn, bl.a. lagt ned flere og større stikkrenner og fangdammer.
Maskinpark	4 071	6 841	-2 770	Utskiftning iht. plan, hvor det bl.a. er anskaffet lastebil av nyere modell og mer miljøvennlig motor. En traktor er byttet ut, ny henger til traktor (som skal brukes til bru vask, spyling av gater, underganger, torg og fjerning av overvann), samt henger til lastebil. Det er også anskaffet gressklippere og hengere.
Ny hovedbrannstasjon	2 268	1 108	1 161	Ny hovedbrannstasjon er satt på vent i forbindelse med at kommunen venter på tilbakemelding fra Hole kommune, tilbakemelding fra DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) og avklaringer på innsigelse til kommuneplanenes arealdel i forhold til plassering.
Nye brannalarmanlegg	1 027	1 151	-124	Nytt brannalarmanlegg på Vang, Haugsbygd og Helgerud skole.
Riddergården fase 1 og fase 2	740	988	-249	Prosjektet er ferdigstilt i henhold til budsjett.
Ringerike krematorium	-631	354	-985	Mulighetstudiet er levert. Møter med omliggende kommuner pågår, for om mulig å få til samarbeid om bruk. Ny politisk behandling om videre fremdrift når samarbeidsformer er avklart.
Ringeriksgata veianlegg	8 167	7 734	433	Anlegget er ferdigstilt og overtatt.
Riving av Kefas-bygget	0	205	-205	Riving av Kefas bygget utføres våren 2025. Skisser for midlertidig bruk av tomta utarbeides og kommer til politisk behandling før sommeren 2025.
Sikkerhetstiltak i kommunale bygg	2 500	1 694	806	Utført tiltak for ca 1,7 mill i løpet av 2024. Følgende eiendommer er berørt: Rådhuset (skallsikring), Hønefoss barnehage, Veien barnehage, Veien gamle skole, Hallingby skole, Helgerud barneskole, Tyrstrand barne- og ungdomskole, Ringerikshallen og Sokna samfunnshus. Restmidler er overført til 2025.
Stadion Nytt garderobebygg	425	1 403	-978	Prosjektet er satt på vent til høst 2025. Avventer avklaringer reguleringsplan for idrettsparken.
Toaletter i Fosseparken	3 766	4 043	-277	Anlegget er ferdigstilt innenfor vedtatt ramme.
Trafikksikkerhetstiltak	3 932	4 456	-524	Det er gjennomført trafikksikkerhetstiltak ved Veien skole (hjertesone, hvor vi også fikk tilskudd fra Buskerud fylkeskommune),

Årsrapport 2024

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Utvidelse ladepunkter tjenestebiler	1 444	215	1 230	og Benterud (hjertesone). Det er også utført fartsdempende tiltak flere steder. Det har blitt etablert ladestasjoner for tjenestebiler på Ringerikskjøkken, Aurora, Tyribo og Nes Oppvekstsenter. Restmidler overføres til 2025, ifm etablering av tre nye ladestasjoner. Dette som følge av endringer i oppmøtested for eiendomsdrift, hvor tjenestebiler skal stasjoneres ute på formålsbygg (og ikke på Hensmoen). Vi ser at behovet for ladestasjoner er mindre (bl.a. som følge av at bilene har lengre rekkevidde).
Viul bru	3 000	38	2 963	Prosjekteringen starter vinter 2025 med gjennomføring vår / sommer 2025.
Sum	82 494	73 978	8 516	

Utdanning og familie

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Digitale tavler	5 000	5 393	-393	Ringeriksskolen investerte i 106 digitale tavler av typen CTOUCH Riva D2 86", samt tilbehør, til en total kostnad på 3,2 millioner kroner. Anskaffelse av 290 PC-er til Ringeriksskolen på 2,2 millioner kroner er også belastet denne investeringen. Merforbruket her må derfor ses i sammenheng med mindreforbruket på IKT skole.
Haugsbygd arena med lokaler til undervisning	1 224	2 456	-1 233	Prognosen tilsier at det vil gå 1 mill kr over totalrammen. Avviket skyldes at det ble et større opptak av forurensede masser. Bygget ble overlevert i september 2023 og er i bruk i dag. Gjenstår utenomhus arbeider som gjennomføres i 2025
Hov ungdomsskole	-12 351	-877	-11 474	Prognosene viser et avvik mot årets budsjett. Det er også lagt inn et avvik på 10 millioner mot prosjektets totale ramme som skyldes et omtvistet krav i sluttoppgjøret. Gjenstående ved Ringerikshallen, opppynting og istandsetting etter modulbygg. Kostnad skal deles mellom Hov ungdomsskole, Veienmarka ungdomsskole og Ullerål skole.
IKT - Skole og barnehage	3 341	2 024	1 317	Det er kjøpt inn nye Chromebooks til 1. trinn. Det vil også være felles innkjøp til barnehagene. Mindreforbruket skyldes at PC-er til Ringeriksskolen er belastet på investeringen Digitale tavler.
Lovpålagte brukertilpasninger (skole, bhg.)	2 350	1 876	475	Basseng rom Hønefoss barnehage er omgjort til varig oppholdsrom. Etablert ekstra nødvendig oppholds arealer ute i Hønefoss barnehage. Supplert med nye lekemuligheter, der hvor tilbudet ikke har samsvart med antall barn. Gjelder Haug, Heradsbygda og Hallingby

Årsrapport 2024

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
				barnehage.Solskjerming montert hos fire barnehager: Haug, Tyrstrand, Veien og EikliBrukertilpassninger stellerom Heradsbygda bhg.Tilpasninger toalettrom Haugsbygd ungdomsskole.Ubrukte midler inneværende er meldt flyttet over til 2025. Skal brukes til endring av rominndeling på et område i Veien skole, for å forbedre undervisningsmulighetene for skolen. Samt at det er planlagt bygging av en vognbod/sovebod for barna på Tyrstrand barnehage. Rakk ikke å få utført dette i 2024.
Solskjerming Haugsbygd, Vang og Helgerud	1 775	264	1 511	Det er signert avtale om solskjerming av Haugsbygd ungdomsskole i redusert omfang for å holde kostnadene innenfor budsjett. Arbeidene planlegges igangsatt i Januar 2025. Rest budsjett i år overføres til 2025.r.
Ullerål skole med idrettshall	1 000	1 557	-557	Grunnerverv for gangstien mellom Krokenveien og Flattumveien er avklart. Store deler av istandsettingen ved Ringerikshallen etter modulbygg er gjennomført. Gjenstår mindre opppyntning vår 2025.
Uteområde skole	6 565	8 502	-1 937	Melder prognose lik budsjett. Prosjektet er avhengig av forskuttede spillemidler og andre gavemidler for å holde budsjettet. Første del av områdene, samt hovedområdet for Veienmarka ungdomsskole er ferdigstilt høsten 2024. Resten av uteområdene ferdigstilles i løpet av 2025Haugsbygd ungdomsskole holdes utenfor dette prosjektet da det kommer en egen sak på trafikkkløsning og uteområde for denne skolen.
Veienmarka ungdomsskole	14 497	13 941	555	Prosjektet er ferdigstilt og det gjenstår i praksis ingen reserve. Det er avsatt noe midler videre for prosjektleder og mindre tiltak i forbindelse med miljørettet helsevern.
Sum	23 399	35 137	-11 737	

Sum øvrige prosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Sum øvrige prosjekter	0	412	-412	
Sum	0	412	-412	

Årsberetning

Forord

2024 ble et turbulent økonomisk år for hele kommune-Norge, og Ringerike kommune ble også påvirket av dette i tillegg til lokale overraskelser gjennom året. Det ble tidlig avdekket at skatteinntektene ville bli betydelig lavere enn det som var skissert i Statsbudsjettet, og usikkerheten var stor i forhold til om regjering og Stortinget ville gjøre noe for å kompensere kommunene. Først mot slutten av året ble det endelig klart, men kompensasjonen ble ikke stor nok. Kommunen måtte også innfri en lånegaranti på 12 millioner kroner i forbindelse med Tennishallen. Behovet for boliger vokste i takt med stort antall bosetting av flyktninger, sosialstønadene vokste fort både til flyktninger og andre innbyggere, fastlegeordningen hadde fremdeles utfordringer og tvil rundt utskrevet eiendomsskatt for 2023 og 2024 gjorde at det ble besluttet tilbakebetaling av deler av det som var innkrevd disse to årene. I tillegg avdekket årsprognosen at det lå an til betydelig merforbruk i driftssektorene og at det ikke ville bli mulighet for en avsetning til disposisjonsfond dette året. Vi kan trygt kalle dette for et "økonomisk uår" med betydelig usikkerhet på inntektssiden, økte utgifter og mange uforutsette saker gjennom året.

Ringerike kommunes regnskapsmessige netto driftsresultat for 2024 endte negativt med 93,3 millioner kroner, som tilsvarer 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter. Etter overføring til investeringsregnskapet og avsetninger til og bruk av bundne fond ble 102,6 millioner kroner dekket av kommunens disposisjonsfond. Disposisjonsfondet er dermed kraftig redusert fra 295 millioner kroner ved inngangen av året til 193 millioner kroner ved utgangen av året. Negative resultater de to siste årene i tillegg til et høyt balanseført premieavvik medfører at likviditetssituasjonen er mer presset og inne i en fallende trend. Dette er ikke bærekraftig over tid og krever at kommunen fremover bygger opp buffere og reserver gjennom blant annet disposisjonsfondet.

Det samlede merforbruket i driftssektorene endte på 55,5 millioner kroner. De største beløpsmessig avvikene finner vi i sektorene utdanning og familie og helse og omsorg. Utdanning og familie har i flere år hatt utfordringer med å drifte innenfor de økonomiske rammene og merforbruket ser vi spesielt innenfor skoledrift, men også noe i barnehage og spesielle tiltak for barn og unge. Helse og omsorg har spesielt hatt utfordringer med økende sosialhjelpsutbetaling og ekstra utgifter ved fastlegeordningen som fører til et merforbruk i forhold til tildelte rammer. Endringer i beregningene for refusjon ressurskrevende tjenester gjør også at kommunen mottar rundt 10 millioner kroner mindre enn budsjettet. Disse ligger på sektor Avsetninger, overføringer. Kommunens inntektsnivå og økende finansutgifter de siste årene legger stadig økt økonomisk press på driften. Det vil være behov for omstillinger og endrede driftsløsninger på kort og lang sikt for å balansere kommunens inntekter og utgifter.

Årets rammetilskudd og skatteinntekter ble 19,2 millioner kroner lavere enn budsjettet. Dette på tross av ekstra tildelinger til kommunene gjennom rammetilskuddet mot slutten av året for å kompensere noe for lavere skatteinntekter enn det som ble lagt til grunn i Statsbudsjettet. Frem til 2022 overrasket stort sett skatteinntektene positivt når regnskapet ble gjort opp ved årsslutt målt mot budsjettet, men vi ser nå at dette ikke alltid er tilfelle og kommunen må ta høyde for at de sentrale inntektene også kan svikte noe.

Eiendomsskatt var i utgangspunktet beregnet til 72 millioner kroner etter endringer i bunnfradrag og promillesatser inn i 2024. Beregningene viste seg å være litt for høye og innbetalt skatt endte på 68,4 millioner kroner. Mot slutten av året ble det besluttet å tilbakebetale til innbyggerne deler av eiendomsskatten for 2023 og 2024 som totalt utgjør 36,5 millioner kroner. Bokført eiendomsskatt ender dermed på 31,9 millioner kroner som er 40 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Årsrapport 2024

Ekstraordinært utbytte fra Vardar AS og en god avkastning i Fossefondet bidro samlet med litt over 30 millioner kroner i ekstra finansinntekter. Dette bidrar til å pynte noe på driftsresultatet.

Driftsinntektene økte med 3,8 prosent i 2024, mens driftsutgiftene økte med 6,5 prosent. Tilbakebetaling av eiendomsskatt for 2023 og 2024 bidrar til en relativt lav prosentvis økning i inntektene. For ytterligere analyser viser vi til Årsrapport 2024.

Kommunens disposisjonsfond utgjør nå 193 millioner kroner tilsvarende 6,2 prosent av brutto driftsinntekter etter driftsåret 2024. Det gir oss et svekket utgangspunkt for å tåle merforbruk og negative resultater i fremtiden. Kommunen må ha fokus på en bærekraftig økonomi som tilpasser utgiftene til inntektene i årene som kommer. Det krever en drift som klarer å balansere inntekter og utgifter, og en investeringsplan som ikke øker finansutgiftene og skaper ubalanse i totaløkonomien.

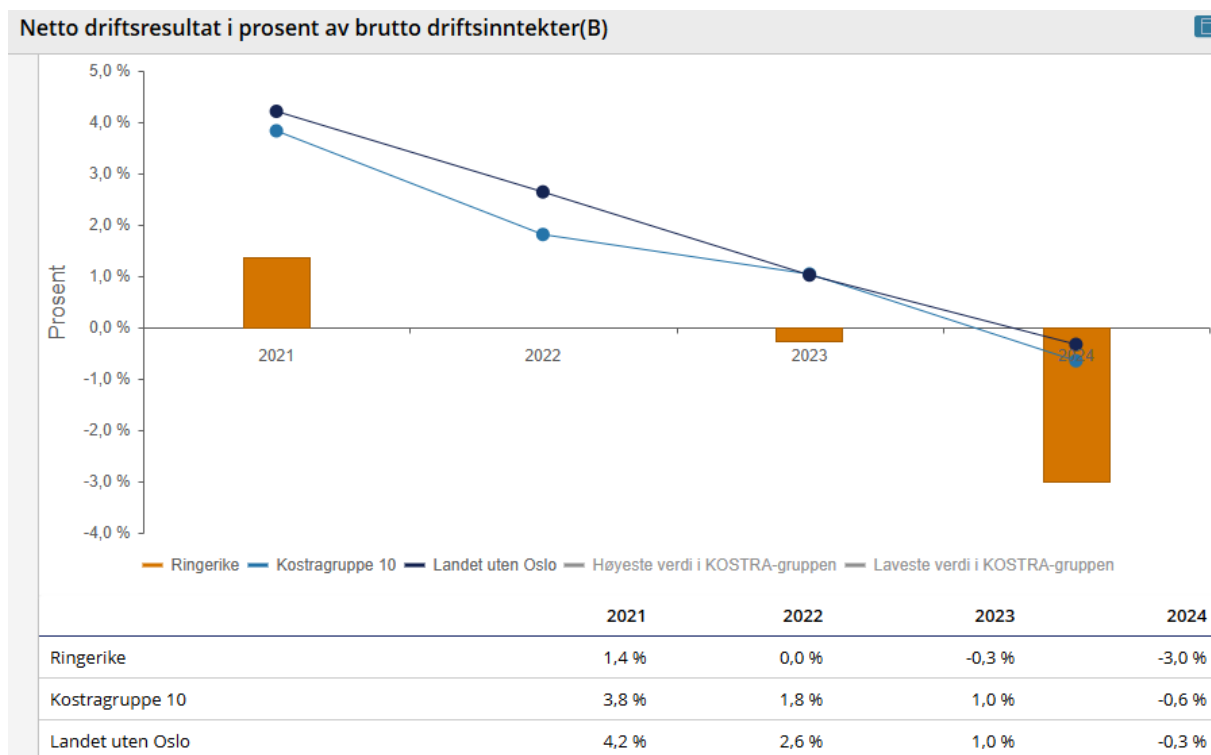
Rune Hallingstad
Kommunedirektør
økonomi

Roger Mathiesen
Kommunalsjef

Regnskapsresultat

Regnskapet for 2024 viser et negativt netto driftsresultat etter finansposter på -93,25 millioner kroner. Det utgjør 3 prosent av brutto driftsinntekter. Revidert årsbudsjett legger til grunn et positivt netto driftsresultat på 0,7 prosent. Regnskapsresultat etter overføring til investeringsregnskapet og bruk av og avsetning til bundne fond var negativt med 102,6 millioner kroner. Beløpet er dekket med midler fra kommunens disposisjonsfond.

Foreløpige tall Kostra tall pr 15. mars viser et gjennomsnittlig netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter for norske kommuner (uten Oslo) på -0,3 prosent. Også gjennomsnittet for kommunene i Kostra-gruppe 10 er negativt med -0,6 prosent. Tabellen under viser hvordan netto driftsresultat har vært fallende den siste 4 års perioden for Ringerike og norske kommuner generelt:

Netto driftsresultat blir ansett som hoved indikator for den økonomiske balansen. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd/ driftsunderskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk fra hva kommunen har til disposisjon til avsetninger og investeringer.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd	-988 736	-1 007 001	-1 066 577	59 576	5,9 %	-1 007 001	59 576	5,9 %
Inntekts- og formuesskatt	-1 025 429	-1 118 344	-1 039 588	-78 756	-7,0 %	-1 118 344	-78 756	-7,0 %
Eiendomsskatt	-70 121	-72 000	-31 854	-40 146	-55,8 %	-72 000	-40 146	-55,8 %
Andre generelle driftsinntekter	-20 561	-19 900	-19 559	-341	-1,7 %	-19 900	-341	-1,7 %
Sum generelle driftsinntekter	-2 104 847	-2 217 245	-2 157 578	-59 667	-2,7 %	-2 217 245	-59 667	-2,7 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 917 088	1 953 475	2 062 518	-76 273	-3,8 %	1 986 245	-76 273	-3,8 %
Avskrivninger	170 868	173 000	157 888	15 112	8,7 %	173 000	15 112	8,7 %
Sum netto driftsutgifter	2 087 956	2 126 475	2 220 406	-61 161	-2,8 %	2 159 245	-61 161	-2,8 %
Brutto driftsresultat	-16 890	-90 770	62 828	-120 828	-208,3 %	-58 000	-120 828	-208,3 %
Renteinntekter	-44 485	-42 800	-47 759	4 959	11,6 %	-42 800	4 959	11,6 %
Utbytter	-42 621	-40 000	-56 574	16 574	41,4 %	-40 000	16 574	41,4 %
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-22 444	-9 000	-24 160	15 160	168,4 %	-9 000	15 160	168,4 %
Renteutgifter	138 744	163 301	173 023	-9 722	-6,0 %	163 300	-9 723	-6,0 %
Avdrag på lån	162 193	165 000	143 780	-5 780	-4,2 %	138 000	-5 780	-4,2 %
Netto finansutgifter	191 387	236 501	188 310	21 190	10,1 %	209 500	21 190	10,1 %
Motpost avskrivninger	-170 868	-173 000	-157 888	-15 112	-8,7 %	-173 000	-15 112	-8,7 %
Netto driftsresultat	3 629	-27 270	93 250	-114 750	-533,7 %	-21 499	-114 750	-533,7 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering	0	0	24 911	0	0,0 %	24 911	0	
Avsetninger til bundne driftsfond	46 015	17 845	29 897	-12 051	-67,5 %	17 845	-12 051	-67,5 %
Bruk av bundne driftsfond	-31 343	-14 346	-45 411	31 066	216,6 %	-14 346	31 066	216,6 %
Avsetninger til disposisjonsfond	0	23 770	0	18 000	100,0 %	18 000	18 000	100,0 %
Bruk av disposisjonsfond	-18 301	0	-102 646	77 735	312,1 %	-24 911	77 735	312,1 %
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0		0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 629	27 270	-93 250	114 750	533,7 %	21 499	114 750	533,7 %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0		0	0	

Skatt på inntekt og formue og netto inntektsutjevning

Kommunens budsjetterte skatteinntekter var opprinnelig satt til 1118 millioner kroner. Det ble tidlig klart i 2024 at skatteinntekten til kommunene kom til å bli langt lavere enn det som var lagt til grunn i Statsbudsjettet, også for Ringerike. Skatteinngangen endte på 1040 millioner kroner, og dermed nesten 79 millioner lavere enn budsjettert. Mye av dette avviket ble dekket inn av staten gjennom ekstraordinære rammetilskudd, men ikke alt.

Ringerike kommune hadde 86 prosent av landsgjennomsnittet i skatt per innbygger i 2024, opp fra 85 prosent i 2023.

Ulikheter i skatteinntekter pr. innbygger mellom kommunene utjevnes delvis gjennom skatteutjevningen. Denne utjevningen skjer løpende gjennom året og kommer med et oppgjør etter årsskiftet. Dette er ment å dekke opp noe av den ulikheten kommunen har hatt i sine skatteinntekter i forhold til landsgjennomsnittet og utgjør en del av rammetilskuddet. Kommunen har mottatt 110 millioner kroner gjennom skatteutjevningsordningen.

Etter skatteutjevningen er Ringerike kommunes skatteinntekter på 94,7 prosent av landsgjennomsnittet, som er litt høyere enn 2023 som viste 94,4 prosent.

Rammetilskudd og skjønnsmidler fra staten

Ringerike kommune fikk overført 1067 millioner kroner i samlet rammetilskudd og skatteutjevning fra staten i 2024. Det er 59,6 millioner kroner høyere enn budsjett. Avviket skyldes hovedsakelig ekstraordinært rammetilskudd til kommunen (25,6 millioner kroner) på grunn av svikt i skatteinntektene og høyere skatteutjevning enn budsjettert. Beløpene mottatt gjennom skatteutjevningen bokføres under rammetilskudd i regnskapet.

Eiendomsskatt

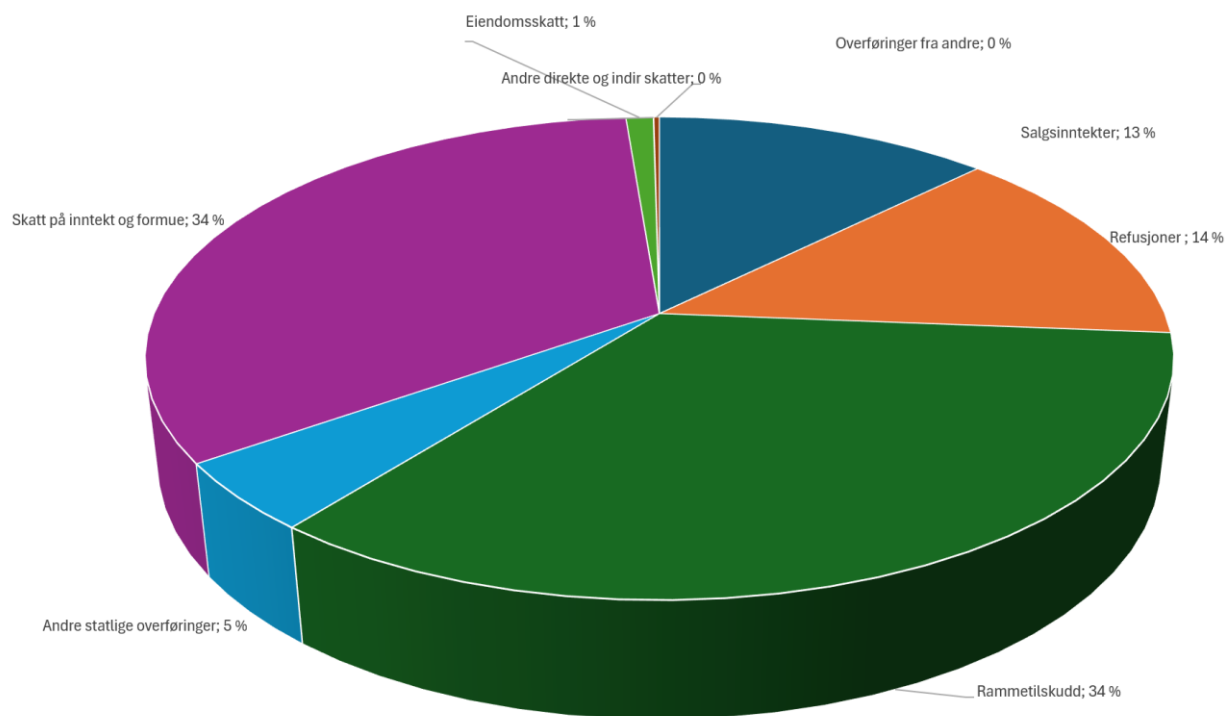
Ringerike kommune fikk inn 68,4 millioner kroner i eiendomsskatt i 2024. Inntekten fordeles på faste boliger og fritidseiendommer med 40,4 millioner kroner (34,4 millioner kroner i 2023), og annen eiendom (næringseiendom og annet) med 28 millioner kroner som dermed går noe ned fra nivået i 2023 på 35,7 millioner kroner. Endringene i inntekt fra 2023 til 2024 kommer som følge av endring i grunnlaget for utskriving av skatt ved at bunnfradraget for bolig- og fritidseiendom ble nedjustert fra 1,1 millioner kroner til 400.000 kroner samtidig som promillesatsen ble redusert fra 2,5 til 1,5. Næringseiendom fikk redusert promillesatsen fra 5 til 4.

Alle eiendommer i Ringerike ble retaksert i 2022, og de nye satsene ble tatt i bruk fra og med 2023. Det ble da satt en lokal reduksjonsfaktor på 30 prosent for næringseiendom som har blitt benyttet i både 2023 og 2024. Etter dommer i rettsapparatet mot kommunene Elverum og Lillestrøm vedtok kommunestyret i Ringerike at denne lokale reduksjonsfaktoren også skal gjelde bolig- og fritidseiendommer. Det betyr at Ringerike kommune tilbakebetaler deler av eiendomsskatten som er krevd inn i 2023 og 2024 for bolig- og fritidseiendommer og lignende som ikke har hatt lokal reduksjonsfaktor i beregningsgrunnlaget de to årene. Samlet sum for tilbakebetaling er 36,5 millioner kroner pluss renteutgifter på rundt 1,5 millioner kroner. Tilbakebetalingen vil foregå 1. halvår 2025, men beløpet er i sin helhet bokført i 2024 som en kortsiktig gjeld og redusert inntekt fra eiendomsskatt. Avvik mellom regnskap og budsjett er 40,1 millioner kroner som skyldes tilbakebetalingen i tillegg til at

innkrevd skatt i 2024 er 3,6 millioner kroner lavere enn budsjettet. Budsjettet lå noe høyt på grunn av feil i beregningsmodellen som lå til grunn for beregning av eiendomsskatt 2024.

Driftsinntekter fordeling

Figuren viser hvordan de totale driftsinntektene fordeles seg på ulike typer inntekter.

Felles skatteinntekter og rammetilskudd fra staten er i utgangspunktet inntekter kommunen i liten grad kan påvirke. Disse inntektene utgjør nesten 70 prosent av de totale driftsinntektene til kommunen.

Driftsinntekter – utvikling

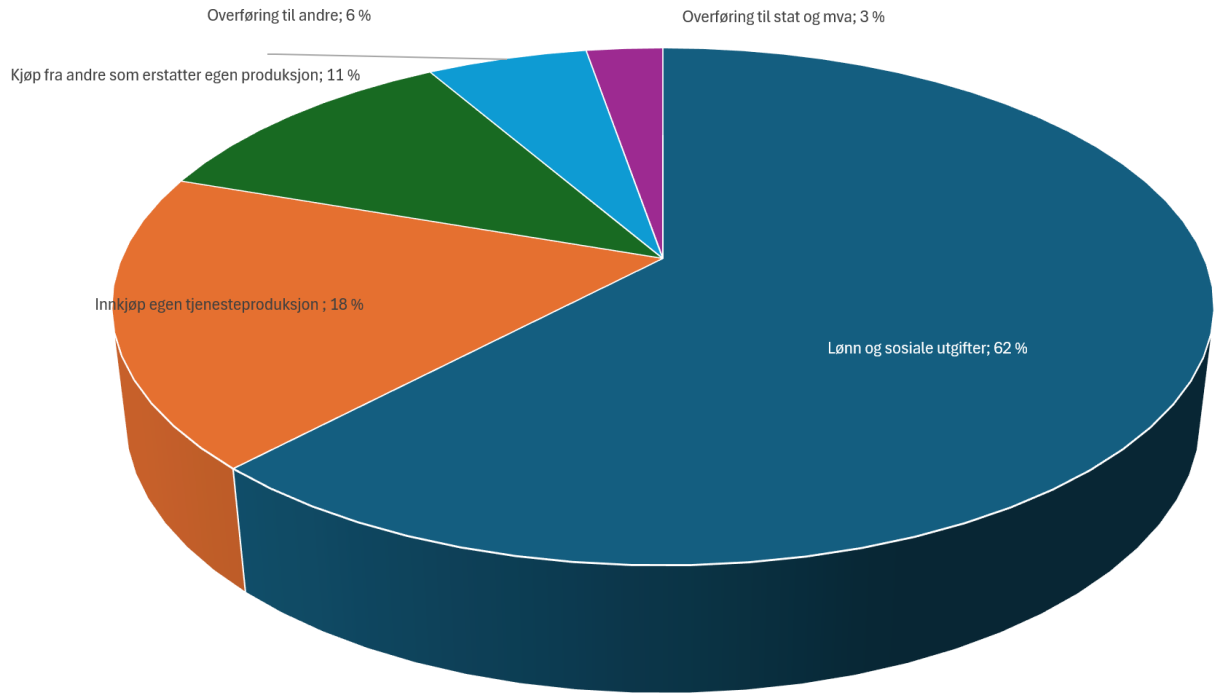
Tall i 1000 kroner	2022	2023	2024	Endring fra 2023 til 2024
Salgsinntekter	336 485	352 452	390 726	38 274
Refusjoner	337 065	418 346	424 726	6 380
Rammetilskudd	853 106	988 736	1 066 577	77 841
Andre statlige overføringer	91 489	128 377	141 866	13 489
Skatt på inntekt og formue	1 111 404	1 025 429	1 039 588	14 159
Eiendomsskatt	56 758	70 121	31 854	-38 267
Andre direkte og indir skatter	405	412	529	117
Overføringer fra andre	3 354	4 713	6 554	1 841
SUM	2 790 066	2 988 586	3 102 421	113 835

De totale driftsinntektene endte på 3,1 milliarder kroner i 2024, en økning på 113,8 millioner kroner i forhold til 2023. Økte statlige overføringer fra skatteinntekter og rammetilskudd på 92 millioner kroner er hovedårsaken til veksten i inntekter. Salgsinntektene øker med 38,3 millioner kroner og det meste av økningen er relatert til selvkostområdene og spesielt vann og avløp. Bokført inntekt fra eiendomsskatt faller kraftig fra 70 millioner i 2023 til 31,9 millioner i 2024 og skyldes vedtak om tilbakebetaling av eiendomsskatt innkrevd i 2023 og 2024. Innbetalt eiendomsskatt i 2024 ble 68,4 millioner kroner.

Samlet vekst av totale inntekter fra 2023 til 2024 var på 3,8 prosent. Uten vedtak om tilbakebetaling av eiendomsskatt ville endringen vært 5 prosent.

Driftsutgifter - fordeling

Figuren viser hvordan de totale driftsutgiftene fordeler seg på ulike typer utgifter.

Lønnsutgiftenes andel av kommunens samlede utgifter utgjør 62 prosent i 2024. Ingen endring fra 2023. Deretter kommer innkjøp til egen tjenesteproduksjon og innkjøp fra andre som erstatter egen produksjon samlet 29 prosent av utgiftene.

Driftsutgifter – utvikling

Tall i 1000 kroner	2022	2023	2024	Endring fra 2023 til 2024
Lønn og oppgavepliktige ytelser	1 317 537	1 396 330	1 472 148	75 818
Sosiale utg. (arbeidsgiveravgift og pensjon)	334 887	345 002	392 960	47 958
Innkjøp egen tjenesteproduksjon	499 093	528 201	550 444	22 243
Kjøp fra andre som erstatter egen produksjon	274 095	311 991	341 382	29 391
Overføring til andre	120 169	137 570	169 323	31 753
Overføring til stat og mva	72 931	81 344	80 668	-676
SUM DRIFTSUTGIFTER eks avskrivninger	2 618 712	2 800 438	3 006 925	206 487

Lønn og oppgavepliktig ytelser utgjorde 1472,1 millioner kroner i 2024. Fra 2023 til 2024 utgjør økningen 75,8 millioner kroner, en økning på 5,6 prosent.

Sosiale utgifter utgjorde 393 millioner kroner i 2024. Fra 2023 til 2024 utgjør økningen 48 millioner kroner, tilsvarende 13,9 prosent. Et hopp i bokført pensjonskostnad på grunn av amortisering av fjorårets premieavvik er hovedårsaken til den store økningen i prosent.

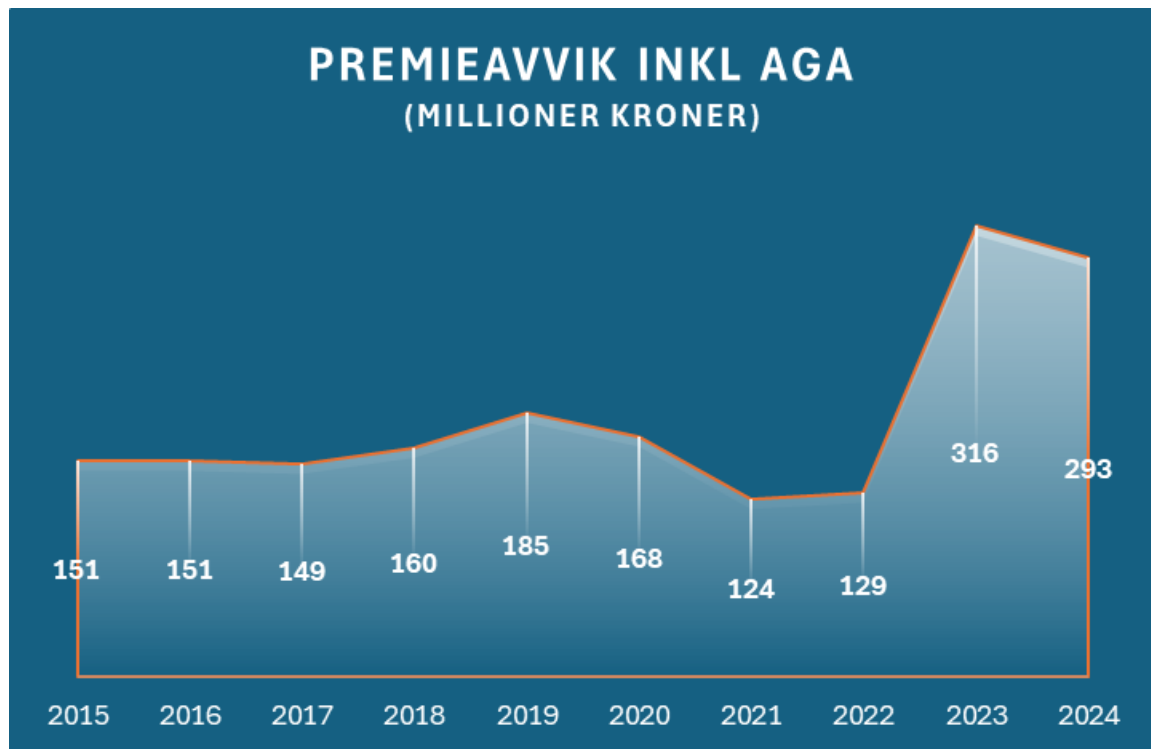
Innkjøp til egen tjenesteproduksjon utgjorde i 2024 550,4 millioner kroner, en økning på 22,2 millioner kroner fra 2023, tilsvarende 4,2 prosent.

Kjøp fra andre som erstatter egenproduksjon viser en økning i 2024 på 29,4 millioner kroner til 341,4 millioner kroner. En økning på 9,4 prosent.

Overføring til andre utgjorde i 2024 169,3 millioner kroner, en økning fra 2023 på 31,8 millioner kroner, tilsvarende 23 prosent. Økt utbetaling sosialstønad og tilskudd for å innfri garantiforpliktelse tennishall er sentrale i økningen. Her ligger også tilskudd til Kirkelig fellesråd, Menova, Kirkens bymisjon og alle andre partnerskaps-/ samarbeidsavtaler kommunen har inngått.

Utvikling akkumulert premieavvik 2015-2024

Når det er forskjell på innbetalt pensjonspremie til forsikringsselskapet og beregnet netto pensjonskostnad oppstår det i kommunale regnskap et premieavvik. Ordningen ble innført i 2002 for å sikre en jevnere og mer forutsigbar pensjonskostnad i kommunens regnskap. Dersom premieavviket blir positivt inntektsføres dette i regnskapet for så og utgiftsføres over de neste 7 årene (amortisering), og omvendt dersom det er negativt. Ringerike kommune har etter 2024 et akkumulert positivt premieavvik på 293 millioner kroner inkludert arbeidsgiveravgift, en reduksjon på 23 millioner kroner fra året før. Dette tas hensyn til i kommunens årlige budsjetterte og regnskapsførte pensjonskostnader.

Grafen viser en vesentlig økning i premieavviket etter 2022 og ligger nå rundt 300 millioner kroner. Tidligere har vi også sett markante økninger som i 2012 når vi gikk fra nivåer rundt 50 millioner til å nivåer rundt 150 millioner. Premieavviket gikk noe ned i 2021 og 2022 på grunn av ekstraordinære tilbakebetalinger til premiefond hos KLP som i sin helhet ble brukt til å dekke pensjonspremier de årene. Kommunen har nå 293 millioner kroner (inkludert arbeidsgiveravgift) som er innbetalt, men som ikke er kostnadsført i kommunens regnskap. Dette fører til press på kommunens likviditetssituasjon. Premieavviket er balanseført som kortsiktig fordring og utgjør 28 prosent av omløpsmidlene.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Folkevalgte og revisjon	13 906	12 279	14 676	-2 283	-18,4 %	12 393	-2 283	-18,4 %
Administrasjon og fellestjenester	100 487	88 167	99 935	-3 046	-3,1 %	96 889	-3 046	-3,1 %
Strategi og utvikling	67 316	67 182	70 571	769	1,1 %	71 339	769	1,1 %
Utdanning og familie	812 327	802 174	881 839	-24 953	-2,9 %	856 413	-25 426	-3,0 %
Helse og omsorg	894 323	883 167	969 258	-18 693	-2,0 %	951 038	-18 220	-1,9 %
Teknisk, kultur og idrett	250 409	244 300	256 675	558	0,2 %	257 232	558	0,2 %
Selvkost	-67 222	-102 165	-107 865	5 699	5,6 %	-102 165	5 699	5,6 %
Avsetninger, overføringer	-141 542	-38 429	-140 125	-13 568	-8,8 %	-153 694	-13 568	-8,8 %
Skatt og rammetilskudd	-17 311	0	1	-1		0	-1	0,0 %
Finans	780	0	815	-816		0	-815	0,0 %
Sum bevilgninger drift, netto	1 913 472	1 956 675	2 045 780	-56 335	-2,8 %	1 989 446	-56 335	-2,8 %
Herav:								
Avskrivninger	170 868	173 000	157 888	15 112	8,7 %	173 000	15 112	8,7 %
Motpost avskrivninger	-170 868	-173 000	-157 888	-15 112	-8,7 %	-173 000	-15 112	-8,7 %
Netto renteutgifter og -inntekter	-648	-300	-843	543	181,4 %	-300	543	181,4 %
Avsetninger til bundne driftsfond	28 375	17 845	29 516	-11 671	-65,4 %	17 845	-11 671	-65,4 %
Bruk av bundne driftsfond	-31 343	-14 346	-45 411	31 066	216,6 %	-14 346	31 066	216,6 %
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 917 088	1 953 475	2 062 518	-76 273	-3,8 %	1 986 245	-76 273	-3,8 %

Tabellen over viser et samlet negativt avvik mellom revidert budsjett og regnskap på 56,3 millioner kroner (2,8 prosent). Det er sektorene Folkevalgte og revisjon og Avsetninger, overføringer som har de største prosentmessige avvikene fra budsjett mens de to største sektorene Utdanning og familie og Helse og omsorg samlet sett har et merforbruk på 44 millioner kroner i forhold til regulert budsjett.

Ringerike kommune vedtar budsjettet per sektor og det rapporteres månedlig til Formannskap og Kommunestyret på dette nivået.

Kommunedirektøren har delegert budsjettansvaret for hver sektor til respektive kommunalsjef, og kommunalsjefen delegerer så til hver enhetsleder innenfor sin sektor respektivt budsjett.

Budsjettet følges opp på totalramme per enhet av kommunalsjefene. Det kan derfor være avvik mellom regnskap og budsjett per KOSTRA-art innenfor rammen.

Det er foretatt budsjettjusteringer på tvers av sektorer gjennom året i forbindelse med 1. og 2. tertialrapportering.

Avvik på sektorene omtales under Budsjettpremisser.

Årsrapport 2024

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Investeringer i varige driftsmidler	331 047	252 000	278 545	25 535	8,4 %	304 080	25 535	8,4 %
Tilskudd til andres investeringer	5 005	5 000	6 857	-1 857	-37,1 %	5 000	-1 857	-37,1 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 331	7 000	6 688	312	4,5 %	7 000	312	4,5 %
Utlån av egne midler	0	0	0	0		0	0	
Avdrag på lån	600	600	0	600	100,0 %	600	600	100,0 %
Sum investeringsutgifter	360 984	264 600	292 089	24 591	7,8 %	316 680	24 591	7,8 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-47 198	-24 228	-30 518	-767	-2,5 %	-31 285	-767	-2,5 %
Tilskudd fra andre	-20 634	-6 000	-13 113	7 113	118,6 %	-6 000	7 113	118,6 %
Salg av varige driftsmidler	-27 719	0	-2 516	2 516		0	2 516	
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0		0	0	
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0		0	0	
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-600	-600	0	-600	-100,0 %	-600	-600	-100,0 %
Bruk av lån	-262 333	-226 772	-216 064	-30 820	-12,5 %	-246 884	-30 820	-12,5 %
Sum investeringsinntekter	-358 484	-257 600	-262 212	-22 557	-7,9 %	-284 769	-22 557	-7,9 %
Videreutlån	88 164	80 000	97 657	52 343	34,9 %	150 000	52 343	34,9 %
Bruk av lån til videreutlån	-88 164	-80 000	-97 657	-52 343	-34,9 %	-150 000	-52 343	-34,9 %
Avdrag på lån til videreutlån	14 730	18 700	12 138	6 562	35,1 %	18 700	6 562	35,1 %
Mottatte avdrag på videreutlån	-28 546	-11 800	-27 355	15 555	131,8 %	-11 800	15 555	131,8 %
Netto utgifter videreutlån	-13 816	6 900	-15 217	22 117	320,5 %	6 900	22 117	320,5 %
Overføring fra drift	0	0	-24 911	0	0,0 %	-24 911	0	0,0 %
Avsetninger til bundne investeringsfond	18 060	0	17 314	-17 314		0	-17 314	
Bruk av bundne investeringsfond	-2 412	-6 900	-376	-6 524	-94,5 %	-6 900	-6 524	-94,5 %
Avsetninger til ubundet investeringsfond	20 000	0	0	0		0	0	
Bruk av ubundet investeringsfond	-24 331	-7 000	-6 688	-312	-4,5 %	-7 000	-312	-4,5 %
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0		0	0	
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	11 317	-13 900	-14 661	-24 150	-62,2 %	-38 811	-24 150	-62,2 %
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0		0	0	

Bevilgningsoversikten viser en oppstilling av investeringsutgiftene og finansieringen av disse.

Investeringer i varige driftsmidler er den største enkeltposten i oversikten. Varige driftsmidler er fast eiendom, bygninger, tekniske og fysiske anlegg, inventar, større utstyr, transportmidler, maskiner mv., klassifisert som anleggsmiddel etter KRS nr. 1.

Investeringer i varige driftsmidler ble 278,5 millioner kroner, 25,5 millioner kroner lavere enn budsjett. Det gir også tilsvarende effekt på bruk av lån som lå 30,8 millioner kroner under revidert budsjett. Avviket kommer som følge av forsinkelser eller endret betalingsplan i en rekke investeringer hvor de største er tekniske installasjoner på Hvelven omsorgssenter, kommunale veier og vann- og avløpsledninger. Mindreforbruket på disse prosjektene overføres til neste driftsår og dekkes av ubrukte lånemidler for ferdigstillelse.

Kommunens egenkapitaltilskudd til KLP ble 6,7 millioner kroner, som er 0,3 millioner kroner lavere enn revidert budsjett. Egenkapitaltilskudd KLP er finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond. Tilskudd til andres investeringer består hovedsaklig av investeringstilskudd på 5 millioner kroner til kirkelig fellelsråd, men inneholder også rundt 2 millioner kroner i tapt fordring rundt en eiendomssak som kommunen tidligere har fakturert og bokført.

Kompensasjon for merverdiavgift ble 30,5 millioner kroner. Kommunen har mottatt tilskudd fra andre hvor hovedbeløpene består av 6 millioner kroner fra Viul Kraft i forbindelse med arbeid på Viul Bru, tilbakeføring av noen midler i forbindelse med Monserud renseanlegg og det er mottatt 1 millioner kroner i spillemidler i forbindelse med Aka Arena.

Kommunen har ikke solgt større eiendommer eller varige driftsmidler av stor betydning i 2024.

Videreutlån gjelder videreformidling av startlån. Det ble innvilget 97,7 millioner kroner i startlån, 52,3 millioner kroner lavere enn budsjett. Ubrukte lånemidler fra tidligere år ble brukt i tillegg til årets låneopptak fra Husbanken på 80 millioner kroner. Årsaken til avviket mot budsjett skyldes et låneopptak i desember 2024 på 50 millioner kroner til en forsøksordning som Husbanken setter igang for å hjelpe førstegangsetablerere ut i boligmarkedet. Budsjettet ble justert i forbindelse med låneopptaket og pengene vil bli tildelt søkere i 2025.

Det ble overført 24,9 millioner kroner fra drift (disposisjonsfondet) for å benytte egenkapital til finansiering av boliger til boligsosialt formål. Fra 2022 har kommunen bosatt flere hundre flyktninger, hovedsakelig fra Ukraina, i tillegg til behov for kommunal bolig hos andre innbyggere. Dette ga behov for å anskaffe flere boliger raskt. Det ble kjøpt 7 boliger i 2024.

Avsetninger til bundne investeringsfond består stort sett av mottatte ekstraordinære avdrag fra startlån. Disse kan brukes til nedbetaling av kommunens lån i Husbanken eller lånes ut på nytt ved behov fremfor å ta opp nye lån i Husbanken.

Bruk av bundne investeringsfond består av tildelinger fra nydyrkingsfondet.

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Prosjekt mangler	236	0	0	0		0	0	
Sum	236	0	0	0		0	0	
Administrasjon og fellestjenester								
Tanbergmoveien - Block Watne-justeringsrett	308	0	308	-308		0	-308	
IT felles infrastruktur	3 680	5 000	1 187	5 004	80,8 %	6 191	5 004	80,8 %
IT-pakke nytt kommunestyre	2 008	0	0	0		0	0	
Oppgradering formannskaps- og kommunestyresal	3 646	0	0	0		0	0	
Sum Administrasjon og fellestjenester	9 643	5 000	1 495	4 696	75,9 %	6 191	4 696	75,9 %
Strategi og utvikling								
IT-lokaler Rådhuset	0	0	84	1 716	95,3 %	1 800	1 716	95,3 %
Bru Petersøya	161	2 000	321	1 718	84,3 %	2 039	1 718	84,3 %
Teknisk plan for veitrasé og kryss USN	1 970	0	928	-928		0	-928	
Sum Strategi og utvikling	2 131	2 000	1 333	2 506	65,3 %	3 839	2 506	65,3 %
Utdanning og familie								
Oppgradering skolebygg	252	0	0	0		0	0	
IKT - Skole og barnehage	1 574	2 500	2 024	1 317	39,4 %	3 341	1 317	39,4 %
Ullerål skole med idrettshall	542	0	1 557	-557	-55,7 %	1 000	-557	-55,7 %
Hov ungdomsskole	53 245	0	-877	-11 474	-92,9 %	-12 351	-11 474	-92,9 %
Haugsbygd arena med lokaler til undervisning	78 326	0	2 456	-1 233	-100,7 %	1 224	-1 233	-100,7 %
Uteområde skole	3 085	4 000	8 502	-1 937	-29,5 %	6 565	-1 937	-29,5 %
Veienmarka ungdomsskole	20 324	0	13 941	555	3,8 %	14 497	555	3,8 %
Solskjerming Haugsbygd, Vang og Helgerud	225	0	264	1 511	85,1 %	1 775	1 511	85,1 %
Lekeplassutstyr barnehager	92	0	0	0		0	0	
Lovpålagte brukertilpasninger (skole, bhg.)	860	1 500	1 876	475	20,2 %	2 350	475	20,2 %
Digitale tavler	0	5 000	5 393	-393	-7,9 %	5 000	-393	-7,9 %
Sum Utdanning og familie	158 525	13 000	35 137	-11 737	-50,2 %	23 399	-11 737	-50,2 %

Årsrapport 2024

Helse og omsorg

Hjelpemiddellageret / velferdsteknologi	1 353	1 000	1 020	160	13,6 %	1 180	160	13,6 %
LMP (Lifecare mobil pleie)	71	0	0	0		0	0	
Kjøp boliger	0	0	27 183	-2 272	-9,1 %	24 911	-2 272	-9,1 %
Heradsbygda omsorgssenter	2 315	0	346	-346		0	-346	
Hov øst omsorgsboliger	96	0	6	-6		0	-6	
Ringerike legevakt og ambulansesentral	352	0	37	-37		0	-37	
Ådalen legesenter	2 981	0	0	0		0	0	
Samlokalisering dagtilbud Aurora på Kilemoen med Menova	3 497	0	66	34	34,2 %	100	34	34,2 %
Vesterntunet	5 389	0	14 012	-11 554	-470,0 %	2 458	-11 554	-470,0 %
Hvelven omsorgssenter - tekniske installasjoner	1 457	10 000	31 776	7 068	18,2 %	38 843	7 068	18,2 %
Tyribo omsorgssenter - Større vanntrykk	1 418	0	0	0		0	0	
Ombygging og oppgradering kjøkkenet rådhuskantene	707	0	0	0		0	0	
Småhus	0	7 500	420	1 080	72,0 %	1 500	1 080	72,0 %
Parkeringsplasser	5 801	0	2 849	1 151	28,8 %	4 000	1 151	28,8 %
Heradsbygda Ringerikskjøkken kjøleanlegg	1 726	0	0	0		0	0	
Ringerikskjøkken nytt utstyr	1 688	0	0	0		0	0	
Medisinkabinett legevakten	0	1 000	0	0		0	0	
Sum Helse og omsorg	28 852	19 500	77 714	-4 721	-6,5 %	72 992	-4 721	-6,5 %

Teknisk, kultur og idrett

Energiøkonomisering bygg	2 489	5 000	5 643	73	1,3 %	5 716	73	1,3 %
BRR - Biler og redningsverktøy	1 292	1 500	2 268	-776	-52,0 %	1 492	-776	-52,0 %
Maskinpark	6 507	4 500	6 841	-2 770	-68,1 %	4 071	-2 770	-68,1 %
JV 29923 2019 Citroen Jumpy	192	0	0	0		0	0	
Ny hovedbrannstasjon	1 471	2 000	1 108	1 161	51,2 %	2 268	1 161	51,2 %
Riddergården fase 1 og fase 2	3 936	0	988	-249	-33,6 %	740	-249	-33,6 %
Stadion Nytt garderobebygg	482	19 000	1 403	-978	-230,4 %	425	-978	-230,4 %
Nye brannalarmanlegg	835	0	1 151	-124	-12,1 %	1 027	-124	-12,1 %
Ringerike krematorium	2 322	0	354	-985	-156,0 %	-631	-985	-156,0 %
Toaletter i Fosseparken	234	0	4 043	-277	-7,4 %	3 766	-277	-7,4 %
Riving av Kefas-bygget	0	0	205	-205		0	-205	
Viul bru	0	17 000	38	2 963	98,8 %	3 000	2 963	98,8 %
Ringeriksgata veianlegg	9 744	0	7 734	433	5,3 %	8 167	433	5,3 %
Haugsbygd utskifting kunstgress	0	5 000	5 117	-117	-2,3 %	5 000	-117	-2,3 %
Digitaliseringsverktøy TKI	127	1 000	296	2 966	90,9 %	3 262	2 966	90,9 %
Carporter og lager	0	2 000	39	1 961	98,1 %	2 000	1 961	98,1 %
Hensmoen								
Utvidelse ladepunkter tjenestebiler	556	1 000	215	1 230	85,1 %	1 444	1 230	85,1 %

Årsrapport 2024

Sikkerhetstiltak i kommunale bygg	0	2 500	1 694	806	32,2 %	2 500	806	32,2 %
Kommunale veier	13 596	15 000	22 949	-1 035	-4,7 %	21 913	-1 035	-4,7 %
Gatelys	1 788	2 000	2 363	-254	-12,0 %	2 109	-254	-12,0 %
Trafikksikkerhetstiltak	978	2 000	4 456	-524	-13,3 %	3 932	-524	-13,3 %
Byutvikling	2 287	4 000	73	5 220	98,6 %	5 293	5 220	98,6 %
Sum Teknisk, kultur og idrett	48 835	83 500	68 978	8 516	11,0 %	77 494	8 516	11,0 %
Selvkost								
IT sikkerhet på styringssystemer VAR	1 459	0	280	1 552	84,7 %	1 832	1 552	84,7 %
Monserud renseanlegg	14 223	0	322	-9 076	-103,7 %	-8 754	-9 076	-103,7 %
Sanering Nes i Ådal etappe 2	34	0	314	182	36,7 %	496	182	36,7 %
Eggemoen VA og høydebasseng	9 141	0	1 358	230	14,5 %	1 589	230	14,5 %
Styresystem Nes RA og Monserud RA og rehab. gml. Monserud	10 995	26 000	14 819	9 716	39,6 %	24 535	9 716	39,6 %
Sundgata - refusjonsavtale	463	0	547	-2 070	-135,9 %	-1 524	-2 070	-135,9 %
Kirkegata - Citygården	163	0	264	-264		0	-264	
Prosjektering reservevannkilde Sokna vannverk	296	2 500	145	2 960	95,3 %	3 105	2 960	95,3 %
Overføringsledning Hen - Hallingby	6 217	29 500	4 547	3 288	42,0 %	7 835	3 288	42,0 %
Overføringsledning reservevannkilde Ringerike vannverk	14 009	34 000	46 920	-6 728	-16,7 %	40 192	-6 728	-16,7 %
VA-anlegg Parkgata - Storjordet etappe 2	141	5 000	344	7 007	95,3 %	7 351	7 007	95,3 %
Ringeriksgata VA-anlegg	16 714	0	3 062	-3 062		0	-3 062	
Utskifting VA-ledninger	5 134	32 000	17 088	22 693	57,0 %	39 781	22 693	57,0 %
Digitale vannmålere	3 656	0	3 852	-127	-3,4 %	3 726	-127	-3,4 %
Tyristrand vannverk	183	0	25	-25		0	-25	
Sum Selvkost	82 826	129 000	93 889	26 276	21,9 %	120 165	26 276	21,9 %
Investeringer i varige driftsmidler	331 047	252 000	278 545	25 535	8,4 %	304 080	25 535	8,4 %

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Inv.tilskudd Ringerike kirkelige fellesråd	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %	5 000	0	0,0 %
Startlån avdrag 922/512-art	5	0	36	-36		0	-36	0,0 %
Nydyrkingsfond	0	0	376	-376		0	-376	0,0 %
Sundgata - refusjonsavtale	0	0	1 194	-1 194		0	-1 194	0,0 %
Overføringsledning Hen - Hallingby	0	0	140	-140		0	-140	0,0 %
Utskifting VA-ledninger	0	0	111	-111		0	-111	0,0 %
Tilskudd til andres investeringer	5 005	5 000	6 857	-1 857	-37,1 %	5 000	-1 857	-37,1 %

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Kjøp av aksjer og andeler	18 061	0	0	0		0	0	0,0 %
Egenkapitaltilskudd klp	6 270	7 000	6 688	312	4,5 %	7 000	312	4,5 %
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 331	7 000	6 688	312	4,5 %	7 000	312	4,5 %

4. Utlån

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Utlån av egne midler	0	0	0	0		0	0	0,0 %
Sum del 1-4	360 384	264 000	292 089	23 991	7,6 %	316 080	23 991	7,6 %

Kommentarer tilknyttet enkeltprosjektene finnes i Årsrapporten i eget kapittel Status investeringsprosjekter.

Balanse

I hele kroner

Balanse	31.12.2024	01.01.2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	8 520 520 601,05	8 115 091 793,16
I. Varige driftsmidler	4 038 348 172,62	3 910 613 523,58
1. Faste eiendommer og anlegg	3 720 920 650,22	3 664 468 296,44
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	317 427 522,40	246 145 227,14
II. Finansielle anleggsmidler	999 950 289,43	939 559 901,58
1. Aksjer og andeler	307 840 389,00	317 148 640,00
2. Obligasjoner	-	-
3. Utlån	692 109 900,43	622 411 261,58
III. Immaterielle eiendeler	-	-
IV. Pensjonsmidler	3 482 222 139,00	3 264 918 368,00
B. Omløpsmidler	1 042 534 289,08	1 152 169 155,18
I. Bankinnskudd og kontanter	398 196 226,19	519 226 925,83
II. Finansielle omløpsmidler	217 388 281,70	192 469 000,19
1. Aksjer og andeler	217 385 281,70	192 466 000,19
2. Obligasjoner	3 000,00	3 000,00
3. Sertifikater	-	-
4. Derivater	-	-
III. Kortsiktige fordringer	426 949 781,19	440 473 229,16
1. Kundefordringer	114 423 896,56	106 620 984,84
2. Andre kortsiktige fordringer	19 054 578,00	26 908 490,07
3. Premieavvik	293 471 306,63	306 943 754,25
Sum eiendeler	9 563 054 890,13	9 267 260 948,34

EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	1 439 037 015,15	1 594 782 960,17
I. Egenkapital drift	250 171 408,32	344 183 171,66
1. Disposisjonsfond	193 030 656,49	295 677 004,71
2. Bundne driftsfond	57 140 751,83	48 506 166,95
3. Merforbruk i driftsregnskapet	-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	-	-
II. Egenkapital investering	201 265 511,99	215 164 617,72
1. Ubundet investeringsfond	136 997 201,10	143 684 798,10
2. Bundne investeringsfond	64 268 310,89	71 479 819,62
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	-
III. Annen egenkapital	987 600 094,84	1 035 435 170,79
1. Kapitalkonto	985 156 698,82	1 032 991 774,77
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	26 768 000,00	26 768 000,00
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	- 24 324 603,98	- 24 324 603,98
D. Langsiktig gjeld	7 692 690 920,89	7 225 348 180,08
I. Lån	4 115 290 883,96	3 943 409 214,96
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	2 227 888 428,96	2 664 609 214,96
2. Obligasjonslån	934 600 000,00	649 600 000,00
3. Sertifikatlån	952 802 455,00	629 200 000,00
II. Pensjonsforpliktelse	3 577 400 036,93	3 281 938 965,12
E. Kortsiktig gjeld	431 326 954,30	447 129 808,30
I. Kortsiktig gjeld	431 326 954,30	447 129 808,30
1. Leverandørgjeld	96 495 066,18	149 822 325,15
2. Likviditetslån	-	-
3. Derivater	-	-

Årsrapport 2024

4. Annen kortsiktig gjeld	334 831 888,12	306 488 144,87
5. Premieavvik	-	- 9 180 661,72
Sum egenkapital og gjeld	9 563 054 890,34	9 267 260 948,55
F. Memoriakonti	-	-
I. Ubrukte lånemidler	162 668 304,28	148 589 442,31
II. Andre memoriakonti	- 12 161 231,18	- 12 161 231,18
III. Motkonto for memoriakontiene	- 150 507 073,10	- 136 428 211,13

Årsrapport 2024

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Rammetilskudd	-988 736	-1 007 001	-1 066 577	59 576	5,9 %	-1 007 001	59 576	5,9 %
Inntekts- og formuesskatt	-1 025 429	-1 118 344	-1 039 588	-78 756	-7,0 %	-1 118 344	-78 756	-7,0 %
Eiendomsskatt	-70 121	-72 000	-31 854	-40 146	-55,8 %	-72 000	-40 146	-55,8 %
Andre skatteinntekter	-412	0	-529	529		0	529	
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-128 377	-125 879	-141 866	9 987	7,6 %	-131 879	9 987	7,6 %
Overføringer og tilskudd fra andre	-423 059	-273 974	-431 280	148 116	52,3 %	-285 519	145 760	51,1 %
Brukerbetalinger	-51 867	-61 403	-37 296	-18 897	-33,6 %	-56 088	-18 792	-33,5 %
Salgs- og leieinntekter	-300 585	-323 579	-353 430	30 851	9,6 %	-322 579	30 851	9,6 %
Sum driftsinntekter	-2 988 586	-2 982 180	-3 102 421	111 260	3,7 %	-2 993 411	109 010	3,6 %
Lønnsutgifter	1 396 330	1 390 714	1 472 148	-80 306	-5,8 %	1 396 348	-75 800	-5,4 %
Sosiale utgifter	345 002	368 630	392 960	-19 548	-5,2 %	369 331	-23 629	-6,4 %
Kjøp av varer og tjenester	840 191	794 813	891 827	-88 766	-11,1 %	808 887	-82 939	-10,3 %
Overføringer og tilskudd til andre	219 304	164 254	250 426	-58 581	-30,5 %	187 845	-62 581	-33,3 %
Avskrivninger	170 868	173 000	157 888	15 112	8,7 %	173 000	15 112	8,7 %
Sum driftsutgifter	2 971 695	2 891 410	3 165 248	-232 088	-7,9 %	2 935 411	-229 838	-7,8 %
Brutto driftsresultat	-16 890	-90 770	62 828	-120 828	-208,3 %	-58 000	-120 828	-208,3 %
Renteinntekter	-44 485	-42 800	-47 759	4 959	11,6 %	-42 800	4 959	11,6 %
Utbytte	-42 621	-40 000	-56 574	16 574	41,4 %	-40 000	16 574	41,4 %
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-22 444	-9 000	-24 160	15 160	168,4 %	-9 000	15 160	168,4 %
Renteutgifter	138 744	163 301	173 023	-9 722	-6,0 %	163 300	-9 723	-6,0 %
Avdrag på lån	162 193	165 000	143 780	-5 780	-4,2 %	138 000	-5 780	-4,2 %
Netto finansutgifter	191 387	236 501	188 310	21 190	10,1 %	209 500	21 190	10,1 %
Motpost avskrivninger	-170 868	-173 000	-157 888	-15 112	-8,7 %	-173 000	-15 112	-8,7 %
Netto driftsresultat	3 629	-27 270	93 250	-114 750	-533,7 %	-21 499	-114 750	-533,7 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering	0	0	24 911	0	0,0 %	24 911	0	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	46 015	17 845	29 897	-12 051	-67,5 %	17 845	-12 051	-67,5 %
Bruk av bundne driftsfond	-31 343	-14 346	-45 411	31 066	216,6 %	-14 346	31 066	216,6 %
Avsetninger til disposisjonsfond	0	23 770	0	18 000	100,0 %	18 000	18 000	100,0 %
Bruk av disposisjonsfond	-18 301	0	-102 646	77 735	312,1 %	-24 911	77 735	312,1 %
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0		0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 629	27 270	-93 250	114 750	533,7 %	21 499	114 750	533,7 %

Årsrapport 2024

	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0		0	0	

Særskilte forhold utgifter og inntekter 2024

Ressurskrevende brukere

Det er ved årsavslutningen inntektsført refusjon knyttet til ressurskrevende brukere på 43,1 millioner kroner. Refusjonen skal kontrolleres og revideres før endelig utbetaling skjer i 2025. Beløpet er betydelig lavere enn i 2023 hvor refusjonen var beregnet til 56,7 millioner kroner. Endringen skyldes i hovedsak lavere innbetalt pensjonspremie og endringer i refusjonsordningen. For Ringerike kommune blir effekten av endringene i refusjonsordningen et tap på rundt 5 millioner kroner.

Overføringer og tilskudd til andre

Kommunen måtte innfri sin garantiforpliktelse i forbindelse med lån til tennishallen. Det ble gjort ved å bokføre 12,4 millioner kroner som et tilskudd til Tennisklubben slik at lånet kunne innfris i sin helhet. Det er tinglyst en pant i tennishallen slik at pengene tilbakebetales til kommunen ved et eventuelt salg av hallen i løpet av de neste 30 årene. Budsjettet ble justert i forbindelse med vedtak om tilskudd. For lav budsjettering av merverdiavgift og utbetaling av sosialstønad er hovedsakelig årsaken til avviket mellom regnskap og budsjett på overføringer og tilskudd til andre.

Kjøp av varer og tjenester

Det oppstår et avvik i forhold til budsjett på 83 millioner kroner i merforbruk. De største avvikene finner vi innen vedlikehold og byggetjenester og innleid arbeidskraft. Noe av avviket skyldes arbeider som er gjort etter flommen i 2023, og som dekkes opp med statlige tilskudd mottatt i 2023 og 2024. Endelig sluttsøknad om refusjon skal sendes før september 2025.

Overføringer og tilskudd fra andre

Kommunen har i 2024 mottatt 96 millioner kroner i sykelønn- og fødselspermisjonsrefusjoner som er 56 millioner kroner høyere enn budsjettert. Det er i tillegg mottatt 80,5 millioner kroner i merverdiavgiftskompensasjon som er 35 millioner kroner høyere enn budsjettert. Sammen bidrar disse med over 90 millioner kroner i positivt avvik. Ellers er det refusjoner fra stat, fylkeskommuner, kommuner og andre som bidrar til et positivt avvik på disse regnskapsartene. Disse inntektene er refusjoner som skal dekke utgifter som påløper uten nødvendigvis å være budsjettert avhengig av oppdraget og tjenesteleveransen gjennom året.

Egenkapital

Et negativt driftsresultat og bruk av disposisjonsfond gjør at kommunens egenkapital svekkes fra 2023 til 2024. Balanseført egenkapital viser 1439 millioner kroner som er en reduksjon på 156 millioner kroner fra 2023 som viste 1594,8 millioner kroner ved utgangen av året.

Kommunen lånefinansierer alle sine investeringer stort sett fullt ut. I 2024 ble det kjøpt boliger til boligsosiale formål for 24,9 millioner kroner som i sin helhet ble finansiert fra disposisjonsfondet og beløpet ble overført fra drift til investering.

Handlingsregler

I tabellen nedenfor vises kommunens resultater de siste 4 årene for sentrale finansielle måltall i kommunal sektor. Måltallene er vedtatt av kommunestyret og er retningsgivende i det økonomiske arbeidet:

Finansielle måltall	Handlingsregel	Resultat 2024	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,5 %	-3,0 %	-0,1 %	-0,0 %	1,3 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	100 %	107,8 %	110,1 %	113,8 %	106,6 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av brutto driftsinntekter	6 %	8,7 %	8,6 %	6,8 %	6,6 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	10 %	6,2 %	9,9 %	11,3 %	10,5 %

En bærekraftig økonomi er avhengig av et balansert forhold mellom netto lånegjeld, netto driftsresultat og disposisjonsfond.

Netto driftsresultat ligger under det ønskede nivået på 1,5 prosent i alle de siste 4 årene. De vedtatte årsbudsjettene har også hatt lavere driftsresultater enn måltallet. Disposisjonsfondet er blitt vesentlig redusert etter negativt driftsresultat og planlagt bruk i 2024. Både finansiering av boligkjøp og innfrielse av lån i forbindelse med tennishall ble finansiert ved bruk av disposisjonsfondet, samlet sum 37 millioner kroner. Fondet ligger nå under måltallet på 10 prosent av brutto driftsinntekter og ender på 6,2 prosent ved utgangen av 2024, som tilsvarer 193 millioner kroner. Lånegjelden ligger over ønsket nivå på 100 prosent av brutto driftsinntekter, men gjeldsgraden går noe ned fra 110,1 prosent i 2023 til 107,8

prosent i 2024. Total lånegjeld øker i beløp, men kommunens brutto driftsinntekter øker mere og dermed senkes gjeldsgraden noe. Kommunen har også et mål om at netto rente- og avdragsutgifter ikke skal overstige 6 prosent av brutto driftsinntekter. Etter noen år med raske rentehevinger, og en lånegjeld høyere enn ønsket nivå, er nå andelen kommet opp i 8,7 prosent. En høy andel rente- og avdragsutgifter betyr mindre penger til kommunens tjenesteområder, samtidig som investering i bygg og infrastruktur legger til rette for en mest mulig effektiv og kvalitetsmessig god tjenesteleveranse.

Finans

Kommunens finansielle stilling behandles i sin helhet utenfor denne årsrapporten, i sin egen rapport. Fremstillingen nedenfor viser derfor kun hovedlinjene for finansområdet. For detaljert fremstilling vises det til kommunens "Årsrapport finansområdet". Finansåret 2024 kan summeres opp i disse hovedpunktene:

- Det ble et negativt netto driftsresultat på -3 prosent.
- Lånegjeld målt mot brutto driftsinntekter synker.
- Disposisjonsfondet reduseres med over 102 millioner kroner og utgjør nå 193 millioner kroner som er 6,2 prosent av brutto driftsinntekter.
- Fossefondet fikk en avkastning på 12,26 prosent som tilsvarer 23,6 millioner kroner
- Netto finansutgifter utgjør 6,1 prosent av brutto driftsinntekter
- Det er mottatt ekstraordinært utbytte fra Vardar AS 15,1 millioner kroner
- Investeringsgjelden har økt med 54 millioner kroner
- 1,3 milliarder kroner av låneporteføljen skal refinansieres i løpet av 2025.
- Likviditeten er fallende og nesten halvert siden 2022
- Stabil gjennomsnittsrente på den totale låneporteføljen på tross av stigende renter i Husbanken.
- Økt bruk av sertifikater og obligasjoner
- Kravene i finansreglementet overholdt

Finansinntekter

Finansinntektene består hovedsakelig av renteinntekter fra startlån på 20,8 millioner kroner, renter fra bankinnskudd på 25,9 millioner kroner og avkastning i Fossefondet 24,2 millioner kroner.

Det er også mottatt utbytte fra ulike selskaper:

- Ringerikskraft AS, 24 311 000 kroner
- Vardar AS, 32 075 612 kroner
- Kundeutbytte fra Gjensidige forsikring 181 705 kroner

Utvikling i netto finansutgifter

Finansutgiftene består av avdragsutgifter på 143,8 millioner kroner, renteutgifter investeringsgjeld på 138,8 millioner kroner og renteutgifter startlån på 33 millioner kroner. Renteutgiftene ble nesten 10 millioner kroner høyere enn budsjettert grunnet renteøkninger på startlån gjennom året. Avdrag på lån innfrir kravet om minimumsavdrag og ble nesten 6 millioner kroner høyere enn budsjettert. Avviket mot budsjett skyldes en beregningsfeil gjennom året i kombinasjonen av avdrag på løpende banklån og avdragsplanlegging i forbindelse med refinansieringer av sertifikat- og obligasjonslån. På inntektssiden ble renteinntektene på bankkonto rundt 6 millioner kroner høyere enn budsjettert, Fossefondet hadde et godt år med relativt høy avkastning og et ekstraordinært utbytte fra Vardar AS på slutten av året bidro til et positivt avvik i forhold til budsjett på over 16 millioner kroner. Alt i alt ender netto finansutgifter 21 millioner kroner lavere enn budsjett, og på samme nivå som i 2023.

Millioner kroner	Regnskap 2024	3. tertial 2024	2. tertial 2024	1. tertial 2024	Rev budsjett 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Renteinntekter	-47,8	-21,1	-13,6	-13,1	-42,8	-44,5	-31,1	-14,4
Utbytter	-56,6	-15,1	-41,5	0,0	-40,0	-42,6	-36,7	-25,5
Gevinster finansielle omløpsmidler	-24,2	-24,2	0,0	0,0	-9,0	-22,4	0	-18,1
Sum finansinntekter	-128,5	-60,4	-55,0	-13,1	-91,8	-109,5	-67,8	-58
Renteutgifter	173,0	76,8	39,5	56,5	163,3	138,7	77,4	46,1
Tap finansielle omløpsmidler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	17	
Avdrag på lån	143,8	111,0	11,0	21,8	138,0	162,2	144,2	142,3
Sum finansutgifter	316,8	187,8	50,6	78,4	301,3	300,9	238,6	188,4
Netto finansutgifter	188,3	127,4	-4,5	65,3	209,5	191,4	170,8	130,4

Utvikling i gjeldsporteføljen

Tabellen nedenfor gir en oversikt over utviklingen i kommunens gjeldsportefølje sett opp mot kommunens likvide midler plassert på bankkonto og i fond:

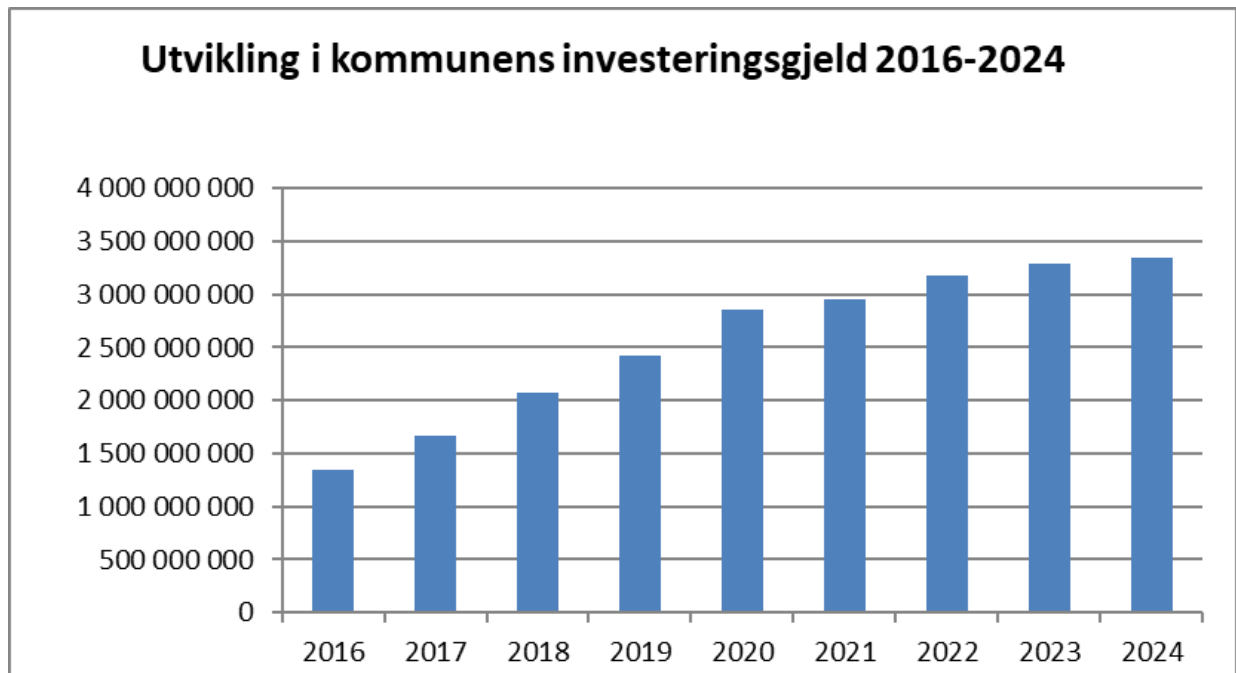
Beløp i millioner kroner	Regnskap 2024	2. tertial 2024	1. tertial 2024	Regnskap 2023
Kortsiktig plassering (kasse, bankinnskudd og obligasjoner)	398,2	445,3	575,6	519,2
Langsiktig plassering (Fossefondet)	217,4	192,5	192,5	192,5
Gjeld	-4 115,3	-4 174,2	-4 188,5	-3 943,4
Samlet nettoverdi	-3 499,7	-3 536,5	-3 420,4	-3 231,7

Gjelden har økt med 172 millioner kroner i løpet av 2024 til 4,1 milliarder kroner. Økningen kommer som følge av årets låneopptak til investeringer på 197,8 millioner kroner og startlån fra Husbanken på 130 millioner kroner. Årets samlede avdrag er 156 millioner kroner.

Netto lånegjeld (gjeld uten startlån) utgjør nå 107,8 prosent av brutto driftsinntekter.

Startlån fra Husbanken i inngår i den totale gjeldsporteføljen og øker med 118 millioner kroner til totalt 769,6 millioner kroner. Dette er lån til videreformidling til kommunens innbyggere. Kommunen godkjente og utbetalte startlån til kommunens innbyggere tilsvarende 97,7 millioner kroner i 2024. Disse ble finansiert med årets låneopptak på 80 millioner kroner fra Husbanken samt ubrukte lånemidler fra tidligere år. Det ble i desember 2024 tatt opp et tilleggslån på 50 millioner kroner i forbindelse med Husbankens nye satsing på startlån til førstegangsetablerere. Disse vil bli fordelt etter søknader i løpet av 2025. Totalt utlån til innbyggere ved utgangen av 2024 er 692 millioner kroner. Vi tar med oss 53,1 millioner kroner i ubrukte startlånsmidler fra tidligere år inn i 2024.

Utvikling i kommunens investeringsgjeld (uten startlån) 2016-2024:

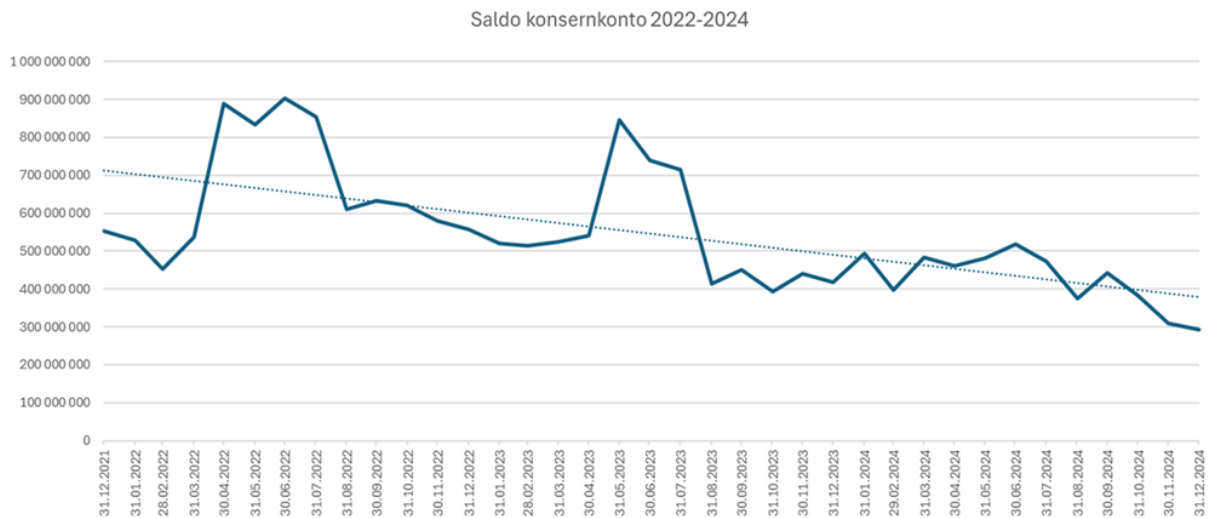

Investeringsgjelden hadde en relativt kraftig vekst fra 2016 og frem til 2020, men har flatet noe ut etter det og vært svakt stigende siste 5 år. Gjelden har vokst fra 1 345 millioner kroner i 2016 til 3 345,6 millioner kroner i 2024. Av dette er i underkant av 1,1 milliard kroner finansiert gjennom selvkost for vann, avløp og rens.

Likviditet

Kommunens likviditet har vært tilfredsstillende hele året, men er synkende. På grunn av utviklingen følger vi likviditetssituasjonen tettere enn tidligere. Likviditeten har holdt seg forholdsvis stabil mellom 400 og 500 millioner kroner gjennom året, men faller mot slutten av året på grunn av avdragsbetalinger på lån og at det ikke mottas innbyggertilskudd (rammetilskudd) fra staten i november og desember. Ved inngangen til 2024 var saldoen på kommunens konsernkonto 419 millioner kroner. Ved utgangen av året er saldoen 293 millioner kroner, og gjennomsnittet for året er rundt 425 millioner kroner.

Ser vi på utviklingen over litt flere år ser grafen slik ut:

Trendlinjen viser at likviditeten gradvis har svekket seg de siste 3 årene fra nivåer på 600-700 millioner kroner i 2022 til i underkant av 400 millioner kroner i 2024. Hovedårsakene til reduksjonen er negative regnskapsresultater, som viser at kommunen har større utgifter enn inntekter, og at premieavviket (betalte pensjonskostnader til KLP, men ikke bokførte) har økt med over 130 millioner kroner fra 2022 til 2024.

Budsjettpremisser

Satsingsområder/Mål vises hva som er oppnådd i den enkelte sektor av de midlene som kommunestyret har vedtatt per sektor. For å oppnå disse målene har følgende budsjettpremisser vært lagt til grunn:

Folkevalgte og revisjon

Samlet merforbruk i sektoren var 2,3 millioner kroner, et negativt avvik fra årsbudsjett på 18,4 prosent.

Avviket skyldes merforbruk på lønnsutgifter til folkevalgte i hovedsak møtegodtgjørelse, annen lønn og tapt arbeidsfortjeneste.

Administrasjon og fellestjenester

Samlet merforbruk i sektoren var 3,0 millioner kroner, et negativt avvik fra årsbudsjett på 3,1 prosent.

Avviket skyldes prisøkninger på forsikringer og medlemsavgifter/-kontingenter som ikke er kompensert de siste årene. Alle sparekravene er heller ikke innfridd.

Strategi og utvikling

Samlet mindreforbruk i sektoren var 0,8 millioner kroner, et positivt avvik fra årsbudsjett på 1,1 prosent.

Avviket skyldes klimastimuleringstiltak besluttet i 2024, men som gjennomføres i 2025.

Utdanning og familie

Samlet merforbruk i sektoren var 25,4 millioner kroner, et negativt avvik fra årsbudsjett på 3,0 prosent.

I oppsettet nedenfor er det gjort en analyse av sektorens avvik på hovedpostnivå. Tabellen viser avvik i hele 1000:

Hovedpost	Avvik fra budsjett i kroner	Avvik fra budsjett i prosent	Kommentar til budsjettavvik
Lønnskostnader	-51,3	-7,72	Sektorens sparekrav på 16,7 millioner kroner ble ikke innfridd, og er dermed den største delen av avviket knyttet til lønn. Øvrig avvik er i stor grad knyttet til lønn til vikarer - dette må sees i sammenheng med positivt avvik på sykelønnsrefusjon. De andre avvikene er knyttet til flere poster som blant annet avlastning, pensjonsutgifter og overtid.

Innkjøp	-17 291	-26,37	Innkjøpsposten viser et negativt avvik som hovedsakelig skyldes kjøp av vikarer fra vikarbyrå, samt økte kostnader til lisenser, avgifter og gebyrer, kursutgifter og transport.
Kjøp av tjenester	4 410	2,05	Hovedposten viser et positivt avvik for sektoren. Dette avviket skyldes en nedgang i kjøp fra andre kommuner, særlig når det gjelder barn med bosted i Ringerike som går i barnehage eller skole i en annen kommune, samt en reduksjon i kjøp fra private aktører.
Overføringer og mva	-1 900	-115,01	Store deler av avviket på overføringer er knyttet til prosjektmidler som vises som en inntekt på refusjoner.
Salgsinntekter	7 652	34,71	Avviket skyldes ulike brukerbetalinger knyttet til SFO, barnehage og egenandel hos smittevern
Refusjoner	31 591	-62,31	Det er høyere sykkelønns- og fødselspermisjonsrefusjon enn budsjettert som må sees i sammenheng med høyere utgifter knyttet til vikarlønn.

Budsjettpremiser

Sektoren har forsøkt å allokere alle tilgjengelige ressurser i skolene og barnehagene til årsverk som har innvirkning på hvordan normene beregnes. Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren registrerer om normen følges slik den er fastsatt i forskriftene. Sektorens budsjett er ikke i henhold til plan når det gjelder normer.

Lærernorm

Det er den nasjonal normen for lærertetthet som sier noe om forholdet mellom antall elever og lærere i en gjennomsnittlig undervisningssituasjon.

Skolene i Ringerike tar høyde for denne når skoleåret planlegges, og har en lærertetthet innenfor den nasjonale normen.

Bemanningsnorm

Fra 1. august 2019 skulle alle barnehager i Norge oppfylle et minimumskrav til grunnbemanning (en bemanningsnorm). Barnehagene skal etter normen ha en bemanning på minimum en ansatt per tre barn under tre år og en ansatt per seks barn over tre år. Bare ansatte som jobber direkte med barna teller med. Kravet i bemanningsnormen stilles for barnehagen som helhet, ikke på gruppenivå. Det kan benyttes prosentvis stillinger for å oppfylle normen.

Pedagognorm

Fra 1. august 2018 trådet skjerpet pedagognorm i kraft. Det skal være minst en pedagogisk leder (barnehagelærer eller tilsvarende) per syv barn under tre år og minst en pedagogisk leder per 14 barn over tre år.

Barn skal regnes som tre år fra 1. august det året de fyller tre år. Ett barn utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Kravet i pedagognormen stilles for barnehagen som helhet, ikke på gruppenivå.

Helse og omsorg

Samlet merforbruk i sektoren var 18,2 millioner kroner, et negativt avvik fra årsbudsjett på 1,9 prosent.

Det er flere enheter som bidrar til merforbruket, men også enheter som har mindreforbruk, og slik bidrar positivt i totalen. Samlet sett kan merforbruket i sektoren knyttes til NAV med økonomisk sosialhjelp og Legetjenester med tiltak for å ha nødvendige fastleger i kommunen.

Budsjettpremisser

1 Heltidskultur

Oversikt over fordeling av stillingsprosent innenfor Helse og omsorg:

Dato	100 % stilling	90 - 99 %	80 - 89 %	70 - 79 %	60 - 69 %	50 - 59 %	40 - 49 %	30 - 39 %	20 - 29 %	1 - 19 %	Sum
01.12.2024	535	50	134	66	39	41	18	15	36	21	955
01.12.2023	488	52	149	80	42	44	17	17	37	22	948
01.12.2022	425	60	165	82	57	48	21	16	43	22	939
01.12.2021	392	67	166	118	64	57	25	17	34	27	967

- Andelen 100 prosent stillinger har økt fra 40,5 prosent i 2021 til 56,0 prosent i 2024. Det er en vesentlig økning og et viktig mål i satsningen på Heltidskultur.
- Antall ansatte i stillingsstørrelse under 70 prosent er redusert fra 224 til 170 i samme periode. I prosent tilsvarer det 23,2 prosent i 2021 og 17,8 prosent i 2024.

- Tabellen over viser at det har gått i riktig retning med flere i større stillinger, færre små stillinger, men flere fast ansatte. I utgangspunktet er det ikke ønskelig med flere årsverk, men så lenge økning i årsverk dekkes av vikarmidler er det som planlagt. Dette er en følge av at det lages turnus for variasjon i drift(se beskrevet under).
- I enheter der vikarmidlene er kraftig redusert, er det en utfordring å få restvikarmidlene til å dekke alt fravær det må leies inn for. I disse enheten er det risiko for merforbruk.

Årsverk, ansatte og gjennomsnittlig stillingsstørrelse:

Dato	Årsverk	Antall ansatte	Gjennomsnitt stilling
01.12.2024	810,9	955	84,9 %
01.12.2023	794,7	948	83,0 %
01.12.2022	766,5	939	81,6 %
01.12.2021	776,0	967	80,2 %

- Gjennomsnittlig stillingsstørrelse har økt med 1,9 prosent i løpet av 2024. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er nå 84,9 prosent, og går i riktig retning.
- I 2024 har det vært en økning på 16,2 årsverk og 7 flere ansatte. Dette betyr at flere av de ansatte har fått økt stillingsprosent, og i tillegg er det økt med 7 ansatte. Økningen i årsverk er i hovedsak grunnet at flere enheter nå planlegger for variasjon i drift. Det betyr at det planlegges for ferieavvikling/fravær i turnusen, og det blir mindre bruk av vikarer. Arbeidsgiver kan innfri ønsker om økte stillingsprosenter, samtidig som det blir mindre arbeid med innleie av vikarer.
- Selv om flere enheter legger opp til variasjon i drift i turnusen, lar det seg ikke gjøre å drifte helt uten bruk av vikarer/midlertidig ansatte. Midlertidig ansettelse er regulert i Arbeidsmiljøloven. Etter en viss tid i midlertidige stillinger kan det gjøres krav på fast stilling. Dette er en utfordring for driften siden ansettelser til en viss grad styres av krav på stilling, og ikke utfra kompetansebehov. Utviklingen har vært slik:
 - 2024 - 8,9 årsverk
 - 2023 - 6,1 årsverk
 - 2022 - 4,9 årsverk
 - 2021 - 7,5 årsverk
 - 2020 - 18,0 årsverk

Ser at krav på stilling er betydelig redusert fra 2020, men med en liten oppgang i 2023 og 2024. Økning i årsverk grunnet krav på stilling kan ses i sammenheng med økt sykefravær og fravær ved pålagt kompetanseheving. Totalt sett et vikarbehov som ikke dekkes inn i turnus, men må leies inn.

Den bevisste satsningen på Heltidskultur har ført til at andelen heltidsansatte har økt og nedgang i antall stillinger under 70 prosent. Dette er ikke bare en vinn-vinn situasjon for arbeidstager og arbeidsgiver, men også positivt for brukerne som får færre ansatte å forholde seg til. Det er ikke gjort økonomiske og kvalitetsmessige vurderinger av Heltidskultur.

2 Sykefravær

År	2024	2023	2022	2021
Korttidsfravær (%)	2,88	2,99	3,93	2,99
Langtidsfravær (%)	9,17	7,85	8,71	8,89
Sykefravær samlet (%)	12,05	10,84	12,64	11,88

Å redusere sykefraværet er et viktig tiltak for å holde budsjett, og det er viktig for kvalitet i tjenesten. Tabellen over viser at det i 2024 er reduksjon i korttidsfravær, men økning i langtidsfravær. Det jobbes kontinuerlig med sykefraværarbeid med målsetting om å redusere sykefraværet i kommunen. Økningen i langtidsfravær fra 2023 til 2024 er særlig markant, og kan indikere behov for ytterligere tiltak som retter seg mot å forebygge langtids sykefravær. Enheter kan få støtte gjennom samarbeid mellom HR, NAV og bedriftshelsetjenesten, blant annet via "møteplassen", som har hatt positiv effekt på sykefraværet.

3 Kompetanse

Beregning av andel årsverk i brukerrettede tjenester Helse og omsorg som har helseutdanning

År	2024	2023	2022	2021
Andel (%) KOSTRA	89,9	90,6	91,0	89,9

Sektoren har i flere år gjennomført kompetansehevende tiltak som finansieres av egne midler og skjønnsmidler fra Statsforvalteren, så også i 2024. Det gis stipend, utgiftsdekning av faktiske utgifter i forbindelse med studier og fri vikar. Alt for å øke kompetansen for egne ansatte. I perioden har det vært økning både i antall årsverk i brukerrettede tjenester totalt, og i årsverk med helseutdanning. Årsverkene med helseutdanning har økt mindre enn årsverkene for brukerrettede tjenester totalt, og andelen med helseutdanning er redusert med 1%. KOSTRA -tallene viser også at andelen med helseutdanning fra videregående skole har økt mer enn andelen fra høyskole.

4 Institusjonsplasser

Antall institusjonsplasser ble redusert fra 184 til 166 plasser i 2024. I 2024 ble dagrehabiliteringen startet opp, og antall plasser til døgnrehabilitering ble derfor redusert med 4 plasser. Det ble også vedtatt å videreføre utprøving av lavere dekningsgrad. Dermed ble de 14 korttidsplassene i paviljongen på Austjord stengt når pasientene fra Hvelven institusjon flyttet tilbake til Hvelven etter oppussing.

Teknisk, kultur og idrett

Samlet mindreforbruk i sektoren var 0,6 millioner kroner, et positivt avvik fra årsbudsjett på 0,2 prosent.

Avvik på hovedpost

I oppsett nedenfor er det gjort en analyse på sektorens avvik på hovedpostnivå. Flere avvik skyldes forhold som sektoren ikke har kontroll over, for eksempel energikostnader. Tabell viser avvik i hele 1000:

Hovedpost	Avvik fra budsjett i kroner	Avvik fra budsjett i prosent	Kommentar til budsjettavvik
Lønnskostnader	-3790	- 2,53	Merforbruket ligger i all hovedsak på Brann- og redning beredskap samt Kultur og idrett. Kultur og idrett. Eiendomsforvaltning renhold har også merforbruk på lønn. Vei, park og idrett samt Kommunalsjef har mindreforbruk på lønn. Utbygging har en mindreinntekt på prosjektleder kostnader som slår negativt ut på lønnskostnadene.
Innkjøp	-34 500	- 29,44	Avvik skyldes ekstraordinære utgifter til etterarbeid etter flommen Hans, se kommentar under tabellen. Dette er kompensert via refusjoner og bruk av fond. Sektoren hadde et mindreforbruk på energi på 5,1 millioner kroner. Merforbruk på driftsavtaler var 0,9 millioner kroner. Avvik her gjenspeiler behov for å følge opp kommunens nye bygg.
Kjøp av tjenester	1817	43,92	Avvik her må ses mot Innkjøp at avviket mest sannsynlig skyldes at budsjett er satt på feil art mens regnskap er ført korrekt under Innkjøp. Avviket ligger på Kultur og idrett.

Årsrapport 2024

Overføringer og mva	1230	8,90	Kultur og idrett har utbetalt høyere tilskudd enn budsjettert. Budsjetterte utgifter til Ringkollstua ligger også her med 1,7 millioner kroner men denne budsjettposten må ses mot Innkjøp; utgiftene ligger der.
Finansutgifter	-2185	2184,83	Fondsavsetning budsjetteres normal ikke da dette som oftest er midler det søkes om og som ikke er sikre midler i budsjettprosessen. Ses mot finansutgifter, driftsutgifter og lønn.
Salgsinntekter	2423	25,29	Det positive avviket ligger i all hovedsak på Eiendomsforvaltningen blant annet på Kommunens skoger. Det er i tillegg sendt akkumulert etterberegningskrav til HRA for etterdrift av Tyrimyra.
Refusjoner	26 110	177,60	Avviket skyldes i hovedsak høyere sykelønnsrefusjon enn budsjettert på renhold, høyere refusjon fra Hole kommune for kjøp av tjenester fra Brann- og redning samt refusjon for utgifter i forbindelse med flommen Hans. Denne refusjonsinntekten har sin motpost hovedsakelig på innkjøp.
Overføringer	333	22,33	Høyere statlige overføringer enn budsjettert på Kultur og idrett.
Finansinntekter	9119	418,11	Avviket her skyldes ikke budsjettert bruk av fondsmidler til etterarbeid flom. Hvordan fondsmidlene skulle brukes var ikke klart i budsjettprosessen for 2024. Avviket ligger i all vesentlighet på Utbygging.

Etterarbeid flom

Sektoren hadde i 2023 og 2024 ekstraordinære utgifter til ekstremværet Hans og etterarbeid som følge av dette. Utgiftene blir i 2023 fullt ut dekket via økt rammetilskudd. Sektoren har i 2024 hatt ytterligere kostnader i forbindelse med gjenoppbygging tilsammen 28,3 millioner kroner. Utgiftene er ført på vedlikeholdsarter samt konsulenttjenester under Innkjøp. Utgiftene er kompensert via refusjon fra staten samt avsatte midler til bundne fond fra 2023.

Vedlikehold

Vedlikeholdsmidler viser et generelt merforbruk på 4,9 millioner kroner på Innkjøp når utgifter til etterarbeid flom holdes utenfor.

Sykefravær

I KS 192/19 ble det vedtatt at reduksjon i sykefravær i 2020 og videre være et gjennomgripende budsjettpremiss for alle sektorer i kommunen.

Sektoren har hatt en økning i langtidsfraværet i 2023 og 2024 sammenlignet med årene forut. Det er særlig renhold og eiendomsdrift som skiller seg ut. De nye rutinene som ble tatt i bruk 2023/2024 har hatt en positiv betydning, imidlertid gir det ikke tilstrekkelig ønsket effekt på statistikken. Samtidig så vet vi at årsakene til langtidsfraværet er sammensatt. Høsten 2024 blir det igangsatt endringer i organisering på eiendomsenheten. Renholdsavdelingen blir delt i tre avdelinger, for å redusere lederspennet og få tettere oppfølging av ansatte. Sektoren ser en positiv utvikling i sykefraværstatistikken, og for hele 2024 ble sykefraværet på 9,98 prosent en reduksjon fra 2023 hvor tilsvarende tall var 10,77 prosent.

Merinntekter på sykelønnsrefusjon var i 2024 3,3 millioner kroner, hovedsakelig på Eiendomsforvaltning og Brann og redning.

Tilskudd

Det er Kultur og idrett som i hovedsak administrerer faste og variable tilskudd på vegne av sektoren. Enheten hadde i 2024 et budsjett på 11,6 millioner kroner og det ble utbetalt 12,1 millioner kroner, altså en merutbetaling på omlag 0,5 millioner kroner. En del av tilskuddene er faste driftstilskudd, noen en engangstilskudd og andre er søkbare tilskudd.

Investeringer

Prosjekt 10002 Hov ungdomsskole

Det er foreløpig ikke foreslått et vedtak om inndekning av overskridelsen i prosjektet. Målet må være å få på plass inndekningen i løpet av 2025.

Prosjekt 15013 Monserud renseanlegg

Det har tidligere blitt rapportert om en pågående rettssak med entreprenøren i forbindelse med reklamasjoner. I slutten av august ble entreprenøren slått konkurs. Diverse reklamasjoner må utbedres snarlig, og egen sak om dette kommer. Manglende inndekning ved utgangen av året på 6,7 millioner kroner må også vedtas i 2025.

For øvrig vises til eget kapittel for årsrapportering av investeringer.

Måloppnåelse

Målene i Handlingsplanen er utarbeidet med hensyn til satsingsområder, hovedmål, delmål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel (2021-2030). Noen av målene og oppdragene er overordnede og felles for alle kommunens sektorer, mens andre er spesifikt knyttet til en gitt sektor eller tjenesteområde.

Videre blir overordnede og sektorspesifikke mål og oppdrag i Handlingsplanen detaljert med resultatmål og tiltak hos den enkelte enhet gjennom Virksomhetsplaner. Virksomhetsplaner inneholder i tillegg interne kvalitetsmål og tiltak som defineres etter avtale med kommunalsjef.

Status på mål og oppdrag for 2024 er beskrevet i de ulike sektorerens egne kapitler i årsrapporten.

Etikk og antikorrupsjon

I 2022 ble kommunens arbeid med Etikk- og antikorrupsjon inkludert som del av Ledelsens gjennomgang og kommunedirektørens redegjørelse overfor kommunestyret.

Veileder i Etikk- og antikorrupsjonsarbeidet, samt rutine for vurdering og håndtering av inhabilitet ble ferdigstilt i 2021. Veilederen beskriver rammene og hovedaktivitetene i arbeidet mot uetisk atferd og korrupsjon, og skal bidra til å gi folkevalgte og ansatte en bedre forståelse for sin egen rolle og sitt ansvar i dette arbeidet. Temaet er en del av den obligatoriske opplæringen av kommunens ansatte. Etikk og antikorrupsjon er også inkludert som fast tema i folkevalgtopplæringen.

I september 2023 ble temamåned i Etikk og antikorrupsjon innført som en årlig hendelse. Temamånedene fokuserer på opplæring og bevisstgjøring rundt arbeidet mot uetiske handlinger og korrupsjon, samt varsling. I 2024 ble retningslinjene for varsling revidert, det ble utarbeidet retningslinjer for oppfølging av ansatte i krise, samt retningslinje ved mistanke om rollesammenblanding. Advokatkontoret i tillegg arrangerte etiske refleksjonsmøter med ulike deler av organisasjonen som en del av arbeidet med våre etiske retningslinjer. I 2025 er det besluttet at kommunen skal revidere de etiske retningslinjene.

Internkontroll

Ringerike kommune ivaretar internkontrollen jfr. Kommunelovens kapittel 25 gjennom tre hovedelementer:

- **Den røde tråden** i mål-arbeidet fra Kommuneplanens samfunnsdel, via Budsjett og handlingsplan, til sektor- og enhets-spesifikke virksomhetsplaner sikres gjennom felles prosesser og verktøy for utarbeidelse, oppfølging og rapportering på status og måloppnåelse.
- Kommunen har tydelig dokumenterte beskrivelser av aktiviteter, krav, organisering, roller og ansvar for internkontroll og **det systematiske kvalitetsarbeidet**. Kommunens ledere og ansatte på alle nivåer følger felles prosesser for medvirkning, gjennomføring, oppfølging og evaluering av pliktene i dette arbeidet og jobber etter prinsipper om kontinuerlig forbedring.
- **Det helhetlige kvalitetssystemet** (Compilo) er kommunens system for dokumentasjon av gjeldende rutiner, retningslinjer, reglementer, planer, strategier og internkontrolldokumentasjon. I tillegg er det kommunens avviksystem og system for risiko- og sårbarhetsanalyser.

Kommunedirektøren gjennomførte i mai 2024 ledelsens gjennomgang av kommunens internkontroll med påfølgende redegjørelse i kommunestyret jfr. Kommuneloven §25-2 i juni. Tiltak etter ledelsens gjennomgang følges opp kontinuerlig i organisasjonen.

Mangfold og likestilling

Mangfold og likestilling er forankret i Ringerike kommunes arbeidsgiverpolitikk og i vår lokale lønnspolitikk. Kommunen har også satt i gang et arbeid knyttet til aktivitets og redegjørelsesplikten. Dette er en del av likestillings- og diskrimineringsloven og stiller krav til hvordan arbeidsgiver skal hindre diskriminering og fremme likestilling på en systematisk og planmessig måte. Det har i samråd med de tillitsvalgte valgt å jobbe med 2 utvalgte områder innenfor diskriminering. Valgte områder for 2025 er; Nedsatt funksjonsevne og Etnisitet. Kommunen ønsker et mangfoldig arbeidsmiljø. I rekrutteringsprosesser oppfordres derfor kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn, etnisitet og funksjonsnedsettelse.

I Ringerike kommune er en stor andel ansatte kvinner, 79,52 prosent i 2024 som er litt høyere enn i 2023. Dette nivået har vært tilnærmet det samme de siste årene, se tabell. Når det gjelder fordeling mellom kvinner og menn i ledende stillinger har kommunen en overvekt av kvinner, dette gjelder på alle nivå og gjenspeiler sammensetningen for øvrig.

Kjønnsfordeling	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Antall årsverk	1933,00	1914,00	1876,7
Antall ansatte	2198	2213,00	2185,00
Antall kvinner	1748,00	1731,00	1710,00
Prosentvis andel kvinner	79,52 %	78,21 %	78,26 %
Antall menn	493	482,00	475,00
Prosentvis andel menn	20,48%	21,97 %	21,74 %
Antall kvinner i høyere stillinger	3,00	3,00	4,00
%-andel kvinner i høyere stillinger	33,33 %	33,33 %	44,40 %
Antall menn i høyere stillinger	6,00	6,00	5,00
%-andel menn i høyere stillinger	66,67 %	66,67 %	55,60 %

Høyere stilling = Kommuneoverlege, Kommuneadvokat, Kommunalsjefer og Kommunedirektør

Ledergrupper	Kvinner	Prosentandel	Menn	Prosentandel	Totalt
Kommunalsjefer	3	50,00	3	50,00	6
Ledere	17	56,66	13	43,33	30
Barnehagestyrere	9	90,90	1	9,10	10
Rektorer	10	71,43	3	28,57	13
Avdelingsledere	77	76,23	24	23,76	101
Fagledere	4	66,67	2	33,33	6

I Ringerike kommunes lønnspolitikk er det nedfelt at det skal være likelønn. Lønnsstatistikken viser at menn, med unntak i stillingskategorien de med 5-årig høgskole ligger over lønnsnivået til kvinner. Forskjellene er i mange tilfeller marginale, men det er en trend i at forskjellene øker ved de høyere lønnsnivåene. Det kan være flere grunner til dette; lang ansiennitet, fått ved flere lokale forhandlinger, lønnskrav ved tilsetning og i forhold til markedet – der vi konkurrerer med privat næringsliv. Arbeidsgiver opplever i langt større grad at det forhandles om lønn ved tilsetninger innenfor de fleste stillinger, spesielt der hvor det er store utfordringer med å rekruttere. Det gjennomføres nærmere analyse av lønnsforskjellene i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene. Analysen vil legges til grunn i forbindelse med generell lønnsfastsettelse og i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger.

Stillingsgrupper	Gjennomsnittslønn alle	Gjennomsnitt lønn kvinner	Gjennomsnitt lønn menn
Assistenten	457 633	457 726	457 394
Fagarbeidere/hjelpepleiere	515 101	513 406	523 202
Sykepleier 3 årig	593 546	592 366	604 558
Adjunkt	633 683	632 754	637 288
Rådgivere	711 211	712 707	706 443
Avdelingsledere	757 767	756 596	761 739
Ledere/rektorer	874 886	870 319	884 558
3 årig høgskole utdanning	599 993	599 872	600 727
Ingeniører 3 årig utdanning	701 000	670 333	709 363
5 årig høgskole	686 315	686 189	686 774

Vedlegg

KOSTRA og begrepsforklaringer

Litt info om KOSTRA, og hvordan man leser KOSTRA- analysen i denne rapporten.

KOSTRA-tall per sektor

Innenfor hver sektor er det veldig mange tall i KOSTRA å velge mellom. Utvalget som er gjort i årsrapporten og satt i tabeller hos tjenesteområdene er valgt ut for å vise de indikatorene sektoren selv mener er viktigst å følge med på i utviklingen over år og sammenlignet med andre kommuner.

Sammenligningskommuner

Ringerike kommune har brukt KOSTRA-gruppe 10 og Landet uten Oslo som sammenligningsgrunnlag. KOSTRA-gruppe 10 er sammensatt av 11 kommuner som er sammenlignbare med Ringerike. I SSBs definisjon av K10 ser vi at gruppa består av "Kommuner med 30 000 – 44 999 innbyggere, lave bundne kostnader og lave korrigerte inntekter". I tillegg har vi valgt ut to kommuner som vi mener er relevante å sammenligne seg med:

- Gjøvik: Kommune i Innlandet fylke med nesten 700 km² område, litt over 31 000 innbyggere og rundt 15 000 husholdninger.
- Ringsaker: Kommune i Innlandet fylke med nesten 1300 km² område, nesten 36 000 innbyggere og i overkant av 15 000 husholdninger.

Ringerike kommune har litt over 1500 km² område, nesten 32 000 innbyggere og i underkant av 15 000 husholdninger.

Noen begreper brukt i KOSTRA-analysene i sektorene

- **Netto driftsutgifter:** Driftsutgifter etter at driftsinntektene, slik som øremerkede tilskudd og brukerbetaling, er trukket fra.
- **Antall innbyggere:** For hvert år er det innbyggertallet per 31.12 som er brukt.
- **(B):** Dette betyr at tallet er beregnet av Framsikt. Tallene er beregnet ut fra kommunenes KOSTRA-tall hos SSB.
- **Kommunegruppe 10:** En sammensetning av 11 kommuner (Molde, Gjøvik, Halden, Hamar, Porsgrunn, Haugesund, Indre Østfold, Ringerike, Karmøy, Ringsaker, Ullensaker) med 30 000 til 44 999 innbyggere, med lave bundne kostnader og lave korrigerte inntekter.

Hvordan få frem grafer av KOSTRA-tallene i årsrapporten

Framfor hver indikator er det en pil til venstre. Når man trykker på den så kommer det fram en graf som viser tallene for Ringerike og sammenligningskommunene de siste fire årene.

Alle KOSTRA-tallene finner du på SSB sine sider: www.ssb.no/statbank/list/kostrahoved